

台灣之旅

Podróż na Tajwan

Podręcznik akademicki
do języka chińskiego

II

Chen Min-Qi
Norbert Kordek

Podróż na Tajwan

**Chen Min-Qi
Norbert Kordek**

Podróż na Tajwan

Podręcznik akademicki do języka chińskiego

II

Poznań 2025

Projekt okładki i opracowanie graficzne:
Łukasz Zaremba

Recenzja:
dr hab. Joanna Grzybek

Copyright by:
Chen Min-Qi
Norbert Kordek

Copyright by:
Wydawnictwo Rys

**Publikacja sfinansowana z grantu
Taiwan Studies Project
Ministerstwa Edukacji Republiki Chińskiej**

Wydanie I, Poznań 2025

ISBN 978-83-68006-82-7

DOI
10.48226/978-83-68006-82-7_Podroz_na_Tajwan_02

Wydanie:

Wydawnictwo Rys
ul. Kolejowa 41
62-070 Dąbrówka
tel. 600 44 55 80
e-mail: tomasz.paluszynski@wydawnictworys.com
www.wydawnictworys.com

Wprowadzenie

Niniejsze opracowanie przedstawia fundamenty teoretyczne, założenia metodologiczne oraz narzędzia wsparcia zastosowane w procesie tworzenia podręcznika „Podróż na Tajwan. 台灣之旅”. Kompleksowo omówiono proces projektowania materiałów dydaktycznych przy użyciu nowoczesnych narzędzi, ukazując zarówno koncepcyjne podstawy, jak i praktyczne procedury stosowane przy kompilacji treści nauczania.

Poniższe opracowanie stanowi zwięzłą analizę implementacji systemu Taiwan Benchmarks for the Chinese Language (TBCL) jako narzędzia wsparcia w tworzeniu lokalnych materiałów dydaktycznych, opartą na praktycznym doświadczeniu pracy nad „Podróżą na Tajwan”. Dokumentuje, w jaki sposób TBCL umożliwia systematyzację i standaryzację treści, dobór odpowiednich zasobów leksykalnych oraz ustrukturyzowanie progresji językowej w podręczniku, przy zachowaniu jego lokalnego charakteru.

W kolejnych rozdziałach omówione zostaną kwestie globalności i lokalności materiałów dydaktycznych, przyjęte założenia metodologiczne oraz proces przygotowania podręcznika. Eksplikacja teoretyczna obejmuje również opis struktury i organizacji materiału, przyjętego podejścia do nauczania gramatyki oraz sposobów integracji elementów kulturowych w procesie nauczania języka chińskiego. Poruszone zostaną również kwestie związane z wyborem konwencji zapisu transkrypcyjnego jako istotnego aspektu praktycznej realizacji podręcznika do nauki języka chińskiego opartego na rzeczywistości Tajwanu¹.

¹ Niniejsza publikacja powstała w ramach projektu grantowego realizowanego przy wsparciu finansowym Ministerstwa Edukacji Republiki Chińskiej.

1. Globalność i lokalność materiałów dydaktycznych

Podręczniki, jako baza procesu dydaktycznego i główne źródło treści nauczania, były i są przedmiotem krytyki m.in. ze względu na spłykanie treści, brak związku z uwarunkowaniami lokalnymi, brak elastyczności w podejściu do metod nauczania itp.² W podejściu do projektowania podręczników z pewnością istotna jest świadomość ich potencjalnych niedostatków. Ideał zapewne nie jest osiągalny, a kompromisy są koniecznością, jednak odpowiednie założenia pozwalają kontrolować efekt końcowy.

Założenia leżące u podstaw projektu i treści niniejszego podręcznika zostaną omówione w nieco szerszej perspektywie, jednak pełen przegląd historii i stanu relewantnych badań wykracza poza zakres tego opracowania. Skoncentrujemy się raczej na zagadnieniach bezpośrednio związanych z przyjętymi rozwiązaniami, mającymi bezpośrednie przełożenie na efekt końcowy naszej pracy w postaci drugiego tomu podręcznika „Podróż na Tajwan”.

Istotnym impulsem do rozpoczęcia prac nad „Podróżą na Tajwan” były powtarzające się cechy dostępnych materiałów o charakterze globalnym (stosowanych w szerokim zakresie geograficznym). Punktem odniesienia były podręczniki opracowane na Tajwanie, których „globalny” charakter pod względem treści wymagałby osobnej analizy³, jednak istotne cechy charakterystyczne pozwalają zakwalifikować popularne podręczniki tajwańskie jako globalne. Materiały tego typu mają kilka istotnych zalet, które powodują, że są najczęstszym wyborem jako podstawa dydaktyki językowej:

- uniwersalność i szerokie dopasowanie do ogólnych potrzeb nauczycieli i uczniów na całym świecie
- dostępność
- wysoka standaryzacja, rzetelność i wiarygodność
- bogate zaplecze dodatków i zasobów wspomagających naukę.

Jest to możliwe do osiągnięcia dzięki dojrzałemu środowisku naukowemu, dużym nakładom finansowym i, co nie bez znaczenia, odpowiednio wysokiemu zapotrzebowaniu dydaktycznemu. Często są to wydawnictwa komercyjne z dużym budżetem. Wydaje się, że zwłaszcza ostatnia z powyżej wymienionych charakterystyk dobrze ilustruje atrakcyjność takich podręczników w erze cyfrowej. Przykładem może być seria 當代中文課程 (A Course in Contemporary Chinese), która została przygotowana przez National Taiwan Normal University w Tajpej i jest oparta na dorobku naukowym i doświadczeniach praktycznych Mandarin Training Center przy tej uczelni.

² Kwestie te, zarówno z perspektywy historycznej, jak i teoretycznej obszernie omawiają Tomlinson i Masuhara (2017), ogólne kwestie dotyczące ewaluacji podręczników przeznaczonych do określonych celów porusza m.in. Brown (2007).

³ Pod względem treści podręczniki te są typowo osadzone w realiach Tajwanu, a grupą docelową często są studenci anglojęzyczni, w szczególności amerykańscy. Jako reprezentacyjne przykłady można tu wymienić serie 當代中文課程 (A Course in Contemporary Chinese) oraz 視聽華語 (Modern Chinese).

Z drugiej strony, wymieniona wcześniej krytyka podręczników dotyczy w dużym stopniu tego typu materiałów – intuicyjnie są one bardziej podatne na brak elastyczności, lokalne nieprzystosowanie, nie uwzględniają komponentu interkulturowego. Podkreślamy, że chcemy tu wskazać motywację do poszukiwania rozwiązań alternatywnych, powstrzymując się od bezproduktywnej krytyki. Podkreśliliśmy już niepodważalne zalety podręczników globalnych – poza wymienionymi powyżej, niezaprzeczalnie oferują one szerokie możliwości i wsparcie technologiczne, a ich potencjalne wady można rekompensować odpowiednio określoną roli kompetentnego nauczyciela, który skutecznie wspiera rozwój kompetencji komunikacyjnych studentów.

Pomijając procesy adaptacji i „transplantacji” podręczników⁴, alternatywną strategią jest przygotowanie materiałów dydaktycznych uwzględniających różnie rozumiane potrzeby lokalne. Taka strategia kryje się za „Podróżą na Tajwan”. Omawiany podręcznik powstał w ramach realizacji potrzeb określonego zapotrzebowania dydaktycznego – wsparcia dydaktycznego programu nauczania języka chińskiego w Instytucie Etnolingwistyki Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu UAM, w trakcie prac nad publikacją przekształconego w Wydział Etnolingwistyki UAM. Ponad dwudziestoletnią tradycją Wydziału jest kształcenie studentów w tajwańskiej odmianie języka chińskiego. Rozwiązania formalne, założenia metodologiczne i treści nauczania zakładają odpowiednie kompetencje językowe i kulturowe wykładowców – jest to jeden z powodów, dla których nie jest to podręcznik do samodzielnej nauki języka.

2. Założenia metodologiczne i proces przygotowania

2.1. Podstawy metodologiczne

U podstaw przyjętych w realizacji „Podróży na Tajwan” założeń metodologicznych i wyboru treści nauczania leżą zasady w sposób wyrażane, modyfikowane i unowocześniane w literaturze przedmiotu od lat 80. ubiegłego wieku. Nowoczesne podejście do projektowania materiałów glottodydaktycznych zakłada elastyczność i otwartość w podejściu do zadania – niniejszy podręcznik powstał na fundamencie wykraczającym poza jeden konkretny paradygmat metodologiczny. Fundament świadomie stosowanych przy projektowaniu i realizacji niniejszego podręcznika zasad jest zgodny z postulatami sformułowanymi m.in. przez Zhou (2015):

- Ukierunkowanie na cel – materiał został precyzyjnie dostosowany do potrzeb i możliwości polskich studentów, o precyzyjnie określonym poziomie kompetencji, uczących się języka chińskiego w filologicznym środowisku akademickim
- Praktyczność – wszystkie wprowadzane elementy językowe mają bezpośrednie zastosowanie w realnej komunikacji, co zostało zweryfikowane poprzez analizę korpusową (co będzie jeszcze bardziej szczegółowo wyjaśnione).

⁴ Bardziej szczegółową dyskusją na temat rodzajów podręczników znaleźć można w Tomlinson i Matsuhara (2017: 146-147).

- Naukowość – prezentacja materiału opiera się na solidnych podstawach językoznawczych i glottodydaktycznych, z uwzględnieniem najnowszych badań w tej dziedzinie.
- Atrakcyjność – treści zostały opracowane w sposób angażujący i motywujący do nauki.
- Systematyczność – materiał jest uporządkowany w logiczny sposób, zapewniający stopniową progresję językową.

Ten zestaw wytycznych stanowił podstawę decyzji podejmowanych przez zespół autorski w odniesieniu do tematyki dialogów, sposobu prezentacji zagadnień gramatycznych oraz struktury lekcji. Charakterystyka grupy docelowej niniejszego podręcznika była dokładnie sprecyzowana. Założono posiadanie odpowiednich kompetencji teoretycznych, jakich można oczekiwać u studentów specjalności lingwistycznych, co pozwoliło na kontrolę realizacji „ukierunkowania na cel” oraz „naukowości” formy i treści objaśnień gramatycznych. Równie istotna była znajomość profilu kompetencji językowych grupy docelowej w zakresie znajomości języka chińskiego. Pozwoliło to na precyzyjną realizację postulatu celowości, praktyczności i systematyczności (naturalna kontynuacja procesu dydaktycznego, oprócz naturalnej progresji treści nauczania w samym podręczniku), odpowiednio dobrane treści niewątpliwie miały też znaczenie dla podniesienia atrakcyjności kursu.

2.2. Communicative Language Teaching (CLT)

W kontekście przyjętych założeń należy zwrócić uwagę na szersze tło, z którego wyrastają opisane zasady – paradygmat nauczania komunikacyjnego (Communicative Language Teaching, CLT), który stanowi jeden z fundamentów współczesnej glottodydaktyki. Paradygmat CLT, rozwijany od ponad 40 lat, wywodzi się z przesunięcia w kierunku od pozytywizmu do post-pozytywizmu oraz od behawioryzmu do podejścia poznawczego, a później społeczno-poznawczego w psychologii, wraz z odejściem od strukturalistycznej lingwistyki w stronę bardziej kontekstualnego, znaczeniowego ujęcia języka⁵.

Jak wskazują Jacobs i Farrell (2003: 3-4), paradygmat CLT można scharakteryzować szeregiem kluczowych zmian w podejściu do nauczania języków obcych, poniżej wymienione są te mające bezpośredni wpływ na treść i formę „Podróży na Tajwan”:

- Autonomia uczącego się – przeniesienie części odpowiedzialności za proces uczenia się z nauczyciela na ucznia oraz zwiększenie świadomości własnych stylów i strategii uczenia się.

⁵ Jacobs i Farrell 2003: 3. Halliday i Matthiessen (1999) poruszają nie wprost kwestie podstaw teoretycznych CLT. Bardziej bezpośrednie i szersze omówienie teoretycznych i praktycznych podstaw CLT można znaleźć w Canale i Swain 1980; Tsai 2013; Richards i Rodgers 2014; Bojar 2020.

- Społeczny charakter uczenia się – uznanie, że uczenie się zachodzi poprzez interakcje, a nie tylko w wyniku indywidualnego wysiłku jednostki.
- Integracja programu nauczania – łączenie różnych obszarów wiedzy i umiejętności zamiast atomistycznego podejścia do treści nauczania.
- Koncentracja na znaczeniu – akcentowanie znaczenia i płynności komunikacji, a nie tylko na poprawności formalnej.
- Umiejętności myślenia – włączanie do nauczania języka obcego ćwiczeń wymagających myślenia wyższego rzędu, zarówno krytycznego, jak i twórczego.

Wymienione elementy paradygmatu CLT znalazły odzwierciedlenie w założeniach metodologicznych i praktycznych rozwiązaniach zastosowanych w „Podróży na Tajwan”. Wzajemne powiązania między tymi elementami sprawiają, iż efektywna implementacja podejścia komunikacyjnego wymaga kompleksowego ujęcia, a nie fragmentarycznego wdrażania poszczególnych założeń. Jacobs i Farrell zwracają uwagę, że często właśnie podejście fragmentaryczne stanowi przeszkodę w pełnym wykorzystaniu potencjału metodyki komunikacyjnej⁶. W „Podróży na Tajwan” starano się uniknąć tego problemu poprzez spójne i kompleksowe opracowanie materiału dydaktycznego, który systematycznie realizuje relewantne aspekty paradygmatu CLT. Nie wchodząc w szczegółową dyskusję, w konstrukcji treści nauczania starano się uwzględnić uzasadnione głosy krytyki wobec CLT⁷, co miało wpływ zwłaszcza na kształt komponentu gramatycznego podręcznika.

2.3. Aspekty kulturowe i komunikacja międzykulturowa jako podstawa treści nauczania

Autorzy podręcznika wychodzą z założenia, że integracja kultury w procesie nauczania języka obcego stanowi fundament skutecznego przekazywania wiedzy językowej. Nauczanie języka chińskiego nie może być oderwane od jego kulturowego kontekstu., a zrozumienie kulturowych konotacji znacząco zwiększa efektywność przyswajania języka. W kontekście „Podróży na Tajwan” aspekty kulturowe stały się osią organizującą treści nauczania, co koresponduje z wynikami badań i refleksji ogólnych, jak i dotyczących języka chińskiego.

W opracowaniu materiałów do podręcznika przyjęto zasadę, że elementy kulturowe nie powinny stanowić jedynie dodatku do treści językowych, lecz być ich organicznym komponentem. Zastosowano podejście integrujące, w którym symbole kulturowe oraz językowe odniesienia do codziennego życia Tajwańczyków przeplatają się z nauczaniem struktur gramatycznych i słownictwa. Takie podejście umożliwia uczącym się nie tylko zdobycie kompetencji językowych, ale także rozwój kompetencji międzykulturowej, którą Kramersch pozycjonuje jako integralną część nauki języka obcego: „*Part*

⁶ Jacobs i Farrell 2003: 2, 16.

⁷ Swan 1985.

of what it means to learn someone else's language is to perceive the world through the metaphors, the idioms and the grammatical patterns used by the Other, filtered through a subjectivity and a historicity developed in one's mother tongue.”⁸. Literatura uzasadniająca takie podejście metodyczne jest bardzo bogata⁹, jej omówienie wykracza poza zakres tego opracowania, do kwestii integracji aspektów kulturowych do treści nauczania powrócimy jeszcze w części 4.

2.4. Procedury w procesie przygotowawczym

Za proces realizacji założeń i przygotowania podręcznika odpowiedzialny był zespół dwuosobowy, co ułatwiało kontrolę nad całym procesem, jednak zachowanie sprawdzonych procedur¹⁰, pozwoliło kontrolę zwiększyć i weryfikować wyniki prac na bieżąco. Najistotniejsze z nich to:

- Integracja teorii i praktyki: założono, że proces tworzenia materiałów dydaktycznych musi opierać się na solidnych podstawach teoretycznych (m.in. badaniach nad przyswajaniem drugiego języka), które są jednocześnie ściśle powiązane z praktyką nauczycielską. Członkowie zespołu posiadają odpowiednie kompetencje, oraz wieloletnie doświadczenie w pracy dydaktycznej z grupą docelową. Ta integracja umożliwia stworzenie podręcznika, który nie tylko przekazuje wiedzę, ale też wspiera rozwój kompetencji komunikacyjnych uczniów.
- Iteracyjny proces projektowania i ewaluacji: przygotowanie podręcznika było procesem cyklicznym obejmującym etapy: projektowania i finalizacji oraz przewiduje wdrażanie w praktyce (praca z grupą docelową), refleksję i ewaluację. Taki model zakłada ciągłe udoskonalanie podręcznika na podstawie opinii wykładowców i studentów.
- Adaptacyjność i lokalizacja: uniwersalne koncepcje dydaktyki językowej, zwłaszcza te dotyczące kwestii kulturowych, różnic kulturowych i komunikacji międzykulturowej¹¹ zostały zadaptowane do lokalnej charakterystyki „Podróży na Tajwan”. Przejście od modelu „teaching the textbook” do „teaching with the textbook”¹² podkreśla, że materiał powinien być elastyczny i umożliwiać modyfikacje, by odpowiadać specyficznym potrzebom dydaktycznym w różnych kontekstach edukacyjnych.
- Systematyczna ocena i badania: dla efektywności podręcznika niezbędne jest przeprowadzanie regularnych badań i ewaluacji, które pozwalają na monitorowanie jego wpływu na proces nauczania. Koncepcja niniejszego podręcznika zakłada jego ciągłą optymalizację zależną od efektów pracy z grupą docelową.

⁸ Kramsch 2013: 61-62.

⁹ Kramsch 1993 i 2013; Shibata 1998; Brown 2007; Li 2013; Hsu 2014; Canale 2016 i 2021; Tran i Duong 2018; Huang 2019; Xiong i Peng 2020 i 2022; Yue 2023.

¹⁰ Opisany zestaw procedur jest kompilacją różnych propozycji, w najbardziej zbliżonej formie przedstawione zostały w Liu 2000; Tomlinson i Masahara 2017; Brown 2007 oraz Zhou 2015.

¹¹ Zob. rozdz. 2.4., i 4.2.

¹² Liu i Wu 2015: 122; Tomlinson i Masuhara 2017: 4.

3. Taiwan Benchmarks for the Chinese Language (TBCL) jako systemowe narzędzie wsparcia

System TBCL powstał jako odpowiedź na potrzebę empirycznego podejścia do nauczania języka chińskiego oraz lepszego dostosowania tego nauczania do rzeczywistych scenariuszy użycia. Tajwańska Narodowa Akademia Badań Edukacyjnych (NAER) od 2013 roku prowadziła systematyczne prace nad stworzeniem kompleksowego systemu standardów, który został ostatecznie sfinalizowany w 2020 roku wraz z utworzeniem Korpusu Współczesnego Mandaryńskiego Tajwańskiego (COCT)¹³. COCT stanowi zbiór autentycznych tekstów pisanych oraz transkrypcji mowy codziennej – umożliwiających szczegółową analizę częstotliwości występowania chińskich znaków, słów, przyrostków i struktur gramatycznych.

System TBCL opiera się na przekonaniu, że język pełni potrójną funkcję: jest medium komunikacji, narzędziem interakcji oraz nośnikiem kultury. Głównym celem edukacji językowej jest rozwijanie u uczących się zdolności do efektywnej komunikacji oraz racjonalnego myślenia. Jak podkreślono w dokumentacji, „język jest medium komunikacji, interakcji i uczenia się, a także nośnikiem kultury. Celem edukacji językowej jest kultywowanie zdolności uczących się do angażowania się w komunikację językową i racjonalne myślenie, zapewniając uczącym się podstawę do rozwoju adaptacyjnego i uczenia się przez całe życie, oraz pomagając im zrozumieć, szanować i akceptować różne kultury i wartości”¹⁴. Opis ten odnosi się do „podstawowych przekonań” w przedstawionej poniżej strukturze systemu.

Struktura systemu TBCL jest obejmuje pięć głównych komponentów:

1. Podstawowe przekonania
2. Cele programowe
3. Obszary uczenia się
4. Wskazówki implementacyjne
5. Dodatki.

Każdy z tych komponentów został opracowany na podstawie wyników badań empirycznych i wiedzy eksperckiej. System wprowadza innowacyjne rozwiązanie w postaci trzech stopni zaawansowania, podzielonych na siedem poziomów:

- Poziom podstawowy (1–3)
- Poziom zaawansowany (4–5)
- Poziom biegły (6–7)

¹³ System TBCL i korpus COCT jest dostępny przez portal <https://coct.naer.edu.tw/>

¹⁴ RGTA, s. 1.

TBCL precyzyjnie określa wymagania dla każdego poziomu, dotyczące liczby chińskich znaków, zasobu słownictwa, zasobów środków słowotwórczych oraz struktur gramatycznych. Na przykład, na poziomie podstawowym (Poziom 1) uczący się powinien opanować „około 250 znaków chińskich, 400 słów i 20 punktów gramatycznych”, podczas gdy na poziomie zaawansowanym (Poziom 4) wymagania wzrastają „o około 500 znaków chińskich (łącznie około 1,300), 1,500 słów (łącznie około 2,800) i 150 punktów gramatycznych (łącznie około 390)”¹⁵. W ten sposób system umożliwia stopniowe i systematyczne przyswajanie wiedzy, oparte na solidnych danych pochodzących z analiz korpusowych COCT. Podręcznik „Podróż na Tajwan” w zakresie zasobów leksykalnych i znaków pisma zaprojektowany został zgodnie z systemem TBCL. Tom II zawiera ok. 620 nowych słów, co kumulatywnie z zasobami tomu I daje ich ok. 1300 (700+ znaków pisma). Zgodnie z wyjściowymi założeniami odpowiada to poziomowi 3, najwyższemu w kategorii kompetencji podstawowej („Basic”). Podobne szczegółowe wyliczenia dotyczą liczby wprowadzonych afiksów słowotwórczych i liczby zagadnień gramatycznych – specyficznie dla poszczególnych poziomów kompetencji oraz wartości kumulatywnych. Również pod tym względem statystyki niniejszego podręcznika są zgodne z tymi wytycznymi.

TBCL poświęca również szczególną uwagę aspektowi kulturowemu dydaktyki językowej. Kompetencja kulturowa, definiowana jako „zrozumienie, szacunek i podziw uczących się dla kulturowych konotacji różnych krajów i kultur”¹⁶, ma na celu umożliwienie prowadzenia refleksji międzykulturowej oraz wykazywanie odpowiednich zachowań komunikacyjnych w międzynarodowych scenariuszach wymiany. Jak już sygnalizowano, takie założenia są jedną z podstaw projektowania treści nauczania „Podróży na Tajwan”.

System TBCL jest wspierany przez rozbudowaną infrastrukturę cyfrową, obejmującą 14 zintegrowanych systemów online dostępnych poprzez portal COCT (<https://coct.naer.edu.tw>) Do tych zasobów należą:

1. System gradacji znaków chińskich
2. System gradacji słów
3. System wyszukiwania i weryfikacji słów podstawowych
4. System gradacji zagadnień gramatycznych
5. System gradacji afiksów słowotwórczych
6. System słownika indeksowanego NAER
7. System słownika indeksowego korpusu NAER (w tym system słownika indeksowego języka pośredniego NAER)
8. Dwujęzyczny słownik indeksowy chińsko-angielski

¹⁵ Ibid., s. 7.

¹⁶ Ibid., s.1-2.

9. System wspomagania edycji materiałów dydaktycznych
10. System wyszukiwania pól semantycznych wyrazów języka chińskiego
11. System automatycznej korekty błędów w tekstach (wypracowaniach) chińskich
12. System segmentacji słów NAER
13. System obliczania wskaźnika pokrycia tekstu w korpusie (dla znaków i słów)
14. Narzędzia porównawcze dla list słów.

Dodatkowo, NAER wzbogacił system o materiały demonstracyjne dostępne w serwisie YouTube, które szczegółowo ilustrują funkcjonowanie poszczególnych narzędzi. Dokładny opis funkcjonalności systemu wykracza poza zakres tego opracowania, należy jednak podkreślić, że system, w zakresie jego wykorzystania przy przygotowaniu „Podróży na Tajwan”, doskonale sprawdził się w praktyce, znacząco podnosząc produktywność i efektywność pracy, jak również istotnie upraszczając kontrolę merytoryczną nad treścią i formą nauczania. Wymienione powyżej zasoby cyfrowe TBCL nie były wykorzystywane w równym stopniu, część z nich miało znaczenie kluczowe (1-9), inne były wykorzystywane sporadycznie (10) albo prawie wcale (11-12). Przy innym charakterze opracowywanych materiałów przydatność poszczególnych elementów systemu wsparcia może być zupełnie inna, istotne, że wszystkie te narzędzia są dostępne i tworzą kompletny ekosystem wsparcia.

Dla kompleksowego wykorzystania TBCL istotna jest udostępniona na portalu NAER dokumentacja metodologiczna i metodyczna. Zawiera ona obszerny opis podstaw teoretycznych proponowanej metodologii oraz praktyczne wskazówki dotyczące jej implementacji. Oprócz wytycznych dotyczących kompilacji materiałów dydaktycznych, poruszone są również szczegółowe kwestie implementacji tych materiałów dydaktycznych w procesie nauczania – rola ucznia i nauczyciela, adaptacja do wymagań grupowych i indywidualnych, ewaluacja itp. Kwestie wdrożeniowe, jakkolwiek istotne, pozostają poza zakresem tego opracowania¹⁷.

W zakresie metodyki nauczania TBCL przyjmuje podejście zorientowane na ucznia, rozwijające trzy główne kompetencje: zdolności komunikacyjne, kompetencje kulturowe oraz umiejętność uczenia się przy użyciu języka chińskiego. System TBCL oferuje nauczycielom elastyczność w doborze metod nauczania – umożliwia bowiem wybór spośród programów opartych na gramatyce, słownictwie, funkcjach, scenariuszach, zadaniach czy tematach oraz właściwie dowolnej integracji poszczególnych komponentów.

Istotnym elementem TBCL jest również szczegółowo opracowana metodyka oceniania, która, zgodnie z międzynarodowymi standardami CEFR i ACTFL, definiuje deskryptory dla każdego poziomu biegłości. Co istotne, system jest zintegrowany z egzaminem TOCFL (Test of Chinese as a Foreign Language), co formalnie łączy zas-

¹⁷ Zakładka 文件下載 (dokumenty do pobrania) na portalu <https://coct.naer.edu.tw/>

by systemu TBCL z oficjalnym tajwańskim systemem certyfikacji znajomości języka chińskiego, a przygotowane zgodnie ze standardami TBCL materiały dydaktyczne automatycznie przygotowują do certyfikacji uczniów w ramach TOCFL.

Materiały dydaktyczne oraz metody nauczania w TBCL są projektowane zgodnie z zasadą stopniowania trudności, która „powinna przestrzegać zasad stopniowego rozwoju od prostego do złożonego, z odpowiednimi przypomnieniami w celu odświeżenia pamięci lub poszerzenia czy pogłębienia wiedzy”¹⁸. Niniejsza publikacja stosuje się do tych założeń, jest też zgodna z zaleceniem elastycznego podejścia do tworzenia kursów, umożliwiającego uwzględnienie różnych potrzeb i celów uczących się.

TBCL stanowi kompleksowy, empirycznie ugruntowany system nauczania języka chińskiego jako obcego, łączący tradycyjne podejście pedagogiczne z nowoczesnymi technologiami i narzędziami cyfrowymi. Jego holistyczne podejście, obejmujące zarówno aspekty lingwistyczne, jak i kulturowe, czyni go skutecznym, zweryfikowanym w praktyce narzędziem wsparcia międzynarodowej edukacji językowej. Jednostka tworząca i zarządzająca TBCL - National Academy for Educational Research (NAER) – uzasadnia powstanie systemu rozwojem technologii informacyjnych i potrzebą sprostanania wymaganiom globalnym. Elastyczność i kompletność systemu pozwala efektywnie wykorzystywać TBCL potrzeb lokalnych, czego przykładem jest niniejszy podręcznik.

Praktyczne doświadczenie pracy z TBCL jako narzędziem wsparcia przygotowania materiałów dydaktycznych pozwala jednoznacznie potwierdzić jego skuteczność i efektywność, przejawiające się znacznym ułatwieniem procesu projektowania, precyzyjniejszym dostrojeniem treści do potrzeb danej grupy docelowej, gwarancją adekwatności treści i środków do poziomu nauczania oraz aktualnością i relewantnością nauczanego języka pod względem leksykalnym i gramatycznym. Według wiedzy autorów, „Podróż na Tajwan. 台灣之旅” jest pierwszym w Polsce podręcznikiem przygotowanym z wykorzystaniem TBCL do celów lokalnych. Nie jest zapewne pozbawiony wad i w chwili wydania nie stanowi kompletnego ekosystemu¹⁹, należy jednak podkreślić, że nie wynika to z niedostatków systemu TBCL, lecz z ograniczeń obiektywnych i wcześniej założonych celów projektu. Taiwan Benchmarks for the Chinese Language jest przykładem – można przypuszczać, że najlepszym – wdrożenia wyników badań teoretycznych i doświadczeń empirycznych ogromnego zespołu badaczy i praktyków w zakresie nauczania języka chińskiego jako obcego, przy zaangażowaniu znaczących środków budżetowych.

¹⁸ RGTA, s. 41.

¹⁹ Z założenia nie jest zaopatrzony w osobny moduł nauki pisma chińskiego, w najbliższych planach jest przygotowanie osobnego zeszytu ćwiczeń gramatycznych.

4. Struktura i organizacja materiału

Przyjęte rozwiązania opierają się na kilku kluczowych założeniach metodycznych. Pierwszym z nich jest priorytetowe traktowanie autentyczności komunikacji wobec systematycznej prezentacji struktur gramatycznych. Oznacza to, że kolejność wprowadzania elementów języka nie jest dyktowana ich teoretyczną złożonością, lecz częstotliwością występowania w naturalnej komunikacji. Drugim założeniem jest kontekstualne wprowadzanie konstrukcji gramatycznych – struktury językowe prezentowane są zawsze w powiązaniu z konkretnymi sytuacjami komunikacyjnymi, w których są najczęściej używane. Trzecim fundamentem metodycznym jest spiralny układ materiału, zakładającym regularne powracanie do wcześniej wprowadzonych elementów w nowych kontekstach, co pozwala na stopniowe pogłębianie ich rozumienia i poszerzanie zakresu zastosowania. Takie podejście znajduje odzwierciedlenie w układzie treści podręcznika – nieliniowość procesu dydaktycznego manifestuje się poprzez powtarzanie tych samych elementów w coraz to nowych kontekstach i połączeniach. Dotyczy to wszystkich poziomów i aspektów nauczania, od słownictwa po gramatykę.

Każda jednostka lekcyjna została skonstruowana z myślą o efektywnym rozwoju kompetencji językowej. Rozpoczyna się od dialogów sytuacyjnych, które wprowadzają nowy materiał w naturalnym kontekście komunikacyjnym. Dialogi te odzwierciedlają autentyczne sytuacje, z jakimi uczący się mogą zetknąć się w codziennym życiu na Tajwanie. Po części dialogowej następują szczegółowe objaśnienia gramatyczne, które nie tylko wyjaśniają strukturę języka, ale także zwracają uwagę na niuanse znaczeniowe i konteksty użycia. Kolejnym elementem są ćwiczenia, pozwalające na praktyczne zastosowanie poznanych struktur w różnorodnych sytuacjach. Każda lekcja zawiera również elementy wiedzy kulturowej, które są organicznie powiązane z materiałem językowym. Bardziej szczegółowy opis przedstawiony jest w rozdz. 5.

4.1. Podejście do nauczania gramatyki

Wyjaśnienia gramatyczne zostały opracowane z myślą o użytkownikach posiadających podstawową wiedzę z zakresu językoznawstwa, jednak nie wymagają od nich zaawansowanej kompetencji teoretycznej. W opisach zachowano równowagę między precyzją terminologiczną a przystępnością przekazu, co umożliwia skuteczne przyswajanie nawet złożonych zagadnień gramatycznych. Standardowa terminologia językoznawcza jest stosowana w sposób przemyślany i zawsze objaśniona, co ułatwia korzystanie z podręcznika, przede wszystkim osobom z zapleczem filologicznym. Konstrukcja podręcznika zakłada udział w procesie dydaktycznym kompetentnego nauczyciela, który w razie konieczności potrafi odpowiednio zaadaptować formę przekazu wiedzy.

Każde zjawisko gramatyczne ilustrowane jest przykładami pokazującymi jego użycie w różnych kontekstach komunikacyjnych. Szczególną uwagę poświęcono wskazywaniu różnic między językiem polskim a chińskim, co pomaga uczącym się zrozumieć specyfikę chińskiej gramatyki i uniknąć typowych błędów wynikających z interferencji

językowej. Istotnym elementem opisów gramatycznych jest także zwracanie uwagi na aspekty pragmatyczne – wyjaśnienie, w jakich sytuacjach i kontekstach dana struktura jest używana, jakie są jej konotacje i ograniczenia użycia.

4.2. Aspekty kulturowe i międzykulturowe

Podręcznik przywiązuje szczególną wagę do aspektów kulturowych i międzykulturowych, traktując je jako integralną część kompetencji językowej. Informacje o życiu codziennym na Tajwanie są systematycznie wprowadzane poprzez dialogi i teksty, przedstawiające autentyczne sytuacje z życia mieszkańców wyspy. Uczący się poznają nie tylko język, ale także codzienne zwyczaje, rytm życia, sposoby spędzania wolnego czasu czy organizację przestrzeni miejskiej. Jest to szczególnie widoczne w dialogach dotyczących takich tematów jak system gospodarowania odpadami, zwyczaje związane ze sprzątaniem czy relacje między współlokatorkami.

Elementy tradycyjnej i współczesnej kultury tajwańskiej są prezentowane w sposób możliwie naturalny, poprzez sytuacje, w których faktycznie można się z nimi zetknąć. Podręcznik stara się unikać powierzchownego czy stereotypowego przedstawiania kultury, zamiast tego pokazując, jak tradycyjne elementy współistnieją ze współczesnym stylem życia. Widać to szczególnie w sposobie, w jaki omawiane są święta i zwyczaje – zawsze w kontekście ich rzeczywistego funkcjonowania w nowoczesnym społeczeństwie tajwańskim.

Elementem treści nauczania, na który zwracano uwagę, są systematyczne porównania między kulturą polską a tajwańską. Nie ograniczają się one do prostego zestawiania różnic, lecz pokazują, jak te same potrzeby czy sytuacje życiowe są rozwiązywane w odmienny sposób w obu kulturach. Przykładem może być porównanie zwyczajów związanych ze Świętem Wszystkich Świętych i obrzędowością święta Qingming na Tajwanie. Podkreśla się, że różnice kulturowe nie są przypadkowe, lecz wynikają z głębszych uwarunkowań społecznych i historycznych.

Wskazówki dotyczące odpowiedniego zachowania w różnych sytuacjach społecznych stanowią praktyczny wymiar nauczania międzykulturowego. Podręcznik nie tylko informuje o przyjętych normach społecznych, ale także wyjaśnia ich genezę. Dzięki temu uczący się mogą lepiej zrozumieć logikę zachowań społecznych i skuteczniej funkcjonować w tajwańskim kontekście kulturowym. Dotyczy to zarówno sytuacji codziennych (takich jak zdejmowanie butów przed wejściem do domu), jak i bardziej złożonych interakcji społecznych (jak odpowiednie zachowanie podczas świąt czy uroczystości).

Należy ponownie podkreślić, że aspekty kulturowe nie są traktowane jako dodatkowy czy opcjonalny element nauczania, lecz jako nieodłączna część kompetencji językowej. Zrozumienie kontekstu kulturowego jest często kluczowe dla właściwego użycia struktur językowych czy odpowiedniego doboru słownictwa. Dzięki takiemu podejściu uczący się rozwijają nie tylko umiejętności językowe, lecz także kompetencję międzykulturową, która jest niezbędna do skutecznej komunikacji w języku chińskim.

4.3. Ewaluacja i (samoocena)

Podręcznik zawiera elementy pozwalające na systematyczną ocenę postępów w nauce zarówno przez nauczyciela, jak i przez samego uczącego się. Każda jednostka kończy się zestawem zadań sprawdzających, pozwalających zweryfikować stopień opanowania wprowadzonego materiału. Ćwiczenia te mają charakter zarówno kontrolny, jak i diagnostyczny, pomagają bowiem zidentyfikować obszary wymagające dodatkowej pracy.

5. Struktura jednostek lekcyjnych w podręczniku „Podróż na Tajwan. 台灣之旅”

Każda lekcja w podręczniku „Podróż na Tajwan” charakteryzuje się powtarzalną strukturą, zaprojektowaną do rozwijania kompetencji językowych studentów. Elementy tej struktury zostały już wspomniane, jednak w kolejności i kontekście podporządkowanym innym celom. Struktura jednostek w podręczniku przedstawiona jest poniżej w uporządkowany i wyczerpujący sposób.

A. Tytuł i dialogi

Lekcja rozpoczyna się od tytułu w języku chińskim oraz jego polskiego odpowiednika, po których następują dialogi sytuacyjne osadzone w realiach życia codziennego na Tajwanie. Dialogi prezentują nowy materiał językowy w kontekście komunikacyjnym, wprowadzając wyrażenia używane w codziennych sytuacjach. Odzwierciedlają one realia kulturowe Tajwanu oraz ukazują interakcje między rodzimymi użytkownikami języka a obcokrajowcami. Każdy dialog prezentowany jest w trzech wersjach:

- w znakach chińskich (tradycyjnych)
- w transkrypcji pinyin
- w tłumaczeniu na język polski.

B. Słownictwo (生詞)

Po każdym dialogu następuje sekcja zawierająca nowo wprowadzane słownictwo. Dla każdego leksemu podawane są:

- zapis w tradycyjnych znakach chińskich
- transkrypcja pinyin
- polskie tłumaczenie.

Większość słownictwa opatrzona jest przykładowymi zdaniami ilustrującymi jego użycie w kontekście.

Zasoby leksykalne zostały dobrane zgodnie z wytycznymi systemu TBCL, z uwzględnieniem częstotliwości występowania wyrazów oraz ich przydatności na danym poziomie nauczania. Wyjątek stanowi słownictwo niezbędne dla lokalizacji treści i realizacji treści kulturowych.

C. Teksty uzupełniające

W ramach dodatkowego materiału²⁰ w lekcjach pojawiają się także dłuższe teksty w formie postów z mediów społecznościowych, które:

- Rozwijają tematykę lekcji.
- Poszerzają zasób słownictwa.
- Przedstawiają perspektywę obcokrajowca uczącego się języka chińskiego.
- Wprowadzają elementy porównawcze między kulturą tajwańską a polską.

D. Objasnienia gramatyczne

Elementem każdej lekcji są objasnienia gramatyczne, prezentujące nowe struktury gramatyczne wprowadzone w dialogach. Wyjaśniają one kontekst i zasady użycia tych struktur, ilustrując zagadnienia gramatyczne odpowiednimi przykładami. Wskazują również na różnice między językiem chińskim a polskim oraz ukazują powiązania z innymi zjawiskami wprowadzonymi wcześniej. Podręcznik zakłada aktywny udział nauczyciela, który rozwija i kontekstualizuje przedstawione zagadnienia gramatyczne, dostosowując tempo i zakres wyjaśnień do potrzeb konkretnej grupy studentów. Treść podręcznika stanowi podstawę, którą nauczyciel uzupełnia dodatkowymi wyjaśnieniami i przykładami, co pozwala na efektywniejsze przyswojenie materiału przez studentów.

E. Ćwiczenia

Każda lekcja zawiera zestaw ćwiczeń gramatycznych i leksykalnych, które umożliwiają zastosowanie nowo poznanych struktur oraz pozwalają na utrwalenie słownictwa w różnych kontekstach. Ćwiczenia te stopniowo zwiększają poziom trudności i integrują elementy z wcześniejszych lekcji. Uwzględniają one różne aspekty komunikacji językowej, dając studentom możliwość praktycznego sprawdzenia i wykorzystania zdobytej wiedzy. Ujmując zwięźle formę i funkcję, ćwiczenia w podręczniku:

- Umożliwiają zastosowanie nowo poznanych struktur.
- Pozwalają na utrwalenie słownictwa w różnych kontekstach.
- Stopniowo zwiększają poziom trudności.
- Integrują elementy z wcześniejszych lekcji.
- Uwzględniają różne aspekty komunikacji językowej.

²⁰ W lekcji 12. Stanowią całość wprowadzanego materiału.

Należy ponownie podkreślić, że „Podróż na Tajwan” nie jest podręcznikiem zaprojektowanym do samodzielnej nauki. Jego koncepcja opiera się na założeniu aktywnego udziału nauczyciela w procesie dydaktycznym, posiadającego odpowiednie kompetencje językowe i kulturowe w zakresie języka chińskiego w tajwańskiej odmianie. Nauczyciel odgrywa kluczową rolę w procesie nabywania przez studentów wiedzy i wartości, zarówno w wymiarze czysto językowym, jak i kulturowym. Treści zawarte w podręczniku stanowią raczej punkt wyjścia do rozbudowanych objaśnień, dyskusji i ćwiczeń komunikacyjnych prowadzonych podczas zajęć niż zamknięty, samowystarczalny materiał dydaktyczny.

6. Elementy celowo pominięte w bieżącej wersji podręcznika

Podręcznik „Podróż na Tajwan” został zaprojektowany z pełną świadomością ograniczeń wynikających z charakteru projektu oraz dostępnych zasobów. W związku z tym, kierując się pragmatyzmem i efektywnością dydaktyczną, podjęto decyzję o niewłączaniu do bieżącej wersji podręcznika kilku komponentów, które mogłyby teoretycznie i praktycznie wzbogacić materiał, lecz których implementacja wiązałaby się z niewspółmiernymi kosztami w stosunku do potencjalnych korzyści.

A. Moduł wspomagający naukę pisma

Podręcznik nie zawiera wyodrębnionego modułu poświęconego nauce pisma chińskiego. Decyzja ta podyktowana jest kilkoma czynnikami:

- Przygotowanie wysokiej jakości materiałów do nauki pisma wymagałoby nieproporcjonalnie dużego nakładu pracy od niewielkiego zespołu autorskiego.
- Współcześnie dostępnych jest wiele specjalistycznych narzędzi wspomagających naukę pisma chińskiego (aplikacje mobilne, materiały online, programy komputerowe).
- Zysk dydaktyczny z włączenia takiego modułu do podręcznika byłby stosunkowo niewielki w porównaniu z nakładem pracy.

W koncepcji podręcznika założono, że nadzorowanie procesu nabywania umiejętności związanych z pismem leży w gestii nauczyciela, który może wykorzystać wybrane przez siebie narzędzia wsparcia, dostosowane do specyficznych potrzeb grupy. Takie podejście zapewnia większą elastyczność i możliwość personalizacji procesu nauczania.

B. Zeszyt ćwiczeń

Obecna wersja podręcznika nie zawiera dodatkowego zeszytu ćwiczeń, choć jest on planowany jako uzupełnienie materiału w przyszłości. Zeszyt ćwiczeń ma stanowić rozszerzenie treści zawartych w podręczniku i oferować dodatkowe możliwości praktycznego zastosowania nabytej wiedzy. Zostanie on opracowany z uwzględnieniem doświadczeń zebranych podczas pracy z podręcznikiem podstawowym, co pozwoli na lepsze dostosowanie jego zawartości do rzeczywistych potrzeb dydaktycznych.

C. Moduły wsparcia dla rozwijania sprawności słuchania i wymowy

Podręcznik nie zawiera również modułu wspierającego rozwój sprawności słuchania i ćwiczenia wymowy, obejmującego nagrania audio czy interaktywne ćwiczenia fonetyczne. Powody tej decyzji są podobne do tych w przypadku modułu nauki pisma:

- ograniczenia techniczne i budżetowe związane z produkcją wysokiej jakości materiałów audio
- duży nakład pracy niezbędny do przygotowania profesjonalnych nagrań i ćwiczeń fonetycznych
- dostępność alternatywnych źródeł i narzędzi wspomagających naukę wymowy i rozwijanie sprawności słuchania.

Podobnie jak w przypadku nauki pisma, założono, że nauczyciel wykorzysta dostępne narzędzia wsparcia lub własne materiały, aby uzupełnić treści podręcznika w tym zakresie. Takie podejście pozwala na większą elastyczność w doborze materiałów audio, dostosowanych do konkretnych potrzeb dydaktycznych i możliwości percepcyjnych studentów.

Przyjęte rozwiązania nie oznaczają zaniedbania tych aspektów nauki języka, lecz świadome przeniesienie odpowiedzialności za ich realizację na nauczyciela, co jest zgodne z ogólną koncepcją podręcznika jako narzędzia wymagającego aktywnego udziału kompetentnego prowadzącego zajęcia. W przyszłości, w miarę rozwoju projektu i dostępności zasobów, możliwe będzie rozszerzenie podręcznika o dodatkowe komponenty wspomagające rozwój wszystkich sprawności językowych.

7. Dostosowanie podręcznika do specyfiki programu nauczania

Jedną z kluczowych motywacji do opracowania podręcznika „Podróż na Tajwan” było dostosowanie materiału dydaktycznego do specyficznych warunków nauczania języka chińskiego na Wydziale Etnolingwistyki. Typowe podręczniki tajwańskie, jakkolwiek wartościowe pod względem merytorycznym, są zazwyczaj przygotowane dla innych warunków i środowiska nauczania. Różnice te dotyczą zarówno intensywności nauki, jak i struktury programu nauczania.

Choć adaptacja podręczników tajwańskich jest możliwa, to pod względem objętości i zakresu materiału trudno je dopasować do warunków realizacji programu języka chińskiego na Wydziale Etnolingwistyki. Podręczniki te są często projektowane z myślą o intensywnych kursach językowych odbywających się w środowisku zanurzenia językowego lub zakładających znacznie większą liczbę godzin kontaktowych, niż jest to możliwe w polskich realiach akademickich.

„Podróż na Tajwan” została zaprojektowana ze świadomością tych ograniczeń. Liczba jednostek lekcyjnych, zakres i obszerność materiału zostały precyzyjnie dostosowane do potrzeb 240-godzinnego programu nauczania. Przyjęto założenie, że średnia liczba

godzin lekcyjnych przeznaczonych na realizację jednej jednostki w podręczniku wynosi 20 godzin (20 × 45 minut). Taki nakład czasu uwzględnia nie tylko przerobienie materiału zawartego bezpośrednio w podręczniku, lecz także wprowadzenie dodatkowych, niezbędnych działań i materiałów dydaktycznych.

Do tych dodatkowych elementów należą:

- ćwiczenia pisma chińskiego
- praca nad wymową
- szczegółowe omawianie uwarunkowań kulturowych
- proces ewaluacji postępów studentów
- uzupełniające ćwiczenia komunikacyjne
- praca z dodatkowymi materiałami autentycznymi.

Przy uwzględnieniu wszystkich tych czynników przyjęty nakład czasu 20 godzin lekcyjnych na jednostkę podręcznika jawi się jako właściwy i realistyczny. Pozwala on na rzetelne wprowadzenie materiału językowego, jego utrwalenie oraz rozwinięcie odpowiednich sprawności komunikacyjnych, przy jednoczesnym zachowaniu tempa umożliwiającego realizację założonego programu nauczania w ramach czasowych przewidzianych przez plan studiów.

Takie precyzyjne dostosowanie struktury i objętości podręcznika do realiów dydaktycznych stanowi jedną z jego głównych zalet w porównaniu z materiałami przygotowanymi na rynek globalny, które często wymagają znaczących modyfikacji ze strony nauczyciela, by mogły być efektywnie wykorzystane w specyficznych warunkach nauczania.

8. Konwencje zapisu transkrypcyjnego

System transkrypcji *pinyin* traktowany jest w podręczniku jako nie tylko przydatne, lecz również niezbędne narzędzie wspomagające naukę języka chińskiego na styku z pismem. Nie stanowi on jednak ani przedmiotu nauczania, ani celu samego w sobie. W niniejszej publikacji większą uwagę poświęcono konwencjom zapisu języka chińskiego w transliteracji łacińskiej, uwzględniając specyfikę pragmatyki tajwańskiej. Jest to zgodne z ogólnymi założeniami projektu podręcznika i, mimo że różnice między Chinami i Tajwanem nie są obiektywnie najistotniejsze z punktu widzenia celów kompetencyjnych, to z perspektywy spójności koncepcyjnej takie podejście pozwala uniknąć tworzenia sytuacji językowo i kulturowo sztucznych. Należy na początku podkreślić, że dyskusja nad strategiami transkrypcyjnymi dotyczy dialogów tłumaczonych na język podręcznika²¹.

²¹ Transkrypcja stosowana w podręczniku uwzględnia różnice językowe między standardami chińskim i tajwańskim -- nie wynikają one z innych zasad samego systemu transkrypcji, a w ramach tego samego systemu oddają różnice językowe. W większości przypadków rozbieżności dotyczą tonów. W każdym nieoczywistym przypadku źródłem referencyjnym był słownik Ministerstwa Edukacji Republiki Chińskiej: <https://dict.concised.moe.edu.tw/>.

Obecnie specyfika stosowania na Tajwanie transliteracji opartej na alfabecie łacińskim nie wynika już z intencji manifestacji odrębnej tożsamości językowej i polityczno-społecznej. Tak było w okresie, kiedy stosowano na wyspie 通用拼音 *tongyong pinyin* -- nieobowiązkową transliterację opartą na chińskim 汉语拼音 *hanyu pinyin*, w której istniały intencjonalne systematyczne różnice w graficznej reprezentacji odpowiednich segmentów fonetycznych. Obecnie 汉语拼音 *hanyu pinyin* stanowi oficjalny system transkrypcji w sferze edukacji i administracji, co stanowi spuściznę polityki rządów Kuomintangu po roku 2009. Polityka ta, w wyniku pragmatycznych decyzji władz zwykle wrażliwych na kwestie tożsamości i odrębności Tajwanu (od 2016 roku), jest kontynuowana, co stanowi spore ułatwienie w kontekście doboru konwencji w materiałach dydaktycznych.

Stopień sformalizowania i obligatoryjności użycia pinyinu na Tajwanie jest jednak znacznie niższy niż w Chinach. Zapis nazw własnych w starszych formach romanizacyjnych -- Wade-Giles i *tongyong pinyin*, często jest stosowany dla podkreślenia korzeni kulturowych i dla kontynuacji tradycji niezmiennych form zapisu. Jest to szczególnie widoczne w zapisie transkrypcyjnym antroponimów oraz toponimów. W zależności od charakterystyki materiałów dydaktycznych dobór odpowiednich konwencji transkrypcji może mieć różne znaczenie. Materiały oparte na chińskiej rzeczywistości językowej i społecznej stanowią najprostszy przykład -- stopień sformalizowania, zakres i powszechność użycia transkrypcji pinyin w ChRL zostawiają tylko jeden naturalny wybór. Praktyczna realizacja w tym względzie kompletnego podręcznika do nauki języka chińskiego opartego na rzeczywistości Tajwanu, intencjonalnie podkreślającego odrębną tożsamość współczesnego Tajwanu i Tajwańczyków, wymaga bardziej zniuansowanego wyboru konwencji. Przyjęte założenia metodologiczne uwzględniają aspekty kulturowe jako stanowiące jeden z istotniejszych elementów wyznaczających ramy nauczanych treści. W sytuacji, kiedy dialogi koncentrują się wokół różnic i podobieństw kulturowych, istotnym staje się rzeczywiście używany sposób transliteracji.

Obecnie na Tajwanie *hanyu pinyin* stanowi oficjalny system transkrypcji w sferze edukacji i administracji, a jego powszechne stosowanie w materiałach dydaktycznych do nauki języka chińskiego jako obcego rozpoczęło się właśnie w tym okresie. Należy jednak podkreślić, że szczegółowe konwencje jego użycia nie są ujednolicone i znormatywowane.

W praktyce zastosowanie tej zasady nie jest jednak jednolite. W życiu codziennym, szczególnie w zapisie nazwisk, imion oraz nazw miejscowych, często spotykane są starsze formy romanizacji, co zostało uwzględnione w tłumaczeniach dialogów i przykładach z życia codziennego. Pozwala to zachować autentyczność przedstawianych sytuacji językowych i kulturowych. Dodatkowym aspektem zagadnienia jest stopień upowszechnienia danej formy w zapisie polskim. W kontekście Tajwanu problem ten ma niewielkie znaczenie, dotyczy tylko zapisu nazwy stolicy: 台北 (*pinyin*: Táiběi; zwyczajowa transliteracja tajwańska: Taipei; zapis polski: Tajpej). W takim przypadku przestrzegane są normy bądź tradycje języka polskiego. Najbardziej zróżnicowane

będą przypadki, kiedy tradycja / norma tajwańska nie jest ustalona, bądź nie jest mocno zakorzeniona w komunikacji pisanej. Szczegółowa analiza takich przypadków daleko wykraczałaby poza zakres tego opracowania. W treściach nauczanych w podręczniku pojawia się jeden przykład toponimu: 日月潭 (Rìyuètán) -- Jezioro Sun Moon (dosł. Jezioro Słońca i Księżycy), gdzie dosłowna nazwa polska nie byłaby niewłaściwym wyborem. Decyzja o użyciu nazwy angielskiej jest w dużym stopniu arbitralna, a uzasadnia ją uzus językowy -- w komunikacji w j. polskim taka forma jest faktycznie używana najczęściej.

Poniższe zestawienie ilustruje na przykładach z podręcznika strategie przyjęte w kontekście zapisu nazw własnych w tłumaczonych dialogach:

Zapis w znakach chińskich	Transkrypcja pinyin	Transkrypcja w tłumaczonych dialogach	
		tajwanizacja	polonizacja / anglicyzacja
花蓮	Huālián	Hualien	
新竹	Xīnzhú	Hsinchu	
高雄	Gāoxióng	Kaohsiung	
台北	Táiběi		Tajpej
日月潭	Rìyuètán		Jezioro Sun Moon

Przykładami z podręcznika nie można zilustrować problemu zapisu imion własnych. Ogólna zasada nakazywałaby używać zapisu faktycznie używanego, zamiast pinyin. W treści podręcznika pojawił się tytuł znanego filmu tajwańskiego „悲情城市” („Miasto smutku”), jednak nie podano nazwiska jego reżysera: 侯孝賢 zapisywanego w transliteracji Wade-Giles jako Hou Hsiao-hsien, co znacznie różni się od wersji w pinyin: Hou Xiaoxian.

Bibliografia

- Bojar, M. (2020). The Communicative Language Teaching approach in teaching English conversation. *Language – Culture – Politics*, 1, 99-115.
- Brown, D. H. (2007). *Teaching by Principles. An Interactive Approach to Language Pedagogy*. New York: Pearson Education.
- Canale, G. (2016). (Re)Searching culture in foreign language textbooks, or the politics of hide and seek. *Language, Culture and Curriculum*, 29(2), 225–243.
- Canale, G. (2021). The language textbook: representation, interaction and learning. *Language, Culture and Curriculum*, 34(2), 113–118.
- Canale, M., Swain, M. (1980). Theoretical Bases of Communicative Approaches to Second Language Teaching and Testing. *Applied Linguistics*, 1(1), 1–47.
- Chen, F. (2023). Comparative Analysis of International Chinese Language Education Materials: A Case Study of “HSK Standard Course 1” and “Developing Chinese – Elementary Comprehensive Course”. *Journal of Education and Educational Research* 6(1), 76-78.
- Chi, D.A. (2022) Translation Shifts, Synonymy, Polysemy and Culturally Loaded Words in Translating Textbooks for Teaching Chinese as A Foreign Language. *IOSR Journal of Humanities and Social Science (IOSR-JHSS)*, 27(10), 49-58.
- Gong, Y., Lai, C. i Gao, X. (2020). The Teaching and Learning of Chinese as a Second or Foreign Language: The Current Situation and Future Directions. *Front Educ China* 15, 1–13.
- Graus, J., Coppen, P. (2016). Student teacher beliefs on grammar instruction. *Language Teaching Research*, 20(5), 571-599.
- Grigoryeva, E. Ya., Uvarov, V. I. (2021). Approaches to the Methodological Design of a Modern Foreign Language Textbook. *Proceedings TSNI-2021*, 375-385.
- Hadley, G. (2013). Global textbooks in local contexts: An empirical investigation of effectiveness. W: N. Harwood (Ed.), *English language teaching textbooks: Content, consumption, production* (pp. 205–238). Palgrave Macmillan.
- Halliday, M. A. K., & Matthiessen, C. M. I. M. (1999). *Construing experience through meaning: A language-based approach to cognition*. London: Cassell.
- Hsu, S. (2014). Teaching Chinese as a Second Language: From Taiwan to the United States. *L2 Journal* 6, 14-17.
- Huang, P. (2019). Textbook interaction: A study of the language and cultural contextualisation of English learning textbooks. *Learning, Culture and Social Interaction* 21, 87–99.
- Jacobs, G. M., & Farrell, T. S. C. (2003). Understanding and implementing the CLT (Communicative Language Teaching) paradigm. *RELC Journal*, 34(1), 5-30.
- Kramsch, C. (1993). *Context and Culture in Language Teaching*. Oxford University Press
- Kramsch, C. (2013). Culture in Foreign Language Teaching. *Iranian Journal of Language Teaching Research*, 1(1), 57-78.
- Kubota, R. (2003). Critical teaching of Japanese culture. *Japanese Language and Literature*, 37(1), 67–87.

Li Sun (2013). Culture Teaching in Foreign Language Teaching. Theory and Practice in Language Studies, 3(2), 371-375.

Liu, D., Wu, Z. (Ed.). (2015). English Language Education in China: Past and Present. Beijing: The People's Education Press.

劉珣 (Liu Xun) (2000)。對外漢語教育學引論。(Wprowadzenie do nauczania języka chińskiego jako języka obcego) 北京語言文化大學出版社，北京。

Richards, J. C., Rodgers, T.S (2014). Approaches and Methods in Language Teaching. Cambridge University Press

Shibata, A. M., (1998). Perspectives: Intercultural Communication Concepts and Implications for Teachers. Japan Association for Language Teaching, 20(2), 104-118.

Swan, M. (1985). A critical look at the Communicative Approach (1). ELT Journal 39, 2–12.

Tomlinson, B., Masuhara, H. (2017). The Complete Guide to the Theory and Practice of Materials Development for Language Learning. New York: John Wiley & Sons.

Tran, T.Q., Duong, T.M. (2018). The effectiveness of the intercultural language communicative teaching model for EFL learners. Asian-Pacific Journal of Second and Foreign Language Education, 3(6).

Tsai, C. H., Wang, Ch. P. (2015). Taiwan's Chinese Language Development and the Creation of Language Teaching Analysis. Universal Journal of Educational Research, 3(3), 220 - 228.

Tsai, H. M. (2013). Communication-Based Teaching for Chinese Language Learners. All Graduate Plan B and other Reports Utah State University.

Xiong, T., Peng, Y. (2020). Representing culture in Chinese as a second language textbooks: a critical social semiotic approach. Language, Culture and Curriculum, 34(2), 163–182.

Xiong, T., Peng, Y. (2022). Culture and Chinese as a Second Language (CSL) Teaching Materials: An Introduction. International Journal of Chinese Language Teaching 3(2), 1-6.

Yue, L. (2023) A Study on the Presentation of Chinese Culture in Foreign Language Textbooks and Learners' Cultural Identity. Transactions on Comparative Education 5, 26-31.

周小兵 (Zhou Xiaobing) (2015)。區域教材的研究與開發 (Badanie i rozwój lokalnych materiałów dydaktycznych). 國際漢語教學研究, (2), 4-6。

Zhukova, N., Kubrushko, P., Shingareva, M. (2015). Mechanism for designing competence-oriented tasks in various academic subjects and requirements for its implementation in higher educational establishments. The Education and Science Journal, 1. 68.

Źródła elektroniczne

RGTA (Reference Guidelines for TBCL Application):

[https://coct.naer.edu.tw/file/files/%E8%8F%AF%E8%AA%9E%E6%96%87%E8%83%BD%E5%8A%9B%E5%9F%BA%E6%BA%96%E6%87%89%E7%94%A8%E5%8F%83%E8%80%83%E6%8C%87%E5%BC%95%EF%BC%88%E8%8B%B1%E6%-96%87%E7%89%88%EF%BC%89\(1\).pdf](https://coct.naer.edu.tw/file/files/%E8%8F%AF%E8%AA%9E%E6%96%87%E8%83%BD%E5%8A%9B%E5%9F%BA%E6%BA%96%E6%87%89%E7%94%A8%E5%8F%83%E8%80%83%E6%8C%87%E5%BC%95%EF%BC%88%E8%8B%B1%E6%-96%87%E7%89%88%EF%BC%89(1).pdf) (dostęp 15.06.2023)

第一課 室友們在睡午覺

Lekcja 1. Współlokatorzy ucinają sobie drzemkę

對話一

(在家裡，高夏敲室友的門)

室友：門沒鎖，請進！

高夏：我要去學校上課。桌上的那個蛋糕是我拿回來的，
大家都可以吃。

室友：謝謝你，你要怎麼去？

高夏：時間還很多，我想走過去。

室友：走過去學校要20分鐘，我騎機車載你過去吧？

高夏：謝謝你，不過不用。20分鐘的路不太遠。

室友：你也知道台灣人不喜歡在大太陽下走路，哈哈。

高夏：可是我不是台灣人啊，其他室友在做什麼？

室友：他們剛剛吃完午餐，現在在睡午覺。

高夏：在睡覺？他們昨天熬夜了嗎？

室友：你忘了嗎？台灣人習慣睡午覺。

高夏：（看了手機上的時間）哦！我快要遲到了。

室友：那麼，快一點出門吧！路上小心。

(Zài jiālǐ, Gāoxià qiāo shìyǒu de mén)

Shìyǒu: Mén méi suǒ, qǐng jìn!

Gāoxià: Wǒ yào qù xuéxiào shàngkè. Zhuō shàng de nà ge dànāo shì wǒ ná huílái de, dàjiā dōu kěyǐ chī.

Shìyǒu: Xièxie nǐ, nǐ yào zěnmē qù?

Gāoxià: Shíjiān hái hěnduō, wǒ xiǎng zǒu guòqù.

Shìyǒu: Zǒu guòqù xuéxiào yào 20 fēnzhōng, wǒ qí jīchē zài nǐ guòqù ba?

Gāoxià: Xièxie nǐ, búguò bú yòng. 20 fēnzhōng de lù bú tài yuǎn.

Shìyǒu: Nǐ yě zhīdào Táiwān rén bù xǐhuān zài dà tàiyáng xià zǒulù, hāhā.

Gāoxià: Kěshì wǒ búshì Táiwān rén a, qítā shìyǒu zài zuò shénme?

Shìyǒu: Tāmen gānggāng chīwán wǔcān, xiànzài zài shuì wǔjiào.

Gāoxià: Zài shuìjiào? Tāmen zuótiān áoyèle ma?

Shìyǒu: Nǐ wàngle ma? Táiwān rén xíguàn shuì wǔjiào.

Gāoxià: (Kànle shǒujī shàng de shíjiān) Ó! Wǒ kuàiyào chídào le.

Shìyǒu: Nàme, kuài yìdiǎn chūmén ba! Lùshàng xiǎoxīn.

(w domu, Gosia puka do drzwi współlokatora)

Współlokator: Drzwi nie są zamknięte, wejdź!

Gosia: Idę do szkoły na zajęcia. To ja przyniosłem Ciasto na stole, wszyscy mogą się poczęstować.

Współlokator: Dziękuję ci! Jak zamierzasz tam dotrzeć?

Gosia: Mam jeszcze dużo czasu, myślę, że pójde pieszo.

Współlokator: Dojście pieszo do szkoły zajmuje 20 minut. Podwiozę cię na skuterze!

Gosia: Dziękuję ci, ale nie trzeba. 20 minut drogi to niezbyt daleko.

Współlokator: Wiesz przecież, że Tajwańczycy nie lubią chodzić w pełnym słońcu, haha.

Gosia: Ale ja nie jestem Tajwańczykiem. Co robią inni współlokatorzy?

Współlokator: Właśnie skończyli jeść obiad, teraz drzemią.

Gosia: Drzemią? Czy wczoraj zarwali noc?

Współlokator: Zapomniałeś? Tajwańczycy mają zwyczaj drzemać po obiedzie.

Gosia: (Spogląda na godzinę na telefonie.) O nie! Już prawie jestem spóźniony!

Współlokator: W takim razie szybko wychodź! Uważaj na siebie po drodze.

生詞 Słówka

1. 鎖 *suǒ* zamek
教室的門鎖了，所以我們要等老師來開門。
2. 進 *jìn* wejść
他一敲(*qiāo*/pukanie)了門，我還沒說「請進」，他就走進來了。
3. 回來 *huílái* wrócić
我們家的狗不見了，可是幾天以後自己走回來了。
4. 時間 *shíjiān* czas
台灣的時間比波蘭快了六個小時。
5. 過去 *guòqù* przejść
從學校走過去老啤酒廠購物中心只要五分鐘。

6. 載 *zài* podwieźć
女朋友開車從火車站載我回來。
7. 不用 *búyòng* nie trzeba
A: 你還要喝咖啡嗎？
B: 謝謝你！不用了，我剛剛喝了一杯了。
8. 其他 *qítā* inne
我只喜歡喝波蘭的伏特加，其他的我都不喜歡。
9. 完 *wán* skończyć
你寫完作業了嗎？可以幫我嗎？
10. 在 *zài* być, znajdować się
誰在唱歌？唱得那麼好聽！
11. 睡午覺 *shuì wǔjiào* zdrzemnąć się po południu
台灣中學生吃完飯以後，要睡午覺。
12. 睡覺 *shuìjiào* spać
我們家的貓每天睡十二個小時的覺。
13. 熬夜 *áyè* zarywać noc
我昨天熬夜跟網友打了電玩，今天沒去上課。
14. 習慣 *xíguàn* zwyczaj, przyzwyczajenie
台灣人習慣先吃飯再喝湯。
15. 哦 *ò* och
哦，天啊！我忘了今天要考試，怎麼辦？
16. 遲到 *chídào* spóźnić się
跟朋友見面的時候，我常常遲到，所以朋友不太開心。
17. 路上小心 *lùshàng xiǎoxīn* uważaj na siebie (w drodze)
每天出門的時候，我都跟室友說：「路上小心。」

對話二

(在校園裡)

- 高夏：詠晴，你怎麼了？你的臉色不太好。
詠晴：我在找新的房子，所以每天都累得不得了。
高夏：你才剛剛搬進去幾個月，為什麼又要搬出來？
詠晴：我的房東本來答應要幫我裝冷氣，現在他叫我自己付錢。
高夏：台灣夏天的天氣熱得不得了，你怎麼辦？
詠晴：如果沒有冷氣，我得搬回家去。
高夏：那麼，你的房子找得順利嗎？
詠晴：還可以，我在臉書的租屋社團找到了幾間。
(打開手機)
高夏：這間房子不錯，坐捷運過來學校，只要5站。
詠晴：騎車過來學校也很方便。
高夏：而且這間房子在5樓，1樓還有便利商店。
詠晴：餓的時候，我也可以走下去買東西吃。
高夏：聽起來不錯！你現在打電話給他吧。
詠晴：先吃完飯再打，現在一點多，他或許正在睡午覺。
高夏：那我們先去吃飯。附近的那一家麵店快要關了，它從兩點開始休息。

(Zài xiàoyuán lǐ.)

- Gāoxià: Yǒngqíng, nǐ zěnméle? Nǐ de liǎnsè bú tài hǎo.
Yǒngqíng: Wǒ zài zhǎo xīn de fángzi, suǒyǐ měitiān dōu lèi de bù dé liǎo.
Gāoxià: Nǐ cái gānggāng bān jìnqù jǐ ge yuè, wèishéme yòu yào bān chū lái?
Yǒngqíng: Wǒ de fángdōng běnlái dāyìng yào bāng wǒ zhuāng lěngqì, xiànzài tā jiào wǒ zìjǐ fù qián.
Gāoxià: Táiwān xiàtiān de tiānqì rè de bù dé liǎo, nǐ zěnméibàn?
Yǒngqíng: Rúguǒ méiyǒu lěngqì, wǒ děi bān huí jiā qù.
Gāoxià: Nàme, nǐ de fángzi zhǎo de shùnlì ma?
Yǒngqíng: Hái kěyǐ, wǒ zài liǎnshū de zūwū shètuán zhǎodàole jǐjiān.
(Dǎkāi shǒujī)
Gāoxià: Zhè jiān fángzi búcuò, zuò jiéyùn guòlái xuéxiào, zhǐyào 5 zhàn.
Yǒngqíng: Qíchē guòlái xuéxiào yě hěn fāngbiàn.
Gāoxià: Érqiě zhè jiān fángzi zài 5 lóu, 1 lóu hái yǒu biànlì shāngdiàn.
Yǒngqíng: È de shíhòu, wǒ yě kěyǐ zǒu xiàqù mǎi dōngxī chī.
Gāoxià: Tīngqǐlái búcuò! Nǐ xiànzài dǎ diànhuà gěi tā ba.
Yǒngqíng: Xiān chīwán fàn zài dǎ, xiànzài yìdiǎn duō, tā huòxǔ zhèngzài shuì wǔjiào.
Gāoxià: Nà wǒmen xiān qù chīfàn. Fùjìn de nà yì jiā miàn diàn kuàiyào guān le, tā cóng liǎng diǎn kāishǐ xiūxi.

(na terenie kampusu)

Gosia: Yǒng Qíng, co ci jest? Nie wyglądasz najlepiej.

Yǒng Qíng: Szukam nowego mieszkania, więc jestem każdego dnia bardzo zmęczona.

Gosia: Dopiero co się wprowadziłaś kilka miesięcy temu, dlaczego znowu musisz się wyprowadzać?

Yǒng Qíng: Właściciel mieszkania pierwotnie obiecał zainstalować klimatyzację, a teraz każe mi samej za nią zapłacić.

Gosia: Tajwańskie lato jest nie do zniesienia, co zamierzasz zrobić?

Yǒng Qíng: Jeśli nie będzie klimatyzacji, będę musiała wrócić do domu.

Gosia: A jak ci idą poszukiwania mieszkania?

Yǒng Qíng: Nieźle, znalazłam kilka na grupie wynajmu na Facebooku.
(otwiera telefon)

Gosia: To mieszkanie jest nieźle, metrem do szkoły tylko 5 stacji.

Yǒng Qíng: Rowerem do szkoły też jest wygodnie.

Gosia: Poza tym to mieszkanie jest na 5. piętrze, a na parterze jest sklep całodobowy.

Yǒng Qíng: Gdy będę głodna, mogę zejść na dół kupić coś do jedzenia.

Gosia: Brzmi nieźle! Zadzwoń do niego teraz.

Yǒng Qíng: Najpierw zjedzmy, teraz jest po pierwszej, możliwe że ma sjęstę.

Gosia: To chodźmy najpierw coś zjeść. Ta pobliska knajpka z makaronem zaraz się zamyka, od drugiej mają przerwę.

生詞 Słówka

1. 怎麼了 *zěnméle* co się stało?
學生：老師！
老師：怎麼了？有什麼問題？
2. 臉色 *liǎnsè* wyraz twarzy
他的臉色不太好，他怎麼了？
3. 得不得了 *de bùdéliǎo* niesłychanie, niezwykle
波蘭的蘑菇湯好喝得不得了。
4. 搬 *bān* przeprowadzać się
上大學以後，我從我家搬出來了。
5. 進去 *jìnqù* wejść
店員跟每位走進去便利商店的客人說：「歡迎光臨」。
6. 出來 *chūlái* wyjść
他在找他的手機，所以跑進去跑出來，忙得不得了。
7. 本來 *běnlái* pierwotnie, wcześniej
這家餐廳本來不賣蛋糕，可是因為太多人想吃，所以現在開始賣了。
8. 答應 *dāyìng* zgodzić się, obiecać
我邀請他一起去看電影，他答應了！我開心得不得了。
9. 裝冷氣 *zhuāng lěngqì* zamontować klimatyzację
在波蘭，我們不裝冷氣，可是一定要裝暖氣。
10. 裝 *zhuāng* instalować, montować
因為現在每個人都有手機，所以家裡不裝電話了。
11. 叫 *jiào* powiedzieć (żeby), kazać
我父母叫我十八歲以後從家裡搬出去。
12. 順利 *shùnlì* pomyślnie, bez przeszkód
你的旅行順利嗎？玩得開心嗎？
13. 還可以 *hái kěyǐ* tak sobie, ujdzie
A: 你最近過得怎麼樣？
B: 還可以。

14. 屋（子） *wū (zi)* dom, mieszkanie
夏天的時候，台灣的屋子裡有冷氣，所以進去以後，應該穿外套。
15. 社團 *shètuán* grupa (społeczna), klub, społeczność
如果你到一個新的地方要認識新朋友，你就去臉書的社團。
16. 打開 *dǎkāi* otworzyć
麻煩你幫我打開門，好嗎？
17. 樓 *lóu* piętro
波蘭的一樓是台灣的二樓。
18. 下去 *xiàqù* zejść
我想喝咖啡，所以走下去一樓買咖啡。
19. 聽起來不錯 *tīngqǐlái búcuò* brzmi nieźle
20. 正在 *zhèngzài* w trakcie, właśnie
我正在泡茶，你要喝一點嗎？

高夏的臉書

我本來住在宿舍裡，現在我搬出來了，跟台灣人一起住，所以我不但可以練習中文，也可以比較了解台灣文化。我發現台灣文化跟波蘭文化有些部分一樣，有些部分不一樣。

首先，台灣人跟波蘭人一樣都吃餃子，而且有水餃，也有煎餃，不過餃子的口味不一樣，特別是台灣沒有甜的餃子；還有，台灣菜跟波蘭菜都用豬油，不過波蘭人在麵包上塗豬油，台灣人在飯上面放豬油；最後，台灣人跟波蘭人都不穿鞋子進去屋子裡面，如果客人來他們家，也跟客人說：「沒關係，你們可以穿進來，別脫鞋子。」

我已經來了台灣半年多了，常常有人問我：「在台灣一切都習慣嗎？」我都說還可以，不過我還需要多一點時間認識台灣。對了，我正在學怎麼做台灣餃子，學完以後，我要做給我的家人吃；還有，因為台灣沒有甜的餃子，所以我也正在練習用中文教台灣人做甜的餃子，以後我要用中文教我的室友怎麼做。

Gāoxiàde Liǎnshū

Wǒ běnlái zhù zài sùshè lǐ, xiànzài wǒ bān chūlái le, gēn Táiwān rén yìqǐ zhù, suǒyǐ wǒ búdàn kěyǐ liànxí zhōngwén, yě kěyǐ bǐjiào liǎojiě Táiwān wénhuà. Wǒ fāxiàn Táiwān wénhuà gēn Bōlán wénhuà yǒuxiē bùfèn yíyàng, yǒuxiē bùfèn bù yíyàng.

Shǒuxiān, Táiwān rén gēn Bōlán rén yíyàng dōu chī jiǎozi, érqǐě yǒu shuǐjiǎo, yěyǒu jiānjiǎo, búguò jiǎozi de kǒuwèi bù yíyàng, tèbié shì Táiwān méiyǒu tián de jiǎozi; hái yǒu, Táiwān cài gēn Bōlán cài dōu yòng zhūyóu, búguò Bōlán rén zài miànbāo shàng tú zhūyóu, Táiwān rén zài fàn shàngmiàn fàng zhūyóu; zuìhòu, Táiwān rén gēn Bōlán rén dōu bù chuān xiézi jìnqù wūzi lǐmiàn, rúguǒ kèrén lái tāmen jiā, yě gēn kèrén shuō: 'Méiguānxi, nǐmen kěyǐ chuān jīnlái, bié tuō xiézi.'

Wǒ yǐjīng lái le Táiwān bànnián duō le, chángcháng yǒu rén wèn wǒ: 'Zài Táiwān yíqiè dōu xíguàn ma?' Wǒ dōu shuō hái kěyǐ, búguò wǒ hái xūyào duō yìdiǎn shíjiān rènshí táiwān. Duìle, wǒ zhèngzài xué zěnmé zuò Táiwān jiǎozi, xuéwán yǐhòu, wǒ yào zuò gěi wǒ de jiārén chī; hái yǒu, yīnwèi Táiwān méiyǒu tián de jiǎozi, suǒyǐ wǒ yě zhèngzài liànxí yòng zhōngwén jiāo Táiwān rén zuò tián de jiǎozi, yǐhòu wǒ yào yòng zhōngwén jiāo wǒ de shìyǒu zěnmé zuò.

Facebook Gosi

Początkowo mieszkalam w akademiku, teraz się wyprowadziłam i zamieszkałam z Tajwańczykami. Dzięki temu nie tylko mogę ćwiczyć chiński, ale także lepiej poznaję tajwańską kulturę. Odkryłam, że kultura Tajwanu i Polski w pewnych aspektach jest podobna, a w innych – różna.

Przede wszystkim, zarówno Tajwańczycy, jak i Polacy jedzą pierogi, co więcej zarówno pierogi gotowane, jak i smażone, jednak ich smak jest inny – szczególnie dlatego, że na Tajwanie nie ma słodkich pierogów. Ponadto zarówno w tajwańskiej, jak i polskiej kuchni używa się smalcu, ale Polacy smarują nim chleb, podczas gdy Tajwańczycy polewają nim ryż. Na koniec, zarówno Tajwańczycy, jak i Polacy zdejmują buty, zanim wejdą do domu. Jeśli jednak goście odwiedzają ich dom, często mówią: „Nie szkodzi, możecie wejść w butach, nie zdejmujcie ich”. Mieszkam na Tajwanie od ponad pół roku i często ludzie pytają mnie: „Czy już przyzwyczaiłaś się do wszystkiego na Tajwanie?” Odpowiadam, że w porządku, ale wciąż potrzebuję więcej czasu, aby lepiej poznać Tajwan. A tak przy okazji, uczę się właśnie robić tajwańskie pierogi. Gdy się nauczę, zrobię je dla mojej rodziny. Co więcej, ponieważ na Tajwanie nie ma słodkich pierogów, uczę się także, jak wyjaśnić po chińsku Tajwańczykom, jak je przygotować. W przyszłości chciałabym używając chińskiego nauczyć moich współlokatorów, jak je zrobić.

Lubię to!

Skomentuj

Udostępnij

生詞 Słówka

- 不但...，...也.... *búdàn..., ...yě...* nie tylko..., ale również...
店員不但推薦我這道沙拉，也推薦我那道甜點。
- 了解 *liǎojiě* rozumieć, być świadomym
我認識我的同學，可是我不了解他。
- 文化 *wénhuà* kultura
如果你想要了解一個國家的文化，你就要去那裡旅行。
- 發現 *fāxiàn* odkryć, zauważyć
我發現附近有一間新開的餐廳，它的餃子做得很好。
- 部分 *bùfèn* część, fragment
老師說的話，這部分我懂了，那部分我還不懂。
- 首先 *shǒuxiān* najpierw, po pierwsze
A: 到台灣以後，你想做什麼？
B: 首先，我想去逛夜市；然後，去KTV唱歌。

7. 水餃 *shuǐjiǎo* pierogi gotowane
8. 煎餃 *jiānjiǎo* pierogi smażone
煎餃比水餃好吃一點，所以我覺得你應該點煎餃。
9. 口味 *kǒuwèi* smak, gust
A: 你要吃什麼口味的蛋糕？
B: 芒果、蘋果或是巧克力。
10. 特別是 *tèbié shì* szczególnie
大家都喜歡到海邊玩，特別是夏天的時候。
11. 還有 *háiyǒu* oraz, poza tym
A: 你為什麼沒幫我買漢堡？
B: 首先，你沒跟我說你要吃漢堡；還有，你也沒給我錢，叫我幫你買漢堡。
12. 麵包 *miànbāo* chleb
台灣的麵包跟波蘭的不一樣。
13. 豬油 *zhūyóu* smalec
14. 塗 *tú* smarować
小孩子最喜歡吃塗了巧克力的麵包。
15. 放 *fàng* położyć, włożyć
A: 你的咖啡要放糖(*táng/cukier*)嗎？
B: 謝謝，不用。
16. 最後 *zuìhòu* na koniec, ostatecznie
17. 脫 *tuō* zdjąć
冬天的時候，波蘭的屋子裡有暖氣，所以進去以後，應該脫外套。
18. 一切 *yíqiè* wszystko
我聽說你搬到美國去了，一切都好嗎？
19. 需要 *xūyào* potrzebować
下個星期要比賽了，我需要多練習。

語法解釋 **Objaśnienia gramatyczne**

I. Partykuła 了 (le) w funkcji wykładnika zmiany stanu

Partykuła 了 (le) pełni niezwykle istotne funkcje gramatyczne w języku chińskim, istotna ich część została opisana w tomie 1 podręcznika. W pozycji partykuły końcowej zdania może pełnić rolę wykładnika zmiany stanu. 了 w tej funkcji wskazuje, że zaszła zmiana w stosunku do wcześniejszego stanu rzeczy i stosowana jest przede wszystkim do opisu stanu obecnego, ale jej użycie jest od czasu niezależne.

1. Wskazanie zmiany stanu

Partykuła 了 może być używana do wskazania, że doszło do zmiany w stosunku do wcześniejszej sytuacji. Często pojawia się po czasowniku, aby pokazać, że dana czynność została wykonana, pojawił się, zniknął bądź zmienił jakiś stan - ma zastosowanie zarówno do czasowników, jaki i czasowników przymiotnikowych.

- 下雨了。 (*Xià yǔ le.*) – Zaczęło padać.
- W tym zdaniu 了 sygnalizuje, że doszło do zmiany stanu – wcześniej nie padało, a teraz zaczęło.
- 我生病了。 (*Wǒ shēngbìng le.*) – Zachorowałem/am.
- Tutaj partykuła 了 pokazuje zmianę stanu zdrowia – wcześniej byłem zdrowy, teraz jestem chory.
- 東西貴了。 (*Dōngxi guì le.*) – Rzeczy podrożały. Partykuła 了 sygnalizuje zmianę stanu – wcześniej rzeczy były tańsze, a teraz stały się droższe.

2. Zmiana stanu emocjonalnego lub sytuacji

了 może być używane do opisu zmiany stanu emocjonalnego, np. uczucia lub nastawienia, wskazując, że doszło do zmiany w stosunku do wcześniejszego stanu. Poniżej podano więcej przykładów, w tym także z negacją:

- 他不難過了。 (*Tā bù nánguò le.*) – On nie jest już smutny.
Partykuła 了 wskazuje, że wcześniej był smutny, a teraz nie jest.
- 我不餓了。 (*Wǒ bù è le.*) – Nie jestem już głodny.
了 sygnalizuje, że wcześniej byłem głodny, a teraz nie jestem.
- 她開心了。 (*Tā kāixīn le.*) – Ona jest teraz szczęśliwa.
Partykuła 了 wskazuje zmianę stanu emocjonalnego – wcześniej nie była szczęśliwa, a teraz jest.
- 我覺得好多了。 (*Wǒ juéde hǎo duō le.*) – Czuję się o wiele lepiej.
了 w tym przypadku pokazuje, że wcześniej czułem/am się gorzej, a teraz sytuacja się poprawiła.

Ćwiczenie 1: Rozpoznanie zmiany stanu

W zdaniach poniżej uzupełnij odpowiednie miejsce partykułą 了, aby wskazać zmianę stanu.

1. 天氣 / 冷
Przykład: Pogoda stała się zimna.
2. 他 / 開始 / 工作
Przykład: On zaczął pracować.
3. 我 / 吃 / 晚飯
Przykład: Zjadłem/am kolację.

Ćwiczenie 2: Opis zmiany stanu emocjonalnego lub sytuacji

Napisz zdania, używając partykuły 了, aby opisać zmianę stanu emocjonalnego lub sytuacji.

1. 生氣 / 我 / 不
Przykład: Nie jestem już zły/a.
2. 累 / 小明 / 覺得
Przykład: Xiaoming jest teraz zmęczony.
3. 多 / 天氣 / 好
Przykład: Pogoda znacznie się poprawiła.

II. Komplementy kierunkowe czasownika

Komplementy kierunkowe w języku chińskim służą do wskazywania kierunku ruchu lub działania.

1. Proste komplementy 來/去

- 來 (*lái*) – wskazuje ruch w kierunku mówiącego („tu”)
- 去 (*qù*) – wskazuje ruch od mówiącego („tam”)

Przykłady:

- 走來 (*zǒu lái*) – przyjść, podejść (tu)
他走來看書。 (*Tā zǒu lái kàn shū.*) – Podchodzi tu czytać książkę.
- 走去 (*zǒu qù*) – pójść, odejść (tam)
我走去學校。 (*Wǒ zǒu qù xuéxiào.*) – Idę do szkoły.

2. Złożenia z czasownikami kierunku bezwzględnego

Czasowniki kierunku bezwzględnego (jego charakter jest niezależny od pozycji mówiącego) łączą się z 來/去:

- 進 (*jìn*) – do środka → 進來/進去
請進來。 (*Qǐng jìn lái.*) – Proszę wejść.
- 出 (*chū*) – na zewnątrz → 出來/出去
他出去了。 (*Tā chū qù le.*) – On wyszedł.
- 上 (*shàng*) – w górę → 上來/上去
上來看看。 (*Shàng lái kànkàn.*) – Wejdź (tu) i zobacz.
- 下 (*xià*) – w dół → 下來/下去
我下去買東西。 (*Wǒ xià qù mǎi dōngxi.*) – Zejdę kupić rzeczy.

3. Złożone komplementy kierunkowe

Powstają przez połączenie czasownika z komplementem złożonym:

- 走進來 (*zǒu jìn lái*) – wejść (idąc)
老師走進來了。 (*Lǎoshī zǒu jìn lái le.*) – Nauczyciel wszedł.
- 走出去 (*zǒu chū qù*) – wyjść
他走出去了。 (*Tā zǒu chū qù le.*) – On wyszedł.

Ćwiczenie 1: Uzupełnij zdania odpowiednim komplementem (來/去):

1. 他走____看書。(來)
2. 我進____房間。(去)
3. 老師進____教室。(來)
4. 我們出____買東西。(去)

Ćwiczenie 2: Utwórz zdania ze złożonymi komplementami kierunkowymi:

1. 走/進/去 + 便利商店
2. 走/出/來 + 房間
3. 走/上/去 + 學校
4. 走/下/來 + 椅子

Ćwiczenie 3: Przetłumacz na j. chiński:

1. Wejdź tutaj.
2. Wyszedł z pokoju.
3. Wszedł na górę.
4. Zeszła na dół.

Ćwiczenie 4: Określ różnicę w znaczeniu:

1. 他走進來了。/ 他走進去了。
2. 她走出來了。/ 她走出去了。
3. 我上來了。/ 我上去了。

III. Konstrukcje 在 + V / 正在 + V

在 i 正在 są wykładnikami aspektu progresywnego (trwającego, ciągłego) w języku chińskim. Ich funkcja jest bardzo podobna, choć można wskazać różnicę.

Konstrukcja 在 + czasownik wyraża bardziej ogólne znaczenie aspektu progresywnego. Wskazuje, że jakaś czynność trwa, bez szczególnego podkreślania momentu („czytam”, „gotuję”, itp.).

Forma 正在 + czasownik jest bardziej precyzyjna i kładzie nacisk na to, że czynność odbywa się dokładnie w tym momencie, nierzadko wskazując na zbieżność w czasie z inną czynnością czy wydarzeniem. Dodaje element „właśnie teraz”, „akurat tej chwili”.

1. Podstawowa struktura:

podmiot + (正) 在 + czasownik

2. Przykłady:

- 他正在吃飯。 (*Tā zhèngzài chīfàn.*) – On właśnie je (posiłek).
- 我在學中文。 (*Wǒ zài xué zhōngwén.*) – Uczę się chińskiego.
- Użycie z wyrażeniem czasu:
現在我在喝水。 (*Xiànzài wǒ zài hē shuǐ.*) – Teraz piję wodę.

Ćwiczenie 1: Uzupełnij zdania używając konstrukcji (正)在 + V

1. 媽媽 / 做飯
2. 朋友 / 看書
3. 老師 / 說話

Ćwiczenie 2: Połącz części zdań używając konstrukcji (正)在 + V

1. 小孩 / 走路 / 現在
2. 爸爸 / 看電視 / 現在
3. 同學 / 寫字 / 現在

Ćwiczenie 3: Odpowiedz na pytania używając konstrukcji (正)在 + V

1. 你的朋友在做什麼？
2. 老師現在在做什麼？
3. 他們在做什麼？

IV. Konstrukcja …得不得了

得不得了 (*de bùdéliǎo*) to konstrukcja używana po czasownikach przymiotnikowych dla wyrażenia najwyższego stopnia natężenia cechy – „niezwykle”, „strasznie”, „niesłychanie”. Pierwsze 得 jest partykułą wprowadzającą komplement czasownika – w tej funkcji nie różni się od znanej już partykuły używanej w kontekście czasowników czynnościowych, wprowadzającej komplement stopnia. Tu mamy do czynienia z wprowadzeniem komplementu 不得了 oznaczającego wyjątkowo duże natężenie danej cechy. Często występuje w emocjonalnych reakcjach na nowe sytuacje.

1. Podstawowa struktura:

czasownik przymiotnikowy + *de bùdéliǎo*

2. Przykłady:

- 他累得不得了。 (*Tā lèi de bùdéliǎo.*) – Jest strasznie zmęczony.
- 這個菜貴得不得了。 (*Zhè ge cài guì de bùdéliǎo.*) – To danie jest niezwykle drogie.
- 今天熱得不得了。 (*Jīntiān rè de bùdéliǎo.*) – Dziś jest strasznie gorąco.
- 他高興得不得了。 (*Tā gāoxìng de bùdéliǎo.*) – Jest niesamowicie szczęśliwy.
- 房間大得不得了。 (*Fángjiān dà de bùdéliǎo.*) – Pokój jest niezwykle duży.

Ćwiczenie 1: Opisz sytuacje używając 得不得了

Przykład: 今天很冷 → 今天冷得不得了。 (*Jīntiān lěng de bùdéliǎo.*)

1. 這個地方很遠。
2. 他今天很忙。
3. 這個飯很好吃。

Ćwiczenie 2: Odpowiedz na pytania używając 得不得了

Przykład: 你累嗎? → 我累得不得了。 (*Wǒ lèi de bùdéliǎo.*)

1. 今天熱嗎?
2. 這個菜好吃嗎?
3. 你們開心嗎?

Ćwiczenie 3: Połącz sytuację z reakcją używając 得不得了

Przykład: 考試考了一百分 → 他高興得不得了。 (*Tā gāoxìng de bùdéliǎo.*)

1. 跑步跑了三個小時 → (很累)
2. 吃了十碗飯 → (很飽)
3. 房間沒有開冷氣 → (很熱)

V. Komplement rezultatywny 完

Komplement 完 (*wán*) dodany po czasowniku wskazuje na zakończenie czynności. W tej lekcji jego użycie nie obejmuje kontekstów wymagających użycia partykuły aspektu lub negacji, w których 完 typowo występuje. Do wyjaśnienia tych funkcji jeszcze powrócimy.

1. V完以後 - „po zakończeniu (czynności)”

- 吃完飯以後，我看書。(Chīwán fàn yǐhòu, wǒ kàn shū.) – Po zjedzeniu, czytam książkę.

2. 先V1完再V2 - „najpierw skończyć (czynność 1), potem (czynność 2)”

- 我先吃完飯再看書。(Wǒ xiān chīwán fàn zài kàn shū.) – Najpierw skończę jeść, potem poczytam.
- 先寫完字再上課。(Xiān xiěwán zì zài shàngkè.) – Najpierw skończyć pisać znaki, potem mieć lekcję.

3. 要V完 - „musi/trzeba skończyć (czynność)”

- 要吃完飯。(Yào chīwán fàn.) – Trzeba skończyć jeść.
- 要寫完字。(Yào xiěwán zì.) – Trzeba skończyć pisać znaki.

Ćwiczenie 1: Używając 先... 完再..., powiedz jak wykonasz następujące pary czynności

1. 吃飯 / 看書
2. 寫字 / 上課
3. 喝水 / 睡覺
4. 看書 / 去學校

Ćwiczenie 2: Używając 要... 完, powiedz co trzeba skończyć

1. 上課前 (吃飯)
2. 睡覺前 (寫字)
3. 去學校前 (看書)
4. 上課前 (喝水)

Ćwiczenie 3: Przekształć zdania według wzoru:

我吃完飯以後看書。 → 我先吃完飯再看書。

1. 他寫完字以後上課。
2. 你喝完水以後睡覺。
3. 我們看完書以後去學校。
4. 我寫完字以後喝水。

Ćwiczenie 4: Uzupełnij dialogi

- A: 你現在要去學校嗎？ B: 不，我要 _____。(先吃完飯)
A: 你什麼時候上課？ B: _____以後。(寫完字)
A: 我們去學校，好嗎？ B: 好，可是我要 _____。(先看完書)

VI. Konstrukcja 在...下

Konstrukcja 在...下 (zài...xià) wyraża, że coś dzieje się „w (jakichś) warunkach/okolicznościach”. W tej lekcji poznamy jej podstawowe użycie.

Struktura:

podmiot + 在 + rzeczownik + 下 + czasownik

Przykład:

台灣人不喜歡在大太陽下走路 (Táiwān rén bù xǐhuan zài dà tàiyáng xià zǒulù) -
Tajwańczycy nie lubią chodzić w pełnym słońcu.

Ćwiczenia

1. Ułóż zdanie z podanych elementów używając 在...下
走路 / 大太陽
2. Dokończ zdanie:
台灣人不喜歡在大太陽下_____。
3. Odpowiedz na pytanie:
你喜歡在大太陽下走路嗎？

VII. Wyrażenie 只要

Wyrażenie 只要 (zhǐyào) oznacza „tylko”, „wystarczy” w odniesieniu do czasu, odległości lub wysiłku potrzebnego do osiągnięcia czegoś. Często występuje w zdaniach wyrażających, że coś jest łatwe lub wygodne do zrobienia.

Struktura:

只要 + wartość (czas/odległość/wysiłek)

Przykłady:

- 走過去學校只要二十分鐘 (Zǒu guòqu xuéxiào zhǐyào èrshí fēnzhōng) - Przejście do szkoły zajmuje tylko dwadzieścia minut.
- 坐車只要五分鐘 (Zuò chē zhǐyào wǔ fēnzhōng) - Jazda [pojazdem] zajmuje tylko pięć minut.

Ćwiczenie 1: Uzupełnij zdania używając podanych wartości

1. 走路去學校_____ (二十分鐘)
2. 坐車去_____ (五分鐘)
3. 看書_____ (三個小時)
4. 寫字_____ (十分鐘)

Ćwiczenie 2: Odpowiedz na pytania używając 只要

1. 走過去學校要多久? (二十分鐘)
2. 坐車去要多久? (五分鐘)
3. 看書要多久? (三個小時)
4. 寫字要多久? (十分鐘)

Ćwiczenie 3: Ułóż zdania z podanych elementów

1. 二十分鐘 / 走路 / 去學校
2. 五分鐘 / 坐車 / 去
3. 三個小時 / 看書
4. 十分鐘 / 寫字

VIII.Konstrukcja 不但...也...

Konstrukcja 不但...也... (*búdàn...yě...*) służy do wyrażenia „nie tylko..., ale też...”
Używamy jej, gdy chcemy wskazać, że oprócz pierwszej wymienionej rzeczy lub sytuacji, zachodzi również druga.

Struktura:

不但 + zdanie 1 + 也 + zdanie 2

Przykłady:

- 我不但可以練習中文，也可以比較了解台灣文化 (*Wǒ búdàn kěyǐ liànxí zhōngwén, yě kěyǐ bǐjiào liǎojiě Táiwān wénhuà*) - Nie tylko mogę ćwiczyć chiński, ale też mogę lepiej poznać kulturę tajwańską.
- 他不但喜歡看書，也喜歡寫字 (*Tā búdàn xǐhuan kàn shū, yě xǐhuan xiě zì*) - On nie tylko lubi czytać książki, ale też lubi pisać znaki.

Ćwiczenie 1: Połącz zdania używając 不但...也...

Przykład: 波蘭生產伏特加／生產汽車 → 波蘭不但生產伏特加，也生產汽車。
(*Bōlán búdàn shēngchǎn fútèjiā, yě shēngchǎn qìchē.*)

1. 他會說中文 / 會寫中文
2. 店員幫我點菜 / 請我喝了一杯飲料
3. 台灣人週末喜歡帶小孩去公園玩 / 喜歡在外面餐廳吃飯
4. 同學們交完作業 / 考完了考試

Ćwiczenie 2: Uzupełnij luki używając wyrażen podanych w nawiasach

1. 我不但喜歡看書，也_____。(寫字)
2. 他不但會說中文，_____。(寫中文)
3. 台灣人不但_____, 也喜歡睡覺。(吃飯)
4. 我不但想去學校，_____。(看書)

Ćwiczenie 3: Ułóż pełne zdania używając podanych elementów

1. 看書 / 寫字 / 我 / 喜歡
2. 說中文 / 寫中文 / 他 / 會
3. 去學校 / 看書 / 我 / 想
4. 吃飯 / 睡覺 / 台灣人 / 喜歡

IX. Wyrażenie 快一點...

„快一點 + czynność” jest często używane w celu wyrażenia prośby lub sugestii, aby ktoś coś robił / zrobił szybciej lub bez zwłoki. 一點 dodaje odcienia uprzejmości lub zmniejsza natarczywość, ale mimo wszystko wymaga reakcji.

Struktura zdania:

快 + 一點 + czasownik

Przykłady:

- 快一點出門！ (*Kuài yīdiǎn chūmén!*) - Wyjdź szybciej z domu!
Tutaj osoba mówiąca ponagla do szybszego wykonania czynności.
- 快一點吃飯 (*Kuài yīdiǎn chīfàn!*) - Jedz szybciej!
Tutaj osoba mówiąca prosi, aby ktoś szybciej wykonywał czynność już trwającą.

Porównanie z podobnymi konstrukcjami:

W porównaniu z samym 快 (np. 快出門 – „Szybko wyjdź z domu”), dodanie 一點 łagodzi ton wypowiedzi, sprawiając, że brzmi mniej rozkazująco, bardziej jak sugestia.

Ćwiczenie 1: Przekształć zdania Przekształć poniższe zdania w konstrukcję 快一點..., aby wyrazić potrzebę pośpiechu.

1. 洗手。 (Dodaj konstrukcję, aby zasugerować szybsze zabranie się do mycia rąk.)
2. 走路。 (Dodaj konstrukcję, aby zasugerować szybsze chodzenie.)

Ćwiczenie 2: Tworzenie zdań Stwórz zdania z użyciem konstrukcji 快一點..., aby wyrazić prośby dotyczące przyspieszenia różnych czynności.

1. Poproś kolegę, aby szybciej skończył pisać zadanie.
2. Poproś dziecko, aby szybciej ubrało się do szkoły.

第二課 中了一千元！

Lekcja 2. Wygrałam tysiąc yuanów

對話一

- 詠晴：你們有空嗎？我中了一千元！下課以後，我請你們喝飲料。
明豪：今天是25號了嗎？你可以把中獎號碼傳給我嗎？
高夏：發生了什麼事？我都聽不懂。
明豪：你每次買東西以後，店員都會給你一張紙吧？
高夏：你說這些紙嗎？我常常把這些紙留在收銀台。
詠晴：在台灣，這些紙叫發票。最大的獎有兩百萬！
高夏：什麼？上次我遇到一些高中生，他們請我把發票捐給他們。
明豪：你人真的太好了。你下次可以把發票捐給我嗎？
高夏：當然…不可以！詠晴，我應該怎麼對獎？
詠晴：你把手機拿過來給我，我幫你下載那個程式。下次你把手機條碼拿給店員，他會幫你將電子發票存在手機裡。
明豪：聽起來不錯！我也想將發票存在手機裡。
詠晴：沒問題，我先把車子開過來。我們去咖啡店，一邊喝咖啡，一邊聊天。

- Yǒngqíng: Nǐmen yǒu kòng ma? Wǒ zhòngle yì qiān yuán! Xiàkè yǐhòu, wǒ qǐng nǐmen hē yǐnliào.
Míngáo: Jīntiān shì 25 hào le ma? Nǐ kěyǐ bǎ zhòngjiǎng hàomǎ chuán gěi wǒ ma?
Gāoxià: Fāshēng le shénme shì? Wǒ dōu tīngbùdǒng.
Míngáo: Nǐ měi cì mǎi dōngxì yǐhòu, diànyuán dōu huì gěi nǐ yì zhāng zhǐ ba?
Gāoxià: Nǐ shuō zhèxiē zhǐ ma? Wǒ chángcháng bǎ zhèxiē zhǐ liú zài shōuyín tái.
Yǒngqíng: Zài Táiwān, zhèxiē zhǐ jiào fāpiào. Zuì dà de jiǎng yǒu liǎng bǎi wàn!
Gāoxià: Shénme? Shàng cì wǒ yùdào yìxiē gāozhōng shēng, tāmen qǐng wǒ bǎ fāpiào juān gěi tāmen.
Míngáo: Nǐ rén zhēnde tài hǎo le. Nǐ xià cì kěyǐ bǎ fāpiào juān gěi wǒ ma?
Gāoxià: Dāngrán...bù kěyǐ! Yǒngqíng, wǒ yīnggāi zěnmē duìjiǎng?
Yǒngqíng: Nǐ bǎ shǒujī ná guòlái gěi wǒ, wǒ bāng nǐ xiàzài nà ge chéngshì. Xià cì nǐ bǎ shǒujī tiáomǎ ná gěi diànyuán, tā huì bāng nǐ bǎ diànzǐ fāpiào cún zài shǒujī lǐ.
Míngáo: Tīngqǐlái búcuò! Wǒ yě xiǎng bǎ fāpiào cún zài shǒujī lǐ.
Yǒngqíng: Méi wèntí, wǒ xiān bǎ chēzi kāi guòlái. Wǒmen qù kāfēi diàn, yìbiān hē kāfēi, yìbiān liáotiān.

- Yǒngqíng: Macie czas? Wygrałam tysiąc juanów! Po zajęciach zapraszam was na coś do picia.
- Michał: Czy dziś jest 25-ty? Możesz przesłać mi numer wygranej?
- Gosia: Co się stało? Nic z tego nie rozumiem.
- Michał: Po każdym zakupie sprzedawca daje ci kawałek papieru, prawda?
- Gosia: Mówisz o tych papierkach? Często zostawiam je na ladzie przy kasie.
- Yǒngqíng: Na Tajwanie te papiery nazywają się paragony. Najwyższa nagroda to dwa miliony!
- Gosia: Co? Ostatnio spotkałam kilku licealistów, którzy poprosili mnie, żebym oddała im swoje paragony.
- Michał: Jesteś naprawdę dobra. Czy następnym razem mogłabyś oddać paragony mnie?
- Gosia: Oczywiście... że nie! Yǒngqíng, jak sprawdzić wygraną?
- Yǒngqíng: Podaj mi swój telefon, pomogę ci pobrać aplikację. Następnym razem pokaż sprzedawcy kod kreskowy z telefonu, a on zapisze twoje paragony w telefonie jako elektroniczne.
- Michał: Brzmi świetnie! Ja też chciałbym mieć paragony zapisane w telefonie.
- Yǒngqíng: Nie ma problemu, najpierw podjadę samochodem. Pójdziemy do kawiarni, tam napijemy się kawy i porozmawiamy.

生詞 Słówka

- 中獎 *zhòngjiǎng* wygrać na loterii
這次樂透(*lètòu*/loteria)的中獎號碼是6、7、9、23、27和28。
- 中 *zhòng* trafić, wylosować
這個月我中了兩萬元，我請大家吃飯！
- 發生了什麼事 *fāshēng le shénme shì* co się stało
A: 我聽說你的錢包不見了，發生了什麼事？
B: 我去餐廳吃飯的時候，把錢包忘在餐廳了。
- 會 *huì* być w stanie, umieć, będzie
我今天忘了帶回家作業，不過我明天會把作業交給老師。
- 紙 *zhǐ* papier
麻煩你把那張考試紙傳過來給我！

6. 把 *bǎ* wprowadza konstrukcję gramatyczną “ba”
7. 留 *liú* zostawić, zatrzymać
他把手機留在家裡了。
8. 收銀台 *shōuyín tái* kasa sklepową
你們先把要買的東西拿過去收銀台，我再去結帳。
9. 發票 *fāpiào* paragon, faktura
現在大家都把電子(*diànzǐ*/elektroniczna)發票存在手機裡，很少人拿紙發票。
10. 百萬 *bǎiwàn* milion
我買20元飲料的那張發票中了兩百萬元。
11. 遇到 *yùdào* napotkać, spotkać
他們昨天在酒吧遇到了高中同學，所以一起唱了歌，跳了舞，玩得很開心。
12. 高中生 *gāozhōng shēng* uczeń szkoły średniej
13. 高中 *gāozhōng* szkoła średnia, liceum
14. 捐 *juān* darować, przekazać
我把太小的衣服捐給教會(*jiàohuì*/kościół)了。
15. 對獎 *duìjiǎng* sprawdzić wynik losowania
這是發票的中獎號碼，你對獎了嗎？
16. 下載 *xiàzài* ściągać, pobierać
因為大家都把地圖下載到手機裡，所以到國外旅行很方便。
17. 程式 *chéngshì* aplikacja, program
每個台灣人都會下載的手機程式是LINE。
18. 條碼 *tiáomǎ* kod kreskowy
在商店裡，每一個東西都有一個條碼。店員一掃(*sǎo*/skanować)條碼，就知道東西多少錢了。
19. 存 *cún* przechowywać, zapisywać
我不知道朋友的電話號碼，因為我都把他們的號碼存在電話裡。
20. 一邊...，一邊... *yìbiān..., yìbiān...* robić dwie rzeczy jednocześnie
現在大家都習慣一邊玩手機，一邊吃飯。
21. 聊天 *liáotiān* rozmawiać, gawędzić
昨天我遇到高中同學，我們在咖啡廳聊天聊了5個小時，聊得非常開心。

對話二

- 詠晴： 爸！我帶了明豪跟高夏回家吃飯。剛才我們一起去喝了咖啡。
明豪： 不好意思，我們又來吃飯了。
詠晴的爸爸： 你們好啊！你們先把口罩脫下來，然後去把手洗一洗。我正在準備晚飯。
（他們把手洗了。）
明豪： 我們可以幫您做什麼？
詠晴的爸爸： 麻煩你幫我把雞蛋從冰箱拿出來。我們要做一道蒸蛋。
高夏： 那我呢？ 我需要做什麼？
詠晴的爸爸： 你先幫我把菜切一切，然後我再把它炒一炒。這是台灣人常吃的炒青菜。
高夏： 波蘭人不常吃炒青菜，可是常吃沙拉。
明豪： 我們把高麗菜、紅蘿蔔切一切，然後把醬料放進去。這就是傳統的波蘭沙拉。
高夏： 對了，我把昨天做的蘋果蛋糕帶過來了。吃飽以後，我把蘋果蛋糕烤一烤，然後再把香草冰淇淋放上去，這就是一道傳統的波蘭蘋果蛋糕。
詠晴： 你們做菜的時候，我準備碗筷。我先把桌子擦一擦，然後把碗、筷子放到桌子上。我等不及要吃飯了！

Yǒngqíng: Bà! Wǒ dài le Mínháo gēn Gāoxià huíjiā chīfàn. Gāngcái wǒmen yìqǐ qù hēle kāfēi.

Mínháo: Bùhǎoyìsi, wǒmen yòu lái chīfàn le.

Yǒngqíng de bàba: Nǐmen hǎo a! Nǐmen xiān bǎ kǒuzhào tuō xiàlái, ránhòu qù bǎ shǒu xǐ yì xǐ. Wǒ zhèngzài zhǔnbèi wǎnfàn.
(Tāmen bǎ shǒu xǐle.)

Mínháo: Wǒmen kěyǐ bāng nín zuò shénme?

Yǒngqíng de bàba: Máfan nǐ bāng wǒ bǎ jīdàn cóng bīngxiāng ná chūlái. Wǒmen yào zuò yí dào zhēngdàn.

Gāoxià: Nà wǒ ne? Wǒ xūyào zuò shénme?

Yǒngqíng de bàba: Nǐ xiān bāng wǒ bǎ cài qiē yì qiē, ránhòu wǒ zài bǎ tā chǎo yì chǎo. Zhè shì Táiwān rén cháng chī de chǎo qīngcài.

Gāoxià: Bōlán rén bù cháng chī chǎo qīngcài, kěshì cháng chī shālā.

Mínháo: Wǒmen bǎ gāolícai, hóng luóbo qiē yì qiē, ránhòu bǎ jiàngliào fàng jìnqù. Zhè jiùshì chuántǒng de Bōlán shālā.

Gāoxià: Gāoxià: Duìle, wǒ bǎ zuótian zuòde píngguǒ dàngāo dài guòlái le. Chībǎo yǐhòu, wǒ bǎ píngguǒ dàngāo kǎo yì kǎo, ránhòu zài bǎ xiāngcǎo bīngqílín fàng shàngqù, zhè jiùshì yí dào chuántǒng de Bōlán píngguǒ dàngāo.

Yǒngqíng: Yǒngqíng: Nǐmen zuò cài de shíhòu, wǒ zhǔnbèi wǎn kuài. Wǒ xiān bǎ zhuōzi cā yì cā, ránhòu bǎ wǎn, kuàizi fàng dào zhuōzi shàng. Wǒ děngbùjí yào chīfàn le!

- Yǒngqíng: Tato! Przyprowadziłam Michała i Gosię do domu na kolację. Przed chwilą razem piliśmy kawę.
- Michał: Przepraszam, znowu przyszliśmy na jedzenie.
- Tata Yǒngqíng: Witajcie! Najpierw zdejmijcie масечки, a potem idźcie umyć ręce. Właśnie przygotowuję kolację.
(Wszyscy umyli ręce.)
- Michał: Michał: W czym możemy pomóc?
- Tata Yǒngqíng: Proszę, wyjmij jajka z lodówki. Zrobimy danie z gotowanego na parze jajka.
- Gosia: A ja? Co mam zrobić?
- Tata Yǒngqíng: Najpierw pokrój warzywa, a potem je podsmażę. To popularne tajwańskie smażone warzywa.
- Gosia: Polacy rzadko jedzą smażone warzywa, za to często jedzą sałatki.
- Michał: My kroimy kapustę i marchewkę, a potem dodajemy sos. To jest tradycyjna polska sałatka.
- Gosia: A tak przy okazji, przyniosłam wczoraj zrobiony przeze mnie jabłecznik. Po kolacji go podgrzeję i dodam na wierzch waniliowe lody. To będzie tradycyjny polski jabłecznik.
- Yǒngqíng: Kiedy wy będziecie gotować, ja przygotowuję miski i pałeczki. Najpierw wytrę stół, a potem położę miski i pałeczki na stole. Nie mogę się już doczekać kolacji!

生詞 Słówka

1. 剛才 gāngcái przed chwilą

A: 衣服為什麼不見了？

B: 我剛才把衣服拿到洗衣店了。

2. 口罩 *kǒuzhào* maseczka
生病的時候，應該戴口罩。
3. 洗手 *xǐshǒu* myć ręce
吃飯以前，應該把手洗一洗。
4. 冰箱 *bīngxiāng* lodówka
夏天的時候，我喜歡把咖啡冰在冰箱裡。
5. 蒸蛋 *zhēngdàn* jajko na parze
女朋友做的蒸蛋比餐廳賣的還好吃。
6. 蒸 *zhēng* gotować na parze
如果你餓了，你可以把包子蒸一蒸。
7. 切 *qiē* kroić
大家要一起吃蛋糕，麻煩你把這個蛋糕切一切。
8. 高麗菜 *gāolícài* kapusta pekińska
9. 紅蘿蔔 *hóng luóbo* marchewka
10. 醬料 *jiàngliào* sos
媽媽一吃新的菜，就知道那一道菜的醬料怎麼做。
11. 就 *jiù* właśnie
A: 何明豪先生在嗎？
B: 我就是。
12. 傳統 *chuántǒng* tradycja
我的中文老師邀請我去附近的小學介紹波蘭傳統文化。
13. 烤 *kǎo* piec
我先把麵包烤一烤，再把雞肉、沙拉放在麵包中間。這就是我的早餐。
14. 香草冰淇淋 *xiāngcǎo bīngqílín* lody waniliowe
我最喜歡的冰淇淋口味就是香草冰淇淋。
15. 擦 *cā* wycierać
你要坐下以前，請先把椅子擦一擦。
16. 筷子 *kuàizi* pałeczki
因為用筷子吃飯有點難，所以我需要多練習。
17. 等不及 *děngbùjí* nie móc się doczekać
小孩子等不及明天要去海邊玩了。

明豪的臉書

最近我又發現了幾個台灣跟波蘭不一樣的煮菜習慣，所以我覺得新奇得不得了。上次我去台灣人家裡吃飯的時候，我看了他們煮米飯。我發現台灣人煮米飯的方法跟波蘭人不一樣，還有吃青菜、洗碗的方法也都不一樣。

首先，在波蘭，煮米飯跟煮義大利麵一樣。我們先把米放進去滾水裡，然後把米煮10分鐘；米熟了以後，把水倒出來。在台灣，台灣人把米跟水一起放進去鍋子裡，水比米多一半，然後把米煮熟以後，鍋子裡面已經沒有水了。另外，台灣人喜歡吃炒青菜，所以炒青菜的時候，先把油放進去鍋子裡，再把大蒜、青菜放進去鍋子裡，然後把全部的東西炒一炒。最後，台灣人洗碗以後，不把碗擦乾，可是他們把碗放到烘碗機裡，把碗烘乾。

那天吃完飯以後，我跟台灣朋友分享了波蘭人煮米飯的方法，他們很驚訝，不過他們說這種方法跟台灣人煮粥的方法有些部分一樣，他們還邀請我下次去他們家吃粥。

Míngáo de liǎnshū

Zuìjìn wǒ yòu fāxiànle jǐge Táiwān gēn Bōlán bù yíyàng de zhǔcài xíguàn, suǒyǐ wǒ juéde xīnqí de bùdélǎo. Shàng cì wǒ qù Táiwān rén jiā lǐ chīfàn deshíhòu, wǒ kànle tāmen zhǔ mǐfàn. Wǒ fāxiàn Táiwān rén zhǔ mǐfàn de fāngfǎ gēn Bōlán rén bù yíyàng, hái yǒu chī qīngcài, xǐ wǎn de fāngfǎ yě dōu bù yíyàng.

Shǒuxiān, zài Bōlán, zhǔ mǐfàn gēn zhǔ yìdàlì miàn yíyàng. Wǒmen xiān bǎ mǐ fàng jìnqù gǔnshuǐ lǐ, ránhòu bǎ mǐ zhǔ 10 fēnzhōng; mǐ shóule yǐhòu, bǎ shuǐ dào chūlái. Zài Táiwān, Táiwān rén bǎ mǐ gēn shuǐ yìqǐ fàng jìnqù guōzi lǐ, shuǐ bǐ mǐ duō yíbàn, ránhòu bǎ mǐ zhǔ shóu yǐhòu, guōzi lǐmiàn yǐjīng méiyǒu shuǐ le. Lìngwài, Táiwān rén xǐhuān chī chǎo qīngcài, suǒyǐ chǎo qīngcài deshíhòu, xiān bǎ yóu fàng jìnqù guōzi lǐ, zài bǎ dàsuàn, qīngcài fàng jìnqù guōzi lǐ, ránhòu bǎ quánbù de dōngxī chǎo yì chǎo. Zuìhòu, Táiwān rén xǐ wǎn yǐhòu, bù bǎ wǎn cāgān, kěshì tāmen bǎ wǎn fàng dào hōngwǎnjī lǐ, bǎ wǎn hōnggān.

Nèitiān chīwán fàn yǐhòu, wǒ gēn Táiwān péngyǒu fēnxiǎng le Bōlán rén zhǔ mǐfàn de fāngfǎ, tāmen hěn jīngyà, búguò tāmen shuō zhè zhǒng fāngfǎ gēn Táiwān rén zhǔ zhōu de fāngfǎ yǒuxiē bùfèn yíyàng, tāmen hái yāoqǐng wǒ xià cì qù tāmen jiā chī zhōu.

Facebook Michała

Ostatnio odkryłem kilka różnic w zwyczajach kulinarnych między Tajwanem a Polską, co mnie niesamowicie zaskoczyło. Kiedy ostatnim razem byłem na obiedzie w tajwańskim domu, przyglądałem się, jak gotują ryż. Zauważyłem, że sposób gotowania ryżu, a także przygotowywania warzyw i mycia naczyń jest zupełnie inny niż w Polsce.

Na początek, w Polsce gotowanie ryżu przypomina gotowanie makaronu. Najpierw wsypujemy ryż do wrzącej wody i gotujemy przez 10 minut. Gdy ryż jest ugotowany, odcedzamy wodę. Na Tajwanie ryż gotuje się inaczej: Tajwańczycy wkładają ryż i wodę razem do garnka, przy czym wody jest o połowę więcej niż ryżu. Po ugotowaniu w garnku nie zostaje już żadna woda.

Dodatkowo, Tajwańczycy uwielbiają smażone warzywa. Podczas smażenia najpierw dodają olej do garnka, potem wrzucają czosnek i warzywa, a na końcu wszystko razem podsmażają.

Na koniec zauważyłem, że po umyciu naczyń Tajwańczycy nie wycierają ich do sucha, ale wkładają do specjalnej suszarki, która suszy naczynia ciepłym powietrzem.

Tego dnia po kolacji podzieliłem się z tajwańskimi przyjaciółmi sposobem, w jaki Polacy gotują ryż. Byli bardzo zaskoczeni, ale powiedzieli, że ten sposób częściowo przypomina tajwański sposób gotowania congee (粥). Zaprosili mnie też na kolejne spotkanie, by spróbować congee w ich domu.

Lubię to!

Skomentuj

Udostępnij

生詞 Słówka

- 新奇 *xīnqí* nowy, interesujący
剛剛到台灣的時候，我覺得台灣的一切都非常新奇。
- 習慣 *xíguàn* zwyczaj, przyzwyczajenie
台灣人有中午休息的習慣，可是波蘭人沒有。
- 米飯 *mǐfàn* gotowany ryż
在台灣，我們吃白米飯，也吃紫米飯(*zǐmǐfàn*/ryż fioletowy)。
米 *mǐ* ryż
把米煮熟了，就是飯。
- 方法 *fāngfǎ* metoda, sposób
每間咖啡店煮咖啡的方法都不一樣。

5. 滾水 *gǔnshuǐ* wrzątek
 滾 *gǔn* gotować (wrzeć)
 你要先把水煮滾了，再把水餃放進去鍋子裡。
6. 熟 *shóu* ugotowany, dojrzały
 這塊豬肉還沒熟，可以幫我把它煎熟嗎？
7. 倒 *dào* wlewać
 喝酒的時候，我喜歡把酒倒進去杯子裡。
8. 鍋子 *guōzi* garnek
9. 油 *yóu* olej
 煮義大利麵(*Yìdàlì miàn*/spaghetti)的時候，得先把油倒進去鍋子裡，再放大蒜跟義大利麵。
10. 大蒜 *dàsuàn* czosnek
 A: 感冒的時候，台灣人喝很多熱水。波蘭人呢？
 B: 我們喝熱牛奶，不過我們會把大蒜放進去牛奶裡。
11. 全部 *quánbù* wszystko
 全部的學生都考試考得很好。
12. 烘碗機 *hōngwǎnjī* suszarka do naczyń
 烘 *hōng* suszyć
 最近下了一個星期的雨，我要把衣服烘乾。
13. 乾 *gān* suchy
 這些小孩子把水倒在桌子上，麻煩你把桌子擦乾。
14. 驚訝 *jīngyà* zdziwiony, zaskoczony
 我的台灣朋友聽到波蘭人吃蘋果飯，他們驚訝得不得了。
15. 粥 *zhōu* kleik ryżowy
 生病的時候，台灣人會喝熱水跟吃粥。

語法解釋 **Objaśnienia gramatyczne**

I. Konstrukcja z 把

Konstrukcja 把 (*bǎ*) jest jedną z najbardziej charakterystycznych dla języka chińskiego struktur gramatycznych. Służy do podkreślenia czynności i jej efektu poprzez zmianę typowego szyku zdania - przesunięcie dopełnienia przed orzeczenie.

1. Wskazanie zmiany stanu

Partykuła 了 może być używana do wskazania, że doszło do zmiany w stosunku do wcześniejszej sytuacji. Często pojawia się po czasowniku, aby pokazać, że dana czynność została wykonana, pojawił się, zniknął bądź zmienił jakiś stan - ma zastosowanie zarówno do czasowników, jaki i czasowników przymiotnikowych.

Struktura:

podmiot + (modyfikator) + 把 + dopełnienie + czasownik (+komplement/kierunek/rezultat)

Ponieważ konstrukcja 把 podkreśla czynność i jej efekt, praktycznie nie występuje w niej sam czasownik jako orzeczenie - musi on być zmodyfikowany przez komplement kierunku, rezultatu lub inne elementy (patrz p. 2.).

Większość zdań z 把 ma odpowiedniki w szyku neutralnym. Wyjątkiem są konstrukcje, gdzie w szyku neutralnym po orzeczeniu, które dopuszcza jedno dopełnienie, musiałyby wystąpić dwa rzeczowniki, np.:

- 我要把書放在桌子上。 (*Wǒ yào bǎ shū fàng zài zhuōzi shàng.*) – Chcę położyć książkę na stole.
- ✗ 我要放書在桌子上。 (*Wǒ yào fàng shū zài zhuōzi shàng.*)
- ✗ 我要放在桌子上書。 (*Wǒ yào fàng zài zhuōzi shàng shū.*)

Konstrukcja 把 może być użyta gdy spełnione są dwa podstawowe warunki:

1. Dopełnienie musi być określone lub generyczne:

Określone (konkretny przedmiot):

- 我把這本書放在桌子上。 (*Wǒ bǎ zhè běn shū fàng zài zhuōzi shàng.*) – Położę książkę na stole.
- 你把你的手機拿過來。 (*Nǐ bǎ nǐ de shǒujī ná guòlái.*) – Weź swój telefon tutaj.

Generyczne (cała kategoria):

- 我常常把水喝完。 (*Wǒ chángcháng bǎ shuǐ hē wán.*) – Często wypijam wodę do końca.
- 他喜歡把字寫完才去休息。 (*Tā xǐhuan bǎ zì xiě wán cái qù xiūxi.*) – On lubi robić sobie przerwę dopiero, jak skończy pisać.

2. Czasownik musi oznaczać czynność wywołującą konkretną zmianę lub efekt. W praktyce oznacza to, że czasownik nie może występować samodzielnie - musi być określony przez komplement kierunku lub rezultatu lub inny element podkreślający własności i charakter czynności:

- 他把米放進去了。 (*Tā bǎ mǐ fàng jìnqù le.*) – Wrzucił ryż.
- 我把菜切一切。 (*Wǒ bǎ cài qiē yì qiē.*) – Pokroiłem warzywa.
- 他把碗筷放到桌子上。 (*Tā bǎ wǎnkuài fàng dào zhuōzi shàng.*) – Położył naczynia i pałeczki na stole.
- 我把手洗一洗。 (*Wǒ bǎ shǒu xǐ yì xǐ.*) – Umyję ręce.

Niepoprawne użycie (brak wyraźnego efektu):

- ✗ 我把書喜歡。 (*Wǒ bǎ shū xǐhuan.*)
- ✗ 我把電影看。 (*Wǒ bǎ diànyǐng kàn.*)

Najczęstsze wzory:

1. 把 + dopełnienie + czasownik + komplement kierunkowy

- 我把米放進去。 (*Wǒ bǎ mǐ fàng jìnqù.*)

2. 把 + dopełnienie + czasownik + 一 + czasownik

- 我把手洗一洗。 (*Wǒ bǎ shǒu xǐ yì xǐ.*)

3. 把 + dopełnienie + czasownik + miejsce

- 我把書放在桌子上。 (*Wǒ bǎ shū fàng zài zhuōzi shàng.*)

Ważne: wszelkie modyfikacje orzeczenia muszą wystąpić przed 把, a nie przed orzeczeniem:

1. Przeczenie (不/沒):

- 我不把字寫完。 (*Wǒ bù bǎ zì xiě wán.*)
- ✗ 我把字不寫完。 (*Wǒ bǎ zì bù xiě wán.*)

2. Czasowniki modalne (要/可以/應該):

- 我要把書放在桌子上。 (*Wǒ yào bǎ shū fàng zài zhuōzi shàng.*)
- ✗ 我把書要放在桌子上。 (*Wǒ bǎ shū yào fàng zài zhuōzi shàng.*)

3. Wyrażenia czasu (常常/現在):

- 我常常把水喝完。 (*Wǒ chángcháng bǎ shuǐ hē wán.*)
- ✗ 我把水常常喝完。 (*Wǒ bǎ shuǐ chángcháng hē wán.*)

Ćwiczenie 1: Przekształć zdania na konstrukcję z 把

Przykład: 我洗手。 → 我把手洗一洗。 (*Wǒ bǎ shǒu xǐ yì xǐ.*)

1. 我切菜。
2. 他開門。
3. 我們放碗。
4. 你寫字。

Ćwiczenie 2: Uzupełnij zdania używając 把

1. 請你_____ (拿書過來)
2. 我要_____ (放水在杯子裡)
3. 他_____ (切菜放在桌子上)
4. 我們_____ (寫字寫完了)

Ćwiczenie 3: Wskaż, które zdania z 把 są niepoprawne i dlaczego

1. 我把這本書喜歡。
2. 我把飯吃完了。
3. 你把電影看。
4. 他把米放進去了。

II. 會 jako modalny wykładnik przyszłości

會 (*huì*) jest czasownikiem modalnym, który oprócz znaczenia „potrafić” wyraża też prawdopodobieństwo zajścia wydarzenia w przyszłości lub wskazuje na czyjaś intencję/przewidywanie. Zdaniem mówiącego prawdopodobieństwo to jest wysokie, graniczące z pewnością:

1. Podstawowe użycie:

- 他們會歡迎我。 (*Tāmen huì huānyíng wǒ.*) – Oni mnie powitają/przyjmą.
- 我明天會寫作業。 (*Wǒ míngtiān huì xiě zuòyè.*) – Jutro odrobię zadanie domowe.

2. W przeczeniu używamy 不:

- 他不會來。 (*Tā bú huì lái.*) – On nie przyjdzie.
- 我們不會遲到。 (*Wǒmen bú huì chídào.*) – Nie spóźnimy się.

3. W pytaniach często występuje z 嗎:

- 你們會來嗎? (Nǐmen huì lái ma?) – Czy przyjdziecie?
- 他會做飯嗎? (Tā huì zuòfàn ma?) – Czy on będzie gotował?

Ćwiczenie 1: Odpowiedz twierdząco na pytania

Przykład: 明天你會去上課嗎? → 對, 我明天會去上課。
(Dui, wǒ míngtiān huì qù shàngkè.)

1. 下個月你會回家嗎?
2. 你會跟我們一起吃飯嗎?
3. 你會做功課嗎?

Ćwiczenie 2: Odpowiedz przecząco

Przykład: 你會來上課嗎? → 不會, 我不會來上課。
(Bú huì, wǒ bú huì lái shàngkè.)

1. 他會做中國菜嗎?
2. 你會回家嗎?
3. 你們會去商店嗎?

Ćwiczenie 3: Uzupełnij zdania używając 會 lub 不會

Przykład: 我很餓, 所以我 _____ 去吃飯。 → 我很餓, 所以我會去吃飯。
(Wǒ hěn è, suǒyǐ wǒ huì qù chīfàn.)

1. 明天下雨, 所以我們 _____ 去公園。
2. 我有時間, 所以我 _____ 幫你。
3. 他生病了, 所以他 _____ 來上課

III. Konstrukcja 一邊...一邊...

Konstrukcja 一邊...一邊... (yìbiān... yìbiān...) służy do opisywania wykonywania dwóch czynności jednocześnie. Jest powszechnie stosowana, gdy chcemy podkreślić równoczesne wykonywanie różnych działań, szczególnie w kontekście mowy potocznej. Używana jest najczęściej w sytuacjach, gdzie obie czynności są wykonywane w podobnym czasie i są ze sobą związane.

1. Struktura zdania

W konstrukcji 一邊...一邊... każda z dwóch czynności opisana jest czasownikiem.

Konstrukcja podkreśla równoczesność obu działań:

- 一邊 + czynność A + 一邊 + czynność B

Na przykład:

- 我一邊吃飯, 一邊聊天。 (*Wǒ yìbiān chīfàn, yìbiān liáotiān.*) – Jem i rozmawiam jednocześnie.

W konstrukcji 一邊...一邊... często stosowane są wyrazy związane z codziennymi czynnościami:

- 他一邊聽音樂, 一邊做作業。 (*Tā yìbiān tīng yīnyuè, yìbiān zuò zuòyè.*) – On słucha muzyki i robi zadanie domowe jednocześnie.
- 詠晴一邊開車, 一邊跟我們聊天。 (*Yǒngqíng yìbiān kāichē, yìbiān gēn wǒmen liáotiān.*) – Yongqing prowadzi samochód i rozmawia z nami jednocześnie.
- 我們一邊走路, 一邊吃冰淇淋。 (*Wǒmen yìbiān zǒulù, yìbiān chī bīngqílín.*) – Idziemy i jemy lody jednocześnie.

Czynności opisywane za pomocą 一邊...一邊... muszą być wykonywane przez tę samą osobę lub wykonawcę. Nie można użyć tej konstrukcji do opisanego dwóch różnych działań wykonywanych przez różne osoby:

- ✗ 高夏一邊做飯, 室友一邊看電視。

Czasowniki przymiotnikowe, takie jak 累 (*lèi* – być zmęczonym), 餓 (*è* – być głodnym), 高興 (*gāoxìng* – być szczęśliwym), nie mogą być używane po w tej konstrukcji. Wynika to z faktu, że te czasowniki opisują stany, a nie działania, które mogą być wykonywane równocześnie. Konstrukcja 一邊...一邊... służy do podkreślenia równoczesnego wykonywania dwóch działań, a czasowniki przymiotnikowe wskazują na stany, które nie są dynamicznymi czynnościami.

- ✗ 他一邊累, 一邊工作。

Ćwiczenie 1: Uzupełnianie zdań

Uzupełnij poniższe zdania, używając konstrukcji 一邊...一邊..., korzystając ze słówek z listy poniżej:

- 聽音樂
- 做飯
- 看書
- 喝茶

1. 他_____, _____。
2. 我喜歡_____, _____。

Ćwiczenie 2: Tworzenie zdań

Ułóż zdania, używając konstrukcji 一邊...一邊..., opierając się na poniższych informacjach:

1. 高夏 (Gāoxià) jedzie na rowerze i śpiewa piosenkę.
2. 詠晴 (Yǒngqíng) robi zakupy i rozmawia przez telefon.

IV. Reduplikacji czasownika V—V

Zagadnienie reduplikacji czasownika było poruszone w tomie 1. W tej lekcji wracamy do tego mechanizmu gramatycznego bardziej szczegółowo.

Forma V—V (V + yī + V) służy do wyrażenia krótkotrwałego, nieformalnego działania lub sugestii, że dana czynność zostanie wykonana „trochę” lub „na chwilę”. Tego rodzaju reduplikacja sprawia, że wydzwięk zdania staje się mniej formalny, mniej wymagający sugerujący mniejsze zaangażowanie.

1. Struktura i użycie

V + 一 + V – czasownik zostaje powtórzony z dodatkiem 一 pomiędzy powtórzonym czasownikiem.

Konstrukcja reduplikacji w tej formie sugeruje krótkie, chwilowe wykonanie danej czynności. Może to być na przykład szybkie spojrzenie, próba czegoś, czy krótkie wykonanie jakiejś czynności.

- 看一看 (kàn yí kàn – spojrzeć, popatrzeć na chwilę)
- 吃一吃 (chī yí chī – zjeść trochę, spróbować)
- 試一試 (shì yí shì – spróbować)

W zdaniu:

- 你可以看一看這本書。 (Nǐ kěyǐ kàn yí kàn zhè běn shū.) – Możesz rzucić okiem na tę książkę.
- 來吃一吃這道菜吧！ (Lái chī yí chī zhè dào cài ba!) – Chodź, spróbuj tego dania!

2. Pominięcie一

Przy reduplikacji czasownika, 一 może być czasem pominięte, zwłaszcza w mowie potocznej. Pominięcie 一 nie zmienia ogólnego znaczenia konstrukcji, ale sprawia, że zdanie jest bardziej zwarte i naturalne, szczególnie w szybkim dialogu.

Przykłady z pominiętym 一:

- 看一看 lub 看看 (kànkàn – rzucić okiem, spojrzeć na chwilę)
- 吃一吃 lub 吃吃 (chīchī – spróbować, zjeść trochę)
- 試一試 lub 試試 (shìshì – spróbować)

W zdaniu:

- 你可以看看這本書。(Nǐ kěyǐ kànkàn zhè běn shū.) – Możesz rzucić okiem na tę książkę.
- 來吃吃這道菜吧！(Lái chīchī zhè dào cài ba!) – Chodź, spróbuj tego dania!

3. Zastosowanie i znaczenie:

Zachęta lub propozycja: Konstrukcja V—V lub VV często służy jako zachęta lub propozycja do wykonania danej czynności, sugerując, że jest ona lekka, niezobowiązująca i krótka.

- 試試這個手機程式吧。(Shìshì zhè ge shǒujī chéngshì ba.) – Spróbuj tej aplikacji na telefon.

Uprzejmość i nienatarczywość: Konstrukcja sprawia, że wypowiedź staje się bardziej uprzejma i mniej natarczywa, co jest przydatne w sytuacjach, kiedy nie chcemy być zbyt bezpośredni.

- 請你幫我找找那張發票。(Qǐng nǐ bāng wǒ zhǎozhǎo nà zhāng fāpiào.) – Proszę, pomóż mi znaleźć ten paragon.

4. Ograniczenia dotyczące użycia konstrukcji V—V

Typ czasownika: Konstrukcja V—V jest stosowana wyłącznie z czasownikami oznaczającymi czynności. Nie jest stosowana z czasownikami przymiotnikowymi, które opisują stany, np. być zmęczonym (累) czy być szczęśliwym (高興).

Niepoprawne użycie:

- ✗ 累一累 (lèi yī lèi – „być trochę zmęczonym”) – niepoprawne, ponieważ 累 opisuje stan, a nie działanie.
- ✗ 高興一高興 (gāoxìng yī gāoxìng – „być trochę szczęśliwym”) – niepoprawne z tego samego powodu.

Ćwiczenie 1: Uzupełnianie zdań

Uzupełnij poniższe zdania, używając konstrukcji V—V lub VV:

1. 我們一起_____ (zobaczyć) 這個房子吧。
2. 你想_____ (spróbować) 這道菜嗎？

Ćwiczenie 2: Tworzenie zdań

Stwórz zdania, używając konstrukcji V—V lub VV:

1. 高夏 (Gāoxià) chciałby wypróbować nowy telefon.
2. 詠晴 (Yǒngqíng) poszła obejrzeć nowy sklep.

第三課 垃圾車來了！

Lekcja 3. Przyjechała śmieciarka!

對話一

- 明豪：我看到很多人在等垃圾車，他們拿著垃圾站在路邊。
室友：那我得趕快把垃圾拿出去外面。
明豪：我剛剛進門的時候，已經聽到垃圾車的音樂了。
室友：可能是門跟窗戶都關著，所以我聽不到。今天可以丟回收嗎？
明豪：不行，只有星期二和星期四，才有回收車。
室友：你搬過來才幾個月，竟然比我還清楚。
明豪：垃圾車快要來了。你別坐著打遊戲了！
室友：好啦，我馬上整理。（整理以後）
明豪：你拿著大包小包的垃圾，需要我幫忙嗎？
室友：好啊，因為昨天我打掃房間，所以垃圾有點多。感謝你！
明豪：不會，我丟垃圾的時候，你也常幫我。
室友：垃圾車的音樂越來越近了，我們出去吧。

- Míngáo: Wǒ kàndào hěn duō rén zài děng lèsè chē, tāmen nánzhe lèsè zhàn zài lù biān.
Shìyǒu: Nà wǒ děi gǎnkuài bǎ lèsè ná chūqù wàimiàn.
Míngáo: Wǒ gānggāng jìn mén de shíhòu, yǐjīng tīngdào lèsè chē de yīnyuè le.
Shìyǒu: Kěnéng shì mén gēn chuānghù dōu guānzhe, suǒyǐ wǒ tīngbúdào. Jīntiān kěyǐ diū huishōu ma?
Míngáo: Bùxíng, zhǐyǒu xīngqī èr hàn xīngqī sì, cái yǒu huishōu chē.
Shìyǒu: Nǐ bān guòlái cái jǐge yuè, jìngrán bǐ wǒ huán qīngchǔ.
Míngáo: Lèsè chē kuàiyào lái le.
Shìyǒu: Hǎo la, wǒ mǎshàng zhěnglǐ. (Zhěnglǐ yǐhòu)
Míngáo: Nǐ nánzhe dàbāoxiǎobāo de lèsè, xūyào wǒ bāngmáng ma?
Shìyǒu: Hǎo a, yīnwèi zuótiān wǒ dǎsǎo fángjiān, suǒyǐ lèsè yǒudiǎn duō. Xièxie nǐ!
Míngáo: Bú huì, wǒ diū lèsè de shíhòu, nǐ yě cháng bāng wǒ.
Shìyǒu: Lèsè chē de yīnyuè yuèlái yuè jìn le, wǒmen chūqù ba.

- Michał: Widzę dużo ludzi czekających na śmieciarkę, stoją przy drodze trzymając śmieci.
- Współlokator: W takim razie muszę szybko wynieść śmieci na zewnątrz.
- Michał: Gdy przed chwilą wchodziłem, już słyszałem muzykę śmieciarki.
- Współlokator: Może nie słyszę dlatego, że drzwi i okna są zamknięte. Czy dziś można wyrzucić recykling?
- Michał: Nie, tylko we wtorki i czwartki jest samochód na surowce wtórne.
- Współlokator: Mieszkasz tu dopiero kilka miesięcy, a już lepiej się orientujesz ode mnie.
- Michał: Śmieciarka zaraz będzie. Nie siedź grając w gry!
- Współlokator: Dobra, już się tym zajmuję. (po uporządkowaniu)
- Michał: Niesiesz dużo toreb ze śmieciami, potrzebujesz pomocy?
- Współlokator: Tak, bo wczoraj sprzątałem pokój, więc mam trochę dużo śmieci. Dzięki!
- Michał: Nie ma sprawy, ty też często pomagasz mi ze śmieciami.
- Współlokator: Muzyka śmieciarki jest coraz bliżej, chodźmy.

生詞 Słówka

1. 垃圾 *lèsè* śmieci
台灣的街上沒有垃圾桶，所以丟垃圾很不方便。
2. 著 *zhe* partykuła aspektu
門開著，我就自己進來了。
3. 趕快 *gǎnkuài* szybko, natychmiast
我上課要遲到了，得趕快出門。
4. 音樂 *yīnyuè* muzyka
A: 你最近聽什麼音樂？
B: 我常聽美國流行音樂。

5. 窗戶 *chuānghù* okno
室友常常忘了關窗戶，所以我們冬天的暖氣費高得不得了。
6. 關 *guān* zamknąć
你走以前，別忘了把門關上。
7. 丟回收 *diū huíshōu* wyrzucić do recyklingu
請幫我把這件衣服丟了。
可以把什麼丟進去黃色回收垃圾桶裡？
8. 不行 *bùxíng* nie można, nie da rady
孩子：我想打遊戲。
媽媽：不行。你得先寫作業。
9. 只有…，才…。 *zhǐyǒu..., cái...* tylko, gdy...
只有星期五，那家餐廳才開。
10. 竟然 *jìngrán* niespodziewanie
台灣人都不知道的傳統，你竟然知道！
11. 清楚 *qīngchǔ* jasny, zrozumiały
我是外國人，可是我比波蘭人還清楚波茲南的文化。
12. 好啦 *hǎo la* dobrze, w porządku (ustępstwo)
媽媽：趕快去寫回家作業！
孩子：好啦，我現在去寫。
13. 馬上 *mǎshàng* od razu, natychmiast
客人：我想點一份雞排(*jīpái*/kotlet drobiowy)。
店員：馬上好，請等一下。
14. 整理 *zhěnglǐ* porządkować, sprzątać
我把我的房間整理完了，要我幫你整理嗎？
15. 包 *bāo* torba, pakunek
這包衣服我不需要了，我想把他送給需要的人。
16. 打掃 *dǎsǎo* sprzątać
昨天打掃家裡的時候，發現了很多前男友的東西。
17. 越來越 *yuèlái yuè* coraz bardziej
快要考試了，所以我越來越緊張。

對話二

- 詠晴：你的腳怎麼包著？你不舒服嗎？
高夏：因為我昨天打掃家裡的時候，滑倒了。
詠晴：看醫生了嗎？
高夏：還沒。要是過幾天還沒好，我就去看醫生。
詠晴：不過，你怎麼突然想打掃家裡？
高夏：這是在波蘭的習慣，我們習慣在復活節以前大掃除。
詠晴：台灣人在農曆新年以前，會帶著孩子們一起打掃家裡。
高夏：你們大掃除都做什麼？
詠晴：就擦擦窗戶、掃掃地、拖拖地，還有晒晒棉被。
高夏：我上次去你家看到你媽媽跪著擦地板，也太辛苦了。
詠晴：對，他覺得地板只有跪著擦，才乾淨。
高夏：我用拖把站著拖地也很乾淨啊。
詠晴：我覺得用掃地機器人最乾淨了。

Yǒngqíng: Nǐ de jiǎo zěnmē bāozhe? Nǐ bù shūfú ma?

Gāoxià: Yīnwèi wǒ zuótiān dǎsǎo jiālǐ de shíhòu, huádǎo le.

Yǒngqíng: Kàn yīshēng le ma?

Gāoxià: Háiméi. Yàoshi guò jǐtiān hái méi hǎo, wǒ jiù qù kàn yīshēng.

Yǒngqíng: Búguò, nǐ zěnmē túrán xiǎng dǎsǎo jiālǐ?

Gāoxià: Zhè shì zài Bōlán de xíguàn, wǒmen xíguàn zài Fùhuójie yǐqián dǎsǎochú.

Yǒngqíng: Táiwān rén zài nónglì xīnnián yǐqián, huì dàizhe háizimen yìqǐ dǎsǎo jiālǐ.

Gāoxià: Nǐmen dǎsǎochú dōu zuò shénme?

Yǒngqíng: Jiù cācā chuānghù, sǎosǎo dì, tuōtuō dì, háiyǒu shàishài miánbèi.

Gāoxià: Wǒ shàng cì qù nǐ jiā kàndào nǐ māmā guìzhe cā dìbǎn, yě tài xīnkǔ le.

Yǒngqíng: Duì, tā juéde dìbǎn zhǐyǒu guìzhe cā, cái qiánjìng.

Gāoxià: Wǒ yòng tuōbǎ zhànzhe tuō dì yě hěn qiánjìng a.

Yǒngqíng: Wǒ juéde yòng sǎodì jīqìrén zuì gānjìng le.

- Yǒng Qíng: Co się stało z twoją stopą? Żle się czujesz?
 Gosia: Bo wczoraj podczas sprzątania domu się poślizgnęłam.
 Yǒng Qíng: Byłaś u lekarza?
 Gosia: Jeszcze nie. Jeśli za kilka dni nie będzie lepiej, to pójde do lekarza.
 Yǒng Qíng: Ale czemu nagle zachciało ci się sprzątać dom?
 Gosia: To polski zwyczaj, mamy w zwyczaju robić wielkie porządki przed Wielkanocą.
 Yǒng Qíng: Tajwańczycy przed Nowym Rokiem Księżycowym sprzątaj dom razem z dziećmi.
 Gosia: Co robicie podczas wielkich porządków?
 Yǒng Qíng: Po prostu myjemy okna, zamykamy, mopujemy podłogi i wietrzymy kołdry.
 Gosia: Ostatnim razem gdy byłam u ciebie, widziałam jak twoja mama klęcząc szoruje podłogę, to strasznie męczące.
 Yǒng Qíng: Tak, uważa że tylko szorowanie na kolanach da naprawdę czystą podłogę.
 Gosia: Gdy ja myję podłogę mopem na stojąco, też jest czysta.
 Yǒng Qíng: Moim zdaniem robot sprzątający najlepiej sprząta.

生詞 Słówka

- 腳 *jiǎo* stopa
我的腳比較大，這雙鞋子太小了。可以給我大一號的鞋子嗎？
- 怎麼 *zěnmě* z jakiego powodu, dlaczego
老師：你昨天怎麼沒來上課？
學生：因為我感冒了。
- 包繃帶 *bāo bēngdài* owinąć bandażem
我的手痛得不得了，你可以拿繃帶把我的手包一包嗎？
- 大掃除 *dàsǎochú* generalne porządki
復活節以前的大掃除，波蘭人做什麼？
- 滑倒 *huádǎo* poślizgnąć się
因為地上有冰，所以我滑倒了。
- 要是 *yàoshì* jeżeli
要是我肚子餓，就自己做三明治。
- 突然 *tūrán* nagle
你為什麼突然不說話？怎麼了？

8. 復活節 *Fùhuójié* Wielkanoc
復活節的時候，商店裡有很多兔子(*tuìzi*/królik)
的商品 (*shāngpǐn*/produkt)。
9. 農曆 *nónglì* kalendarz księżycowy
台灣人有兩個新年，一個是國曆(*Guóli*/kalendarz gregoriański)
一月一日，一個是農曆的一月一日
10. 擦 *cā* wycierać (podłogę)
我剛剛擦了地。地上有水，小心別滑倒。
11. 掃 *sǎo* zamiatać (podłogę)
你趕快把地掃一掃，客人馬上要來了。
12. 拖 *tuō* myć (podłogę)
我把地拖完，就馬上跟你出門。
13. 地 *dì* podłoga, ziemia
地板 *dìbǎn* podłoga
14. 棉被 *miánbèi* kołdra
最近的天氣很好，所以我想把棉被晒一晒。
15. 跪 *guì* klęczeć
室友：你怎麼跪著？
明豪：因為我在找我的錢包，它不見了。
16. 乾淨 *gānjìng* czysty
自己洗碗乾淨，還是用洗碗機(*xǐwǎnjī*/zmywarka)洗碗乾淨？
17. 拖把 *tuōbǎ* mop
地上不乾淨，你可以用拖把把地拖一拖嗎？
18. 機器人 *jīqìrén* robot
妹妹喜歡玩機器人，不喜歡打遊戲。

高夏的臉書

三、四月的台灣天氣不太熱，不過常常下雨，所以要帶著傘出門才好。今天我跟朋友約了一起去公園野餐。出門的時候，天氣很好，不太熱；不過，去捷運站的路上，我發現我忘了帶雨傘，所以跑回家去拿，差一點就沒搭到捷運了。

在捷運上，有的人戴著耳機聽音樂，有的人玩著手機，有的人閉著眼睛休息，不過坐著的人很少，站著的人很多，真奇怪！到了大安捷運站以後，我看到一位穿著紅色衣服的人，那就是我今天要一起野餐的朋友。他還牽著一隻可愛的小狗，我看到很多人都指著那隻小狗說：「真可愛！」

捷運站離公園不遠，我們一邊走路，一邊聊天，很快就到了公園。在公園裡，有老人坐著下棋，有高中生聽著音樂跳舞，有小孩哭著找媽媽，也有人把球丟出去，小狗咬著球跑回來，大家看起來都開心得不得了。突然，有一位拿著咖啡的先生跟旁邊的朋友說：「下雨了！」，然後雨越來越大，我馬上把雨傘打開，還好我回家拿了雨傘！

Gāoxiàde Liǎnshū

Sān, sì yuè de Táiwān tiānqì bú tài rè, búguò chángcháng xià yǔ, suǒyǐ yīnggāi dài zhe sǎn chūmén cáihǎo. Jīntiān wǒ gēn péngyǒu yào yìqǐ qù gōngyuán yěcān. Chūmén de shíhòu, tiānqì hěn hǎo, bú tài rè; búguò, qù jiéyùn zhàn de lùshàng, wǒ fāxiàn wǒ wàngle dài yǔsǎn, suǒyǐ pǎo huí jiā ná, chà yìdiǎn jiù méi dā dào jiéyùn le.

Zài jiéyùn shàng, yǒude rén dài zhe ěrjī tīng yīnyuè, yǒude rén wán zhe shǒujī, yǒude rén bì zhe yǎnjīng xiūxi, búguò zuò zhe de rén hěn shǎo, zhàn zhe de rén hěn duō, zhēn qíguài! Dào le Dà'ān jiéyùn zhàn yǐhòu, wǒ kàndào yí wèi chuān zhe hóng sè yīfú de rén, nà jiù shì wǒ jīntiān yào yìqǐ yěcān de péngyǒu. Tā hái qiān zhe yí zhī kě'ài de xiǎogǒu, wǒ kàndào hěn duō rén dōu zhǐ zhe nà zhī xiǎogǒu shuō: 「Zhēn kě'ài!」

Jiéyùn zhàn lí gōngyuán bù yuǎn, wǒmen yìbiān sànbù, yìbiān liáotiān, hěn kuài jiù dào le gōngyuán. Zài gōngyuán lǐ, yǒu lǎorén zuò zhe xià qí, yǒu gāozhōngshēng tīng zhe yīnyuè tiàowǔ, yǒu xiǎohái kū zhe zhǎo māma, yě yǒurén bǎ qiú diū chūqù, xiǎogǒu yǎo zhe qiú pǎo huílái, dǎjiā dōu kāixīn de bù dé liǎo. Túrán, yǒu yí wèi nà zhe kāfēi de xiānshēng gēn pángbiān de péngyǒu shuō: 「Xià yǔ le!」, ránhòu yǔ yuè lái yuè dà, Wǒ mǎshàng bǎ yǔsǎn dǎkāi, hái hǎo wǒ huí jiā ná le yǔsǎn!

Facebook Gosi

W marcu i kwietniu na Tajwanie nie jest zbyt gorąco, ale często pada deszcz, więc lepiej wychodzić z parasolem. Dziś umówiłam się z kolegą na piknik w parku. Gdy wychodziłam, pogoda była ładna, niezbyt gorąco; jednak w drodze do stacji metra zorientowałam się, że zapomniałam parasola, więc pobiegłam do domu po niego i prawie nie zdążyłam na metro.

W metrze niektórzy ludzie mieli słuchawki i słuchali muzyki, niektórzy bawili się telefonami, niektórzy odpoczywali z zamkniętymi oczami, ale mało kto siedział, a dużo osób stało, jakie to dziwne! Po dotarciu na stację Da'an, zobaczyłam osobę w czerwonym ubraniu - to był kolega, z którym miałam iść na piknik. Prowadził na smyczy uroczego pieska, widziałam jak wielu ludzi wskazywało na niego mówiąc: "Jaki słodki!"

Metro nie jest daleko od parku, rozmawialiśmy podczas spaceru i szybko dotarliśmy do parku. W parku starsi ludzie siedzieli grając w szachy, licealiści tańczyli słuchając muzyki, małe dzieci płakały szukając mamy, ktoś rzucał piłkę, a piesek przynosił ją w zębach z powrotem, wszyscy wyglądali na bardzo szczęśliwych. Nagle, pewien pan z kawą powiedział do znajomego obok: "Pada deszcz!", potem deszcz się wzmógł, od razu otworzyłam parasol, dobrze że wróciłam po niego do domu!

Lubię to!

Skomentuj

Udostępnij

生詞 Słówka

1. 才好 *cáihǎo* dopiero dobrze
突然開始下大雨，要趕快回家才好。
2. 野餐 *yěcān* piknik
春天到了，大家在瓦爾塔河(*Wǎ'ěrtǎ hé*/ Rzeka Warta)旁邊野餐。
3. …的路上 *...de lùshàng* w drodze (do...)
我在回家的路上，要不要幫你買東西？
4. 差一點就沒 *chà yì diǎn jiù méi* prawie nie udało się
因為太晚去麵包店，所以差一點就沒買到麵包了。
5. 耳機 *ěrjī* słuchawki
很多年輕人都一邊戴著耳機聽音樂，一邊玩手機。
6. 閉眼睛 *bì yǎnjīng* zamknąć oczy
因為他把眼睛閉著，所以我不知道他在睡覺還是在休息？

7. 奇怪 *qíguài* dziwny
台灣的麵包是甜的，真奇怪！
8. 牽 *qiān* prowadzić (za rękę)
爸爸牽著媽媽的手，兩個人一起在森林裡散步。
9. 指 *zhǐ* wskazywać
客人指著那一種麵包說：我想要買五個。
10. 下棋 *xiàqí* grać w szachy
你的象棋(*xiàngqí*/szachy chińskie)下得很好，可以教我嗎？
11. 哭 *kū* płakać
那位學生哭著說他考試考得不好。
12. 咬 *yǎo* gryźć
那隻貓咬著魚，跑過去。
13. 還好 *háihǎo* na szczęście
學生A：老師今天突然要考小考。
學生B：還好我昨天讀了書了。

語法解釋 Objaśnienia gramatyczne

I. Partykuła 著 jako wykładnik aspektu trwania

Partykuła 著 (*zhe*) umieszczona po czasowniku sygnalizuje trwanie danej czynności, przy czym może przy tym pełnić bardziej zróżnicowane funkcje:

1. Wskazywać na trwający stan będący rezultatem jakiejś czynności lub trwającą czynność:
 - 門開著。 (*Mén kāizhe.*) – Drzwi są otwarte.
 - 窗戶關著。 (*Chuānghù guānzhe.*) – Okno jest zamknięte.
 - 他站著等車。 (*Tā zhànzhe děng chē.*) – On stoi i czeka na autobus.
2. Tworzyć okolicznik sposobu, opisujący jak wykonywana jest inna czynność:
 - 他拿著垃圾站在路邊。 (*Tā nǎzhe lèsè zhàn zài lùbiān.*) – Trzymając śmieci, stoi przy drodze.
 - 他們坐著聊天。 (*Tāmen zuòzhe liáotiān.*) – Siedzą i rozmawiają (rozmawiają siedząc).

✗ Partykuła 著 nie może być używana z:

- Czasownikami chwilowymi (np. 丟 - zgubić)
- Czasownikami oznaczającymi zmianę (np. 忘 - zapomnieć)
- Czasownikami przymiotnikowymi (np. 高興 - być zadowolonym)

Najczęstsze schematy zdaniowe:

1. Stan lub pozycja: czasownik + 著

- 門開著。 (*Mén kāi zhe.*) – Drzwi są otwarte.
- 他在教室外面站著。 (*Tā zài jiàoshì wàimiàn zhàn zhe.*) – On stoi na zewnątrz sali wykładowej.

2. Okolicznik sposobu: czasownik1 + 著 + czasownik2/miejsce

- 他拿著書包去學校。 (*Tā ná zhe shūbāo qù xuéxiào.*) – Niosąc plecak, idzie do szkoły.
- 大家拿著垃圾站在路邊。 (*Dàjiā ná zhe lājī zhàn zài lùbiān.*) – Wszyscy stoją przy drodze trzymając śmieci.

Uwagi dodatkowe: Zwróćmy uwagę, że znana już nam partykuła aspektu progresywnego 在 pełni częściowo podobne funkcje do 著. W zależności od kontekstu można jednak wskazać zauważalne różnice:

- 他在穿衣服。 On właśnie zakłada ubranie. (akcent na czynność)
- 他穿著紅色的衣服。 On (teraz) nosi czerwone ubranie. (akcent na stan, sytuację)

Z tego powodu 著 będziemy też używać w przydawkach, np.:

穿著紅色衣服的人 (*chuān zhe hóngsè yīfu de rén*) – osoba nosząca czerwone ubranie
拿著咖啡的先生 (*ná zhe kāfēi de xiānsheng*) – pan, który trzyma kawę.

Powyższe wyjaśnienia nie wyczerpują pełnego zakresu użycia partykuły 著 – pozostałe funkcje w kontekście wykładnika aspektu trwającego pojawią się w dalszej części kursu.

Ćwiczenie 1: Wybierz, czy można użyć 著 Z którymi czasownikami można użyć 著?

1. 站 (stać)
2. 丟 (zgubić)
3. 坐 (siedzieć)
4. 忘 (zapomnieć)

Ćwiczenie 2: Uzupełnij zdania

1. 門 ____ (開)，我就進來了。
2. 他 ____ (拿) 書包去學校。
3. 大家 ____ (站) 等垃圾車。

Ćwiczenie 3: Utwórz zdania z okolicznikiem sposobu Połącz czynności używając 著:

1. 坐/聊天 (siedzieć/rozmawiać)
2. 站/等車 (stać/czekać na autobus)
3. 拿/站 (trzymać/stać)

II. Funkcje przysłówka 才

Przysłówek 才 (*cái*) może pełnić kilka funkcji, które związane są z czasem, liczbą / ilością lub warunkami do spełnienia. W języku polskim możliwe odpowiedniki 才 to m.in. „dopiero”, „zaledwie”, „raptem” w różnych kontekstach, przez co często wiąże się z funkcją modalną. Zagadnienia poruszone w tej lekcji nie wyczerpują wszystkich konkretnych kontekstów użycie 才. Poniżej wyjaśniamy zastosowanie tego przysłówka w zakresie niniejszej lekcji:

1. W konstrukcji 只有.....才..... wskazuje na sytuację konieczną do zajścia danej czynności lub warunek konieczny do spełnienia:

- 波蘭人只有耶誕節，才吃鯉魚。 (*Bōlán rén zhǐyǒu Shèngdànjié, cái chī lǐyú.*)
– Polacy jedzą karpia tylko w Boże Narodzenie.
- 只有星期三，才可以倒回收。 (*Zhǐyǒu xīngqī sān, cái kěyǐ dào huíshōu.*)
– Śmieci do recyklingu można wyrzucać tylko w środy.
- 只有多喝熱水，才不會感冒。 (*Zhǐyǒu duō hē rè shuǐ, cái bù huì gǎnmào.*)
– Tylko picie dużej ilości gorącej wody zapobiega przeziębieniu.
- 只有多休息，感冒才會好。 (*Zhǐyǒu duō xiūxi, gǎnmào cái huì hǎo.*)
– Tylko odpoczynek sprawi, że przeziębienie minie.

2. W konstrukcji z 才好 na końcu zdania wyraża zalecenie lub wskazuje najlepszy sposób działania:

- 天氣這麼冷，別出門了，在家睡覺才好。(Tiānqì zhème lěng, bié chūmén le, zài jiā shuìjiào cái hǎo.) – Jest tak zimno, nie wychodź, lepiej zostań w domu i śpij.
- 少吃點東西才好。(Shǎo chī diǎn dōngxi cái hǎo.) – Lepiej jedz mniej.

W połączeniu z wyrażeniami ilości lub czasu wskazuje na to, że coś jest „zaledwie”, „tylko”:

- 他來台灣才三個月。(Tā lái Táiwān cái sān ge yuè.) – On jest na Tajwanie zaledwie trzy miesiące.
- 現在才五點。(Xiànzài cái wǔ diǎn.) – Jest dopiero piąta.

Ćwiczenie 1: Wskaż których wyrażen można poprawnie użyć w poniższych zdaniach:

1. 他 _____ 喝了一杯水。 a) 只有 b) 才 c) 才好
2. 現在 _____ 三點。 a) 才好 b) 才 c) 只有
3. 這個孩子 _____ 六歲。 a) 才 b) 才好 c) 只有

Ćwiczenie 2: Uzupełnij zdania używając 只有.....才.....

1. _____ 多休息，_____ 不累。(więcej odpoczywać/nie być zmęczonym)
2. _____ 媽媽來載我，_____ 要回家。(mama mnie podwiezie/wrócić do domu)
3. _____ 做完作業，_____ 看電視。(odrobić zadanie/oglądać telewizję)
4. _____ 打掃完房間，_____ 可以玩。(posprzątać pokój/bawić się)

Ćwiczenie 3: Przekształć zdania używając 才

Przykład: 他學中文三個月。→ 他學中文才三個月。

(Tā xué zhōngwén cái sān ge yuè.)

1. 現在八點。
2. 這個學生十歲。
3. 我認識他一年。
4. 我喝了一杯茶。

Ćwiczenie 4: Połącz części zdań używając 只有.....才.....

1. 洗了手 / 吃飯
2. 多學習 / 考試好
3. 早點睡 / 不累
4. 關了窗戶 / 開暖氣

Ćwiczenie 5: Przetłumacz na chiński używając 才

1. Mam dopiero 20 lat.
2. Tylko gdy posprząta pokój, może wyjść na dwór.
3. Jest dopiero 6 rano.

III. Konstrukcja 越來越

越來越 (yuèlái yuè) jest konstrukcją przysłówkową wyrażającą stopniowy wzrost natężenia cechy lub stanu - „coraz bardziej”, „coraz...”. Po 越來越 występuje czasownik przymiotnikowy.

Schemat zdaniowy: podmiot + 越來越 + czasownik przymiotnikowy

Przykłady:

- 天氣越來越熱。 (Tiānqì yuèlái yuè rè.) – Pogoda robi się coraz gorętsza.
- 他越來越累。 (Tā yuèlái yuè lèi.) – On jest coraz bardziej zmęczony.
- 音樂越來越近。 (Yīnyuè shēng yuèlái yuè jìn.) – Muzyka jest coraz bliżej.

Ćwiczenie 1: Opisz zmiany zachodzące w czasie

Przykład: 上個月房租兩千元 → 這個月三千元 → 下個月四千元

Odpowiedź: 房租越來越貴。 (Fángzū yuèlái yuè guì.)

1. 他昨天吃一碗飯 → 今天吃兩碗 → 明天三碗
2. 孩子前年150公分 → 去年160公分 → 今年170公分
3. 妹妹的衣服洗了以後，上個月的衣服小 → 這個月的大一點 → 下個月的更大

IV. Konstrukcja 差一點就(沒)

Konstrukcja 差一點就沒 (*chà yì diǎn jiù méi*) służy do wyrażania sytuacji, w której coś prawie się nie udało lub prawie do czegoś nie doszło. Jest to konstrukcja często używana do opisywania bliskich niepowodzeń lub sytuacji, które niemal się nie wydarzyły.

Negacji nie używamy w przypadku sytuacji, które nieomal się wydarzyły.

1. Podstawowa struktura: 差一點就(沒) + czasownik + dopełnienie

2. Przykłady:

- 差一點就沒搭到捷運。 (*Chà yì diǎn jiù méi dā dào jié yùn.*) – Niemal spóźniłem się na metro.
- 差一點就搭到捷運。 (*Chà yì diǎn jiù dā dào jié yùn.*) – Niemal zdążyłem na metro.
- 差一點就沒買到票。 (*Chà yì diǎn jiù méi mǎi dào piào.*) – O mało nie kupiłem biletów.
- 差一點就買到票。 (*Chà yì diǎn jiù mǎi dào piào.*) – O mało kupiłem bilety.
- 差一點就沒趕上公車。 (*Chà yì diǎn jiù méi gǎn shàng gōng chē.*) – Niemal nie zdążyłem na autobus.
- 差一點就趕上公車。 (*Chà yì diǎn jiù méi gǎn shàng gōng chē.*) – Niemal zdążyłem na autobus.

Ćwiczenie 1: Uzupełnij zdania używając konstrukcji 差一點就沒

1. 我 / 趕上 / 火車
2. 他 / 買到 / 麵包
3. 我們 / 見到 / 老師

Ćwiczenie 2: Przekształć zdania według wzoru

我看見他了，可是很晚才看見。→ 差一點就沒看見他。 (*Chà yì diǎn jiù méi kàn jiàn tā.*)

1. 我吃到飯了，可是很晚才吃到。
2. 我買到票了，可是最後一張。
3. 商店快要關門，才去買東西

Ćwiczenie 3: Opisz sytuacje używając konstrukcji 差一點就

1. 那兩個同學上課前一秒進去教室了。
2. 他太晚到電影院了，最後一張票別人買了。
3. 他看到捷運開了，他還沒上車。

第四課 吃過潤餅嗎？

Lekcja 4. Jadłeś kiedyś popiah?

對話一

- 詠晴：你吃過潤餅嗎？這個週末要來我家吃嗎？
明豪：什麼是潤餅？
詠晴：潤餅就是清明節的傳統食物。你聽過清明節嗎？
明豪：聽過，不過我看過潤餅嗎？
詠晴：你看過吧？潤餅有一點像波蘭人愛吃的烤肉捲，不過潤餅裡面不但放了肉，也放了蔬菜、蛋、麵。
明豪：我想我沒吃過，不過台灣人清明節都做什麼？
詠晴：台灣的清明節就跟波蘭的諸聖節一樣。
明豪：那你晚上逛過墓園嗎？
詠晴：神經病，誰會晚上去逛墓園？
明豪：在波蘭，我們就會晚上去墓園啊。
詠晴：喔，不好意思，不好意思！那你逛過，你覺得怎麼樣？
明豪：那天墓園一點都不恐怖。因為到處都是明亮的蠟燭。
詠晴：真的假的？！聽起來很特別，真希望有一天我也可以去波蘭看看。

- Yǒngqíng: Nǐ chīguò rùnbǐng ma? Zhège zhōumò yào lái wǒ jiā chī ma?
Míngáo: Shénme shì rùnbǐng?
Yǒngqíng: Rùnbǐng jiùshì Qīngmíngjié de chuántǒng shíwù. Nǐ tīngguò Qīngmíngjié ma?
Míngáo: Tīngguò, búguò wǒ kànguò rùnbǐng ma?
Yǒngqíng: Nǐ kànguò ba? Rùnbǐng yǒu yìdiǎn xiàng Bōlán rén ài chī de kǎoròujuǎn, búguò rùnbǐng lǐmiàn búdàn fàngle ròu, yě fàngle shūcài, dàn, hàn miàn.
Míngáo: Wǒ xiǎng wǒ méi chīguò, búguò Táiwān rén Qīngmíngjié dōu zuò shénme? Táiwān de Qīngmíngjié jiù gēn Bōlán de Zhūshèngjié yíyàng.
Yǒngqíng: Nà nǐ wǎnshàng guàngguò mùyuán ma?
Míngáo: Shénjīngbìng, shéi huì wǎnshàng qù guàng mùyuán?
Yǒngqíng: Zài Bōlán, wǒmen jiù huì wǎnshàng qù mùyuán a.
Míngáo: Ō, bùhǎoyìsi, bùhǎoyìsi! Nà nǐ guàngguò, nǐ juéde zěnmeyàng?
Yǒngqíng: Nà tiān mùyuán yìdiǎn dōu bù kǒngbù. Yīnwèi dào chù dōu shì míngliàng de làzhú.
Míngáo: Zhēnde jiǎde? ! Tīngqílái hěn tèbié, zhēn xīwàng yǒuyìtiān wǒ yě kěyǐ qù Bōlán kànkàn.
Yǒngqíng: qù Bōlán kànkàn.

- Yǒng Qíng: Jadłeś kiedyś popiah? Chcesz przyjść do mnie w ten weekend spróbować?
- Michał: Co to jest popiah?
- Yǒng Qíng: Popiah to tradycyjne jedzenie na Święto Qingming. Słyszałeś o Święcie Qingming?
- Michał: Słyszałem, ale czy widziałem popiah?
- Yǒng Qíng: Chyba widziałeś? Popiah jest trochę podobne do kebaba, który Polacy lubią jeść, ale w popiah oprócz mięsa są też warzywa, jajko i makaron.
- Michał: Chyba nigdy nie jadłem, ale co Tajwańczycy robią w Święto Qingming?
- Yǒng Qíng: Tajwańskie Święto Qingming jest takie samo jak polskie Wszystkich Świętych.
- Michał: A byłaś kiedyś wieczorem na cmentarzu?
- Yǒng Qíng: Zwariowałeś, kto by chodził wieczorem na cmentarz?
- Michał: W Polsce właśnie chodzimy wieczorem na cmentarz.
- Yǒng Qíng: Och, przepraszam, przepraszam! A więc już byłeś, jakie miałeś odczucia?
- Michał: Tego dnia cmentarz wcale nie był straszny. Dlatego, że wszędzie były jasne znicze.
- Yǒng Qíng: Naprawdę?! Brzmi bardzo szczególnie, naprawdę mam nadzieję, że kiedyś też będę mogła pojechać do Polski zobaczyć.

生詞 Słówka

1. 過 *guò* partykuła aspektu
你去過英國嗎？
2. 潤餅 *rùnbǐng* rodzaj naleśnika
3. 清明節 *Qīngmíngjié* Święto Zamiatania Grobów
4. 吧 *ba* partykuła (przypuszczenie)
A: 你是波蘭人吧？
B: 對啊，你是怎麼知道的？
5. 像 *xiàng* przypominać, być podobnym
A: 饅頭是什麼？
B: 饅頭有一點像波蘭的parze。你吃過吧？
6. 烤肉捲 *kǎoròujuǎn* kebab
烤肉捲是從土耳其來的。
7. 諸聖節 *zhūshèngjié* Wszystkich Świętych
8. 墓園 *mùyuán* cmentarz
台灣的墓園常常在山上。
9. 神經病 *shénjīngbìng* szaleniec / szaleństwo
10. 誰 *shéi* kto
A: 今天晚上有沒有人要跟我一起去酒吧？
B: 誰想跟你一起去酒吧？我們明天要考試。
11. 一點都／也不 *yìdiǎn dōu/yě bù* ani trochę
去過波蘭以後，我發現台灣的冬天一點也不冷。
12. 到處 *dàochù* wszędzie
春天的時候，路上到處都是漂亮的花。
13. 明亮 *míngliàng* jasny
我把教室裡的窗戶都打開了，所以教室裡面非常明亮。
14. 蠟燭 *làzhú* świeca
台灣人來波蘭旅行的時候，喜歡買諸聖節的蠟燭送給朋友。
15. 真的假的 *zhēnde jiǎde* naprawdę? serio?
A: 我聽說他中了兩萬元！
B: 真的假的？
16. 希望 *xīwàng* mieć nadzieję, życzyć sobie
我希望有一天可以去台灣學中文。

對話二

- 詠晴：你見過我室友嗎？
明豪：從來沒見過，怎麼了？
詠晴：他清明節要回台南掃墓，我要一起去他老家玩，你想去嗎？
明豪：我還沒去過台南旅行，我想去！
詠晴：我聽說他沒邀請過外國人去他的老家。
明豪：那麼他的家人會歡迎我嗎？
詠晴：當然，台灣人是很好客的。
明豪：那我應該帶什麼禮物去拜訪他們呢？
詠晴：我覺得你可以做波蘭料理。你會做嗎？
明豪：我煮過波蘭雞湯給同學吃，他們都很喜歡。
詠晴：我吃過你包的草莓餃子，那也很特別。
明豪：好，就這麼說定了。我們現在來買火車票吧。
詠晴：沒問題，我已經註冊了台鐵的APP，我們用APP買吧。
明豪：我不行，我註冊過兩次，可是兩次都失敗了。
詠晴：註冊這個APP一點也不難，我來教你吧！

Yǒngqíng: Nǐ jiànguò wǒ shìyǒu ma?

Míngáo: Cónglái méi jiànguò, zěnméi le?

Yǒngqíng: Tā Qīngmíngjié yào huí Táinán sǎomù, wǒ yào yìqǐ qù tā lǎojiā wán, nǐ xiǎng qù ma?

Míngáo: Wǒ hái méi qùguò Táinán lǚxíng, wǒ xiǎng qù!

Yǒngqíng: Wǒ tīngshuō tā méi yāoqǐngguò wàiguó rén qù tā de lǎojiā.

Míngáo: Nàme tā de jiārén huì huānyíng wǒ ma?

Yǒngqíng: Dāngrán, Táiwān rén shì hěn hàokè de.

Míngáo: Nà wǒ yīnggāi dài shénme lǐwù qù bàifǎng tāmen ne?

Yǒngqíng: Wǒ juéde nǐ kěyǐ zuò Bōlán liàolǐ. Nǐ huì zuò ma?

Míngáo: Wǒ zhǔguò Bōlán jītāng gěi tóngxué chī, tāmen dōu hěn xǐhuān.

Yǒngqíng: Wǒ chīguò nǐ bāo de cǎoméi jiǎozi, nà yě hěn tèbié.

Míngáo: Hǎo, jiù zhème shuōdìng le. Wǒmen xiànzài lái mǎi huǒchē piào ba.

Yǒngqíng: Méi wèntí, wǒ yǐjīng zhùcèle Táitiě de APP, wǒmen yòng APP mǎi ba.

Míngáo: Wǒ bùxíng, wǒ zhùcèguò liǎng cì, kěshì liǎng cì dōu shībài le.

Yǒngqíng: Zhùcè zhè ge APP yìdiǎn yě bù nán, wǒ lái jiāo nǐ ba!

Yǒng Qíng: Poznałeś mojego współlokatora?
 Michał: Nigdy nie poznałem, o co chodzi?
 Yǒng Qíng: Na Święto Qingming wraca do Tainanu odwiedzić groby, jadę z nim pozwiedzać jego rodzinne strony, chcesz jechać?
 Michał: Jeszcze nie byłem w Tainanie, chcę jechać!
 Yǒng Qíng: Słyszałam, że nigdy nie zapraszał cudzoziemców do swojego rodzinnego domu.
 Michał: To czy jego rodzina nie będzie miała nic przeciwko?
 Yǒng Qíng: Oczywiście, Tajwańczycy są bardzo gościnni.
 Michał: To jaki prezent powinienem zabrać w odwiedziny?
 Yǒng Qíng: Myślę, że mógłbyś zrobić polskie jedzenie. Umiesz gotować?
 Michał: Gotowałem kolegom polski rosół, bardzo im smakował.
 Yǒng Qíng: Jadłam twoje pierogi z truskawkami, to też było bardzo szczególne.
 Michał: Dobrze, to ustalone. Chodźmy teraz kupić bilety na pociąg.
 Yǒng Qíng: Nie ma problemu, już zarejestrowałam się w aplikacji kolei tajwańskiej, kupmy przez aplikację.
 Michał: Ja nie mogę, rejestrowałem się dwa razy, ale oba razy się nie udało.
 Yǒng Qíng: Rejestracja w tej aplikacji wcale nie jest trudna, nauczę cię!

生詞 Słówka

- 從來沒 *cónglái méi* nigdy wcześniej
我從來沒吃過這麼好吃的餃子。
- 掃墓 *sǎomù* odwiedzać groby
波蘭人諸聖節也掃墓嗎？
- 老家 *lǎojiā* rodzinny dom
我的老家在波蘭南部(nánbù/południe)，要回家得搭10個小時的火車。
- 好客 *hàokè* gościnny
波蘭人非常好客，常常準備很多東西給客人吃。
- 拜訪 *bàifǎng* odwiedzać
我去台北玩的時候，也去拜訪了我女朋友的家人。
- 料理 *liàolǐ* kuchnia, jedzenie
波蘭人喜歡亞洲料理，特別是日本料理。
- 雞湯 *jītāng* rosół
波蘭雞湯有一點像台灣料理，所以很多台灣人都喜歡。

8. 包 *bāo jiǎozi* lepić (pierogi), zawijać
包潤餅的方法就是把你喜歡的東西都放進去。
9. 草莓 *cǎoméi* truskawki
波蘭人春天吃草莓，可是台灣人冬天吃草莓。
10. 就這麼說定了 *jiù zhème shuōdìng le* no to postanowione
A: 我們下個月一起去海邊玩吧！
B: 好啊，就這麼說定了！
11. 台鐵 *Táitiě* Koleje Tajwańskie
12. 註冊 *zhùcè* rejestrować się
要在購物網站上買東西以前，要先註冊。
13. 失敗 *shībài* niepowodzenie
A: 為什麼這個網站說我註冊失敗？
B: 因為你忘了寫你的電話了。

明豪的臉書

台灣沒有復活節假期，所以今年我不回波蘭跟家人一起慶祝。不過，復活節跟清明節的時間相當近，所以我去朋友的老鄉拜訪。雖然我跟很多台灣人語言交換過，也去過朋友家吃過飯，但是這是我第一次去朋友的老鄉，所以我緊張得不得了，一直煩惱應該帶什麼禮物去才好？

後來，我做了波蘭料理給他們吃。他們從來沒吃過波蘭料理，但是跟我說：「這是他們吃過的波蘭料理當中最好吃的。」他們沒想到波蘭料理竟然這麼好吃。我還跟他們分享了波蘭也有清明節，而且有的人是晚上去掃墓的，不過他們一點也不懂，誰會晚上去墓園？真是奇怪得不得了！

不過，我告訴他們要是他們看過波蘭晚上的墓園，就會改變他們的看法。聽說那天晚上如果你坐在飛機上，往下看，會看見波蘭城市就像晚上的星星，漂亮得不得了。

讚

留言

分享

Mínháo de Liǎnshū

Táiwān méiyǒu Fùhuójié jiàqí, suǒyǐ jīnnián wǒ bù huí Bōlán gēn jiārén yìqǐ qīngzhù. Búguò, Fùhuójié gēn Qīngmíngjié de shíjiān xiāngdāng jìn, suǒyǐ wǒ qùle péngyǒu de lǎojiā bàifǎng. Suīrán wǒ gēn hěn duō Táiwān rén yǔyán jiāohuànguò, yě qùguò péngyǒu jiā chīguò fàn, dànshì zhè shì wǒ dì yī cì qù péngyǒu de lǎojiā, suǒyǐ wǒ jīnzhāng de bùdéliǎo, yìzhí fánǎo yīnggāi dài shénme lǐwù qù cái hǎo?

Hòulái, wǒ zuòle Bōlán liàolǐ gěi tāmen chī. Tāmen cónglái méi chīguò Bōlán liàolǐ, dànshì gēn wǒ shuō, "Zhè shì tāmen chīguò de Bōlán liàolǐ dāngzhōng zuì hǎochī de." Tāmen méi xiǎngdào Bōlán liàolǐ jìngrán zhème hǎochī. Wǒ hái gēn tāmen fēnxiǎngle Bōlán yěyǒu Qīngmíngjié, érqǐ yǒude rén shì wǎnshàng qù sǎomù de, búguò tāmen yìdiǎn yě bù dòng, shéi huì wǎnshàng qù mùyuán? Zhēn shì qíguài de bùdéliǎo!

Búguò, wǒ gàosù tāmen yàoshì tāmen kànguò Bōlán wǎnshàng de mùyuán, jiù huì gǎibiàn tāmen de xiǎngfǎ. Tīngshuō nà tiān wǎnshàng rúguǒ nǐ zuò zài fēijī shàng, wǎng xià kàn, Nǐ huì kànjiàn Bōlán chéngshì jiù xiàng wǎnshàng de xīngxīng, piàoliàng de bùdéliǎo.

Zàn

Liúyán

Fēnxiǎng

Facebook Michała

Na Tajwanie nie ma wielkanocnej przerwy, więc w tym roku nie wracam do Polski świętować z rodziną. Jednak Wielkanoc i święto Qingming są dość blisko siebie, więc pojechałem w odwiedziny do rodzinnego domu kolegi. Chociaż spotykałem się na wymianę językową z wieloma Tajwańczykami i jadłem u przyjaciół, ale to mój pierwszy raz w rodzinnym domu kolegi, więc byłem bardzo zdenerwowany, ciągle się martwiłem, jaki prezent powinienem zabrać.

Ostatecznie, przygotowałem dla nich polskie jedzenie. Nigdy wcześniej nie jedli polskiego jedzenia, ale powiedzieli mi: "To najlepsze polskie jedzenie, jakie jedliśmy." Nie spodziewali się, że polskie jedzenie może być tak dobre. Podzieliłem się też z nimi informacją, że w Polsce też jest święto zmarłych i niektórzy ludzie odwiedzają groby wieczorem, ale w ogóle tego nie rozumieli - kto chodzi na cmentarz nocą? Bardzo dziwne!

Jednak powiedziałem im, że gdyby zobaczyli polski cmentarz nocą, zmienili-by zdanie. Podobno jeśli tego wieczoru siedzisz w samolocie i spojrzysz w dół, zobaczysz polskie miasta wyglądające jak nocne gwiazdy, przepięknie.

Lubię to!

Skomentuj

Udostępnij

生詞 Słówka

1. 假期 *jiàqī* wakacje
我們聖誕節假期決定到英國找我的家人。
2. 慶祝 *qìngzhù* świętować
今天本來要慶祝我朋友的生日，可是我忘了買蛋糕和蠟燭了。
3. 相當 *xiāngdāng* dość, stosunkowo
這家餐廳相當便宜，你一定要試試看。
4. 雖然…，但是… *suīrán... dànshì* chociaż..., ale
雖然我去過他家，但是我不記得她家在哪裡。
5. 語言交換 *yǔyán jiāohuàn* wymiana językowa
因為我常常跟台灣人語言交換，所以我的中文越來越好。
6. 煩惱 *fánnǎo* zmartwienie, troska
我相當煩惱要買什麼生日禮物送我女朋友。
7. 禮物 *lǐwù* prezent
大家最不喜歡的生日禮物是什麼？
8. 後來 *hòulái* później, potem
我本來中文說得不好，後來去了台灣，我中文說得越來越好了。
9. 而且 *érqiě* ponadto, co więcej
他長得很高，而且穿衣服也穿得很好看，所以很多人喜歡他。
10. 改變 *gǎibiàn* zmieniać
要改變自己的習慣有一點難，可是你可以一天改變一點。
11. 想法 *xiǎngfǎ* sposób myślenia, pomysł
老人跟年輕人的想法一點也不一樣，所以常常聊得不開心。
12. 底下 *dǐxià* pod spodem, pod czymś
樹底下站著兩個人，一位是我爸爸，一位是我哥哥。
13. 城市 *chéngshì* miasto
波蘭最有名的城市是華沙(*Huáshā*)還是克拉克夫(*Kèlākèfū*)？
14. 星星 *xīngxīng* gwiazdy
山上的星星比城市裡的星星還明亮。

語法解釋 **Objaśnienia gramatyczne**

I. Partykuła 過 jako wykładnik doświadczenia

Partykuła 過 (*guò*) umieszczona po czasowniku wskazuje na doświadczenie, czyli że dana czynność miała miejsce przynajmniej raz w przeszłości. W przeciwieństwie do 了, które wskazuje na konkretne zdarzenie w przeszłości, 過 podkreśla samo doświadczenie, bez określania konkretnego momentu. Ponieważ za pomocą 過 sygnalizujemy, że zdarzyło nam się coś zrobić, podkreślamy, że mamy jakieś doświadczenie życiowe, dlatego nie będziemy używać w kontekście codziennych, często wykonywanych czynności. 過 używane jest:

1. W zdaniach oznajmujących:

- 我吃過中國菜。 (*Wǒ chīguò Zhōngguó cài.*) – Jadłem (kiedyś) chińskie jedzenie.
- 他去過台北101。 (*Tā qùguò Táiběi yīlíngyī.*) – On był (kiedyś) w Taipei 101.

2. W zdaniach przeczących z 沒(有):

- 我沒喝過台灣茶。 (*Wǒ méi hēguò Táiwān chá.*) – Nigdy nie piłem tajwańskiej herbaty.
- 他從來沒吃過餃子。 (*Tā cónglái méi chīguò jiǎozi.*) – On nigdy nie jadł pierogów.

3. W pytaniach z 嗎:

- 你住過台灣嗎? (*Nǐ zhùguò Táiwān ma?*) – Czy mieszkałeś kiedyś na Tajwanie?
- 你學過英文嗎? (*Nǐ xuéguò Yīngwén ma?*) – Czy uczyłeś się kiedyś angielskiego?

Ćwiczenie 1: Ułóż pytania z 過:

Przykład: 他／去／公園 → 他去過公園嗎? (*Tā qùguò gōngyuán ma?*)

1. 你／坐／飛機
2. 你／吃／中國菜
3. 你／今天／打掃／房間
4. 你／喝／台灣咖啡
5. 你／在Allegro網站／註冊

Ćwiczenie 2: Odpowiedz przecząco:

Przykład: 你去過公園嗎？ → 我沒去過公園。(Wǒ méi qùguò gōngyuán.)

1. 你喝過珍珠奶茶(zhēnzhū nǎichá/bubble tea)嗎？
2. 你逛過台北嗎？
3. 你包過潤餅嗎？

Ćwiczenie 3: Opisz swoje doświadczenia łącząc zdania:

Przykład: 學英文／學中文，所以我會說兩種語言 → 我學過英文，也學過中文，所以我會說兩種語言。(Wǒ xuéguò Yīngwén, yě xuéguò Zhōngwén, suǒyǐ wǒ huì shuō liǎng zhǒng yǔyán.)

1. 吃中國菜／吃日本菜，不過我比較喜歡日本菜
2. 坐公車到學校／坐計程車到學校，不過坐計程車又貴又慢
3. 看哈利波特的中文書／看哈利波特的英文書

Ćwiczenie 4: Odpowiedz przecząco na pytania używając 過:

Przykład: 你去過台灣嗎？ → 我從來沒去過台灣。(Wǒ cónglái méi qùguò Táiwān.)

1. 你吃過詠晴做的菜嗎？
2. 你坐過高鐵嗎？
3. 你學過印度文嗎？

II. Użycie 誰 w pytaniach retorycznych

誰(shéi) w pytaniach retorycznych wyraża niedowierzanie, zaskoczenie lub dezaprobatę. Takie pytania nie wymagają odpowiedzi, a służą wyrażeniu emocjonalnego stosunku mówiącego do sytuacji.

1. Podstawowe struktury:

- 誰 + 會 + czasownik (wyrażenie niedowierzania)
- 誰 + 要 + czasownik (wyrażenie niechęci)
- 誰 + czasownik (ogólne wyrażenie zdziwienia)

2. Przykłady:

- 誰會在下雨天去爬山？(Shéi huì zài xiàyǔ tiān qù páshān?) - Kto by chodził po górach w deszcz?
- 誰要吃不熱的飯？(Shéi yào chī bú rè de fàn?) - Kto chciałby jeść zimny ryż?
- 誰想在三十度的天氣運動？(Shéi xiǎng zài sānshí dù de tiānqì yùndòng?) - Kto chciałby ćwiczyć w 30-stopniowym upale?

Ćwiczenie 1: Przekształć zdania w pytania retoryczne z 誰:

Przykład: 大家都不想吃冷的食物 → 誰會想吃冷的食物?
(*Shéi huì xiǎng chī lěng de shíwù?*)

1. 沒有人想在生病的時候工作。 →
2. 大家都不要在冬天游泳。 →
3. 沒有人想在週末上課。 →

Ćwiczenie 2: Dokończ pytania retoryczne wyrażające niedowierzanie:

Przykład: 這麼熱的天... → 誰要在這麼熱的天出去運動?
(*Shéi yào zài zhème rè de tiān chūqù yùndòng?*)

1. 這麼貴的錢包... →
2. 這麼多功課... →
3. 這麼遠的地方... →

III. Konstrukcja 一點都/也

一點都 (*yìdiǎn dōu*) w połączeniu z przeczeniem 不 lub 沒 tworzy konstrukcję wyrażającą całkowite zaprzeczenie - „ani trochę”, „wcale nie”, „w ogóle nie”. Często występuje z czasownikami przymiotnikowymi.

1. Podstawowa struktura:

- podmiot + *yìdiǎn dōu/yě* + *bù/méi* + orzeczenie

2. Przykłady:

- 這個菜一點都不貴。 (*Zhège cài yìdiǎn dōu bù guì.*) - To danie wcale nie jest drogie.
- 他一點都不累。 (*Tā yìdiǎn dōu bù lèi.*) - On wcale nie jest zmęczony.
- 這裡一點都不遠。 (*Zhèlǐ yìdiǎn dōu bù yuǎn.*) - Tu wcale nie jest daleko.

Forma 一點也不 (*yìdiǎn nǐ yě bù*) ma to samo znaczenie:

- 這個菜一點也不貴。 (*Zhège cài yìdiǎn yě bù guì.*) - To danie wcale nie jest drogie.

Ćwiczenie 1: Zaprzecz używając 一點都不:

Przykład: 這個房間很小。 → 這個房間一點都不小。
(Zhège fángjiān yìdiǎn dōu bù xiǎo.)

1. 中文很難。→
2. 這個地方很遠→
3. 那種水果很貴。→
4. 那個遊戲很新奇。→

Ćwiczenie 2: Odpowiedz na pytania używając 一點都不:

Przykład: 你餓嗎？ → 我一點都不餓。(Wǒ yìdiǎn dōu bú è.)

1. 老師：你累嗎？
學生：_____。
2. 高夏：這個地方遠嗎？
司機：_____，開車只要5分鐘。
3. 男朋友：這家餐廳貴嗎？
女朋友：_____。

Ćwiczenie 3: Zamień poniższe zdania na konstrukcję z 一點都不:

Przykład: 我不累。 → 我一點都不累。(Wǒ yìdiǎn dōu bú lèi.)

1. 這裡不冷。→
2. 他不忙。→
3. 這個菜不好吃。→
4. 客人不驚訝。→

第五課 打得通打不通？

Lekcja 5. Możesz się dodzwonić?

對話一

- 路人阿嬤：帥哥，可以借阿嬤手機嗎？因為我的手機沒電了，所以手機我打不開。
- 明豪：我？是我嗎？
- 路人阿嬤：帥哥，這裡只有你一個人而已。
- 明豪：阿嬤，你要打電話嗎？
- 路人阿嬤：是啊，我要打電話給朋友，跟他說我現在趕不過去。
- 明豪：阿嬤，電話幾號？我幫你。
- 路人阿嬤：0910-223344，（明豪打了電話以後）打得通打不通？
- 明豪：阿嬤，這個電話號碼我打不通。
- 路人阿嬤：還是你幫我查一查這個地址？（阿嬤給明豪一張紙）
- 明豪：阿嬤，上面有幾個字，我看不懂，所以打不出來。
- 路人阿嬤：打得出來吧？要不然阿嬤自己打。（明豪把手機拿給阿嬤）不過，這個鍵盤，阿嬤看不懂。你要換那個勺勺口的，阿嬤才看得懂。
- 明豪：那，我再試試看。我找到了，這個路口走不過去，Google地圖說前面那個路口才走得過去。要不然，我帶你去吧，我也正要去那邊。
- 路人阿嬤：真是謝謝你。如果沒有你，我就到不了了。
（走路走了幾分鐘以後）
- 明豪：阿嬤，就是這裡了。你看到你要找的人了嗎？
- 路人阿嬤：沒關係，我再自己找找。真是太謝謝你了。這裡有一些餅乾，請你吃，謝謝你幫我。
- 明豪：謝謝阿嬤，不過太多了，我吃不完。
- 路人：沒關係，你慢慢吃，就吃得完了。再見！

Lùrén āma: Shuàigē, kěyǐ jiè āma shǒujī ma? Yīnwèi wǒ de shǒujī méi diàn le, suǒyǐ shǒujī wǒ dǎbùkāi.

Míngáo: Wǒ? Shì wǒ ma?

Lùrén āma: Shuàigē, zhèlǐ zhǐyǒu nǐ yí ge rén ěryǐ.

Míngáo: Āma, nǐ yào dǎ diànhuà ma?

Lùrén āma: Shì a, wǒ yào dǎ diànhuà gěi péngyǒu, gēn tā shuō wǒ xiànzài gǎn-búguòqù.

Míngáo: Āma, diànhuà jǐ hào? Wǒ bāng nǐ.

Lùrén āma: 0910-223344, (Míngáo dǎle diànhuà yǐhòu) Dǎdetōng dǎbùtōng?

Míngáo: Āma, zhè ge diànhuà hàomǎ wǒ dǎbùtōng.

Lùrén āma: *Háishì nǐ bāng wǒ chá yì chá zhè ge dìzhǐ? (Āma gěi Míngáo yì zhāng zhǐ)*

Míngáo: *Āma, shàngmiàn yǒu jǐge zì, wǒ kànbùdǒng, suǒyǐ dǎbùchūlái.*

Lùrén āma: *Dǎdechūlái ba? Yàobùrán āma zìjǐ dǎ. (Míngáo bǎ shǒujī ná gěi āma) Búguò, zhè ge jiànpán, āma kànbùdǒng. Nǐ yào huàn nà ge 勺 叉 刀 de, āma cái kàndedǒng.*

Míngáo: *Nà, wǒ zài shìshíkàn. Wǒ zhǎodào le, zhè ge lùkǒu zǒubúguòqù, Google dìtú shuō qiánmiàn nà ge lùkǒu cái zǒudeguòqù. Yàobùrán, wǒ dài nǐ qù ba, wǒ yě zhèng yào qù nàbiān.*

Lùrén āma: *Zhēnshì xièxie nǐ. Rúguǒ méiyǒu nǐ, wǒ jiù dàobùliǎo le. (Zǒulù zǒule jǐ fēnzhōng yǐhòu)*

Míngáo: *Āma, jiùshì zhèlǐ le. Nǐ kàndào nǐ yào zhǎo de rén le ma?*

Lùrén āma: *Méiguānxi, wǒ zài zìjǐ zhǎozhǎo. Zhēnshì tài xièxie nǐ le. Zhè lǐ yǒu yìxiē bǐnggān, qǐng nǐ chī, xièxie nǐ bāng wǒ.*

Míngáo: *Xièxie āma, búguò tài duō le, wǒ chībùwán.*

Lùrén: *Méiguānxi, nǐ mànman chī, jiù chīdewán le. Zàijiàn!*

Starsza pani: Przystojniaku, czy mogę pożyczyć twój telefon? Bo mój telefon się (na ulicy) rozładował, więc nie mogę go włączyć.

Michał: Ja? To do mnie?

Starsza pani: Tak przystojniaku, jesteś tu tylko ty.

Michał: Babciu, chce pani zadzwonić?

Starsza pani: Tak, chcę zadzwonić do znajomego, powiedzieć że nie zdążę tam dotrzeć.

Michał: Babciu, jaki numer? Pomogę pani.

Starsza pani: 0910-223344, (po wybraniu numeru przez Michała) Dodzwoniłeś się czy nie?

Michał: Babciu, nie mogę się dodzwonić pod ten numer.

Starsza pani: To może pomożesz mi sprawdzić ten adres? (daje Michałowi kartkę)

Michał: Babciu, jest tu kilka znaków których nie rozumiem, więc nie mogę ich wpisać.

Starsza pani: Dasz radę wpisać? A jak nie to ja sama wpiszę. (Michał daje telefon starszej pani) Ale tej klawiatury nie rozumiem. Musisz zmienić na tę z bopomofo, wtedy zrozumiem.

Michał: To spróbuję jeszcze raz. Znalazłem, nie da się przejść przez to skrzyżowanie, Google Maps mówi że można przejść przez następne skrzyżowanie. A może panią zaprowadzę? I tak idę w tamtą stronę.

Starsza pani: Bardzo ci dziękuję. Gdyby nie ty, nie dotarłabym tam. (Po kilku minutach chodzenia)

Michał: Babciu, to tutaj. Widzi pani osobę, której szuka?

Starsza pani: Nie martw się, sama poszukam. Naprawdę bardzo ci dziękuję. Mam tu trochę ciasteczek, proszę zjedz, dziękuję za pomoc.

Michał: Dziękuję babciu, ale to za dużo, nie zjem tego wszystkiego.

Starsza pani: Nie szkodzi, jedz powoli i dasz radę. Do widzenia!

生詞 Słówka

1. 路人 *lùrén* przechodzień
每次看不懂地圖的時候，我會問路人。
2. 阿嬤 *āma* babcia (tajwańska)
波蘭阿嬤覺得孫子每天都很餓。
3. 帥哥 *shuàigē* przystojniak
在早餐店買早餐的時候，老闆叫每個男生帥哥，叫每個女生美女(*měinǚ*/piękność)。
4. 借 *jiè* pożyczać
我想去圖書館借一本中文書。
5. 電 *diàn* prąd, elektryczność
我的電腦沒電了，請問這裡有插座(*chāzuò*/gniazdko)嗎
6. 只……而已 *zhǐ...éryǐ* tylko... i nic więcej
這家店只賣咖啡而已。如果你要吃甜點，我們就要去其他家咖啡店。
7. 趕過去 *gǎnguòqù* spieszyć się, żeby dotrzeć
我可能趕得過去，你可以再等我五分鐘嗎？
8. 打通 *dǎtōng* połączyć się (przez telefon)
這個電話打不通，我想他應該在跟別人聊天。
9. 查 *chá* sprawdzać
這個字我寫不出來，你可以查一查字典(*zìdiǎn*/słownik)嗎？
10. 地址 *dìzhǐ* adres
寫波蘭地址的方法跟寫台灣地址的方法不一樣。
11. 打出來 *dǎchūlái* wprowadzić (tekst), wpisać
A: 為什麼我打不出來「知」？
B: 因為是「zhi」，不是「zi」。
12. 要不然 *yàobùrán* albo, inaczej
咖啡已經賣完了，要不然我們喝紅茶吧。

13. 鍵盤 *jiànpán* klawiatura
台灣人不習慣用拼音的鍵盤打字。
14. 換 *huàn* wymieniać, zamieniać
我要換一支新手機，因為這支手機太慢了。
15. ㄅㄆㄇ *bō pō mō* system zapisu (Bopomofo)
我的手機打不出來ㄅㄆㄇ。
16. 地圖 *dìtú* mapa
17. 才 *cái* dopiero, tylko gdy
明天不下雨，我才跟你去看電影。
18. 真是 *zhēnshì* naprawdę, rzeczywiście
聽到他回來了，我真是開心得不得了。
19. 到不了 *dàobùliǎo* nie zdążyć dotrzeć
客人：大哥，五分鐘到得了火車站嗎？
司機：現在是上下班時間，五分鐘到不了。
20. 餅乾 *bǐnggān* ciastka
波蘭阿嬤烤的餅乾好吃得不得了。

對話二

明豪：不好意思！可以幫我看一下這家店要怎麼走嗎？（把手機拿給路人看）

路人：我知道這個地方！不過，如果你按照Google地圖的路線，你一定找不到那家運動用品店。

明豪：真的！我一直找不到。那麼，我應該怎麼走？

路人：你只要往前走，看到一家飲料店，然後左轉，就看得見那家運動用品店了。

（明豪按照路人說的路線，就走到了運動用品店）

明豪：我在網路上買了這雙鞋，可是我穿不下，可以幫我換大一號的嗎？

店員：好，我查查。只剩下大半號的，你先試試看，你穿得下穿不下？

明豪：可以，我穿得下。那我換這雙大半號的。

店員：你要再看看其他的嗎？

明豪：不了不了，我還沒領到薪水，看了我也買不起。

店員：要不然這張優惠券給你。

明豪：謝謝！我領到薪水以後，再過來逛逛。

店員：好，下次你只要拿著這張優惠券，就能打七折。

明豪：對了，請問離這裡最近的公車站在哪裡？

店員：你要坐往什麼地方的？

明豪：往台北火車站的。

店員：你出門口以後往右走，那裡的公車到得了火車站。

明豪：謝謝你，下次見。

Míngáo: Bùhǎoyìsi! Kěyǐ bāng wǒ kàn yíxià zhè jiā diàn yào zěnmē zǒu ma? (Bǎ shǒujī ná gěi lùrén kàn)

Lùrén: Wǒ zhīdào zhè ge dìfāng! Búguò, rúguǒ nǐ ànzhào Google dìtú de lùxiàn, nǐ yídìng zhǎobú dào nà jiā yùndòng yòngpǐn diàn.

Míngáo: Zhēnde! Wǒ yìzhí zhǎobú dào. Nàme, wǒ yīnggāi zěnmē zǒu?

Lùrén: Nǐ zhǐ yào wǎng qián zǒu, kàndào yí jiā yǐnliào diàn, rán hòu zuǒ zhuǎn, jiù kàndào nà jiā yùndòng yòngpǐn diàn le.

(Míngáo ànzhào lùrén shuō de lùxiàn, jiù zǒu dào le yùndòng yòngpǐn diàn)

Míngáo: Wǒ zài wǎnglù shàng mǎi le zhè shuāng xié, kěshì wǒ chuānbú xià, kěyǐ bāng wǒ huàn dà yí hào de ma?

Diànyuán: Hǎo, wǒ cháchá. Zhǐ shèng xià dà bàn hào de, nǐ xiān shìshì kàn, nǐ chuāndexià chuānbú xià?

Míngáo: Kěyǐ, wǒ chuāndexià. Nà wǒ huàn zhè shuāng dà bàn hào de.

Diànyuán: Nǐ yào zài kànkàn qítā de ma?

Míngáo: Bùle bùle, wǒ hái méi lǐngdào xīnshuǐ, kànle wǒ yě mǎibùqǐ.

Diànyuán: Yàobùrán zhè zhāng yōuhuìquàn gěi nǐ.

Míngáo: Xièxie! Wǒ lǐngdào xīnshuǐ yǐhòu, zài guólái guàngguàng.

Diànyuán: Hǎo, xiàcì nǐ zhǐ yào ná zhè zhāng yōuhuìquàn, jiù néng dǎ qīzhé.

Míngáo: Duìle, qǐngwèn lí zhèlǐ zuì jìn de gōngchē zhàn zài nǎlǐ?

Diànyuán: Nǐ yào zuò wǎng shénme dìfāng de?

Míngáo: Wǎng Táiběi huǒchē zhàn de.

Diànyuán: Nǐ chū ménkǒu yǐhòu wǎng yòu zǒu, nǎlǐ de gōngchē dào deliǎo huǒchē zhàn.

Míngáo: Xièxie nǐ, xiàcì jiàn.

- Michał: Przepraszam! Czy może mi pan pomóc sprawdzić, jak dojść do tego sklepu? (pokazuje telefon przechodniowi)
- Przechodzień: Znam to miejsce! Ale jeśli pójdziesz trasą z Google Maps, na pewno nie znajdziesz tego sklepu sportowego.
- Michał: Naprawdę! Ciągłe nie mogę znaleźć. To jak powinienem iść?
- Przechodzień: Musisz tylko iść prosto, aż zobaczysz sklep z napojami, potem skręcić w lewo, i zobaczysz ten sklep sportowy.
(Michał idzie zgodnie ze wskazówkami przechodnia i dociera do sklepu sportowego)
- Michał: Kupiłem te buty przez internet, ale są za małe, czy mogę je wymienić na większy rozmiar?
- Sprzedawca: Dobrze, sprawdzę. Zostały tylko o pół numeru większe, przymierz najpierw, czy będą dobre?
- Michał: Pasują, wezmę te o pół numeru większe.
- Sprzedawca: Chcesz zobaczyć coś jeszcze?
- Michał: Nie, nie, jeszcze nie dostałem wypłaty, nawet jak zobaczę, nie będę mógł kupić.
- Sprzedawca: W takim razie mam dla ciebie ten kupon rabatowy.
- Michał: Dziękuję! Jak dostanę wypłatę, przyjdę znowu się rozejrzeć.
- Sprzedawca: Dobrze, następnym razem jak przyjdiesz z tym kuponem, dostaniesz 30% zniżki.
- Michał: A tak przy okazji, gdzie jest najbliższy przystanek autobusowy?
- Sprzedawca: Którym kierunkowi chcesz jechać?
- Michał: W kierunku dworca kolejowego Taipei.
- Sprzedawca: Jak wyjdiesz, skręć w prawo, stamtąd autobusy dojeżdżają do dworca.
- Michał: Dziękuję, do zobaczenia następnym razem.

生詞 Słówka

1. 按照 *ànzào* według
按照奶奶說的方法，就可以做得出來好吃的雞湯。
2. 路線 *lùxiàn* trasa, linia (np. tramwajowa)
路人：請問這班電車去波茲南火車站嗎？
高夏：我不太清楚這條電車的路線，你要不要問其他路人？
3. 一定 *yídìng* na pewno, z pewnością
聽說明天一定會下雨，要記得帶把傘。
4. 運動用品 *yùndòng yòngpǐn* sprzęt sportowy
這家運動用品店的鞋子又貴又不好看。
5. 只要…，就… *zhǐyào..., jiù...* tylko jeśli..., to...
只要我有空，就去參加你的生日派對。
6. 往 *wǎng* w kierunku
從我家往學校走的路上有便利商店嗎？
7. 右／左 轉 *yòu/zuǒ zhuǎn* skręcać w prawo/lewo
從教室門口走出去，然後左轉，洗手間就在那裡。
8. 剩下 *shèngxià* pozostać, zostać
剛剛有人來買了20杯飲料，現在只剩下10杯。
9. 領到 *lǐngdào* odebrać, wypłacić
這個ATM有一點問題，所以我領不到錢。
10. 薪水 *xīnshuǐ* pensja
只要你很喜歡這份工作，薪水多少就不重要。
11. 買不起 *mǎibùqǐ* nie móc sobie pozwolić (zakup)
這件衣服要波蘭幣一千元，我買不起。
12. 優惠券 *yōuhuìquàn* kupon rabatowy
如果你拿著這張優惠券去買飲料，就能買一送一。
13. 能 *néng* móc, być w stanie
這輛車能坐五個人。
14. 打折 *dǎzhé* udzielać rabatu
客人：可以便宜一點嗎？
老闆：如果你買五百元，就打九折。

明豪的臉書

這星期我倒楣得不得了！車子騎不了，錢花不了，比賽也參加不了。

首先，因為腳踏車壞了，所以騎不了。我家附近的公車也到不了學校，所以要轉兩次公車，才到得了學校。到了學校以後，電梯壞了，我得爬樓梯上去8樓的教室，爬到了6樓，因為太累了，我就爬不上去了。然後，我的提款卡不見了，我領不到錢，所以飯我吃不起，房租我也付不起，只好跟朋友借錢。

最倒楣的一天是參加馬拉松比賽的那一天，我的車子突然開不了，只好叫計程車。因為是上下班時間，所以一直叫不到計程車。後來，等了20分鐘，才叫到計程車。

其實司機大哥不想載我，他說附近的路，車子都開不過去，但是司機大哥聽到我要參加比賽，一定得趕過去，才決定載我。雖然司機大哥把我載到最近的路口，我才下車；可是下車以後，我發現離比賽開始的時間只剩下兩分鐘，我跑不到起點，還好司機大哥還沒離開，所以我只好請他載我回家！

我不知道我今天在忙什麼，你說我是不是倒楣得不得了？

Míngáo de Liǎnshū

Zhè xīngqī wǒ dǎoméi de bùdéliǎo! Chēzi qíbùliǎo, qián huābùliǎo, bǐsài yě cānjiābùliǎo.

Shǒuxiān, yīnwèi jiǎotàchē huài le, suǒyǐ qíbùliǎo. Wǒ jiā fùjìn de gōngchē yě dàobùliǎo xuéxiào, suǒyǐ yào zhuǎn liǎng cì gōngchē, cái dàodeliǎo xuéxiào. Dàole xuéxiào yǐhòu, diàntī huài le, wǒ děi pá lóutī shàngqù bā lóu de jiàoshì, pádào le liù lóu, yīnwèi tài lèi le, wǒ jiù pábúshàngqù le. Hòulái, wǒ de tíkuǎnkǎ bújiàn le, wǒ língbúdào qián, suǒyǐ fàn wǒ chībùqǐ, fángzū wǒ yě fùbùqǐ, zhǐhǎo gēn péngyǒu jiè qián.

Zuì dǎoméi de yì tiān shì cānjiā mǎlāsōng bǐsài de nà yì tiān, wǒ de chēzi túrán kāibùliǎo, zhǐhǎo jiào jìchéngchē. Yīnwèi shì shàngxiàbān shíjiān, suǒyǐ yìzhí jiàobúdào jìchéngchē. Hòulái, děngle èrshí fēnzhōng, cái jiàodào jìchéngchē.

Qíshí sījī dàgē bù xiǎng zài wǒ, tā shuō fùjìn de lù, chēzi dōu kāibúguòqù, dànshì sījī dàgē tīngdào wǒ yào cānjiā bǐsài, yíding děi gǎnguòqù, cái juéding zài wǒ. Suīrán sījī dàgē bǎ wǒ zàidào zuìjìn de lùkǒu, wǒ cái xiàchē; kěshì xiàchē yǐhòu, wǒ fāxiàn lí bǐsài kāishǐ de shíjiān zhǐ shèngxià liǎng fēnzhōng, wǒ pǎobúdào qǐdiǎn, hái hǎo sījī dàgē hái méi líkāi, suǒyǐ wǒ zhǐhǎo qǐng tā zài wǒ huíjiā!

Wǒ bù zhīdào wǒ jīntiān zài máng shénme, nǐ shuō wǒ shìbúshì dǎoméi de bùdéliǎo?

Facebook Michała

Ten tydzień był dla mnie strasznie pechowy! Nie mogłem jeździć rowerem, nie mogłem wydawać pieniędzy, nie mogłem też wziąć udziału w zawodach. Po pierwsze, rower się zepsuł, więc nie mogłem na nim jeździć. Autobus spod mojego domu nie dojeżdża do szkoły, więc musiałem się przesiadać dwa razy, żeby dotrzeć do szkoły. Po dotarciu do szkoły winda się zepsuła, musiałem wejść po schodach do sali na 8. piętrze, dotarłem na 6. piętro i ze zmęczenia nie mogłem już wejść wyżej. Potem zgubiłem kartę bankomatową, nie mogłem wypłacić pieniędzy, więc nie stać mnie było na jedzenie, nie mogłem też zapłacić czynszu, musiałem pożyczyć pieniądze od przyjaciół.

Najbardziej pechowy był dzień zawodów maratońskich, mój samochód nagle nie chciał odpalić, musiałem wezwać taksówkę. Ponieważ były godziny szczytu, długo nie mogłem złapać taksówki. W końcu po 20 minutach czekania udało mi się ją złapać.

Właściwie kierowca nie chciał mnie wieźć, powiedział że w okolicy nie da się przejechać, ale gdy usłyszał że muszę zdążyć na zawody, zdecydował się mnie zabrać. Chociaż kierowca dowiózł mnie tylko do najbliższego skrzyżowania i tam wysiadłem; ale po wyjściu zorientowałem się, że do startu zostały tylko dwie minuty, nie dobiegłbym do linii startu, na szczęście kierowca jeszcze nie odjechał, więc musiałem go poprosić, żeby zawiózł mnie z powrotem do domu!

Nie wiem, czym się dzisiaj zająć, czy nie uważasz, że miałem strasznego pecha?

Lubię to!

Skomentuj

Udostępnij

生詞 Słówka

1. 倒楣 *dǎoméi* mieć pecha
今天出門的時候，我看到了黑貓。真是太倒楣了！
2. 花錢 *huāqián* wydawać pieniądze
因為媽媽的生日快到了，所以他花了很多錢買禮物給媽媽。
3. 壞 *huài* zepsuty, uszkodzony
我的手機壞了，只好買新的。
4. 電梯 *diàntī* winda
沒有電梯的房子比較便宜，你想租嗎？
5. 爬樓梯 *pá lóutī* wchodzić po schodach
每次上課的時候，坐電梯的人都很多，我只好爬樓梯。
6. 提款卡 *tíkǔǎnkǎ* karta bankomatowa
在台灣如果忘了帶提款卡，用手機也領得到錢。
7. 房租 *fángzū* czynsz
房租越來越高，我快要付不起了。
8. 借 *jiè* pożyczać
我聽過「借錢」、「借書」，那什麼是「借過」？
9. 只好 *zhǐhǎo* nie mieć wyboru, musieć
我打不通他的手機，只好坐公車到他家找他。
10. 叫計程車 *jiào jìchéngchē* zamawiać taksówkę
明豪：你可以用手機幫我叫一輛計程車嗎？
詠晴：前面就有小黃，你要不要搭那一輛？
11. 其實 *qíshí* właściwie, w rzeczywistości
其實你可以跟我說中文，因為我聽得懂你說什麼。
12. 起點 *qǐdiǎn* punkt początkowy
這一站是8號電車的起點。
13. 離開 *líkāi* opuszczać, odchodzić
我現在買完東西，正要離開購物中心去餐廳。

語法解釋 Objaśnienia gramatyczne

I. Potencjalny komplement rezultatywny / kierunkowy z 得 (V + 得 + komplement rezultatywny / kierunkowy)

Potencjalny komplement rezultatywny to konstrukcja gramatyczna wskazująca na możliwość wykonania czynności. Tworzy się ją przez dodanie 得 (*de*) lub 不 (*bù*) między czasownikiem a innym elementem (często innym czasownikiem), który opisuje rezultat lub kierunek czynności.

1. Podstawowa struktura:

- Z 得: Czasownik + 得 + Rezultat/Kierunek (możliwość)
- Z 不: Czasownik + 不 + Rezultat/Kierunek (brak możliwości)

2. Przykłady z tej lekcji:

- 打得通/打不通 – móc/nie móc się dodzwonić
- 到得了/到不了 – móc/nie móc dotrzeć
- 買得起/買不起 – móc nie móc sobie pozwolić na zakup
- 吃得完/吃不完 – móc/nie móc zjeść wszystko
- 看得懂/看不懂 – móc/nie móc zrozumieć (czytając)
- 穿得下/穿不下 – móc/nie móc założyć
- 走得過去/走不過去 – móc/nie móc podejść/pójść

3. Przykłady użycia:

- 這個電話號碼我打不通。(Zhè ge diànhuà hàomǎ wǒ dǎbùtōng.) - Nie mogę się dodzwonić pod ten numer.
- 五分鐘到不了火車站。(Wǔ fēnzhōng dào bùliǎo huǒchē zhàn.) - Nie da się dotrzeć na stację w pięć minut.
- 這個字我看不懂。(Zhè ge zì wǒ kàn bùdǒng.) - Nie rozumiem tego znaku.

4. Istotne właściwości komplementu potencjalnego:

Dopełnienie potencjalne podlega kilku istotnym ograniczeniom i regułom, które odróżniają je od innych konstrukcji:

- podczas gdy zwykle dopełnienie rezultatywne czy kierunkowe opisuje faktyczny rezultat czynności (np. 寫完 - „napisać do końca”, 走進去 - „wejść do środka”), dopełnienie potencjalne wyraża jedynie możliwość osiągnięcia tego rezultatu (寫得完 - „móc napisać do końca”, 走得進去 - „móc wejść do środka”).

- w przeciwieństwie do zwykłego dopełnienia rezultatywnego, w konstrukcji potencjalnej nie można używać przeczenia 沒. Zaprzeczenia zawsze dokonujemy wstawiając 不 między czasownik a dopełnienie (np. 寫不完 - „nie móc napisać do końca”).
- konstrukcji potencjalnej nie można łączyć z konstrukcją z 把. Jeśli chcemy wyrazić możliwość wykonania czynności na przedmiocie wprowadzanym przez 把, musimy przeformułować zdanie. Na przykład zamiast powiedzieć „把這本書看不懂”, prawidłowo jest powiedzieć np. „看不懂這本書” („nie mogę zrozumieć tej książki”) lub „沒把這本書看懂”.

Ćwiczenie 1: Ułóż zdania używając podanych elementów:

Przykład: 電影票 / 買 / 起 → 這張電影票我買得起。

(Zhè zhāng diànyǐng piào wǒ mǎideqǐ.)

1. 功課 / 做 / 完
2. 中文 / 說 / 懂
3. 火車站 / 走 / 到
4. 這本書 / 看 / 懂

Ćwiczenie 2: Zamień zdania twierdzące na przeczące:

Przykład: 我打得通他的電話。→ 我打不通他的電話。(Wǒ dǎbùtōng tā de diànhuà.)

1. 他吃得完這個漢堡。
2. 我看得懂這個字。
3. 你做得完這個功課。
4. 他們買得起這個房子。

Ćwiczenie 3: Zmień formę pytania:

Przykład: 你租得起這間房子嗎? → 你租得起租不起這間房子?

(Nǐ zūdeqǐ zūbùqǐ zhè jiān fángzi?)

1. 五分鐘到得了火車站嗎? →
2. 你爬得上去這座山嗎?
3. 你吃得完那些水果嗎?
4. 司機開得過去那個公園嗎?

I. Konstrukcja z 才 wyrażająca warunek konieczny

才 w tej konstrukcji oznacza, że coś nastąpi „dopiero gdy” lub „tylko gdy” spełniony zostanie określony warunek. Pierwsza część zdania określa warunek konieczny, a druga, poprzedzona 才 – jego następstwo.

1. Struktura:

Warunek + 才 + Następstwo

2. Przykłady użycia:

- 明天不下雨，我才跟你去看電影。(Míngtiān bú xià yǔ, wǒ cái gēn nǐ qù kàn diànyǐng.) – Tylko jeśli jutro nie będzie padać, pójdę z tobą do kina.
- 吃飽了，才可以去玩。(Chī bǎo le, cái kěyǐ qù wán.) – Dopiero jak się najesz, będziesz mógł iść się bawić.
- 做完功課，才能看電視。(Zuò wán gōngkè, cái néng kàn diànshì.) – Dopiero gdy skończysz zadanie domowe, będziesz mógł oglądać telewizję.

3. Podsumowanie własności:

- Pierwsza część zdania musi zostać spełniona, aby druga mogła nastąpić.
- Często wyraża sekwencję zdarzeń lub logiczną zależność.
- W zdaniach z 才 zawsze występuje element warunku lub ograniczenia.
- W zdaniach polskich panuje większa swoboda co do miejsca, w którym może pojawić się wykładnik warunku (np. „dopiero gdy”).

Ćwiczenie 1: Połącz zdania używając 才:

Przykład: 我 有時間/去看你 → 我有時間才去看你。
(Wǒ yǒu shíjiān cái qù kàn nǐ.)

1. 司機大哥 休息好了/開車
2. 小孩 學完中文/看電視
3. 他的朋友 中了獎/請他吃飯

Ćwiczenie 2: Uzupełnij zdania używając 才:

Przykład: 我很餓，_____ → 我很餓，吃飽了才回家。
(Wǒ hěn è, chībǎole cái huíjiā.)

1. 天氣很冷，_____
2. 他生病了，_____
3. 我的中文不好，_____

Ćwiczenie 3: Przetłumacz zdania używając konstrukcji z 才:

1. Dopiero gdy będę miał pieniądze, kupię nowy telefon.
2. Tylko jeśli będzie ciepło, pójdziemy na spacer.
3. Dopiero jak zjesz śniadanie, będziesz mógł wyjść.

III. 只 而已 (zhǐ...éryǐ)

Ta konstrukcja służy do podkreślenia, że coś jest ograniczone wyłącznie do wymienionego elementu. Odpowiada polskiemu „tylko... i nic więcej”.

1. Struktura:

只 + Zdanie + 而已

2. Przykłady użycia:

- 這裡只有你一個人而已。 (Zhèlǐ zhǐ yǒu nǐ yí ge rén éryǐ.) – Jesteś tu tylko ty i nikt więcej.
- 這家店只賣咖啡而已。 (Zhè jiā diàn zhǐ mài kāfēi éryǐ.) – Ten sklep sprzedaje tylko kawę i nic więcej.

Ćwiczenie 1: Uzupełnij zdania konstrukcją 只 而已:

Przykład: 他會說中文。 → 他只會說中文而已。 (Tā zhǐ huì shuō zhōngwén éryǐ.)

1. 我喜歡喝茶。
2. 他有一台電腦。
3. 這家店賣麵包。
4. 我認識一個台灣人。

IV. Konstrukcja 要不然 (proponowanie alternatywy)

要不然 służy do proponowania alternatywnej opcji lub możliwości, szczególnie gdy pierwsza opcja jest niemożliwa lub niedostępna. Można to przetłumaczyć jako „albo”, „lub może”, „a może”.

1. Struktura:

Sytuacja A + 要不然 + Propozycja B

2. Przykłady użycia:

- 這家咖啡店關了，要不然我們去喝茶吧。(Zhè jiā kāfēi diàn guānle, yàobùrán wǒmen qù hē chá ba.) – Ta kawiarnia jest zamknięta, może pójdziemy na herbatę?
- 我們要在這裡等，要不然你先回家？(Wǒmen yào zài zhèlǐ děng, yàobùrán nǐ xiān huí jiā?) – Poczekamy tutaj, czy może wolisz wrócić do domu?
- 這件衣服太大，要不然試試那件？(Zhè jiàn yīfu tài dà, yàobùrán shìshi nà jiàn?) – Ta rzecz jest za duża, może przymierzysz tamtą?

3. Podsumowanie własności:

- Często używane gdy pierwsza opcja jest niedostępna.
- Wprowadza przyjazną sugestię lub propozycję.
- Może być używane z pytajnikiem dla bardziej uprzejmego tonu.
- Często występuje z 吧 na końcu zdania.

Ćwiczenie 1: Dokończ zdania używając 要不然:

Przykład: 這家餐廳今天不開，_____ → 這家餐廳今天不開，要不然我們去吃麵吧。
(Zhè jiā cāntīng jīntiān bù kāi, yàobùrán wǒmen qù chī miàn ba.)

1. 他現在不在家，_____
2. 這杯咖啡太熱，_____
3. 公車還沒來，_____

Ćwiczenie 2: Połącz sytuacje z odpowiednimi propozycjami używając 要不然:

Przykład: 我很餓 / 去買東西吃 → 我很餓，要不然我們去買東西吃吧？
(Wǒ hěn è, yàobùrán wǒmen qù mǎi dōngxi chī ba?)

1. 這家店沒位子 / 換一家
2. 電影院關門了 / 看電視
3. 天氣不好 / 在家喝茶

Ćwiczenie 3: Ułóż zdania z 要不然 na podstawie podanych sytuacji:

Przykład: (朋友很累，不想走路) → 要不然我們坐計程車回家吧？
(Yàoburán wǒmen zuò jìchéngchē huí jiā ba?)

1. (咖啡店沒有位子)
2. (餐廳的菜太貴)
3. (朋友不在家)

Ćwiczenie 4: Uzupełnij dialogi:

1. 朋友A：要不要一起去吃飯？我下午有空。
朋友B：我剛剛吃飽了，_____。（去逛街）
2. 室友A：我剛剛打電話給明豪，可是他沒接。
室友B：他可能在忙吧，_____。（寫簡訊給他）
3. 學生：老師，我們今天的考試只準備了一到四課，還沒準備第五課。
老師：_____。（不考第五課）

V. 只要... 就 (zhǐyào... jiù)

只要 oznacza „wystarczy że” lub „jeśli tylko” i zazwyczaj występuje w parze z 就 w drugiej części zdania.

1. Struktura:

只要 + Warunek + 就 + Rezultat

2. Przykłady użycia:

- 只要往前走，就看得到那家店。(Zhǐyào wǎng qián zǒu, jiù kàndèdào nà jiā diàn.) – Wystarczy iść prosto, a zobaczysz ten sklep.
- 只要有時間，我就來幫你。(Zhǐyào yǒu shíjiān, wǒ jiù lái bāng nǐ.) – Jeśli tylko będę miał czas, przyjdę ci pomóc.

Ćwiczenie 1: Dokończ zdania używając 就:

Przykład: 只要下雨 → 只要下雨，就不去公園。(Zhǐyào xià yǔ, jiù bú qù gōngyuán.)

1. 只要有錢
2. 只要有時間
3. 只要你喜歡
4. 只要學習中文

VI. 就 能 (jiù...néng)

Ta konstrukcja wskazuje, że coś staje się możliwe w wyniku spełnienia warunku.

1. Struktura:

Warunek + 就 + 能 + Rezultat

2. Przykłady użycia:

- 拿著這張優惠券，就能打七折。(Názhe zhè zhāng yōuhuìquàn, jiù néng dǎ qīzhé.) – Z tym kuponem możesz dostać 30% zniżki.
- 坐這輛車就能到火車站。(Zuò zhè liàng chē jiù néng dào huǒchē zhàn.) – Tym autobusem możesz dojechać na stację.

Ćwiczenie 1: Uzupełnij zdania używając 就能:

Przykład: 每天學中文 → 每天學中文，就能說得很好。
(Měitiān xué zhōngwén, jiù néng shuō de hěn hǎo.)

1. 買這本書
2. 去台灣
3. 吃這個藥(yào/medycyna)
4. 多做運動

Ćwiczenie 2: Połącz zdania używając 就能:

Przykład: 你跟我來 / 找到好吃的餐廳 → 你跟我來就能找到好吃的餐廳。
(Nǐ gēn wǒ lái jiù néng zhǎodào hào chī de cāntīng.)

1. 有這個App / 買票
2. 去圖書館 / 找到這本書
3. 坐這班公車 / 到學校
4. 常常練習 / 說得很好

第六課 吃素嗎？

Lekcja 6. Jesteś wege?

對話一

室友： 你看到我放在冰箱的那一碗臭豆腐了嗎？

高夏： 不好意思！因為那碗東西聞起來臭臭的，所以我以為它壞了，就被我丟了。

室友： 啊，不能怪你，那聞起來真的有點臭。

高夏： 不過，它看起來跟我吃過的臭豆腐不一樣。

室友： 那碗臭豆腐是清蒸的，不是炸的，所以聞起來臭。不過吃起來也臭。哈哈！

高夏： 我記得炸的臭豆腐吃起來還不錯。不過，你怎麼買這麼臭……的豆腐？

室友： 其實它也很好吃，而且那是素的。因為今天是初一，我吃素。

高夏： 那麼，你今天可以吃雞蛋跟牛奶做的東西嗎？

室友： 當然可以！

高夏： 今天是胖胖星期四，我買了一些甜甜圈回來。

室友： 什麼是胖胖星期四？（高夏把甜甜圈拿出來）這些甜甜圈看起來不太一樣。

高夏： 對啊，我特別找了波蘭式的甜甜圈。不是台式的，也不是日式的。

室友： 好，我來吃吃看！不過，剛剛你說的胖胖星期四是什麼？

高夏： 一個跟宗教有關的節日。我等一下再跟你說，我先去便利商店拿包裹。

Shìyǒu: *Nǐ kàndào wǒ fàng zài bīngxiāng de nà yì wǎn chòudòufǔ le ma?*
 Gāoxià: *Bùhǎoyìsi! Yīnwèi nà wǎn dōngxi wénqílái chòuchòu de, suǒyǐ wǒ yǐwéi tā huài le, jiù bèi wǒ diū le.*
 Shìyǒu: *A, bùnéng guài nǐ, nà wénqílái zhēnde yǒudiǎn chòu.*
 Gāoxià: *Búguò, tā kànqílái gēn wǒ chīguò de chòudòufǔ bù yíyàng.*
 Shìyǒu: *Nà wǎn chòudòufǔ shì qīngzhēng de, búshì zhá de, suǒyǐ wénqílái chòu. Búguò chīqílái yě chòu. Hāhā!*
 Gāoxià: *Wǒ jìdé zhá de chòudòufǔ chīqílái hái búcuò. Búguò, nǐ zěnme mǎi zhème chòu... de dòufǔ?*
 Shìyǒu: *Qíshí tā yě hěn hǎochī, érqǐ nà shì sù de. Yīnwèi jīntiān shì chūyī, wǒ chīsù.*
 Gāoxià: *Nàme, nǐ jīntiān kěyǐ chī jīdàn gēn niúnǎi zuò de dōngxi ma?*
 Shìyǒu: *Dāngrán kěyǐ!*
 Gāoxià: *Jīntiān shì Pàngpàng Xīngqísì, wǒ mǎile yìxiē tiántiánquān huílái.*
 Shìyǒu: *Shénme shì Pàngpàng Xīngqísì? (Gāoxià bǎ tiántiánquān ná chūlái) Zhèxiē tiántiánquān kànqílái bú tài yíyàng.*
 Gāoxià: *Duì'a, wǒ tèbié zhǎole Bōlánshì de tiántiánquān. Búshì Táishì de, yě búshì Rìshì de.*
 Shìyǒu: *Hǎo, wǒ lái chīchīkàn! Búguò, gānggāng nǐ shuō de Pàngpàng Xīngqísì shì shénme?*
 Gāoxià: *Yí ge gēn zōngjiào yǒuguān de jiérì. Wǒ děng yíxià zài gēn nǐ shuō, wǒ xiān qù biànlì shāngdiàn ná bāoguǒ.*

Współlokator: Widziałeś moją miskę stinky tofu, którą zostawiłem w lodówce?
 Gosia: Przepraszam! Ponieważ to miało nieprzyjemny zapach, myślałam że się zepsuło, więc wyrzuciłam.
 Współlokator: Ah, nie można cię winić, to naprawdę trochę śmierdzi.
 Gosia: Ale wyglądało inaczej niż stinky tofu, które jadłam wcześniej.
 Współlokator: To stinky tofu była gotowane na parze, nie smażone, dlatego tak śmierdzi. Ale przy jedzeniu też śmierdzi. Haha!
 Gosia: Pamiętam, że smażone stinky tofu smakowało całkiem nieźle. Ale czemu kupiłeś takie śmier... tofu?
 Współlokator: Właściwie to też jest smaczne, a poza tym jest wegetariańskie. Bo dziś jest pierwszy dzień miesiąca księżycowego, jestem na diecie wegetariańskiej.
 Gosia: To czy możesz dziś jeść rzeczy zrobione z jajek i mleka?
 Współlokator: Oczywiście, że mogę!
 Gosia: Dziś jest Tłusty Czwartek, przyniosłam trochę pączków.
 Współlokator: Co to jest Tłusty Czwartek? (Gosia wyciąga pączki) Te pączki wyglądają inaczej.
 Gosia: Tak, specjalnie znalazłam polskie pączki. Nie tajwańskie ani japońskie.
 Współlokator: Dobra, spróbuję! Ale co to jest ten Tłusty Czwartek, o którym mówiłaś?
 Gosia: Święto związane z religią. Powiem ci później, idę najpierw odebrać paczkę ze sklepu.

生詞 Słówka

1. 臭豆腐 *chòudòufu* „śmierdzące” tofu, stinky tofu
臭豆腐是台灣有名的小吃，可是它聞起來很臭。
臭 *chòu* śmierdzący
因為媽媽的生日快到了，所以他花了很多錢買禮物給媽媽。
2. 聞起來 *wénqǐlái* pachnieć
這塊蛋糕聞起來又香(*xiāng*/przyjemnie pachnący)又甜。
3. 以為 *yǐwéi* myśleć (błędnie), sądzić
她竟然是你的姐姐，我以為是你的妹妹。
4. 被 *bèi* przez (konstrukcja bierna)
冰箱裡的香草冰淇淋被阿嬤吃了。
5. 怪 *guài* obwiniać, winić
學生A: 為什麼你這次考試考得不好?
學生B: 這要怪老師，因為這次考試太難了。
6. 清蒸 *qīngzhēng* gotować na parze
台灣人跟波蘭人煮魚的方法不一樣。台灣人喜歡清蒸魚，
波蘭人喜歡煎魚。
7. 炸 *zhà* smażyć (w głębokim oleju)
台灣和波蘭都有炸雞排，可是吃起來不一樣。
8. 吃素 *chī sù* być wegetarianinem
越來越多的台灣人，因為喜歡狗和貓，所以吃素。
素 *sù* wegetariański
這道菜是素的，可是吃起來像是用肉做的。
9. 初一 *chūyī* 1. dzień miesiąca księżycowego
初一、十五的時候，素食餐廳相當忙，因為有一些人這兩天吃素。
10. 胖胖星期四 *Pàngàng Xīngqīsì* tłusty czwartek
11. 甜甜圈 *tiántiánquān* pączek
卡士達 (*kǎshìdá*/custard) 口味的甜甜圈賣得最好，你要來一個嗎？
12. 特別 *tèbié* szczególnie
台灣和波蘭都有炸雞排，可是吃起來不一樣。

13. 式 *shì* styl, typ
台灣人常吃法式和日式甜點，所以不太了解波蘭式甜點。
14. 說起來 *shuōqǐlái* mówiąc o czymś
說起來這件事情是我不對，你就別怪他了。
15. 跟…有關 *gēn...yǒuguān* mieć związek z..., dotyczyć...
台灣人不喜歡晚上去墓園，跟文化、宗教都有關。
16. 宗教 *zōngjiào* religia
台灣有很多廟(*miào*/świątynia)跟波蘭有很多教堂(*jiàotáng*/kościół)都是跟宗教有關。
17. 節日 *jiérì* święto
聖誕節是小孩子最喜歡的節日，因為他們收得到聖誕老人給的禮物。
18. 包裹 *bāoguǒ* paczka
去7-11拿包裹的時候，店員會問你電話號碼。

對話二

(過了幾十分鐘以後，高夏從外面回到家來)

室友：你看起來怎麼那麼累？我幫你搬包裹吧。

高夏：我累死了。

室友：發生什麼事了？

高夏：我的腳踏車好像被我弄丟了，所以我搬著包裹走回家來。

室友：弄丟了？還是被偷了？先休息，喝飲料吧。

高夏：這杯飲料是什麼？喝起來酸酸甜甜的。

室友：這是八冰綠，我在五十嵐買的。

高夏：五十嵐也賣這個？我每次都只點珍珠奶茶而已。

室友：你買了什麼？這個包裹搬起來很重。

高夏：我買了一些做波蘭料理的東西。對了，我買的甜甜圈呢？

室友：波式甜甜圈吃起來好好吃，所以被我吃到只剩下三個。

高夏：三個！？我一共只買了八個，你太過分了！

室友：對不起，可是真是太美味了。現在跟我說說什麼是胖胖星期四吧！

高夏：胖胖星期四說起來跟天主教有關。過完這一天，接下來就不可以吃肉了，所以在這一天大家會吃非常多甜甜圈。

室友：聽起來跟台灣的清明節吃潤餅、冬至吃湯圓很像。

高夏：對！對！對！而且在這一天每家甜甜圈店都有很多人排隊。

室友：就跟台灣一樣，我們家轉角的那家湯圓店，每次冬至的時候，也都排很長的隊。不過，甜甜圈做起來難嗎？

高夏：做起來不太難，準備起來也不麻煩。

室友：那下次我來準備材料，你可以教我做嗎？

高夏：沒問題。我休息夠了，也吃飽了。那現在換你陪我出門去找腳踏車了！

(Guòle jǐshí fēnzhōng yǐhòu, Gāoxià cóng wàimiàn huídào jiā lái.)

Shìyǒu: Nǐ kànqǐlái zěnmē nàme lèi? Wǒ bāng nǐ bān bāoguǒ ba.

Gāoxià: Wǒ lèisǐle.

Shìyǒu: Fāshēng shénmeshì le?

Gāoxià: Wǒ de jiǎotàchē hǎoxiàng bèi wǒ nòngdiū le, suǒyǐ wǒ bānzhe bāoguǒ zǒu huíjiā lái.

Shìyǒu: Nòngdiū le? Háishì bèi tōu le? Xiān xiūxi, hē yǐnliào ba.

Gāoxià: Zhè bēi yǐnliào shì shénme? Hēqǐlái suānsuān tiántián de.

Shìyǒu: Zhè shì Bābīnglǜ, wǒ zài Wǔshílán mǎide.

Gāoxià: Wǔshílán yě mài zhè ge? Wǒ měi cì dōu zhǐ diǎn zhēnzhū nǎichá éryǐ.

Shìyǒu: Nǐ mǎile shénme? Zhè ge bāoguǒ bānqǐlái hěn zhòng.

Gāoxià: Wǒ mǎile yìxiē zuò Bōlán liàolǐ de dōngxī. Duìle, wǒ mǎi de tiántián-quān ne?

Shìyǒu: Bōshì tiántiánquān chīqǐlái hǎohǎochī, suǒyǐ bèi wǒ chīdào zhǐ shèngx-
ià liǎng ge.

Gāoxià: Liǎng ge!? Wǒ yígòng zhǐ mǎile bā ge, nǐ tài guòfèn le!

- Shìyǒu: *Duìbuqǐ, kěshì zhēnshì tài měiwèi le. Xiànzài gēn wǒ shuōshuō shénme shì Pàngpàng Xīngqísì ba!*
- Gāoxià: *Pàngpàng Xīngqísì shuōqǐlái gēn Tiānzhǔjiào yǒuguān. Guòwán zhè yì tiān, jiēxiàlái jiù bù kěyǐ chī ròu le, suǒyǐ zài zhè yì tiān dài jiā huì chī fēicháng duō tiántiánquān.*
- Shìyǒu: *Tīngqǐlái gēn Táiwān de Qīngmíngjié chī rùnbǐng, Dōngzhì chī tāngyuán hěn xiàng.*
- Gāoxià: *Duì! Duì! Duì! Érqǐ zài zhè yì tiān měi jiā tiántiánquān diàn dōu yǒu hěn duō rén páiduì.*
- Shìyǒu: *Jiù gēn Táiwān yíyàng, wǒmen jiā zhuǎnjiǎo de nà jiā tāngyuán diàn, měi cì Dōngzhì de shíhòu, yě dōu pái hěn cháng de duì. Búguò, tiántiánquān zuòqǐlái nán ma?*
- Gāoxià: *Zuòqǐlái bú tài nán, zhǔnbèiqǐlái yě bù máfan.*
- Shìyǒu: *Nà xià cì wǒ lái zhǔnbèi cáiliào, nǐ kěyǐ jiāo wǒ zuò ma?*
- Gāoxià: *Méiwèntí. Wǒ xiūxí gòule, yě chībǎo le. Nà xiànzài huàn nǐ péi wǒ chūmén qù zhǎo jiǎotàchē le!*

(Po kilkadziesiąt minutach, Gosia wraca do domu z zewnątrz)

- Współlokator: Czemu wyglądasz na tak zmęczoną? Pomogę ci z paczką.
- Gosia: Jestem wykończona.
- Współlokator: Co się stało?
- Gosia: Chyba zgubiłam mój rower, więc musiałam nieść paczkę całą drogę do domu.
- Współlokator: Zgubiłaś? A może został ukradziony? Najpierw odpocznij, napij się.
- Gosia: Co to za napój? Smakuje kwaśno-słodko.
- Współlokator: To jest Passion Green Tea, kupiłam w 50 Lan.
- Gosia: W 50 Lan też to sprzedają? Ja zawsze zamawiam tylko bubble tea.
- Współlokator: Co kupiłaś? Ta paczka jest bardzo ciężka.
- Gosia: Kupiłam trochę rzeczy do polskiego gotowania. A właśnie, gdzie są moje pączki?
- Współlokator: Polskie pączki były tak pyszne, że zjadłam wszystkie oprócz trzech.
- Gosia: Trzy?! Kupiłam tylko osiem, przesadziłaś!
- Współlokator: Przepraszam, ale były naprawdę przepyszne. Teraz powiedz mi, co to jest Tłusty Czwartek!
- Gosia: Tłusty Czwartek jest związany z katolicyzmem. Po tym dniu nie można już jeść mięsa, więc w ten dzień wszyscy jedzą bardzo dużo pączków.
- Współlokator: Brzmi podobnie jak jedzenie rubing podczas Święta Czystości Grobów i tangyuan podczas Przesilenia Zimowego na Tajwanie.

- Gosia: Tak! Tak! Tak! I w ten dzień przed każdą cukiernią ustawiają się długie kolejki.
- Współlokator: Tak jak na Tajwanie, przed sklepem z tangyuan za rogiem naszego domu zawsze jest długa kolejka w czasie Przesilenia Zimowego. A czy trudno jest zrobić pączki?
- Gosia: Nie jest zbyt trudno, przygotowanie też nie jest kłopotliwe.
- Współlokator: To następnym razem ja przygotuję składniki, możesz mnie nauczyć jak je robić?
- Gosia: Nie ma problemu. Już odpoczęłam i najadłam się. To teraz ty idziesz ze mną szukać roweru!

生詞 Słówka

1. 累死了 *lèisǐle* wykończony
天氣熱死了，人們在外面走五分鐘，就累死了。
2. 好像 *hǎoxiàng* wydawać się, wyglądać na
朋友：晚上要一起吃飯嗎？
朋友：我好像要加班，等一下再傳訊給你。
3. 弄丟 *nòngdiū* zgubić
A: 我的鑰匙(yàoshi/klucz)被我弄丟了。
B: 你要不要找一找剛剛你丟了的那包垃圾裡面？
4. 偷 *tōu* kraść
A: 我剛剛買的新手機被偷了！
B: 它沒被偷。你只是把它放在教室。
5. 八冰綠 *Bābīnglǜ* oolong na lodzie (napój)
6. 五十嵐 *Wǔshílán* popularna sieć herbaciarni
7. 珍珠奶茶 *zhēnzhū nǎichá* herbata bąbelkowa, buble tea
8. 重 *zhòng* ciężki
這支手機拿起來很重，我可以換一支新的嗎？
9. 過分 *guòfèn* przesadny
A: 我剛剛買回來的衣服還沒穿，就被弟弟弄壞了。
B: 他也太過分了！
10. 對不起 *duìbùqǐ* przepraszam
對不起，我忘了交作業了。

11. 接下來 *jiēxiàlái* następnie, potem
我們今天逛了購物中心，吃了晚飯，喝了咖啡，接下來你想做什麼？
12. 冬至 *dōngzhì* przesilenie zimowe
13. 湯圓 *tāngyuán* kluseczki ryżowe
14. 排隊 *páiduì* stać w kolejce
那家運動用品店因為打五折，所以有很多人排隊。
15. 長 *cháng* długi
那家麵包店前面排了很長的隊。
16. 轉角 *zhuǎnjiǎo* róg (ulicy, budynku)
你只能從轉角的那個門口進來。
17. 材料 *cáiliào* składnik
你是不是少放了什麼材料？為什麼吃起來有點奇怪？
18. 夠 *gòu* wystarczający
他們玩夠了，所以決定回家了。

高夏的臉書

我來到台灣以後，才發現台灣人跟波蘭人吃素都跟宗教有關。詠晴的父母信佛教，所以初一、十五吃素。因為他們相當照顧我，所以我想做幾道波蘭的素食請他們吃。

平常我喜歡吃炸豬排、香腸，這些菜不僅都是葷的，而且煮起來也太難了，我煮不出來。另外，因為我聽到台灣人吃素，不吃洋蔥，我嚇了一跳，因為大部分的波蘭菜裡都有洋蔥；然後，我還想準備魚肉給他們吃，詠晴也被我嚇了一跳，因為吃素的人不可以吃魚肉。

後來，我打電話給我波蘭的阿嬤，她聽到我要做飯請詠晴一家人吃，她說：「因為你被他們照顧得很好，所以當然要做美味的菜感謝他們」。她告訴我能做的菜有甜菜根沙拉、香菇餃子、番茄濃湯和馬鈴薯煎餅，這些做起來不僅簡單而且有波蘭的特色。接下來的10分鐘，我就一直被她念，在波蘭的時候，就應該學做菜。

請他們吃飯的那一天，我花了兩三個小時，才把這四道菜做完，我快累死了。詠晴一家人告訴我，每一道菜不僅看起來好吃，而且吃起來也美味。最後，看到我做的菜都被他們吃光了，我開心死了。我以為我做的菜不好吃，但是其實我做的菜還不錯！

讚

留言

分享

Gāoxiàde Liǎnshū

Wǒ lái dào Táiwān yǐhòu, cái fāxiàn Táiwān rén gēn Bōlán rén chīsù dōu gēn zōngjiào yǒuguān. Yǒngqíng de fùmǔ xìn Fójiào, suǒyǐ chūyī, shíwǔ chīsù. Yīnwèi tāmen xiāngdāng zhàogù wǒ, suǒyǐ wǒ xiǎng zuò jǐdào Bōlán de sùshí qǐng tāmen chī.

Píngcháng wǒ xǐhuān chī zhá zhūpái, xiāngcháng, zhèxiē cài bùjǐn dōu shì hūn de, érqǐě zhǔqǐlái yě tài nán le, wǒ zhǔbùchūlái. Lìngwài, yīnwèi wǒ tīngdào Táiwān rén chīsù, bù chī yángcōng, wǒ xiào le yítiào, yīnwèi dàbùfèn de Bōlán cài lǐ dōu yǒu yángcōng; ránhòu, wǒ hái xiǎng zhǔnbèi yúròu gěi tāmen chī, Yǒngqíng yě bèi wǒ xiào le yítiào, yīnwèi chīsù de rén bù kěyǐ chī yúròu.

Hòulái, wǒ dǎ diànhuà gěi wǒ Bōlán de āma, tā tīngdào wǒ yào zuòfàn qǐng Yǒngqíng yìjiārén chī, tā shuō: “Yīnwèi nǐ bèi tāmen zhàogù de hěn hǎo, suǒyǐ dāngrán yào zuò měiwèi de cài gǎnxiè tāmen.” Tā gào sù wǒ néng zuò de cài yǒu tiáncàigēn shālā, xiānggū jiǎozi, fānqié nóngtāng hé mǎlíngshǔ jiānbǐng, zhèxiē zuòqǐlái bùjǐn jiǎndān érqǐě yǒu Bōlán de tè sè. Jiēxiàlái de 10 fēnzhōng, wǒ jiù yìzhí bèi tā niàn, zài Bōlán de shíhòu, jiù yīnggāi xué zuòcài.

Qǐng tāmen chīfàn de nà yì tiān, Wǒ huāle liǎng sān ge xiǎoshí, cái bǎ zhè sì dào cài zuòwán, wǒ kuài lèisǐle. Yǒngqíng yìjiārén gào sù wǒ, měi yì dào cài bùjǐn kànqǐlái hǎochī, érqǐě chīqǐlái yě měiwèi. Zuìhòu, kàndào wǒ zuò de cài dōu bèi tāmen chīguāng le, wǒ kāixīnsǐle. Wǒ yǐwéi wǒ zuò de cài bù hǎochī, dànshì qíshí wǒ zuò de cài hái búcuò!

 Zàn

 Liúyán

 Fēnxiǎng

Facebook Gosi

Po przyjeździe na Tajwan odkryłam, że zarówno Tajwańczycy jak i Polacy mają wegetariańskie potrawy związane z religią. Rodzice Yǒng Qíng są buddystami, więc pierwszego i piętnastego dnia miesiąca księżycowego jedzą wegetariańsko. Ponieważ bardzo się mną opiekują, chciałam przygotować dla nich kilka polskich dań wegetariańskich.

Zazwyczaj lubię jeść kotlety schabowe i kielbasę, te potrawy nie tylko zawierają mięso, ale też są zbyt trudne do przygotowania, nie umiem ich zrobić. Poza tym, gdy usłyszałam, że tajwańscy wegetarianie nie jedzą cebuli, byłam zszokowana, bo większość polskich potraw zawiera cebulę; potem chciałam jeszcze przygotować dla nich rybę, co z kolei zszokowało Yǒng Qíng, bo wegetarianie nie mogą jeść ryb.

Później zadzwoniłam do mojej polskiej babci, a gdy usłyszała, że chcę ugotować obiad dla rodziny Yǒng Qíng, powiedziała: "Skoro tak dobrze się tobą opiekują, to oczywiście musisz przygotować dla nich pyszne jedzenie w podziękowaniu". Powiedziała mi, że mogę zrobić sałatkę z buraków, pierogi z grzybami, zupę pomidorową i placki ziemniaczane - te potrawy są nie tylko łatwe do przygotowania, ale też mają polski charakter. Przez następne 10 minut wysłuchiwałam jej narzekań, że powinnam była nauczyć się gotować, kiedy byłam w Polsce.

W dniu, gdy zaprosiłam ich na obiad, spędziłam dwie-trzy godziny na przygotowaniu tych czterech dań, byłam kompletnie wykończona. Rodzina Yǒng Qíng powiedziała mi, że każde danie nie tylko wyglądało apetycznie, ale też świetnie smakowało. Na koniec, widząc że zjedli wszystko co przygotowałam, byłam przeszczęśliwa. Myślałam, że moje gotowanie nie będzie smaczne, ale okazało się całkiem niezłe!

Lubię to!

Skomentuj

Udostępnij

生詞 Słówka

1. 信佛教 *xìn Fójiào* wyznawać buddyzm
在台灣，很多人信佛教、道教(Dàojiào/ Taoizm)。
2. 照顧 *zhàogù* opiekować się
我要出國幾天，你可以幫我照顧我的貓嗎？
3. 香腸 *xiāngcháng* kielbasa
4. 不僅…而且 *bùjǐn... érqiě* nie tylko..., ale również...
店員：這件衣服不僅看起來漂亮，而且價格(jiàgé/cena)也便宜。
客人：雖然你覺得很便宜，可是我買不起。

5. 葷 *hūn* potrawy mięsne
午飯有葷的，也有素的，你要吃哪一種？
6. 另外 *lìngwài* dodatkowo, oprócz tego
我買了一件衣服給媽媽；另外，我也幫你買了一件
7. 洋蔥 *yángcōng* cebula
8. 嚇一跳 *xiàyítiào* przestraszyć się
小孩突然從轉角跑出來，我被他嚇了一跳。
9. 感謝 *gǎnxiè* dziękować
說起來我要感謝他借我錢，所以才可以付得起房租。
10. 告訴 *gàosù* powiedzieć, poinformować
老師告訴大家明天要考試，每個學生都嚇了一跳。
11. 甜菜根沙拉 *tiáncàigēn shālā* sałatka z buraka
12. 香菇 *xiānggū* grzyby shiitake
13. 番茄濃湯 *fānqié nóngtāng* zupa pomidorowa
14. 馬鈴薯煎餅 *mǎlíngshǔ jiānbǐng* placki ziemniaczane
15. 簡單 *jiǎndān* prosty, łatwy
這個字寫起來很簡單，所以每位學生都不會忘了。
16. 有特色 *yǒu tèsè* charakterystyczny
你穿的那件衣服看起來很有特色，你是在哪裡買的？
17. 念 *niàn* narzekać, besztąć
妹妹因為考得不好，所以一直被媽媽念。
18. 吃光 *chīguāng* zjeść wszystko, wyczyścić talerz
我做的菜被他們吃光了。

語法解釋 Objaśnienia gramatyczne

I. Konstrukcja V + 起來

Konstrukcja V + 起來 wyraża rozpoczęcie czynności lub ocenę/wrażenie wynikające z doświadczenia. W tej lekcji skupiamy się na drugim znaczeniu.

1. Znaczenie oceny/wrażenia:

Po czasownikach oznaczających percepcję (聞、看、吃、聽 itp.) konstrukcja ta wyraża subiektywną ocenę lub wrażenie.

Najczęstsze połączenia:

- 吃起來 – w smaku, jeśli chodzi o smak
- 聞起來 – w zapachu, jeśli chodzi o zapach
- 看起來 – na wygląd, wydaje się
- 聽起來 – w odbiorze, brzmi jak

Przykłady:

- 這道菜吃起來很好吃。 (*Zhè dào cài chīqǐlái hěn hàochī.*) – To danie smakuje bardzo dobrze.
- 這個麵包聞起來很香。 (*Zhè ge miànbāo wénqǐlái hěn xiāng.*) – Ten chleb pachnie bardzo ładnie.
- 他看起來很累。 (*Tā kànqǐlái hěn lèi.*) – On wygląda na zmęczonego.

Ćwiczenie 1: Uzupełnij zdania odpowiednią formą V + 起來:

Przykład: 這塊蛋糕很甜。(吃) → 這塊蛋糕吃起來很甜。
(*Zhè kuài dàngāo chīqǐlái hěn tián.*)

1. 這件衣服很漂亮。(看)
2. 這首歌很特別。(聽)
3. 這個房間很臭。(聞)
4. 這個沙發很軟(*ruǎn*/miękki)。(坐)
5. 那間旅館很舒服。(住)
6. 我的包裹很重。(搬)

II. Wyrażenie 說起來

說起來 to specjalne użycie konstrukcji V + 起來, które wprowadza nowy temat lub komentarz. Można je przetłumaczyć jako „mówiąc o...”, „jeśli chodzi o...”.

Przykłady:

- 說起來這件事情很有趣。(Shuōqǐlái zhè jiàn shìqíng hěn yǒuqù.) – Jeśli o tym mówić, to sprawa jest interesująca.
- 說起來我還沒吃晚飯。(Shuōqǐlái wǒ hái méi chī wǎnfàn.) – Właściwie to jeszcze nie jadłem kolacji.

Ćwiczenie 1: Połącz zdania używając 說起來:

A: 最近發生什麼事了嗎？他怎麼一直來找你？

B: 說起來我應該感謝他，因為他幫我很多。

忘了帶傘	這家餐廳的價格不太貴	我也餓了
------	------------	------

- A: 今天我忙死了，午飯也沒吃，現在有點餓了。
B: _____，我們去吃飯吧。
- A: 外面正在下雨，你要怎麼回家？
B: 真的假的？_____，你可以載我回家嗎？
- A: 這家餐廳看起來有點貴，我們還是換一家吧？
B: 不會啦，_____，我常常跟朋友一起來！

III. Konstrukcja czasownik przymiotnikowy + 死了

Konstrukcja czasownik przymiotnikowy + 死了 służy do wyrażenia bardzo wysokiego stopnia intensywności stanu lub uczucia. 死了 (dosłownie „umrzeć”) w tym kontekście traci swoje pierwotne znaczenie i funkcjonuje jako intensyfikator, podobnie jak polskie „strasznie”, „okropnie” czy „bardzo”.

1. Struktura:

czasownik przymiotnikowy + 死了

2. Znaczenie:

- Wyraża ekstremalny stopień danego stanu lub uczucia
- Często używane w języku mówionym
- Może wyrażać zarówno stany pozytywne jak i negatywne

3. Przykłady użycia:

- 這本書無聊死了。(Zhè běn shū wúliáosǐle.) – Ta książka jest śmiertelnie nudna.
- 天氣熱死了。(Tiānqì rèsǐle.) – Jest potwornie gorąco.
- 我為了準備考試，要累死了。(Wǒ wèile zhǔnbèi kǎoshì, yào lèi sǐle.) – Jestem strasznie zmęczony przygotowaniami do egzaminu.
- 他聽到他中獎，開心死了。(Tā tīng dào tā zhōng jiǎng, kāixīn sǐle.) – Gdy usłyszał, że wygrał na loterii, był przesyćliwy.

Ćwiczenie 1: Przekształć zdania używając konstrukcji + 死了:

Przykład: 今天很熱。→ 今天熱死了。(Jīntiān rèsǐle.)

1. 我們都很開心。
2. 室友跑了三個小時，很累。
3. 這塊蛋糕甜得不得了。

Ćwiczenie 2: Opisz swoje odczucia w danych sytuacjach używając konstrukcji + 死了:

Przykład: 在教室裡沒有冷氣 → 我在教室裡熱死了！(Wǒ zài jiàoshì lǐ rèsǐle!)

1. 你剛跑完馬拉松。
2. 這本書你看了很久，都看不懂。
3. 你在大太陽下走了兩個小時。
4. 你得到(dédào/dostawać)一個好消息(xiāoxi/powiadomienie)。

IV. Reduplikacja przymiotników (np. 臭臭的)

Reduplikacja (podwojenie) przymiotników i czasowników przymiotnikowych to ważna cecha języka chińskiego, która modyfikuje znaczenie i ton wypowiedzi. Występuje w dwóch głównych formach: AA的 dla przymiotników jednosylabowych oraz AABB的 dla przymiotników dwusylabowych.

1. Znaczenie reduplikacji:

- Złagodzenie znaczenia podstawowego („trochę”, „nieco”, „dość”)
- Nadanie wypowiedzi tonu pieszczotliwego lub przyjemnego
- Podkreślenie subiektywnego odczucia mówiącego

2. Formy reduplikacji:

a) Forma AA的 (dla przymiotników jednosylabowych):

- 香香的 (*xiāngxiāng de*) – przyjemnie pachnący
- 圓圓的 (*yuányuán de*) – okrągławy
- 甜甜的 (*tiántián de*) – słodkawy
- 冷冷的 (*lěnglěng de*) – chłodnawy
- 髒髒的 (*zāngzāng de*) – brudnawy

b) Forma AABB的 (dla przymiotników dwusylabowych):

- 漂漂亮亮的 (*piàopiàoliàngliàng de*) – ładniutki
- 高高興興的 (*gāogāoxìngxìng de*) – przeszczęśliwy
- 清清楚楚的 (*qīngqīngchǔchǔ de*) – wyraźniutki
- 舒舒服服的 (*shūshūfúfú de*) – przewygodny
- 整整齊齊的 (*zhěngzhěngqíqí de*) – schludniutki

3. Użycie w zdaniu:

a) Jako przydawka – (przed rzeczownikiem):

- 香香的麵包 (*xiāngxiāng de miànbāo*) – przyjemnie pachnący chleb
- 大大的眼睛 (*dàdà de yǎnjīng*) – wielgachne oczy
- 漂漂亮亮的房間 (*piàopiàoliàngliàng de fángjiān*) – śliczniutki pokój
- 整整齊齊的書架 (*zhěngzhěngqíqí de shūjià*) – bardzo uporządkowany regał

b) Jako orzeczenie:

- 這塊蛋糕甜甜的。 (*Zhè kuài dànāo tiántián de.*) – To ciasto jest słodkawe.
- 他的手冷冷的。 (*Tā de shǒu bīngbīng de.*) – Jego ręce są zimniutkie.
- 這個房間漂漂亮亮的。 (*Zhè ge fángjiān piàopiàoliàngliàng de.*) – Ten pokój jest bardzo ładny.
- 我們都高高興興的。 (*Wǒmen dōu gāogāoxìngxìng de.*) – Wszyscy jesteśmy przezadowoleni.

4. Ważne cechy:

- Forma zreduplikowana ZAWSZE wymaga 的, niezależnie od funkcji w zdaniu
- W języku mówionym reduplikacja jest bardzo częsta
- Szczególnie często pojawia się w opisach pozytywnych wrażeń i odczuć

Ćwiczenie 1: Utwórz formy reduplikowane i użyj ich jako przydawek

1. 香 + 咖啡
2. 重 + 包裹
3. 白 + 雲 (yún – chmura) → 白白的雲 (bieluteńkie chmury)
4. 臭 + 東西

Ćwiczenie 2: Przekształć zdania używając form reduplikowanych

Przykład: 這個枕頭(zhěntou/poduszka)很軟(ruǎn/miękki)。

→ 這個枕頭軟軟的。(Zhège zhěntou ruǎnruǎn de.)

1. 這個蘋果很甜。
2. 這個房間很漂亮。
3. 他們很高興。
4. 這件衣服很乾淨。

Ćwiczenie 3: Zmodyfikuj zdanie z V起來 na zawierające element zreduplikowany

Przykład: 那間臭豆腐聞起來很臭。→ 那間臭豆腐聞起來臭臭的。

(Nà jiān chòudòufu wén qǐlái chòuchòu de.)

1. 麵包店賣的蛋糕吃起來很甜。→
2. 火車站旁邊的公園看起來很乾淨。→
3. 房間右邊的沙發坐起來很軟。→
4. 你的包裹搬起來很重。→

V. 以為

以為 oznacza „myśleć (błędnie)”, „sądzić (niesłusznie)”. Używa się go tylko w sytuacjach, gdy mówiący wie, że dane przekonanie było błędne.

Przykłady:

- 我以為他是台灣人，原來他是日本人。(Myślałem, że jest Tajwańczykiem, a okazało się, że jest Japończykiem.)
- 他以為今天不用上課，所以沒來。(Błędnie sądził, że dziś nie ma zajęć, dlatego nie przyszedł.)

Ćwiczenie 1: Dokończ zdania używając 以為

Przykład: 下雨了 → 我以為今天不會下雨，可是現在下雨了。(Wǒ yǐwéi jīntiān bú huì xià yǔ, kěshì xiànzài xià yǔ le.)

1. 他是老師
2. 這個菜很貴
3. 火車站很近

VI. Konstrukcja bierna z 被

Konstrukcja z 被 służy do tworzenia strony biernej, ale w języku chińskim używa się jej znacznie rzadziej niż w języku polskim. Najczęściej występuje w sytuacjach niepożądanych lub negatywnych.

1. Podstawowa struktura:

- (Temat) + 被 + (sprawca) + czasownik + inne elementy

2. Kiedy używamy 被:

- Gdy chcemy podkreślić, że coś zostało zrobione wbrew czyjejś woli
- Gdy mówimy o stracie lub szkodzie
- Gdy opisujemy sytuacje nieprzyjemne dla podmiotu

2. Kiedy NIE używamy 被:

- W neutralnych lub pozytywnych sytuacjach (używamy wtedy konstrukcji z 讓 lub zdania w stronie czynnej)
- Gdy sprawca jest nieznany lub nieistotny (możemy go pominąć)
- W sytuacjach rutynowych lub oczywistych

Przykłady:

- 我的錢包被偷了。(Mój portfel został ukradziony.)
- 他的腳踏車被弄丟了。(Jego rower został zgubiony.)
- ✗ 他被大家喜歡。(Lepiej: 大家都喜歡他。)
- ✗ 這本書被他寫。(Lepiej: 這本書是他寫的。)

Ćwiczenie 1: Przekształć zdania na stronę bierną z 被

Przykład: 別人偷了我的手機。→ 我的手機被偷了。(Wǒ de shǒujī bèi tōu le.)

1. 妹妹吃光了冰箱裡的蛋糕。
2. 阿嬤念了高夏念了半小時
3. 這隻貓嚇了我一跳
4. 他弄丟了鑰匙(yàoshi/klucz)。

VII.Czasownik 弄 i jego złożenia

弄 (nòng) to wszechstronny czasownik, który w połączeniu z różnymi elementami (gramatycznie komplementami rezultatu) tworzy złożone czasowniki o specyficznych znaczeniach. Najczęściej wyraża działanie prowadzące do pewnego rezultatu. Konstrukcje z 弄 często implikują odpowiedzialność podmiotu za rezultat. W przypadku negatywnych rezultatów (弄丟、弄壞) często dodaje się elementy wskazujące na przypadkowość jak 不小心.

1. Często stosowane złożenia:

- 弄丟 (nòngdiū) – zgubić (przez nieuwagę/nieostrożność)
- 弄壞 (nònghuài) – zepsuć (przez niewłaściwe użycie)
- 弄清楚 (nòngqīngchu) – wyjaśnić (sobie), zrozumieć dokładnie
- 弄乾淨 (nònggānjìng) – doprowadzić do czystości, wyczyścić

2. Użycie w zdaniu:

- 我把鑰匙弄丟了。(Wǒ bǎ yàoshi nòngdiū le.) – Zgubiłem klucze.
- 弟弟把玩具弄壞了。(Dìdì bǎ wánjù nònghuài le.) – Młodszy brat zepsuł zabawkę.
- 我還沒弄清楚這件事。(Wǒ hái méi nòngqīngchǔ zhè jiàn shì.) – Jeszcze nie rozumiem dokładnie tej sprawy.
- 你把房間弄乾淨了嗎？(Nǐ bǎ fángjiān nòngqīnjìng le ma?) – Czy posprzątałeś pokój?

3. Charakterystyka:

- Często występuje w konstrukcji 把
- Może wyrażać zarówno działania zamierzone (弄清楚) jak i niezamierzone (弄丟)
- W przypadku 弄丟 i 弄壞 często implikuje nieuwagę lub przypadek
- W przypadku 弄清楚 i 弄乾淨 wskazuje na osiągnięcie pożądanego stanu

Ćwiczenie 1: Wybierz odpowiednie złożenie z 弄

Przykład: 我的手機不見了。→ 我把手機弄丟了。 (*Wǒ bǎ shǒujī nòngdiū le.*)

1. 這個問題很複雜，我還沒 _____。
2. 妹妹不小心 _____ 了我的眼鏡。
3. 考試以前要 _____ 每一課的語法。
4. 吃飯以前要把桌子 _____。

Ćwiczenie 2: Ułóż zdania z konstrukcją 把 używając złożenia z 弄

Przykład: 錢包/弄丟 → 我把錢包弄丟了。 (*Wǒ bǎ qiánbāo nòngdiū le.*)

1. 房間/弄乾淨
2. 電腦/弄壞
3. 這個字/弄清楚
4. 衣服/弄丟

VIII. Konstrukcja czasownik + 夠了

Konstrukcja czasownik + 夠了 wyraża, że dana czynność została wykonana w stopniu wystarczającym lub że osiągnęła punkt nasycenia. Może również oznaczać, że ktoś ma „dość” danej czynności.

1. Znaczenie i użycie:

- Osiągnięcie wystarczającego poziomu: 休息夠了 (*xiūxi gòule*) – wystarczająco odpocząć
- Nasycenie się czynnością: 玩夠了 (*wán gòule*) – nagrać się do woli
- Zmęczenie/znudzenie daną sytuacją: 聽夠了 (*tīng gòule*) – mieć dość słuchania

2. Struktury gramatyczne:

a) W zdaniach warunkowych z 就:

- 要是/如果 + V 夠了 + 就 + rezultat

Przykład:

- 你要是休息夠了，就快一點出門。 (*Nǐ yàoshì xiūxi gòule, jiù kuàiyìdiǎn chūmén.*) – Jak już wystarczająco odpoczniesz, to szybko wyjdź.

b) Z określeniem czasu:

- 他玩了一天，才玩夠了。(Tā wánle yìtiān, cái wán gòule.) – Dopiero po całym dniu zabawy miał dość.
- 他們已經吃了一個月的外賣，吃夠了。(Tāmen yǐjīng chīle yí ge yuè de wàimài, chī gòule.) – Jedli na wynos przez miesiąc i mają już dość.

c) Jako wyrażenie niezadowolenia:

- 我每天都被阿嬤念，我聽夠了。(Wǒ měitiān dōu bèi āma niàn, wǒ tīng gòule.) – Babcia codziennie na mnie narzeka, mam już tego dość.

Ćwiczenie 1: Ułóż zdania warunkowe

Przykład: 看電視/做功課 → 你要是看夠了，就去做功課。(Nǐ yàoshi kàn gòule, jiù qù zuò gōngkè.)

1. 睡覺 / 起床
2. 玩遊戲 / 吃飯
3. 聽一樣的歌 / 換其他的歌
4. 休息 / 運動

Ćwiczenie 2: Wyraż niezadowolenie z sytuacji używając V + 夠了

Przykład: 每天吃麵包 → 每天都吃麵包，我吃夠了。(Měitiān dōu chī miànbāo, wǒ chīgòule.)

1. 一直看電視
2. 天天被阿嬤念
3. 常常玩電腦遊戲

IX. Konstrukcja 不僅...而且

不僅...而且... to konstrukcja łącząca dwa elementy, oznaczająca „nie tylko..., ale także...”. Podkreśla, że druga część zdania dodaje coś do pierwszej.

1. Struktura:

不僅 + zdanie 1 + 而且 + zdanie 2

Przykłady:

- 他不僅會說中文，而且日文說得也很好。(Tā bùjīn huì shuō zhōngwén, érqiě rìwén shuōde yě hěn hǎo.) – On nie tylko mówi po chińsku, ale także po japońsku.
- 這家餐廳不僅價格便宜，而且菜吃起來也美味。(Zhè jiā cāntīng bùjīn jiàgé piányí, érqiě cài chīqǐlái yě měiwèi.) – Ta restauracja jest nie tylko tania, ale także serwuje dobre jedzenie.

Ćwiczenie 1: Połącz zdania używając 不僅...而且

Przykład: 他會做飯 + 甜點做得很有特色 → 他不僅會做飯，而且甜點做得很有特色。(Tā bùjǐn huì zuò fàn, érqǐě tiándiǎn zuò de hěn yǒu tè.sè.)

1. 這件衣服 穿起來很舒服 + 價格很便宜

→ _____。

2. 每一道菜 素的 + 吃葷的人也喜歡

→ _____。

3. 這個地方 看起來整齊整齊的 + 打掃得很乾淨

→ _____。

4. 在波茲南租房子 房租很貴 + 地方也很小

→ _____。

X. Konstrukcja V + 光

Konstrukcja V + 光 wyraża, że czynność doprowadziła do całkowitego zniknięcia lub wyczerpania obiektu. Różni się niuanssem znaczeniowym od konstrukcji V + 完.

1. Znaczenie V + 光:

- Całkowite zużycie/wykorzystanie czegoś
- Kompletne zniknięcie obiektu czynności
- Często zawiera dodatkowy odcień znaczeniowy – może wyrażać pewne zaskoczenie lub nawet żal z powodu całkowitego wyczerpania

2. Najczęstsze połączenia:

- 賣光了 (màiguāng le) – wszystko zostało wyprzedane, nic nie zostało
- 吃光了 (chīguāng le) – wszystko zostało zjedzone, nie zostało nic
- 花光了 (huāguāng le) – wszystkie pieniądze zostały wydane, nic nie zostało

3. Różnica między V + 光 a V + 完:

V + 光 podkreśla całkowite zniknięcie lub wyczerpanie obiektu:

- 把媽媽煮的菜吃光了 (bǎ māma zhǔ de cài chīguāng le) – Zjedliśmy wszystko co mama ugotowała. (nic nie zostało)

V + 完 podkreśla zakończenie czynności:

- 把媽媽煮的菜吃完了 (*bǎ māma zhǔ de cài chīwán le*) – Skończyliśmy jeść to, co mama ugotowała

Porównanie:

- 錢花光了 (*Qián huāguāng le.*) – Wszystkie pieniądze zostały wydane. (nic nie zostało)
- 錢花完了 (*Qián huā wán le.*) – Skończyliśmy wydawać pieniądze.

Ćwiczenie 1: Zaznacz, która forma (光 lub 完 lub obie) jest możliwa i wyjaśnij znaczenie

Przykład: 蛋糕吃 () 了

- 光: ✓ (cały tort został zjedzony, nic nie zostało)
- 完: ✓ (skończyliśmy jeść tort)

1. 飲料喝 () 了

- 光:
- 完:

2. 功課做 () 了

- 光:
- 完:

3. 錢用 () 了

- 光:
- 完:

4. 早餐吃 () 了

- 光:
- 完:

Ćwiczenie 2: Opisz sytuacje używając V + 光

Przykład: 商店的麵包 → 麵包賣光了。(Miànbāo màiguāng le.)

1. 桌子上的咖啡
2. 我的零用錢
3. 冰箱裡的東西

Uwagi dodatkowe:

- V + 光 często występuje w formie 把...V光了
- Konstrukcja często wyraża nieoczekiwane lub niepożądane rezultaty
- W przeciwieństwie do V + 完, która jest neutralna, V + 光 często niesie dodatkowe znaczenie emocjonalne

Ćwiczenie 2: Opisz sytuacje używając V + 光

Przykład: A: 你這次怎麼考得那麼不好?

B: 我把老師教的東西都忘光了。

1. A: 冰箱裡的東西怎麼都沒了?

B: _____。

2. A: 為什麼你要跟我借錢?

B: _____。

3. A: 你買到了甜甜圈了嗎?

B: 當然沒有，前一位客人_____。

第七課 別碰那包乖乖！

Lekcja 7. Nie dotykaj tej paczki Guaiguai!

對話一

明豪：我餓死了，有什麼東西可以吃嗎？

室友：沒有，還是我們叫外送？

明豪：你電腦上的那包乖乖不可以吃嗎？

室友：別碰我那包乖乖！我正在用電腦剪影片。

明豪：別那麼小氣，吃了也不會讓你的電腦不乖。

室友：要是我的電腦壞了，你要幫我再剪一次嗎？

明豪：沒有你說的那麼嚴重吧？

室友：上次我女朋友隨手把乖乖吃了，然後我的電腦就壞了。這件事情讓我變迷信。

明豪：少迷信了。是應該換一台新電腦吧？

室友：全台灣的人大概有一半的人都跟我一樣迷信，特別是工程師。

明豪：難怪我上次去買飲料的時候，也看到有一包乖乖在機器上面。我差一點就把那包乖乖拿起來了。

明豪：好啦，要不要一起出去吃飯讓你放鬆一下？

室友：不行。我怕我的期末作業交不了。期末作業讓我很焦慮。

明豪：那你要吃什麼？我幫你買回來吧！

Míngáo: Wǒ èsǐle, yǒu shénme dōngxi kěyǐ chī ma?

Shìyǒu: Méiyǒu, hái shì wǒmen jiào wàisòng?

Míngáo: Nǐ diànnǎo shàng de nà bāo Guāiguāi bù kěyǐ chī ma?

Shìyǒu: Bié pèng wǒ nà bāo Guāiguāi! Wǒ zhèngzài yòng diànnǎo jiǎn yǐngpiàn.

Míngáo: Bié nàme xiǎoqì, chīle yě bú huì ràng nǐ de diànnǎo bù guāi

Shìyǒu: Yàoshì wǒ de diànnǎo huài le, nǐ yào bāng wǒ zài jiǎn yí cì ma?

Míngáo: Méiyǒu nǐ shuō de nàme yánzhòng ba?

Shìyǒu: Shàng cì wǒ nǚpéngyǒu suíshǒu bǎ Guāiguāi chīle, ránhòu wǒ de diànnǎo jiù huài le. Zhè jiàn shìqíng ràng wǒ biàn míxìn.

Míngáo: Shǎo míxìn le. Shì yīnggāi huàn yì tái xīn diànnǎo ba?

Shìyǒu: Quán Táiwān de rén dàgài yǒu yíban dōu gēn wǒ yíyàng míxìn, tèbiéshì gōngchéngshī.

Míngáo: Nánguài wǒ shàng cì qù mǎi yǐnlào de shíhòu, yě kàn dào yǒu yì bāo Guāiguāi zài jīqì shàngmiàn. Wǒ chàydidiǎn jiù bǎ nà bāo Guāiguāi náqǐlái le.

Míngáo: Hǎo la, yàobúyào yìqǐ chūqù chīfàn ràng nǐ fàngsōng yíxià?

Shìyǒu: Bùxíng. Wǒ pà wǒ de qímò zuòyè jiāobùliǎo. Qímò zuòyè ràng wǒ hěn jiāolù.

Míngáo: Míngáo: Nà nǐ yào chī shénme? Wǒ bāng nǐ mǎihuílái ba!

- Michał: Umieram z głodu, jest coś do jedzenia?
- Współlokator: Nie ma, może zamówimy z dowozem?
- Michał: Czy nie mogę zjeść tej paczki Guai Guai na twoim komputerze?
- Współlokator: Nie dotykaj moich Guai Guai! Właśnie montuję film na komputerze.
- Michał: Nie bądź taki skąpy, zjedzenie ich nie sprawi, że twój komputer przestanie być grzeczny.
- Współlokator: Jeśli mój komputer się zepsuje, pomożesz mi zmontować film jeszcze raz?
- Michał: Nie przesadzasz trochę?
- Współlokator: Ostatnim razem moja dziewczyna zjadła Guai Guai i mój komputer się zepsuł. Ta sytuacja sprawiła, że stałem się przesądny.
- Michał: Przestań być przesądny. Chyba po prostu powinieneś kupić nowy komputer?
- Współlokator: Prawdopodobnie połowa ludzi na Tajwanie jest tak samo przesądna jak ja, szczególnie programiści.
- Michał: Nic dziwnego, że ostatnio gdy poszedłem kupić napój, też widziałem paczkę Guai Guai na automacie. Prawie ją zabrałem.
- Michał: No dobra, może wyjdziemy razem na kolację, żebyś się trochę zrelaksował?
- Współlokator: Nie mogę. Boję się, że nie zdążę oddać projektu końcowego. Ten projekt bardzo mnie stresuje.
- Michał: To co chcesz zjeść? Kupię ci i przyniosę!

生詞 Słówka

1. 叫外送 *jiào wàisòng* zamawiać dostawę
我的室友叫了外送，可是外送人員的機車壞了，所以來不了。
2. 乖乖 *Guāiguāi* popularne tajwańskie ciastka
乖乖是台灣小孩常常吃的餅乾。
乖 *guāi* grzeczny
我的父母覺得我一點也不乖，因為我常常不聽他們的話。
3. 碰 *pèng* dotykać, trącać
他突然碰了我一下，讓我嚇了一跳。
4. 剪影片 *jiǎn yǐngpiàn* montować film
去旅行的時候，我拍了一些影片，雖然剪了，但是剪得不好。
5. 別那麼小氣！ *bié nàme xiǎoqì* nie bądź taki skąpy!
小氣 *xiǎoqì* skąpy
弟弟從來沒送過女朋友生日禮物，讓人覺得他很小氣。
6. 再 *zài* ponownie, jeszcze raz
我聽不懂，麻煩你再說一次。
7. 沒有…那麼 *méiyǒu... nàme* nie jest tak... jak
A: 回家作業太難了，我寫不出來。
B: 這個作業沒有你說的那麼難，我來幫你吧。
8. 嚴重 *yánzhòng* poważny
這件事情比你說的還嚴重，你得想一下要怎麼做。
9. 隨手 *suíshǒu* przy okazji, od razu
吃完東西以後，請隨手把桌子擦一擦。
10. 讓 *ràng* sprawić, że; pozwalać
大家都忘了他的生日讓他不開心。
11. 變 *biàn* zmieniać się
吃炸雞讓人變胖。
12. 迷信 *míxìn* przesądny
我的朋友看到黑貓以後，就馬上回家。他是我見過最迷信的人。

13. 全 *quán* cały
全台灣最高的山叫玉山(*Yùshan*)，有三千九百五十二公
(*gōngchǐ/metr*)。
14. 工程師 *gōngchéngshī* inżynier
聽說大部分的台灣人都有一個在台積電(*Táijīdiàn* /TSMC)當工
程師的朋友。
15. 難怪 *nánguài* nic dziwnego, że
A: 他已經看過這部電影了。
B: 難怪他一直告訴我，這部電影不好看。
16. 機器 *jīqì* maszyna
這台機器好像壞了，你要不要找工程師來看看？
17. 放鬆 *fàngsōng* relaksować się
有空的時候，看看電影、聽聽音樂讓人覺得放鬆。
18. 怕 *pà* bać się, martwić się
你吃了嗎？我怕你餓了，所以買了香菇雞湯回來給你。
19. 期末 *qīmò* koniec semestru
我花了很多時間準備期末考，可是考得不好。
20. 焦慮 *jiāolù* zestresowany, zaniepokojony
男朋友不回我電話讓我焦慮死了。

對話二

詠晴：好久不見，自從開始準備期末考以後，我們就再也沒見過了。

明豪：一想到今天跟你約吃飯，就讓我開心。

詠晴：少來了！你的嘴這麼甜，一定很受女生歡迎。

明豪：對了，我剛剛在來的路上看到了一個紅包，讓我嚇了一跳。

詠晴：哈哈，你一定是聽過跟路上紅包有關的鬼故事

明豪：不是，我是昨天才剛剛看了一部喜劇片。它就是在講男主角在路上撿了紅包，然後跟鬼結婚的故事。

詠晴：你應該沒撿吧？

明豪：我沒有那麼笨，我知道不能撿。

詠晴：我怕你太白目。不過，要是你撿了，你就會跟台灣鬼結婚。

明豪：但是這也太迷信了吧！應該只是隨手撿了一個垃圾而已。

詠晴：我也不知道這件事情是不是真的，但是這就是一個鬼故事。紅衣小女孩也是我們常常聽到的鬼故事。

明豪：紅衣小女孩？小紅帽嗎？

詠晴：你那麼喜歡鬼故事的人，竟然不知道。等下一邊吃飯，一邊講台

明豪：灣的鬼故事給你聽。

Yǒngqíng: Hǎojiǔ bújiàn, zìcóng kāishǐ zhǔnbèi qīmòkǎo yǐhòu, wǒmen jiù zài yě méi jiànguò le.

Míngáo: Yì xiǎngdào jīntiān gēn nǐ yuē chīfàn, jiù ràng wǒ kāixīn.

Yǒngqíng: Shǎoláile! Nǐ de zuǐ zhème tián, yídìng hěn shòu nǚshēng huānyíng.

Míngáo: Duìle, wǒ gānggāng zài lái de lù shàng kàndàole yí ge hóngbāo, ràng wǒ xiàle yítiào.

Yǒngqíng: Hāhā, nǐ yídìng shì tīngguò gēn lùshàng hóngbāo yǒuguān de guǐgùshì.

Míngáo: Búshì, wǒ shì zuótiān cái gānggāng kànle yí bù xǐjùpiàn. Tā jiùshì zài jiāng nán zhǔjiǎo zài lù shàng jiǎnle hóngbāo, ránhòu gēn guǐ jiéhūn de gùshì.

Yǒngqíng: Nǐ yīnggāi méi jiǎn ba?

Míngáo: Wǒ méiyǒu nàme bèn, wǒ zhīdào bù néng jiǎn.

Yǒngqíng: Wǒ pà nǐ tài báimù. Búguò, yàoshì nǐ jiǎnle, nǐ jiù huì gēn Táiwān guǐ jiéhūn.

Míngáo: Dànshì zhè yě tài míxìn le ba! Yīnggāi zhǐshì suíshǒu jiǎnle yí ge lèsè éryǐ.

Yǒngqíng: Wǒ yě bù zhīdào zhè jiàn shìqíng shìbúshì zhēnde, dànshì zhè jiùshì yí ge guǐgùshì. Hóngyī xiǎonǚhái yěshì wǒmen chángcháng tīngdào de guǐgùshì.

Míngáo: Hóngyī xiǎonǚhái? Xiǎohóngmào ma?

Yǒngqíng: Yǒngqíng: Nǐ nàme xǐhuān guǐgùshì de rén, jìngrán bù zhīdào. Děng yíxià yìbiān chīfàn, yìbiān jiǎng Táiwān de guǐgùshì gěi nǐ tīng.

- Yǒngqíng: Dawno się nie widzieliśmy, od kiedy zaczęliśmy przygotowania do egzaminów końcowych, w ogóle się nie spotykaliśmy.
- Michał: Na samą myśl o dzisiejszym spotkaniu na obiedzie z tobą zrobiło mi się miło.
- Yǒngqíng: Daj spokój! Niezły z ciebie czaruś, na pewno jesteś bardzo popularny wśród dziewczyn.
- Michał: A właśnie, kiedy tu szedłem, zobaczyłem czerwoną kopertę, i to mnie przestraszyło.
- Yǒngqíng: Haha, na pewno słyszałeś historie o duchach związane z czerwonymi kopertami na ulicy.
- Michał: Nie, po prostu wczoraj obejrzałem komedię. Opowiadała historię głównego bohatera, który podniósł czerwoną kopertę na ulicy i potem ożenił się z duchem.
- Yǒngqíng: Mam nadzieję, że jej nie podniosłeś?
- Michał: Nie jestem aż tak głupi, wiem, że nie wolno podnosić.
- Yǒngqíng: Bałam się, że jesteś większym ignorantem. Ale wiesz, gdybyś ją podniósł, ożeniłbyś się z tajwańskim duchem.
- Michał: Ale to jest zbyt przesadne! Pewnie to po prostu jakiś porzucony śmieć.
- Yǒngqíng: Też nie wiem, czy to prawda, ale to jest właśnie historia o duchach. Dziewczynka w czerwonej sukience to też popularna historia o duchach, którą często słyszymy.
- Michał: Dziewczynka w czerwonej sukience? Chodzi o Czerwonego Kapturka?
- Yǒngqíng: Ty, który tak lubisz historie o duchach, nie znasz jej? Opowiem ci za moment w trakcie jedzenia tajwańskie historie o duchach.

生詞 Słówka

- 好久不見 *hǎojiǔ bùjiàn* długo się nie widzieliśmy
 - 自從...(以)後 *zìcóng...(yǐ)hòu* od czasu gdy, po tym jak
自從上大學以後，我最好的朋友就搬去華沙了。
 - 再也沒/不...了 *zìcóng...(yǐ)hòu* od czasu gdy, po tym jak
自從上大學以後，我最好的朋友就搬去華沙了。
 - 約 *yuē* umawiać się, spotykać się
台灣人跟你約六點見面，他大概五點五十五就會到了。
明天我跟家人有約，所以不能跟同學一起去看電影。
 - 少來了！ *shǎoláile!* nie mów bzdur!
- 朋友A: 聽說這份工作的薪水一個星期有兩萬元。
朋友B: 少來了！這一定是假的。

6. 嘴(巴) *zuǐ(bā)* usta
嘴巴要甜一點，才會有人喜歡你。誰都不喜歡一個嘴巴臭的人吧？
7. 受歡迎 *shòu huānyíng* być popularnym
這部電影很受大家的歡迎，所以每個人都認識那位女主角。
8. 鬼故事 *guǐgùshi* opowieść o duchach
聽說台灣的大學都有自己的鬼故事。
鬼 *guǐ* duch
農曆的七月是台灣的鬼月。大家不喜歡在鬼月買新房子。
9. 喜劇片 *xǐjùpiàn* film komediowy
因為他不懂台灣的文化，所以也看不懂台灣的喜劇片。
10. 講 *jiǎng* opowiadać
他們在講鬼故事的時候，突然有人進來，讓他們嚇了一跳。
11. 男主角 *nán zhǔjiǎo* główny bohater (mężczyzna)
那位男主角又高又帥，所以很受女生的歡迎。
12. 結婚 *jiéhūn* brać ślub
我的父母已經結婚三十年了。
13. 笨 *bèn* głupi
這隻狗看起來笨笨的，好可愛。
14. 白目 *báimù* nieodpowiedzialny
哥哥：弟弟被媽媽念的時候，他一直玩手機，所以媽媽說他這星期都別玩手機了。
我：他就是太白目了。
15. 不知道v不v... *bù zhīdào v bù v...* nie wiedzieć, czy coś zrobić
他不知道明天要不要聚會，所以打電話問同學。
16. 紅衣小女孩 *hóngyī xiǎonǚhái* Czerwona Sukienka (postać)
紅衣小女孩是台灣有名的鬼故事。
17. 小紅帽 *xiǎohóngmào* Czerwony Kapturek

明豪的臉書

我跟詠晴已經好久沒見了，所以就約了見面，那天我們一邊吃著飯，一邊講著鬼故事、聊著一些台灣的習俗、禁忌。

她告訴我她聽過很多台灣鬼故事，可是現在只想得起來紅衣小女孩而已。這個故事是跟在山上森林裡迷路的人有關，這些人都遇到了穿著紅色衣服的小女孩，然後按照那個女孩說的路線走，就一直迷路，找不到回家的路。但是這個故事被詠晴講得太恐怖了，現在看到穿著紅色衣服的女孩就讓我怕怕的。

後來，我們聊到綠色乖乖，詠晴跟我解釋綠色乖乖的意思，我才明白為什麼是乖乖，不是其他的餅乾，原來是希望機器可以乖乖的；還有，台灣人送朋友蘋果，是希望他們平平安安的；但是有一個東西絕對不可以送給朋友，就是時鐘！因為「送鐘」的發音跟「送終」一樣，它的意思就是送死了的人去墓園。這讓我想起來，我送過一個漂亮的時鐘給我的朋友，難怪後來我問他喜不喜歡我送的禮物，他看起來很尷尬。我真對不起他啊！我們就再也沒有聯絡了。

最後，我們也聊了台灣鬼月的一些禁忌，比如說：不可以買新房子跟新車子。不過，詠晴也說了，如果你不信這些禁忌，在鬼月就買得到便宜一點的房子、車子。這些習俗、禁忌不僅讓我驚訝得不得了，而且也讓我發現台灣跟波蘭的文化相當不一樣！

Míngáo de Liǎnshū

Wǒ gēn Yǒngqíng yǐjīng hǎojiǔ méi jiàn le, suǒyǐ jiù yuēle jiànmiàn, nàitiān wǒmen yìbiān chīzhe fàn, yìbiān jiǎngzhe guǐgùshi, liáozhe yìxiē Táiwān de xísú, jìnjì.

Tā gàosù wǒ tā tīngguò hěnduō Táiwān guǐgùshi, kěshì xiànzài zhǐ xiǎngdéqǐlái hóngyī xiǎonǚhái éryǐ. Zhè ge gùshi shì gēn zài shān shàng sēnlín lǐ mílù de rén yǒuguān, zhè xiē rén dōu yùdào le chuānzhe hóngsè yīfú de xiǎo nǚhái, ránhòu ànzhào nà ge nǚhái shuō de lùxiàn zǒu, jiù yìzhí mílù, zhǎobú dào huíjiā de lù. Dànshì zhè ge gùshi bèi Yǒngqíng jiǎngde tài kǒngbù le, xiànzài kàndào chuānzhe hóngsè yīfú de nǚhái jiù ràng wǒ pàpà de.

Hòulái, wǒmen liáodào lǜsè Guāiguāi, Yǒngqíng gēn wǒ jiěshì lǜsè Guāiguāi de yìsi, wǒ cái míngbái wèishéme shì Guāiguāi, búshì qítā de bǐnggān, yuánlái shì xīwàng jìqì kěyǐ guāiguāi de; háiyǒu, Táiwān rén sòng péngyǒu píngguǒ, shì xīwàng tāmen píngpíng ān'ān de; dànshì yǒu yí ge dōngxī juéduì bù kěyǐ sòng gěi péngyǒu, jiùshì shízhōng! Yīnwèi "sòng zhōng" de fāyīn hàn "sòngzhōng" yíyàng, tā de yìsi jiùshì sòng sǐle de rén qù mùyuán. Zhè ràng wǒ xiǎngqǐlái, wǒ sòngguò yí ge piàoliàng de zhōng gěi wǒ de péngyǒu, nánguài hòulái wǒ wèn tā xībùxǐhuān wǒ sòng de lǐwù, tā kànqǐlái hěn gāngà. Wǒ zhēn duìbùqǐ tā a! Wǒmen jiù zài yě méi yǒu liánluò le.

Zuìhòu, wǒmen yě liáole Táiwān guǐyuè de yìxiē jìnjì, bǐrúshuō: bù kěyǐ mǎi xīn fángzi hàn xīn chēzi. Búguò, Yǒngqíng yě shuōle, rúguǒ nǐ bú xìn zhè xiē jìnjì, zài guǐyuè jiù mǎidedào piányí yìdiǎn de fángzi, chēzi. Zhè xiē xísú, jìnjì bùjǐn ràng wǒ jīngyà de bùdéliǎo, érqǐ yě ràng wǒ fāxiàn Táiwān gēn Bōlán de wénhuà xiāngdāng bù yíyàng!

Facebook Michała

Dawno nie widziałem się z Yǒngqíng, więc umówiliśmy się na spotkanie. Tego dnia podczas jedzenia rozmawialiśmy o historiach o duchach i tajwańskich zwyczajach oraz tabu. Powiedziała mi, że słyszała wiele tajwańskich historii o duchach, ale teraz może sobie przypomnieć tylko tę o dziewczynce w czerwonej sukience. Ta historia dotyczy ludzi, którzy zgubili się w górskim lesie - wszyscy oni spotkali małą dziewczynkę w czerwonym ubraniu, a gdy poszli trasą, którą im wskazała, błędzili dalej i nie mogli znaleźć drogi do domu. Ale Yǒngqíng opowiedziała tę historię tak strasznie, że teraz boję się na widok dziewczynek w czerwonych ubraniach.

Później rozmawialiśmy o zielonych Guai Guai. Yǒngqíng wyjaśniła mi znaczenie nazwy Guai Guai i wreszcie zrozumiałem, dlaczego właśnie Guai Guai, a nie inne przekąski - chodzi o to, żeby maszyna była "grzeczna". Dowiedziałem się też, że Tajwańczycy dają przyjaciółom jabłka, życząc im bezpieczeństwa. Jest jednak jedna rzecz, której absolutnie nie wolno dawać w prezencie przyjaciółom - to zegar! Bo "dać zegar" ("sòng zhōng") brzmi tak samo jak "wyprawić pogrzeb" ("sòng zhōng"). Przypomniało mi to sytuację, gdy podarowałem przyjacielowi ładny zegar. Nic dziwnego, że gdy spytałem go później, czy podoba mu się mój prezent, wyglądał na bardzo zakłopotanego. Niezręcznie wyszło! Od tamtej pory w ogóle nie mieliśmy kontaktu.

Na koniec rozmawialiśmy też o niektórych zakazach związanych z tajwańskim miesiącem duchów, na przykład: nie można kupować nowych domów ani samochodów. Jednak Yǒngqíng powiedziała też, że jeśli nie wierzysz w te zakazy, możesz kupić dom czy samochód nieco taniej podczas Miesiąca Duchów. Te zwyczaje i zakazy nie tylko mnie niezwykle zaskoczyły, ale też uświadomiły mi, jak bardzo różnią się kultury Tajwanu i Polski!

Lubię to!

Skomentuj

Udostępnij

生詞 Słówka

- 習俗 *xísú* zwyczaje, tradycje
台灣傳統的習俗有清明節掃墓、冬至吃湯圓。波蘭的復活節有什麼習俗？
- 禁忌 *jìnjì* tabu, zakaz
在台灣，送時鐘給朋友是一種禁忌。
- 想起來 *xiǎngqǐlái* przypomnieć sobie
她剛剛想起來今天跟朋友有約，所以趕不過去了。
- 迷路 *mílù* zgubić się
因為按照Google說的路線走，我迷路了，所以我只好問路人。
- 恐怖 *kǒngbù* straszny, przerażający
這部恐怖片也太恐怖了，讓我晚上只好開著燈睡覺。

6. 怕 *pà* bać się
我非常怕蛇(*shé/wąż*)、蟑螂(*zhāngláng/karaluch*)，還有鬼。
7. 解釋 *jiěshì* wyjaśniać
這個東西我聽不太懂，你可以再解釋一次嗎？
8. 綠（色） *lǜ(sè)* zielony
綠色的蘋果吃起來酸酸的。
9. 意思 *yìsi* znaczenie
台灣人不送別人鞋子。因為鞋子有叫別人離開的意思。
10. 明白 *míngbái* rozumieć
他本來不懂，後來明白了。
11. 原來 *yuánlái* okazuje się, że
我以為他是妳男朋友，原來他是妳弟弟。
12. 平安 *píng'ān* bezpieczny, spokojny
如果你的朋友要去旅行，可以跟他說：一路平安。
13. 絕對 *juéduì* absolutnie, na pewno
要是你不先查一查資料，你絕對不知道。
14. 時鐘 *shízhōng* zegar
牆上那個時鐘的時間比我的手機上的慢五分鐘。
15. 發音 *fāyīn* wymowa
台灣人發不出來波蘭語的「r」音。
蘋果的「蘋」發音跟平安的「平」一樣，所以蘋果有平安的意思。
16. 送終 *sòngzhōng* „towarzyszyć do końca”
17. 死 *sǐ* umierać
他以為他快要死了，可是他只是感冒而已。
吃飯的禁忌是不可以把筷子插(*chā/wetknąć*)在飯上面。因為這種飯有給死人吃的意思。
18. 尷尬 *gāngà* niezręczny, zakłopotany
她一見面就說我胖了，讓我很尷尬。
19. 聯絡 *liánluò* kontaktować się
要是你想聯絡我，就傳訊息(*xùnxí/wiadomość*)給我。

語法解釋 **Objaśnienia gramatyczne**

I. Czasownik 讓

Czasownik 讓 (*ràng*) pełni kilka funkcji gramatycznych i leksykalnych. Najczęściej używany jest w znaczeniu „sprawić, że” lub „pozwolić”. W formie przeczącej używana jest konstrukcja 不讓 (*bú ràng*).

1. Struktura:

Podmiot 1 + 讓 + Podmiot 2 + Czasownik (przymiotnikowy)

2. Przykłady:

- 大家都忘了他的生日讓他不開心。 (*Dàjiā dōu wàngle tā de shēngrì ràng tā bù kāixīn.*) – To, że wszyscy zapomnieli o jego urodzinach, sprawiło, że był nieszczęśliwy.
- 聽音樂讓人覺得放鬆。 (*Tīng yīnyuè ràng rén juéde fàngsōng.*) – Słuchanie muzyki sprawia, że ludzie czują się zrelaksowani.

Ćwiczenie 1: Uzupełnij zdania używając 讓:

Przykład: 他考試考得不好 → 考試考得不好讓他很傷心。

(*Kǎoshì kǎo de bù hǎo ràng tā hěn shāngxīn.*)

1. 今天天氣很熱 (人/累)
2. 室友突然送禮物 (我/驚訝)
3. 昨天看過的這部電影 (他/害怕)
4. 因為發生太多倒楣的事 (我的好朋友/迷信)

II. Konstrukcja 沒有...那麼

Konstrukcja 沒有...那麼 służy do wyrażania porównania, w którym jedna rzecz nie jest tak (jakaś) jak druga. Jest to jedna z form przeczącej konstrukcji porównawczej.

1. Struktura:

A + 沒有 + B + 那麼 + Czasownik przymiotnikowy

2. Przykłady:

- 我沒有那麼笨。 (*Wǒ méiyǒu nàme bèn.*) – Nie jestem tak głupi.
- 他沒有那麼小氣。 (*Tā méiyǒu nàme xiǎoqì.*) – On nie jest tak skąpy.
- 這個作業沒有你說的那麼難。 (*Zhège zuòyè méiyǒu nǐ shuō de nàme nán.*) – To zadanie nie jest tak trudne, jak mówisz.
- 今天考試的時間沒有昨天的那麼長。 (*Jīntiān kǎoshì de shíjiān méiyǒu zuótiān de nàme cháng.*) – Dzisiejszy test nie był tak długi jak wczorajszy.

Ćwiczenie 1: Uzupełnij dialogi używając 沒有...那麼:

Przykład: A: 爺爺80歲了嗎?

B: 他沒有那麼老。

1. A: 這隻小狗10公斤嗎?

B: _____。

2. A: 那個錢包看起來要1000元。

B: _____。

3. A: 我聽說這家珍珠奶茶是最好喝的。

B: 當然沒有，前一位客人_____。

Ćwiczenie 2: Przekształć zdania używając 沒有...那麼:

Przykład: A: 這部電影也太難看了吧。

B: 這部電影沒有上次看的那部電影那麼難看。

1. A: 他說中文說得很好

B: _____。

2. A: 這家餐廳的價格怎麼那麼貴?

B: _____。

3. A: 今天外面真是熱死了，夏天來了嗎?

B: 當然沒有，前一位客人_____。

III. Konstrukcja 變

變 (*biàn*) oznacza „zmieniać się” lub „stać się”. Często używana jest z czasownikami przymiotnikowymi lub rzeczownikami do opisanego zmiany stanu.

1. Struktura:

- Podmiot + 變 + Przymiotnik/Rzeczownik

2. Przykłady:

- 他變胖了。 (*Tā biàn pàng le.*) – Przytył.
- 天氣變冷了。 (*Tiānqì biàn lěng le.*) – Zrobiło się zimno.

Ćwiczenie 1: Utwórz zdania używając 變:

Przykład: 他/高 → 他變高了。 (*Tā biàn gāo le.*)

1. 臉色/不好

2. 她/開心

3. 感冒/嚴重

IV. Konstrukcja 自從... (以) 後, ...就...

自從... (以) 後, ...就... oznacza „od czasu gdy” lub „po tym jak”. Używana jest do wskazania punktu w czasie, od którego zaczęła się jakaś sytuacja.

1. Struktura:

- 自從 + Zdanie 1 + (以) 後 + Zdanie 2

2. Przykłady:

- 自從上大學以後, 我最好的朋友就搬去華沙了。 (*Zìcóng shàng dàxué yǐhòu, wǒ zuì hǎo de péngyǒu jiù bān qù Huáshā le.*) – Po tym jak poszedłem na studia, mój najlepszy przyjaciel przeprowadził się do Warszawy.
- 自從開始準備考試以後, 我們就再也沒見過了。 (*Zìcóng kāishǐ zhǔnbèi kǎoshì yǐhòu, wǒmen jiù zài yě méi jiànguò le.*) – Od kiedy zacząłem przygotowywać się do egzaminu, już się nie widzieliśmy.

Ćwiczenie 1: Połącz zdania używając 自從... (以) 後, ...就... :

Przykład: 我來台灣/我的中文說得越來越好

→ 自從我來台灣以後, 我的中文就說得越來越好。

(*Zìcóng wǒ lái Táiwān yǐhòu, wǒ de Zhōngwén jiù shuō de yuè lái yuè hǎo.*)

1. 他開始學中文/他每天都去圖書館
2. 我買了新手機/我常常玩遊戲
3. 她搬家/我們不常見面

V. Konstrukcja 再也沒/不... 了

再也沒/不... 了 oznacza „już nigdy więcej nie”. Jest to bardzo stanowcze wyrażenie oznaczające, że coś się definitywnie skończyło lub nigdy więcej się nie wydarzy.

1. Struktura:

- Podmiot + 再也 + 沒/不 + Czasownik + 了

2. Przykłady:

- 他再也不去那家餐廳了。 (*Tā zài yě bú qù nà jiā cāntīng le.*) – On już nigdy nie pójdzie do tej restauracji.
- 我再也沒見過他了。 (*Wǒ zài yě méi jiànguò tā le.*) – Już nigdy więcej go nie widziałem.

- 自從我上大學以後，我再也沒見過他了。(Zìcóng wǒ shàng dàxué yǐhòu, wǒ zài yě méi jiànguò tā le.) – Od kiedy poszedłem na studia, już nigdy więcej go nie widziałem.
- 自從我跟他吵架以後，我再也不見他了。(Zìcóng wǒ gēn tā chǎojià yǐhòu, wǒ zài yě bú jiàn tā le.) – Od kiedy się pokłóciliśmy, już nigdy więcej się z nim nie spotkam.

Ćwiczenie 1: Przekształć zdania używając 再也沒/不...了

Przykład: 我常常去那家餐廳吃飯，可是自從搬家以後，我再也沒去過那家店了，希望有時間再去一次。(Wǒ chángcháng qù nà jiā cāntīng chīfàn, kěshì zìcóng bānjiā yǐhòu, wǒ zàiyě méi qùguò nà jiā diàn le, xīwàng yǒu shíjiān zài qù yíci.)

1. 他每天喝咖啡，自從開始存錢以後，_____。
2. 我常常看電影，不過自從準備期末考以後，_____。
3. 王先生本來喜歡吃肉，可是醫生叫他別吃，_____。
4. 我本來很喜歡講鬼故事，但是被鬼嚇了一跳以後，_____。

VI. Konstrukcja 不知道 + Czasownik + 不 + Czasownik

不知道 + Czasownik + 不 + Czasownik wyraża niepewność co do wykonania jakiejś czynności. Dosłownie znaczy „nie wiem, czy [zrobić coś] czy nie”.

1. Struktura:

- Podmiot + 不知道 + Czasownik + 不 + Czasownik
- Podmiot₁ + 不知道 + Podmiot₂ + Czasownik + 不 + Czasownik

2. Przykłady:

- 他不知道要不要去。(Tā bù zhīdào yàoobúyào qù.) – On nie wie, czy pójść.
- 我不知道買不買這本書。(Wǒ bù zhīdào mǎibùmǎi zhè běn shū.) – Nie wiem, czy kupić tę książkę czy nie.
- 我不知道這件事情是不是真的。(Wǒ bù zhīdào zhè jiàn shìqíng shìbúshì zhēnde.) – Nie wiem, czy ta sprawa jest prawdą.

Ćwiczenie 1: Utwórz zdania używając 不知道 + Podmiot + Czasownik + 不 + Czasownik

Przykład: 看那部電影 → 我不知道看不看那部電影。
(*Wǒ bù zhīdao kàn bù kàn nà bù diànyǐng.*)

1. 明天去上課 →
2. 送禮物給最好的朋友 →
3. 在山上看到星星 →

Ćwiczenie 2: Utwórz zdania używając 不知道 + Podmiot + Czasownik + 不 + Czasownik

Przykład: 工程師/這個網站/能註冊 → 工程師不知道這個網站能不能註冊。
(*Gōngchéngshī bù zhīdao zhège wǎngzhàn néng bù néng zhùcè.*)

1. 波蘭人 / 台灣人/過復活節 →
2. 店員 / 客人/進來吃飯 →
3. 阿嬤 / 孫女 / 聖誕節回家 →

第八課 展覽會當翻譯

Lekcja 8. Tłumaczenie na targach

對話一

- 高夏：您好，我是今天約了中午十一點來參加面試的馬高夏。
秘書：你好，原來你就是高夏，你中文說得比我想的好。
高夏：真的嗎？謝謝您的稱讚！
秘書：前面還有一位正在面試的人，麻煩你稍等一下。
高夏：好的。請問今天有很多人來面試嗎？
秘書：是滿多的，因為這次的展覽我們需要比較多的人員幫忙。
高夏：請問你們大概會錄取多少人？
秘書：因為我們要舉辦跟歐洲相關的活動，所以要多找一些人。
高夏：原來是這樣。人好找嗎？
秘書：目前我們還沒找到波蘭翻譯。對了，我們公司之前去過波茲南參加展覽。
高夏：太巧了！我也曾經在那裡的展覽會當過翻譯。
秘書：哇，今天來面試的人一個比一個有經驗。希望你會被錄取。加油！
高夏：高夏：謝謝你，我也這麼希望。
秘書：秘書：（電話響了，把電話接起來）好，我請高夏進去。

Gāoxià: Nínhǎo, wǒ shì jīntiān yuēle zhōngwǔ shíyī diǎn lái cānjiā miànshì de Mǎ Gāoxià.

Mìshū: Nǐhǎo, yuánlái nǐ jiùshì Gāoxià, nǐ zhōngwén shuō de bǐ wǒ xiǎngde hǎo.

Gāoxià: Zhēnde ma? Xièxie nín de chēngzàn!

Mìshū: Qiánmiàn háiyǒu yí wèi zhèngzài miànshì de rén, máfán nǐ shāoděng yíxià.

Gāoxià: Hǎo de. Qǐngwèn jīntiān yǒu hěn duō rén lái miànshì ma?

Mìshū: Shì mǎn duō de, yīnwèi zhè cì de zhǎnlǎn wǒmen xūyào bǐjiào duō de rényuán bāngmáng.

Gāoxià: Qǐngwèn nǐmen dàgài huì lùqǔ duōshǎo rén?

Mìshū: Yīnwèi wǒmen yào jǔbàn gēn ōuzhōu xiàngguān de huódòng, suǒyǐ yào duō zhǎo yìxiē rén.

Gāoxià: Yuánlái shì zhèyàng. Rén hǎo zhǎo ma?

Mìshū: Mùqián wǒmen hái méi zhǎodào Bōlán fānyì. Duìle, wǒmen gōngsī zhīqián qùguò Bōzīnán cānjiā zhǎnlǎn.

Gāoxià: Tài qiǎo le! Wǒ yě céngjīng zài nà lǐ de zhǎnlǎn huì dāngguò fānyì.

Mìshū: Wa, jīntiān lái miànshì de rén yí ge bǐ yí ge yǒujīngyàn. Xīwàng nǐ huì bèi lùqǔ. Jiāyóu!

Gāoxià: Xièxie nǐ, wǒ yě zhème xīwàng.

Mìshū: (Diànhuà xiǎng le, bǎ diànhuà jiēqǐlái) hǎo, wǒ qǐng Gāoxià jìnqù.

- Gosia: Dzień dobry, jestem Gosia, umówiona na rozmowę kwalifikacyjną na godzinę jedenastą.
- Sekretarka: Dzień dobry, to ty jesteś Gosia, mówisz po chińsku lepiej niż się spodziewałam.
- Gosia: Naprawdę? Dziękuję za komplement!
- Sekretarka: Przed tobą jest jeszcze jedna osoba na rozmowie, poczekaj proszę chwilę.
- Gosia: Dobrze. Czy dużo osób przyszło dziś na rozmowę?
- Sekretarka: Całkiem sporo, bo na te targi potrzebujemy więcej personelu niż zwykle.
- Gosia: Ilu pracowników planujecie zatrudnić?
- Sekretarka: Ponieważ organizujemy wydarzenia związane z Europą, szukamy więcej osób.
- Gosia: Ach, rozumiem. Czy łatwo znaleźć pracowników?
- Sekretarka: Na razie nie znaleźliśmy tłumacza polskiego. A właśnie, nasza firma była wcześniej na targach w Poznaniu.
- Gosia: Co za zbieg okoliczności! Ja też kiedyś byłam tłumaczką na tamtych targach.
- Sekretarka: Wow, osoby przychodzące dziś na rozmowę mają coraz lepsze doświadczenie. Mam nadzieję, że zostaniesz przyjęta. Powodzenia!
- Gosia: Dziękuję, też mam taką nadzieję.
- Sekretarka: (dzwoni telefon, odbiera) Dobrze, poproszę Gosię do środka.

生詞 Słówka

1. 展覽會 *zhǎnlǎnhuì* wystawa, targi
有一家公司要來波茲南參加展覽會，所以需要找一位中文翻譯。
2. 當 *dāng* być, pełnić rolę
台灣的父母希望自己的小孩子當醫生，可是小孩想當網紅
(wǎnghóng/influencer)。
3. 翻譯 *fānyì* tłumacz; tłumaczyć
我想當中波翻譯。
那位學生把這則(zé)鬼故事從中文翻譯到波蘭文。
4. 祕書 *mìshū* sekretarz, sekretarka
如果你有問題的話，麻煩先跟李祕書聯絡。他可以幫你忙！
5. 面試 *miànshì* rozmowa kwalifikacyjna
明天早上九點要參加面試，記得別遲到！
6. 稱讚 *chēngzàn* chwalić, pochwała
台灣人聽到別人的稱讚以後，常常不知道說什麼比較好。
那位老闆(lǎobǎn/szef)常常稱讚他的員工，所以他的員工做得很好。
7. 稍等一下 *shāo děng yíxià* poczekaj chwilę
客人：我要一杯紅茶，半糖、少冰。
店員：稍等一下，你的飲料馬上好。
8. 滿 *mǎn* całkiem, dość
最近的天氣滿熱的，所以我常常喝冰的飲料。
9. 幫忙 *bāngmáng* pomagać, pomoc
同學甲：這件事情有點難，我需要一個人幫忙。
同學乙：我現在有空，我可以幫你的忙。
10. 錄取 *lùqǔ* przyjąć (do pracy, na studia)
因為我沒被這間公司錄取，所以只好找別的工作。

11. 舉辦 *jǔbàn* organizować
下星期要舉辦一個跟波蘭有關的書展(*shūzhǎn*/targi książki)，
你要一起去嗎？
12. 歐洲 *Ōuzhōu* Europa
土耳其(*Tǔěrqí*/Turcja)這個國家，一部分在歐洲，一部分在亞洲(*yàzhōu*/Azja)。
13. 活動 *huódòng* wydarzenie, aktywność
今天晚上有一個跟台灣有關的活動，要參加嗎？
14. 目前 *mùqián* obecnie
朋友甲：你週末要跟我去泡溫泉嗎？
朋友乙：好啊，我目前週末還沒有約。
15. 之前 *zhīqián*
我的朋友之前曾經當過工程師，現在換了一份新工作。
16. 曾經 *céngjīng* kiedyś, wcześniej
因為他曾經到英國工作三年，所以了解一些英國文化。
17. 巧 *qiǎo* przypadkowy, zrządzenie losu
朋友甲：我曾經在台北學過中文。
朋友乙：太巧了！我也是。你是哪一年去的？
18. 有經驗 *yǒu jīngyàn* mieć doświadczenie
王小姐已經當了十年中文翻譯，所以對中波翻譯很有經驗。
經驗 *jīngyàn* doświadczenie
你有到歐洲旅行的經驗嗎？
19. 加油 *jiāyóu* powodzenia, dasz radę
同學甲：我今天考得很不好。
同學乙：沒關係，下一次加油吧！
20. 哇 *wa* wyraz zaskoczenia, „wow”
21. 響 *xiǎng* dzwonić (np. telefon)
朋友甲：手機響了，你怎麼不接？
朋友乙：因為我害怕跟人講電話。
22. 接 *jiē* odbierać (telefon)
他把電話接起來以後，發現原來是有人打錯電話了。

對話二

(高夏拿著履歷敲門)

經理：請進！

高夏：經理您好，我是馬高夏，這是我的履歷

經理：你好，這邊請坐。我是這次活動的負責人。你對這次的活動了解嗎？

高夏：我已經在網路上看過跟這次活動相關的資訊了。

經理：你的工作經驗看起來很豐富。

高夏：謝謝您的稱讚，我在波蘭曾經替台灣公司翻譯過，也替台灣旅行團翻譯過，不過在台灣目前還沒有什麼經驗。

經理：當翻譯的時候，你曾經遇過什麼困難？

高夏：印象最深刻的是我沒學過台語，所以台灣人講話的時候，他們講了一些台語，可是他們也不知道那些字就是台語，不是國語。

經理：真的嗎？

高夏：就像sue¹、khiū²...什麼的，有些我記不得了。

經理：那些字竟然是台語，不是國語。不過，這對沒學過台語的人難嗎？

高夏：有點難，可是後來他們解釋了，我就猜得出來。但「khiū」的意思不管怎麼解釋，我都不懂。

經理：在波蘭沒賣珍珠奶茶嗎？

高夏：波蘭的珍珠跟台灣的不太一樣，是水果口味的。不過來台灣以後，我才知道奶茶裡的珍珠吃起來就是「khiū khiū」的。

經理：這麼聽起來你跟台灣人相處還滿有經驗的。那麼，你有什麼問題想問嗎？

高夏：請問大概多久會接到錄取通知？

經理：大概一個星期，再麻煩你等我們的通知。

(Gāoxià nǎzhe lǚlì qiāo mén)

Jīnglǐ: Qǐng jìn!

Gāoxià: Jīnglǐ nínǎo, wǒ shì Mǎ Gāoxià, zhè shì wǒ de lǚlì

Jīnglǐ: Nǐǎo, zhè biān qǐng zuò. Wǒ shì zhè cì huódòng de fùzérén. Nǐ duì zhè cì de huódòng liǎojiě ma?

Gāoxià: Wǒ yǐjīng zài wǎnglù shàng kànguò gēn zhècì huódòng xiāngguān de zīxùn le.

Jīnglǐ: Nǐ de gōngzuò jīngyàn kànqīlái hěn fēngfù.

Gāoxià: Xièxie nín de chēngzàn, wǒ zài Bōlán céngjīng tì Táiwān gōngsī fānyìguò, yě tì Táiwān lǚxíngtuán fānyìguò, búguò zài Táiwān mùqián hái méiyǒu shéme jīngyàn.

Jīnglǐ: Dāng fānyì de shíhòu, nǐ céngjīng yùguò shénme kùnnán?

Gāoxià: Yìxiàng zuì shēnkè de shì wǒ méi xuéguò Táiyǔ, suǒyǐ Táiwān rén jiǎnghuà de shíhòu, tāmen jiǎngle yìxiē Táiyǔ, kěshì tāmen yě bù zhīdào nàxiē zì jiùshì Táiyǔ, búshì Guóyǔ.

¹ 衰(sue): "mieć pecha", np.: 我今天太衰了。

² (khiū): oznacza "sprężysty", "elastyczny" (w odniesieniu do tekstury jedzenia). Na Tajwanie często zapisywane jako "Q", np.: 果凍(guǒdòng/galaretka)吃起來QQ的。

- Jīnglǐ: *Zhēnde ma?*
 Gāoxià: *Jiù xiàng sue, khiū...shénmede, yǒuxiē wǒ jìbùdé le.*
 Jīnglǐ: *Nà xiē zì jìngrán shì Táiyǔ, búshì Guóyǔ. Búguò, zhè duì méi xuéguò Táiyǔ de rén nán ma?*
 Gāoxià: *Yǒudiǎn nán, kěshì hòulái tāmen jiěshì le, wǒ jiù cāidechūlái. Dàn “khiū” de yìsi bùguǎn zěnme jiěshì, wǒ dōu bù dòng.*
 Jīnglǐ: *Zài Bōlán méi mài zhēnzhū nǎichá ma?*
 Gāoxià: *Bōlán de zhēnzhū gēn Táiwān de bú tài yíyàng, shì shuǐguǒ kǒuwèi de. Búguò lái Táiwān yǐhòu, wǒ jiù zhīdào nǎichá lǐ de zhēnzhū chīqǐlái jiùshì ‘khiū khiū’de.*
 Jīnglǐ: *Zhème tīngqǐlái nǐ gēn Táiwān rén xiāngchǔ hái mǎn yǒu jīngyàn de. Nàme, nǐ yǒu shème wèntí xiāng wèn ma?*
 Gāoxià: *Qǐngwèn dàgài duōjiǔ huì jiēdào lùqǔ tōngzhī?*
 Jīnglǐ: *Dàgài yí ge xīngqí, zài máfán nǐ děng wǒmen de tōngzhī.*

(Gosia puka do drzwi trzymając CV)

- Kierownik: Proszę wejść!
 Gosia: Dzień dobry, jestem Gosia, oto moje CV.
 Kierownik: Dzień dobry, proszę tu usiąść. Jestem osobą odpowiedzialną za to wydarzenie. Czy orientuje się pani w jego szczegółach?
 Gosia: Już przeczytałam w Internecie informacje związane z tym wydarzeniem.
 Kierownik: Widzę, że ma pani bogate doświadczenie zawodowe.
 Gosia: Dziękuję za komplement. W Polsce tłumaczyłam dla tajwańskich firm i dla tajwańskich grup turystycznych, ale na Tajwanie jeszcze nie mam dużego doświadczenia.
 Kierownik: Jakie trudności napotkała pani podczas tłumaczeń?
 Gosia: Najbardziej zapadło mi w pamięć to, że nie uczyłam się tajwańskiego, więc gdy Tajwańczycy mówili, używali niektórych słów po tajwańsku, ale sami nie wiedzieli, że to tajwański, a nie mandaryński.
 Kierownik: Naprawdę?
 Gosia: Na przykład „sue” [pechowy], „khiū” i tym podobne... niektórych już nie pamiętam.
 Kierownik: Te słowa rzeczywiście są z tajwańskiego, nie z mandaryńskiego. Czy to trudne dla kogoś, kto nie uczył się tajwańskiego?
 Gosia: Trochę trudne, ale później wyjaśnili mi i mogłam się domyślić. Jednak znaczenia „khiū” nie mogłam zrozumieć, nieważne jak mi tłumaczyli.
 Kierownik: Czy w Polsce nie sprzedają bubble tea?
 Gosia: Kulki w Polsce są inne niż na Tajwanie, są o smaku owocowym. Dopiero gdy przyjechałam na Tajwan, zrozumiałam, że perełki w herbacie mlecznej są właśnie „khiū khiū” [sprężyste/elastyczne].
 Kierownik: Z tego co pani mówi, ma pani spore doświadczenie w kontaktach z Tajwańczykami. Czy ma pani jakieś pytania?
 Gosia: Kiedy mogę się spodziewać informacji o wynikach rekrutacji?
 Kierownik: Około tygodnia, proszę czekać na naszą wiadomość.

生詞 Słówka

1. 履歷 *lǚlì* życiorys, CV
因為我沒有什麼工作經驗，所以我的履歷一頁就寫完了。
2. 敲 *qiāo* pukać
員工敲門以後，沒等祕書說請進，就開門了。
3. 經理 *jīnglǐ* menadżer, kierownik
這家餐廳的經理因為對員工不好，所以丟了工作。
4. 負責人 *fùzérén* osoba odpowiedzialna
我是這間公司的負責人，客人如果遇到問題，都可以找我。
負責 *fùzé* być odpowiedzialnym za
那位經理負責面試新的員工。
5. 對 *duì* wobec, w stosunku do
台灣人對波蘭不太了解，只知道蕭邦(*Xiāobāng/Chopina*)、居里夫人(*Gūlǐ Fūrén/ Maria Curie*)跟華沙(*Huáshā*)。
6. 資訊 *zīxùn* informacje, wiadomości
因為網路很方便，所以不管哪國的東西，在波蘭都買得到。
7. 豐富 *fēngfù* bogaty, obfity
林小姐是一位經驗豐富的翻譯，如果你有問題，她都可以幫你的忙。
8. 替 *tì* dla, w imieniu
李祕書常常替外國人安排旅行，所以對這種事情很有經驗。
9. 旅行團 *lǚxíngtuán* grupa turystyczna
楊(*Yáng*)經理常常帶著台灣旅行團參觀克拉科夫(*Kèlākèfū*)老城，所以相當了解波蘭的歷史。
10. 困難 *kùnnán* trudność
學中文的時候，你遇過什麼困難？
11. 印象深刻 *yìnxiàng shēnkè* niezapomniane wrażenie
要怎麼做才可以讓人對你印象深刻？

12. 台語 *táiyǔ* język tajwański
現在的年輕人不會說台語，可是聽得懂一點。
13. 國語 *guóyǔ* język narodowy (j. chiński)
台灣人不問我：你會說中文嗎？他們問我：你會說國語嗎？
14. 什麼的 *shénmede* i tak dalej
高夏的媽媽：在台灣買得到波蘭的商品嗎？
高夏：買得到啊！就像巧克力、伏特加、蘋果汁什麼的。
15. 猜 *cāi* zgadywać
我每次都猜不到樂透的號碼。
16. 不管 *bùguǎn* nieważne, bez względu na
不管你需不需要我，我都會陪你去。
17. 相處 *xiāngchǔ* obcować, współżyć
跟台灣人相處的時候，他們說：「先不用」，這個意思是他們不要。
18. 通知 *tōngzhī* informować, powiadomienie
員工接到老闆的通知，老闆說今天放假。
19. 多久 *duōjiǔ* jak długo
從波蘭搭飛機到台灣，大概要多久？

高夏的臉書

最近我試著在台灣找一些面試的機會，一方面想練習我的中文，一方面想學習面試的技巧，所以不管工作的薪水好不好，我都投了履歷。

一開始幾次的面試，我真的緊張死了，所以進去面試的時候，不管負責人說了什麼，我都聽不懂，所以當然也沒被錄取。後來，經過幾次面試以後，我越來越有經驗，所以也比較不緊張了，就越來越放鬆了。最讓我開心的事情是，不管面試成功還是失敗，我都學習到了很多經驗。

這些面試經驗當中，最讓我印象深刻的是，負責面試的人沒問我跟工作有關的事情，反而問我跟波蘭有關的問題，這是因為他常常遇到歐洲其他國家的人，可是從來沒遇過波蘭人，所以他對波蘭的事情真的太好奇了。

那次的面試，我還跟那位負責人分享了台灣人到波蘭旅行的時候，對波蘭的印象。比如說：台灣人覺得波蘭人把啤酒當成水，就跟台灣人把茶當成水一樣。台灣不管是便利商店或是餐廳，大部分都只賣茶，然後波蘭不管是便利商店還是餐廳，大部分都賣啤酒。另外，不管天氣冷不冷，波蘭人都喜歡吃冰淇淋，就像台灣人不管天氣熱不熱都喜歡喝溫開水。雖然我們聊天聊得很開心，可是我沒被那家公司錄取，不過我跟那家公司的祕書反而變成了朋友。

Gāoxiàde Liǎnshū

Zuìjìn wǒ shìzhe zài Táiwān zhǎo yìxiē miànshì de jīhuì, yìfāngmiàn xiǎng liànxí wǒ de zhōngwén, yìfāngmiàn xiǎng xuéxí miànshì de jìqiǎo, suǒyǐ bùguǎn gōngzuò de xīnshuǐ hǎobùhǎo, wǒ dōu tóu le lǚlì.

Yìkāishǐ jǐcì de miànshì, wǒ zhēnde jǐnzhāngsǐle, suǒyǐ jìnqù miànshì de shíhòu, bùguǎn fùzérén shuōle shénme, wǒ dōu tīngbùdòng, suǒyǐ dāngrán yě méi bèi lùqǔ. Hòulái, jīngguò jǐcì miànshì yǐhòu, wǒ yuèlái yuè yǒujīngyàn, suǒyǐ yě bǐjiào bù jǐnzhāng le, jiù yuèlái yuè fàngsōng le. Zuì ràng wǒ kāixīn de shìqíng shì, bùguǎn miànshì chénggōng háishì shībài, wǒ dōu xuéxí dào le hěnduō jīngyàn.

Zhè xiē miànshì jīngyàn dāngzhōng, zuì ràng wǒ yìxiàng shēnkè de shì, fùzé miànshì de rén méi wèn wǒ gēn gōngzuò yǒuguān de shìqíng, fǎn'ér wèn wǒ gēn Bōlán yǒuguān de wèntí, zhè shì yīnwèi tā chángcháng yùdào Ōuzhōu qítā guójiā de rén, kěshì cónglái méi yùguò Bōlán rén, suǒyǐ tā duì Bōlán de shìqíng zhēnde tài hàoqí le.

Nà cì de miànshì, wǒ hái gēn nà wèi fùzérén fēnxiǎngle Táiwān rén dào Bōlán lǚxíng de shíhòu, duì Bōlán de yìxiàng. Bǐrúshuō: Táiwān rén juéde Bōlán rén bǎ pǐjiǔ dàngchéng shuǐ, jiù gēn Táiwān rén bǎ chá dàngchéng shuǐ yíyàng. Táiwān bùguǎn shì biànlì shāngdiàn huòshì cāntīng, dà bùfèn dōu zhǐ mài chá, ránhòu Bōlán bùguǎn shì biànlì shāngdiàn háishì cāntīng, dà bùfèn dōu mài pǐjiǔ. Língwài, bùguǎn tiānqì lěng-bùlěng, Bōlán rén dōu xǐhuān chī bīngqín, jiù xiàng Táiwān rén bùguǎn tiānqì rèbùrè dōu xǐhuān hē wēnkāishuǐ. Suīrán wǒmen liáotiān liáode hěn kāixīn, kěshì wǒ méi bèi nà jiā gōngsī lùqǔ, búguò wǒ gēn nà jiā gōngsī de mìshū fǎn'ér biànchéngle péngyǒu.

Facebook Gosi

Ostatnio próbowałam znaleźć okazje do rozmów kwalifikacyjnych na Tajwanie. Z jednej strony chciałam poćwiczyć chiński, z drugiej nauczyć się technik rozmowy kwalifikacyjnej, więc wysyłałam CV niezależnie od tego, czy wynagrodzenie było dobre czy nie.

Na pierwszych kilku rozmowach byłam tak zdenerwowana, że kiedy wchodziłam na rozmowę, nie rozumiałam niczego, co mówił rekruter, więc oczywiście nie zostałam przyjęta. Później, po kilku rozmowach, nabrałam więcej doświadczenia, więc byłam mniej zdenerwowana i bardziej zrelaksowana. Najbardziej cieszy mnie to, że niezależnie od tego, czy rozmowa zakończyła się sukcesem czy porażką, zdobyłam dużo doświadczenia.

Spośród tych rozmów najbardziej zapadło mi w pamięć to, że osoba przeprowadzająca rozmowę nie pytała mnie o sprawy związane z pracą, a zamiast tego pytała o sprawy związane z Polską. Było tak dlatego, że często spotykała ludzi z innych krajów europejskich, ale nigdy nie spotkała Polaka, więc była naprawdę bardzo ciekawa spraw związanych z Polską.

Podczas tej rozmowy podzieliłam się z rekruterem wrażeniami Tajwańczyków z podróży do Polski. Na przykład: Tajwańczycy uważają, że Polacy traktują piwo jak wodę, tak jak Tajwańczycy herbatę. Na Tajwanie, czy to w convenience store'ach czy restauracjach, większość miejsc sprzedaje głównie herbatę, podczas gdy w Polsce, czy to w sklepach czy restauracjach, większość miejsc sprzedaje piwo. Poza tym, niezależnie od tego czy jest zimno czy nie, Polacy lubią jeść lody, tak jak Tajwańczycy, niezależnie od tego czy jest gorąco czy nie, lubią pić ciepłą wodę. Chociaż bardzo miło nam się rozmawiało, nie zostałam przyjęta do tej firmy, ale za to zaprzyjaźniłam się z sekretarką tej firmy.

Lubię to!

Skomentuj

Udostępnij

生詞 Słówka

1. 機會 *jīhuì* okazja, szansa
有一個到台灣學中文的機會，你想試試看嗎？
2. 一方面 *yìfāngmiàn* z jednej strony, z drugiej strony
這次明豪回波蘭決定拍一些影片給台灣朋友看，一方面能介紹波蘭的文化，一方面也能練習他的中文。
3. 學習 *xuéxí* uczyć się
因為他想要找到很好的工作，所以需要學習新的語言。
4. 技巧 *jìqiǎo* umiejętność, technika
你桌遊(*zhuōyóu*/gry planszowe)玩得那麼好，可以教我玩桌遊的技巧嗎？
5. 投 *tóu* wysyłać, składać (np. aplikację)
我投了好幾家公司的履歷，現在要等他們的面試通知。
6. 一剛開始 *yìgāngkāishǐ* na samym początku
一剛開始到台灣的時候，台灣人講話講得太快，所以我都聽不懂。
7. 經過 *jīngguò* przejść przez, przeżyć
經過這次的中文面試以後，我學到了面試的技巧。
8. 成功 *chénggōng* odnosić sukces, sukces
如果這次面試成功了，我就請大家吃飯。
9. 反而 *fǎn'ér* wręcz przeciwnie, zamiast
這是我負責的事情，可是你不問我，反而問別人。
10. 當成 *dāngchéng* traktować jako
阿姨把我們當成她的孩子，非常照顧我們。
11. 溫開水 *wēnkāishuǐ* ciepła woda
冬天的時候，台灣的餐廳不提供冰開水給客人，只提供溫開水。
12. 變成 *biànchéng* zmieniać się w, stawać się
高夏跟詠晴從網友變成了最好的朋友。

語法解釋 Objaśnienia gramatyczne

I. Konstrukcja 滿 + przymiotnik + 的 jako forma stopniowania

Konstrukcja 滿 (*mǎn*) + przymiotnik + 的 (*de*) służy do wyrażania średniego, satysfakcjonującego natężenia cechy. Jest to łagodna forma intensyfikacji. W przeciwieństwie do innych form stopniowania, konstrukcja ta często używana jest w mowie potocznej i podkreśla subiektywną ocenę mówiącego.

W zdaniach z tą konstrukcją podmiot charakteryzowany jest jako posiadający daną cechę w stopniu znaczącym, ale nie ekstremalnym. Można ją przetłumaczyć jako „dość”, „całkiem”, „dosyć”. Na przykład:

- 今天來面試的人滿多的。(Jīntiān lái miànshì de rén mǎn duō de.) – Jest dziś całkiem sporo osób na rozmowę.
- 這個地方滿遠的。(Zhège dìfāng mǎn yuǎn de.) – To miejsce jest dość daleko.
- 他中文說得滿好的。(Tā zhōngwén shuō de mǎn hǎo de.) – Całkiem dobrze mówi po chińsku.

Konstrukcja ta często występuje przed rzeczownikiem, który opisuje, np.:

- 這是一個滿大的房間。(Zhè shì yí ge mǎn dà de fángjiān.) – To jest całkiem duży pokój.

Ćwiczenie 1: Uzupełnij zdania używając 滿...的:

Przykład: 這家餐廳 (便宜) → 這家餐廳滿便宜的。
(Zhè jiā cāntīng mǎn piányi de.)

1. 他的中文 (好)
2. 這個地方 (遠)
3. 今天的菜 (貴)

Ćwiczenie 2: Przekształć zdania używając 滿...的:

Przykład: 他說中文說得很好。→ 他說中文說得滿好的。
(Tā zhōngwén shuō de mǎn hǎo de.)

1. 這些學生的畫畫得很好。
2. 我花了很長的時間，去排了隊。
3. 山上的星星看起來很明亮。

II. 曾經 jako wykładnik doświadczenia przeszłego

Wyrażenie 曾經 (*céngjīng*) używane jest do opowiadania o doświadczeniach z przeszłości. W przeciwieństwie do partykuły 過 (*guò*), która również wskazuje na przeszłe doświadczenie, 曾經 podkreśla, że mówimy o czymś, co wydarzyło się dawniej i niekoniecznie ma związek z teraźniejszością. Jest to więc sposób na zaznaczenie większego dystansu czasowego między przeszłym wydarzeniem a chwilą obecną:

- 那位朋友曾經幫了我忙，所以我一直很感謝他。 (*Nà wèi péngyǒu céngjīng bāngle wǒ máng, suǒyǐ wǒ yìzhí hěn gǎnxiè tā.*) – Ten kolega kiedyś mi pomógł, więc nieustannie jestem mu wdzięczny.
 - 他曾經是一位老師。 (*Tā céngjīng shì yí wèi lǎoshī.*) – Kiedyś był nauczycielem.
- 曾經 często występuje w połączeniu z partykułą 過, tworząc mocniejsze podkreślenie przeszłego doświadczenia:
- 我曾經在波蘭工作過。 (*Wǒ céngjīng zài Bōlán gōngzuò guò.*) – Kiedyś pracowałem w Polsce.
 - 我曾經到過台灣。 (*Wǒ céngjīng dào guò Táiwān.*) – Byłem kiedyś na Tajwanie.

Ćwiczenie 1: Utwórz zdania z 曾經, łącząc podane elementy:

Przykład: 他／在台灣／學中文 → 他曾經在台灣學過中文。

(*Tā céngjīng zài Táiwān xuéguò zhōngwén.*)

1. 我／去／台北／旅行
2. 他們／是／好朋友
3. 我／在餐廳／工作
4. 室友／投／履歷，可是沒被錄取

Ćwiczenie 2: Odpowiedz przecząco na pytania używając 從來沒...過:

Przykład: 你去過台灣嗎？ → 我從來沒去過台灣。 (*Wǒ cónglái méi qùguò Táiwān.*)

1. 你曾經打過工嗎？
2. 你考試曾經失敗過嗎？
3. 你曾經遇過困難嗎？

III. Przyimki 對 i 替

W tej lekcji poznaliśmy dwa nowe przyimki przyimki 對 (*duì*) i 替 (*tì*). Mimo pewnych podobieństw – oba wskazują na relacje między osobami, przedmiotami czy czynnościami, pełnią jednak różne funkcje i omówimy je osobno.

1. 對 używane jest głównie do wyrażania kierunku działania lub postawy „wobec” kogoś lub czegoś. Wśród różnych sposobów wykorzystania 對 w omawianej funkcji, warto zwrócić uwagę na formę 對... 有...:
 - a. 對... 有興趣: 他對中文很有興趣。 (*Tā duì zhōngwén hěn yǒu xìngqù*.) – On bardzo interesuje się językiem chińskim.
 - b. 對... 有經驗: 我前男友對照顧小孩有豐富的經驗。 (*Tā duì zhàogù xiǎohái yǒu fēngfù de jīngyàn*) – Moja była dziewczyna ma bogate doświadczenie w opiece nad dziećmi.
 - c. 對... 有耐心 (*yǒunàixīn*/cierpliwy): 我前女友對照顧小孩沒有耐心。 (*Wǒ qián nǚyǒu duì zhàogu xiǎohái méiyǒu nàixīn*.) – Moja była dziewczyna nie ma cierpliwości do zajmowania się dziećmi.

Forma 對... 有... nie jest wymagana dla przyimka 對, np.:

- 台灣人對波蘭不太了解。 (*Táiwān rén duì Bōlán bú tài liǎojiě*.) – Tajwańczycy nie bardzo znają Polskę.
- 這家餐廳的經理因為對員工不好，所以丟了工作。 (*Zhè jiā cāntīng de jīnglǐ yīnwèi duì yuángōng bù hǎo, suǒyǐ diūle gōngzuò*.) – Kierownik tej restauracji stracił pracę, ponieważ źle traktował pracowników.
- 他對波蘭的事情真的太好奇了。 (*Tā duì bōlán de shìqíng zhēn de tài hàoqí le*.) – On jest naprawdę bardzo ciekawy spraw związanych z Polską.
- 要怎麼做才可以讓人對你印象深刻？ (*Yào zěnmě zuò cái kěyǐ ràng rén duì nǐ yìnxiàng shēnkè?*) – Co trzeba zrobić, żeby zrobić na ludziach głębokie wrażenie?
- 這對沒學過台語的人難嗎？ (*Zhè duì méi xuéguò tái yǔ de rén nán ma?*) – Czy to jest trudne dla osób, które nigdy nie uczyły się tajwańskiego?

Ćwiczenie 1: Wybierz odpowiedni przyimek (對 lub 替) i uzupełnij zdania:

Przykład: 我 (對) 中文很有興趣。→ 我對中文很有興趣。

(*Wǒ duì zhōngwén hěn yǒuxìngqù.*)

1. 我可以 ____ 你翻譯這封信。
2. 他 ____ 台灣的文化很感興趣。
3. 老師 ____ 學生很好。
4. 老闆 ____ 來面試的人印象深刻。
5. 這位店員 ____ 客人介紹今天特別的菜單。

Ćwiczenie 2: Połącz zdania używając 對 lub 替:

Przykład: 他 / 朋友 / 買東西 → 他替朋友買東西。 (*Tā tì péngyǒu mǎi dōngxi.*)

1. 我 / 他 / 說中文
2. 老師 / 學生 / 很有耐心
3. 媽媽 / 孩子 / 做飯
4. 學習波蘭語 / 台灣人 / 很難
5. 櫃台人員 / 外國人 / 叫外賣

IV. Wyrażenie 什麼的

Wyrażenie 什麼的 (*shénmede*) dodawane jest na końcu wyliczenia i odpowiada polskiemu „i tak dalej” lub „i tym podobne”. Jest to potoczny sposób wskazania, że lista nie jest kompletna i mogłaby zawierać więcej podobnych elementów, np.:

- 我喜歡喝咖啡、茶什麼的。 (*Wǒ xǐhuan hē kāfēi, chá shénmede.*) – Lubię pić kawę, herbatę i tak dalej.
- 他會說很多語言，比如說：中文、英文什麼的。 (*Tā huì shuō zhōngwén, yīngwén shénmede.*) – On zna wiele języków, na przykład chiński, angielski i tak dalej.
- 在台灣，什麼波蘭商品都買得到啊！就像巧克力、伏特加、蘋果汁什麼的。 (*Zài táiwān, shénme Bōlán shāngpǐn dōu mǎi dédào a! Jiù xiàng qiǎokèlì, fútèjiā, píngguǒ zhī shénmede.*) – Na Tajwanie można kupić wszelkie polskie produkty! Na przykład czekoladę, wódkę, sok jabłkowy i tak dalej.

Ćwiczenie 1: Dokończ zdania używając 什麼的:

Przykład: 我喜歡吃水果，比如說：蘋果、香蕉什麼的。

(*Wǒ xǐhuān chī shuǐguǒ, bǐrúshuō: píngguǒ, xiāngjiāo shénmede.*)

1. 你可以幫我買一些飲料回來嗎？就像是 _____。
2. 她的工作經驗很豐富，當過旅遊團翻譯、_____。
3. 每次我聽到臭豆腐、_____都會想起台灣。
4. 那個城市有很多有名的餐廳。比如說：_____。

V. Konstrukcja 不管...，...都...

Ta konstrukcja wyraża znaczenie „bez względu na..., i tak...” - wskazuje, że rezultat będzie taki sam niezależnie od okoliczności.

1. Podstawowe struktury:

- 不管 + okoliczność + 都 + rezultat
- 不管... V不V, 都 + rezultat
- 不管 ...還是..., 都 + rezultat
- 不管...zaimek pytajny [什麼、怎麼, itd.]..., 都 + rezultat

2. Przykłady:

- 不管什麼東西，他們都說台灣的比較好。 (*Bùguǎn shénme dōngxi, tāmen dōu shuō Táiwān de bǐjiào hǎo.*) – Niezależnie od tego co, zawsze mówią, że tajwańskie jest lepsze.
- 不管天氣好不好，我都要去。 (*Bùguǎn tiānqì hǎo bù hǎo, wǒ dōu yào qù.*) – Bez względu na pogodę, i tak pójdę.
- 不管是歷史還是文化，都很有意思。 (*Bùguǎn shì lìshǐ hái shì wénhuà, dōu hěn yǒu yìsi.*) – Czy to historia, czy kultura, wszystko jest interesujące.

Ćwiczenie 1: Uzupełnij zdania używając konstrukcji

不管... zaimek pytajny [什麼、怎麼, itd.] , ... 都...

Przykład: 時間 / 來 → 不管什麼時間，我都會來。

(*Bùguǎn shénme shíjiān, wǒ dōu huì lái.*)

1. 什麼價錢 / 買得起
2. 天氣怎麼樣 / 得參加比賽
3. 誰來教他 / 學不會

Ćwiczenie 2: Uzupełnij zdania używając konstrukcji 不管... V不V, ...都...

Przykład: 那雙鞋子不好看，/價格/貴/妹妹不想買 → 那雙鞋子不好看，不管價格貴不貴，妹妹都不想買。(Nà shuāng xiézi bù hǎokàn, bùguǎn jiàgé guìbúguì, mèimei dōu bùxiǎng mǎi.)

1. 那家餐廳很有名，/排隊時間/長/ 大家想吃吃看 →
2. 他想要練習面試的技巧，/薪水/高/他投履歷
3. 他需要這份工作，/工作/難/他要試一試

Ćwiczenie 3: Uzupełnij zdania używając konstrukcji 不管... 還是..., ...都...

Przykład: 歷史/文化/很有意思 → 不管是歷史還是文化，都很有意思。
(Bùguǎn shì lìshǐ hái shì wénhuà, dōu hěn yǒuyìsi.)

1. 成功/失敗 /要試試看
2. 簡單/困難 /要完成
3. 健康(jiànkāng/ zdrowy)/生病/我陪著你

VI. Konstrukcja 一方面...， 一方面...

Konstrukcja 一方面...， 一方面... (yìfāngmiàn... , yìfāngmiàn...) służy do przedstawienia dwóch aspektów lub powodów tej samej sytuacji. Jest to sposób na wyrażenie „z jednej strony... z drugiej strony...” lub „po pierwsze... po drugie...”.

W języku chińskim możemy użyć dwóch wariantów tej konstrukcji: 一方面...， 一方面... lub 一方面...， 另一方面... (yìfāngmiàn... lìng yìfāngmiàn...). Pierwsza wersja jest bardziej neutralna i używana do przedstawienia dwóch równorzędnych aspektów sytuacji. Druga wersja, z 另 (lìng), kładzie większy nacisk na kontrast lub przeciwstawienie obu aspektów i często pojawia się w kontekście wahania lub trudności w podjęciu decyzji.

- 我決定留在台灣，一方面想學中文，一方面也想找工作。(Wǒ juéding liú zài Táiwān, yìfāngmiàn wǒ xiǎng xué zhōngwén, yìfāngmiàn wǒ yě xiǎng zhǎo gōngzuò.) – Z jednej strony chcę się uczyć chińskiego, z drugiej strony chcę znaleźć pracę.
- 他還沒決定要不要回波蘭，因為一方面他喜歡台灣，另一方面他想回國。(Tā hái méi juéding yào bú yào huí Bōlán, yīnwèi yì fāngmiàn tā xǐhuan Táiwān, lìng yì fāngmiàn tā xiǎng huíguó.) – On jeszcze nie zdecydował, czy wróci do Polski, bo z jednej strony lubi Tajwan, z drugiej strony chce wrócić do Polski.

Ćwiczenie 1: Połącz zdania używając 一方面...，一方面:

Przykład: 我想要得到這個翻譯工作，因為我想學中文／我要工作 → 我想要得到這個翻譯工作，因為一方面我想學中文，一方面我要工作。(Wǒ xiǎng yào dédào zhè ge fānyì gōngzuò, yīnwèi yī fāngmiàn wǒ xiǎng xué zhōngwén, yī fāngmiàn wǒ yào gōngzuò.)

1. 我想要參加這個面試，練習面試的技巧／增加(zēngjiā/ zwiększyć)工作經驗
2. 我需要放棄這個工作機會，要照顧弟弟妹妹／要準備考試
3. 他每年放假的時候都會去海邊，放鬆一下／拜訪高中同學

VII. 反而 jako wykładnik kontrastu

反而 (fǎn'ér) używane jest do wyrażania kontrastu lub nieoczekiwanego rezultatu. Można go przetłumaczyć jako „przeciwnie”, „wręcz przeciwnie”, „zamiast tego”, czasami „paradoksalnie”. Często pojawia się w kontekstach, gdzie rezultat jest przeciwny do oczekiwań:

- 他沒有生氣，反而很高興。(Tā méiyǒu shēngqì, fǎn'ér hěn gāoxìng.) – On się nie zdenerwował, przeciwnie, był bardzo zadowolony.
- 這件事不難，反而很簡單。(Zhè jiàn shì bù nán, fǎn'ér hěn jiǎndān.) – Ta sprawa nie jest trudna, wręcz przeciwnie, jest bardzo prosta.
- 我跟那家公司的秘書反而變成了朋友。(Wǒ gēn nà jiā gōngsī de mìshū fǎn'ér biànchéng le péngyǒu.) – Paradoksalnie, zaprzyjaźniłem się z sekretarką tej firmy.
- 負責面試的人沒問我跟工作有關的事情，反而問我跟波蘭有關的問題。(Fùzé miànshì de rén méi wèn wǒ gēn gōngzuò yǒuguān de shìqíng, fǎn'ér wèn wǒ gēn Bōlán yǒuguān de wèntí.) – Osoba odpowiedzialna za rozmowę kwalifikacyjną nie pytała mnie o sprawy związane z pracą, a zamiast tego/przeciwnie pytała mnie o sprawy związane z Polską.

Ćwiczenie 1: Dokończ zdania używając 反而:

Przykład: 他沒有生氣，反而很高興。(Tā méiyǒu shēngqì, fǎn'ér hěn gāoxìng.)

1. 這個問題看起來很難，_____。
2. 小李沒花了很多時間準備，_____。
3. 他看了醫生以後，感冒沒有變好，_____。
4. 大家都以為這麼做容易失敗，_____。

VIII. Czasowniki z sufiksem 成 (變成、當成)

W wyrazach takich jak 變成 (*biànchéng*) i 當成 (*dāngchéng*), element 成 (*chéng*) pełni funkcję wykładnika rezultatywności – takiego, który ukierunkowuje znaczenie na uzyskanie określonego rezultatu lub zmianę stanu. W odróżnieniu od wielu innych komplementów rezultatywnych, które sygnalizują po prostu zakończenie działania lub osiągnięcie pewnego stanu (np. 完 wskazuje na dokończenie czegoś, 好 na zrobienie czegoś w sposób zadowalający), 成 szczególnie mocno akcentuje przemianę lub nadanie nowej jakości. Innymi słowy, 成 mówi nam, że efektem działania / zmiany jest nowy byt, nowa rola lub nowy stan rzeczy:

1. W 變成 („stać się, zmienić się w”), słowo 變 (*biàn*) oznacza „zmieniać (się)”, a dodanie 成 podkreśla, że ta zmiana doszła do skutku i doprowadziła do nowego, wyraźnego stanu. Innymi słowy, nie jest to tylko proces zmieniania, ale faktyczne osiągnięcie nowej formy lub sytuacji:
 - 我們從同學變成了好朋友。 (*Wǒmen cóng tóngxué biànchéng le hǎo péngyǒu.*) – Z kolegów ze szkoły staliśmy się dobrymi przyjaciółmi.
2. W 當成 („traktować jako”), słowo 當 (*dāng*) odnosi się do traktowania czegoś w pewien sposób, a dołożenie 成 podkreśla, że to traktowanie przybiera konkretny, utrwalony wymiar: nie tylko chwilowe postrzeganie, ale świadome uznanie czegoś za coś innego:
 - 他把我當成他的弟弟。 (*Tā bǎ wǒ dāngchéng tā de dìdì.*) – On traktuje mnie jak swojego młodszego brata.

Ćwiczenie 1: Wybierz odpowiedni czasownik (變成 lub 當成):

Przykład: 我們從朋友 ____ 了夫妻。 → 我們從朋友變成了夫妻。
(*Wǒmen cóng péngyǒu biànchéng le fūqī.*)

1. 他一直對我很好，把我 ____ 他的哥哥。
2. 這個地方原本是教堂，現在 ____ 了觀光景點(*guānguāng jǐngdiǎn*/ Miejsca do zwiedzania)。
3. 老師對學生很有耐心，把學生 ____ 自己的孩子。

IX. 經過 jako wykładnik doświadczenia

經過 (*jīngguò*) używane jest do informowania o przejściu przez jakieś doświadczenie lub okres czasu. Często występuje z 以後 (*yǐhòu*):

- 經過三年的學習，他的中文說得很好。 (*Jīngguò sān nián de xuéxí, tā de zhōngwén shuō de hěn hǎo.*) – Po trzech latach nauki mówi bardzo dobrze po chińsku.
- 經過這次考試，我學到了很多。 (*Jīngguò zhè cì kǎoshì, wǒ xuédào le hěn duō.*) – Po tym egzaminie nauczyłem się wiele.

Ćwiczenie 1: Połącz wydarzenia z ich rezultatami używając 經過:

Przykład: 學習中文三年 + 現在說得很好

→ 經過三年的學習，現在中文說得很好。 (*Jīngguò sān nián de xuéxí, xiànzài zhōngwén shuō de hěn hǎo.*)

1. 去台灣旅行 + 更了解台灣文化
2. 參加考試 + 知道自己的程度
3. 練習做菜 + 可以做台灣菜

Ćwiczenie 2: Przekształć pary zdań używając 經過:

Przykład: 他找工作找了三個月。現在工作了。

→ 經過找工作的三個月，他現在有工作了。 (*Jīngguò zhǎo gōngzuò de sān ge yuè, tā xiànzài yǒu gōngzuò le.*)

1. 他在台灣住了一年。現在會說台語了。
2. 我們相處五年了。現在是好朋友。
3. 他練習寫字寫了很久。現在寫得很漂亮。

第九課 聖誕派對

Lekcja 9. Przyjęcie świąteczne

對話一

- 同學：（在教室前面大喊）下個星期是聖誕節，我們要舉辦聖誕派對，歡迎大家來參加。
- 明豪：你們不跟家人一起過聖誕節嗎？
- 同學：為什麼要跟家人一起過？你想跟誰一起過，就跟誰一起過。
- 明豪：真的假的？你們聖誕派對的時候打算做什麼？
- 同學：我們考慮要去KTV唱歌。還是你有什麼提議？
- 明豪：因為對波蘭人來說，聖誕節是跟家人一起過的日子，所以我現在想不到有什麼提議。
- 同學：在台灣，那一天大家想做什麼就做什麼，不過通常不跟家人一起慶祝。學校在聖誕夜會舉辦演唱會，我最喜歡的歌手要來。
- 明豪：聖誕夜歌手竟然要工作，也太辛苦了吧！
- 同學：有什麼好辛苦的？這是朋友們一起玩的熱鬧日子。
- 明豪：那台灣人聖誕夜吃什麼東西？
- 同學：吃什麼東西？想吃什麼，就吃什麼。你想吃什麼？
- 明豪：波蘭人聖誕夜的時候，一定要吃鯉魚！
- 同學：這你可考倒我了，我只知道公園的池塘裡有鯉魚。讓我來想想怎麼辦才好？
- 明豪：開玩笑的。你們吃什麼，我就吃什麼。如果要按照波蘭聖誕夜的習俗，我們就什麼也吃不下了。
- 同學：被你這麼一說，讓我越來越好奇波蘭聖誕節的習俗了。你要不要替我們介紹一下？
- 明豪：介紹可以！別叫我做波蘭聖誕大餐給你們吃就好了。
- 同學：那就這麼說定了。

Tóngxué: *(Zài jiàoshì qiánmiàn dàhǎn) xià ge xīngqí shì Shèngdànjié, wǒmen yào jǔbàn shèngdàn pàiduì, huānyíng dàjiā lái cānjiā.*

Míngáo: *Nǐmen bù gēn jiārén yìqǐ guò Shèngdànjié ma?*

Tóngxué: *Wèishéme yào gēn jiārén yìqǐ guò? Nǐ xiǎng gēn shéi yìqǐ guò, jiù gēn shéi yìqǐ guò.*

Míngáo: *Zhēnde jiǎde? Nǐmen shèngdàn pàiduì de shíhòu dǎsuàn zuò shénme?*

Tóngxué: *Wǒmen kǎolǚ yào qù KTV chànggē. Háishì nǐ yǒu shénme tíyì?*

Míngáo: *Yīnwèi duì Bōlán rén láishuō, Shèngdànjié shì gēn jiārén yìqǐ guò de rìzi, suǒyǐ wǒ xiànzài xiǎngbúdào yǒu shénme tíyì.*

Tóngxué: *Zài Táiwān, nà yì tiān dàjiā xiǎng zuò shénme jiù zuò shénme, búguò tōngcháng bù gēn jiārén yìqǐ qīngzhù. Xuéxiào zài Shèngdànyè huì jǔbàn yǎnchànghuì, wǒ zuì xīhuān de gēshǒu yào lái.*

Míngáo: *Shèngdànyè gēshǒu jìngrán yào gōngzuò, yě tài xīnkǔ le ba!*

Tóngxué: *Yǒu shénme hǎo xīnkǔ de? zhè shì péngyǒumen yìqǐ wán de rènào rìzi.*

Míngáo: *Nà Táiwān rén Shèngdànyè chī shénme dōngxī?*

Tóngxué: *Chī shénme dōngxī? Xiǎng chī shénme, jiù chī shénme. Nǐ xiǎng chī shénme?*

Míngáo: *Bōlán rén Shèngdànyè de shíhòu, yídìng yào chī lǐyú!*

Tóngxué: *Zhè nǐ kě kǎodǎo wǒ le, wǒ zhǐ zhīdào gōngyuán de chítáng lǐ yǒu lǐyú. Ràng wǒ lái xiǎngxiǎng zěnmebàn cái hǎo?*

Míngáo: *Kāi wánxiào de. Nǐmen chī shénme, wǒ jiù chī shénme. Rúguǒ yào ànzhào Bōlán Shèngdànyè de xísù, wǒmen jiù shénme yě chībùliǎo le.*

Tóngxué: *Bèi nǐ zhème yìshuō, ràng wǒ yuèlái yuè hàoqí Bōlán Shèngdànjié de xísù le. Nǐ yàobúyào tì wǒmen jièshào yíxià?*

Míngáo: *Jièshào kěyǐ! Bié jiào wǒ zuò Bōlán Shèngdàn dàcān gěi nǐmen chī jiù hǎo le.*

Tóngxué: *Nà jiù zhème shuōdìng le.*

Przyjęcie bożonarodzeniowe

Kolega: (woła przed klasą) W przyszłym tygodniu jest Boże Narodzenie, organizujemy przyjęcie bożonarodzeniowe, zapraszamy wszystkich!

Michał: Nie spędzacie Bożego Narodzenia z rodziną?

Kolega: Dlaczego mielibyśmy spędzać je z rodziną? Możesz je spędzić z kim chcesz.

Michał: Naprawdę? Co planujecie robić na tym przyjęciu?

Kolega: Myślimy o pójściu do karaoke. Chyba że masz jakieś inne propozycje?

Michał: Dla Polaków Boże Narodzenie to czas spędzany z rodziną, więc teraz nie przychodzą mi do głowy żadne propozycje.

Kolega: Na Tajwanie w ten dzień każdy robi co chce, ale zazwyczaj nie świętuje się z rodziną. Uczelnia organizuje koncert w Wigilię, wystąpi mój ulubiony piosenkarz.

Michał: Piosenkarz musi pracować w Wigilię? To musi być ciężkie!

Kolega: Co w tym ciężkiego? To dzień, kiedy przyjaciele bawią się razem.

Michał: A co Tajwańczycy jedzą w Wigilię?
 Kolega: Co jedzą? Co kto chce, to je. A ty co byś chciał zjeść?
 Michał: Polacy w Wigilię koniecznie muszą jeść karpia!
 Kolega: Tu mnie zaskoczyłeś, wiem tylko, że karpie są w stawach w parku. Co by tu zrobić?
 Michał: Żartuję. Zjem to co wy. Gdybyśmy mieli przestrzegać polskich zwyczajów wigilijnych, to nic byśmy nie mogli zjeść.
 Kolega: Jak tak mówisz, to jestem coraz bardziej ciekaw polskich zwyczajów bożonarodzeniowych. Może byś nam je przedstawił?
 Michał: Przedstawić mogę! Byle tylko nie kazali mi przygotować dla was polskiej kolacji wigilijnej.
 Kolega: No to ustalone.

生詞 Słówka

1. 大喊 *dàhǎn* krzyczeć głośno
 那位小姐大喊：「他偷了我的錢包和手機！」
2. 過 *guò* obchodzić święto, spędzać czas
 在台灣我們不過諸聖節，可是我們過清明節。
3. 打算 *dǎsuàn* planować, zamierzać
 因為快要期末考了，所以這個週末我們打算一起讀書。
4. 考慮 *kǎolù* rozważać, zastanawiać się
 A: 為什麼你不跟我去看電影？這部電影真的好看！
 B: 真的假的？那麼，讓我考慮一下。
5. 提議 *tíyì* proponować
 小李公司的老闆人真的很好，要是員工有什麼提議，都可以告訴他。
6. 對…來說 *duì...láishuō* z punktu widzenia kogoś
 對臺灣人來說，聖誕節是跟朋友一起過的日子。
7. 通常 *tōngcháng* zazwyczaj, zwykle
 大部分的台灣人通常午餐吃米飯，不吃麵包。
8. 聖誕夜 *Shèngdànyè* Wigilia Bożego Narodzenia
9. 演唱會 *yǎnchànghuì* koncert wokalny
 我想參加那場演唱會，可是我買不到票。

10. 歌手 *gēshǒu* piosenkarz/piosenkarka
這場演唱會有臺灣最受歡迎的歌手來唱歌。
11. 辛苦 *xīnkǔ* ciężki, mozolny, wyczerpujący
哥哥最近工作非常辛苦，每天回到家都已經晚上七點了。
12. 熱鬧 *rènao* gwarny, tętniący życiem
這附近的夜市熱鬧得不得了，我打算明天去逛逛。
13. 鯉魚 *lǐyú* karp
臺灣人吃很多種魚，可是就是不吃鯉魚。
14. 你可考倒我了 *nǐ kě kǎodǎo wǒ le* „zagiąłeś mnie”
A: 你什麼都懂，那你知道為什麼波蘭人聖誕節吃鯉魚嗎？
B: 你可考倒我了，我需要再查一查資料。
15. 池塘 *chítáng* staw
16. 開玩笑 *kāi wánxiào* żartować
我是跟你開玩笑的，別放在心上。
17. 這麼一說 *zhème yìshuō* „skoro tak mówisz”
A: 聽說這次的期末考很難。我們要準備很多東西。
B: 被你這麼一說，我快要焦慮死了。
18. 大餐 *dàcān* wystawny posiłek, uczta
我們決定工作完以後，要一起去吃大餐。
19. 就好了 *jiùhǎole* „wystarczy zrobić...”
A: 今天晚上可以叫外送嗎？
B: 當然可以，別叫我煮飯給你吃就好了。

對話二

高夏：我剛剛遇到有人在告白。

詠晴：聖誕節快到了，大概是想要有個情人一起過聖誕節。那結果怎麼樣？

高夏：當然成功了，要不然很丟臉吧？

詠晴：上次不是也有人也跟你告白了嗎？可是你拒絕了。

高夏：我只是把他當成朋友而已。

詠晴：誰叫你要答應跟他在聖誕節約會。

高夏：我以為他只是約我一起過聖誕節，而不是要跟我約會。

詠晴：也是啦，在台灣聖誕節就是跟朋友一起過的，難怪你誤會了。

高夏：而且，在波蘭我們會邀請沒有家人的朋友回家過聖誕節啊，我以為...

詠晴：以為他是你的小天使嗎？才約你去他家吃飯嗎？哈哈。

高夏：對啊，你怎麼知道我們班也玩了小天使跟小主人的遊戲？你抽到當誰的小天使？

詠晴：才不告訴你。

高夏：那你跟我說，當小天使，小卡片要寫什麼？

詠晴：你想寫什麼就寫什麼。

高夏：那聖誕節交換禮物，你要送什麼？

詠晴：你想送什麼就送什麼。

高夏：你這麼說話聽起來很白目，讓我想罵你了。

詠晴：哈哈，好啦。我今天早上看到新聞說千萬別送馬克杯跟面膜。除了這些以外，其他的禮物都很受歡迎吧。

高夏：那聽完明豪跟他們班的同學介紹波蘭聖誕的習俗以後，陪我去挑小天使的禮物吧。

Gāoxià: Wǒ gānggāng yùdào yǒu rén zài gàobái.

Yǒngqíng: Shèngdànjié kuài dào le, Dàgài shì xiǎng yào yǒu ge qíngrén yìqǐ guò Shèngdànjié, nà jiéguǒ zěnmeyàng?

Gāoxià: Dāngrán chénggōng le, yàobùrán hěn diūliǎn ba.

Yǒngqíng: Shàng cì bú shì yě yǒurén yě gēn nǐ gàobái ma, kěshì nǐ jùjué le.

Gāoxià: Wǒ zhǐshì bǎ tā dàngchéng péngyǒu éryǐ.

Yǒngqíng: Shéi jiào nǐ yào dāyìng gēn tā zài Shèngdànjié yuēhuì.

Gāoxià: Wǒ yǐwéi tā zhǐshì yuē wǒ yìqǐ guò Shèngdànjié, ér bùshì yào gēn wǒ yuēhuì.

Yǒngqíng: Yěshì la, zài Táiwān Shèngdànjié jiùshì gēn péngyǒu yìqǐ guò de, nánguài nǐ wùhuì le.

Gāoxià: Ērqiě, zài Bōlán wǒmen huì yāoqǐng méiyǒu jiārén de péngyǒu huíjiā guò Shèngdànjié a, wǒ yǐwéi...

Yǒngqíng: Yǐwéi tā shì nǐ de xiǎotiānshǐ ma? Cái yuē nǐ qù tā jiā chīfàn ma? Hāhā.

Gāoxià: Duì'a, nǐ zěnmē zhīdào wǒmen bān yě wánle xiǎotiānshǐ gēn xiǎozhǔrén de yóuxì? Nǐ chōudào dāng shéi de xiǎotiānshǐ?

Yǒngqíng: *Cái bú gàosù nǐ.*
 Gāoxià: *Nà nǐ gēn wǒ shuō, dāng xiǎotiānshǐ, xiǎo kǎpiàn yào xiě shénme?*
 Yǒngqíng: *Nǐ xiǎng xiě shénme jiù xiě shénme.*
 Gāoxià: *Nà Shèngdànjié jiāohuàn lǐwù, nǐ yào sòng shénme?*
 Yǒngqíng: *Nǐ xiǎng sòng shénme jiù sòng shénme.*
 Gāoxià: *Nǐ zhème shuōhuà tīngqǐlái hěn báimù, ràng wǒ xiǎng mà nǐ le.*
 Yǒngqíng: *Hāhā, hǎo la. Wǒ jīntiān zǎoshàng kàndào xīnwén shuō qiānwàn bié sòng mǎkèbēi gēn miànmó. Chūle zhèxiē yǐwài, qítā de lǐwù dōu hěn shòuhuānyíng ba.*
 Gāoxià: *Nà tīngwán Míngáo gēn tāmen bān de tóngxué jièshào Bōlán Shèngdàn de xísú yǐhòu, pèi wǒ qù tiāo xiǎotiānshǐ de lǐwù ba.*

Gosia: Przed chwilą widziałam, jak ktoś wyznawał miłość.
 Yǒngqíng: Zbliża się Boże Narodzenie, pewnie chce mieć z kim spędzić święta. I jak to się skończyło?
 Gosia: Oczywiście że się udało, inaczej byłoby wstyd, nie?
 Yǒngqíng: Ostatnio ktoś też ci wyznał miłość, prawda? Ale odmówiłaś.
 Gosia: Traktowałam go tylko jak przyjaciela.
 Yǒngqíng: To po co zgodziłaś się na świąteczną randkę z nim?
 Gosia: Myślałam, że po prostu zaprasza mnie na wspólne spędzenie świąt, a nie na randkę.
 Yǒngqíng: No tak, na Tajwanie święta spędza się z przyjaciółmi, nic dziwnego, że źle to zrozumiałaś.
 Gosia: Poza tym w Polsce zapraszamy na święta przyjaciół, którzy nie mają rodziny, myślałam że...
 Yǒngqíng: Myślałaś, że jest twoim tajemniczym Mikołajem i dlatego zaprosił cię do domu na kolację? Haha.
 Gosia: Właśnie! Skąd wiesz, że w naszej klasie też gramy w tajemniczego Mikołaja? Czyim Mikołajem zostałaś?
 Yǒngqíng: Nie powiem ci.
 Gosia: To powiedz mi chociaż, co się pisze na karteczkach jako tajemniczy Mikołaj?
 Yǒngqíng: Napisz, co chcesz.
 Gosia: A co planujesz dać w prezencie na świąteczną wymianę?
 Yǒngqíng: Co chcesz, to daj.
 Gosia: Jak tak mówisz, to brzmisz beznadziejnie i mam ochotę na ciebie narzeczć.
 Yǒngqíng: Haha, no dobra. Dziś rano widziałam w wiadomościach, że absolutnie nie należy dawać kubków ani masечek na twarz. Poza tym wszystkie inne prezenty są mile widziane.
 Gosia: To po tym, jak Michał opowie swojej klasie o polskich zwyczajach bożonarodzeniowych, pójdiesz ze mną wybrać prezent dla mojego podopiecznego?

生詞 Słówka

1. 告白 *gàobái* wyznać miłość
對台灣人來說，告白以後，才會變成男女朋友。
2. 情人 *qíngrén* ukochany, ukochana
你要怎麼過情人節？
3. 結果 *jiéguǒ* rezultat, wynik
你工作面試的結果怎麼樣？
4. 要不然 *yàobùrán* w przeciwnym razie
面試的時候，要讓人印象深刻，要不然不會被錄取。
5. 丟臉 *diūliǎn* zawstydzający
那位學生在路上滑倒了，有人拿手機拍他，他覺得很丟臉。
6. 拒絕 *jùjué* odrzucać, odmawiać
雖然那家公司錄取我，可是我拒絕了。
7. 約會 *yuēhuì* randka, spotkanie towarzyskie
我的室友今天晚上不在家，他去約會了。
8. 而不是 *ér bùshì* a nie, zamiast
A: 我的足球一直都踢得不好，我想放棄了。
B: 你需要的是多練習而不是放棄。
9. 誤會 *wùhuì* źle zrozumieć
這件事情是我誤會你了，對不起。
10. 小天使跟小主人 *xiǎotiānshǐ gēn xiǎozhǔrén* mały aniołek i mały gospodarz
11. 抽 *chōu* losować, ciągnąć
我的同事參加了一個抽獎活動，她抽到了一支新手機。
12. 卡片 *kǎpiàn* kartka okolicznościowa
台灣人通常在聖誕節的時候寫聖誕卡片給朋友。
13. 罵 *mà* strofować, krzyczeć na kogoś
那個小孩因為被父母罵了，所以看起來很不開心。
14. 千萬 *qiānwàn* koniecznie, absolutnie
A: 我喉嚨好痛，喝了一點冰水舒服多了。
B: 千萬別喝冰開水，你的喉嚨會更嚴重！

15. 馬克杯 *mǎkèbēi* kubek typu mug
16. 面膜 *miànmó* maseczka do twarzy
17. 除了…以外，…都… *chúle...yǐwài, ...dōu...* oprócz..., poza...
除了星期六下午以外，其他的時間我都有空。
18. 挑 *tiāo* wybierać
我的女朋友挑了一頂運動帽當成我的情人節禮物。

明豪的臉書

因為我的台灣同學一點也不了解波蘭文化，所以他們邀請我分享波蘭的聖誕習俗。對波蘭人來說，聖誕夜是一個家人團圓的日子，但是對台灣人來說，這是一個跟朋友開派對的日子。台灣人以為聖誕節跟感恩節一樣，西方人都吃火雞，所以聽到波蘭人聖誕夜是吃鯉魚，而不是吃火雞，讓他們感到驚訝。不過，聽過我的介紹以後，現在終於弄清楚了，每個國家不都有一樣的聖誕習俗。

為了讓我的同學更了解波蘭，我跟他們說明波蘭的聖誕夜跟台灣的除夕夜差不多，大家都要回家跟家人團圓。除了跟家人團圓以外，很巧的是，波蘭人聖誕夜吃餃子，台灣人除夕夜也吃餃子。但是不同的是，波蘭人因為一年有十二個月而準備12道菜，台灣人因為十全十美而準備10道菜。

另外，在波蘭，聖誕節以前有一個聖尼古拉節，在那一天聖誕老人會送給小孩禮物，所以家人把禮物放在鞋子裡；在台灣，農曆新年，我們也相信有財神爺會送給我們福氣，然後家人也把錢放在紅包裡面，送給小孩。最後，有的波蘭人聖誕節去教堂，有的臺灣人農曆新年第一天去廟裡拜拜。我的同學們聽我這麼一說，大家都覺得其實聖誕節跟農曆新年的習俗有點像。

讚

留言

分享

Míngáo de Liǎnshū

Yīnwèi wǒ de Táiwān tóngxué yìdiǎn yě bù liǎojiě Bōlán wénhuà, suǒyǐ tāmen yāoqǐng wǒ fēnxiǎng Bōlán de Shèngdàn xísú. Duì Bōlán rén lái shuō, Shèngdànyè shì yí ge jiārén tuányuán de rìzi, dànshì duì Táiwān rén lái shuō, zhè shì yí ge gēn péngyǒu kāi pàiduì de rìzi. Táiwān rén yǐwéi Shèngdànjíe gēn Gǎn'ēnjié yíyàng, xīfāng rén dōu chī huǒjī, suǒyǐ tīngdào Bōlán rén Shèngdànyè shì chī lǐyú, ér bùshì chī huǒjī, ràng tāmen gǎndào jīngyà. Búguò, tīngguò wǒ de jièshào yǐhòu, xiànzài zhōngyú nòng qīngchǔ le, měi ge guójiā bù dōu yǒu yíyàng de Shèngdàn xísú.

Wèile ràng wǒ de tóngxué gèng liǎojiě Bōlán, wǒ gēn tāmen shuōmíng Bōlán de Shèngdànyè gēn Táiwān de Chúxiyè chàbùduō yíyàng, dàjiā dōu yào huíjiā gēn jiārén tuányuán. Chule gēn jiārén tuányuán yǐwài, hěn qiǎo de shì, Bōlán rén Shèngdànyè chī jiǎozi, Táiwān rén Chúxiyè yě chī jiǎozi. Dànshì bùtóng de shì, Bōlán rén yīnwéi yì nián yǒu shí'èr ge yuè ér zhǔnbèi 12 dào cài, Táiwān rén yīnwéi shíquán-shíměi ér zhǔnbèi 10 dào cài.

Lìngwài, zài Bōlán, Shèngdànjíe yǐqián yǒu yí ge Shèngnígǔlǎijié, zài nà yì tiān Shèngdàn Lǎorén huì sòng gěi xiǎohái lǐwù, suǒyǐ jiārén bǎ lǐwù fàng zài xiézi lǐ; zài Táiwān, Nónglǐ Xīnnián, wǒmen yě xiāngxìn yǒu Cáishényé huì sòng gěi wǒmen fúqì, ránhòu jiārén yě bǎ qián fàng zài hóngbāo lǐmiàn, sòng gěi xiǎohái. Zuìhòu, yǒude Bōlán rén Shèngdànjíe qù jiàotáng, yǒude Táiwān rén nónglǐ xīnnián dī yì tiān qù miào lǐ bàibài. Wǒ de tóngxué men tīng wǒ zhème yìshuō, dàjiā dōu juéde qíshí Shèngdànjíe gēn Nónglǐ Xīnnián de xísú yǒudiǎn xiàng.

Zàn

Liúyán

Fēnxiǎng

Facebook Michała

Ponieważ moi tajwańscy koledzy zupełnie nie znają polskiej kultury, zaprosili mnie, żebym podzielił się polskimi tradycjami bożonarodzeniowymi. Dla Polaków Wigilia to dzień spotkania rodzinnego, ale dla Tajwańczyków to dzień imprezowania z przyjaciółmi. Tajwańscy myśleli, że w Boże Narodzenie, tak jak w Święto Dziękczynienia, ludzie z Zachodu jedzą indyka, więc byli zaskoczeni, gdy usłyszeli, że Polacy w Wigilię jedzą karpia, a nie indyka. Jednak po moim wprowadzeniu wreszcie zrozumieli, że nie wszystkie kraje mają takie same zwyczaje bożonarodzeniowe.

Aby moi koledzy lepiej zrozumieli Polskę, wyjaśniłem im, że polska Wigilia jest podobna do wigilii chińskiego Nowego Roku - wszyscy wracają do domu na spotkanie z rodziną. Oprócz rodzinnego spotkania, ciekawym zbiegiem okoliczności jest to, że Polacy w Wigilię jedzą pierogi, a Tajwańscy w wigilię Nowego Roku też jedzą pierogi. Różnica polega na tym, że Polacy przygotowują 12 potraw ze względu na dwanaście miesięcy w roku, podczas gdy Tajwańscy przygotowują 10 potraw, ponieważ liczba 10 symbolizuje doskonałość.

Poza tym w Polsce przed Bożym Narodzeniem są Mikołajki, kiedy to Święty Mikołaj przynosi dzieciom prezenty, więc rodzina wkłada prezenty do butów; na Tajwanie w chiński Nowy Rok wierzymy, że Bóg Bogactwa przynosi nam szczęście, a rodzina wkłada pieniądze do czerwonych kopert i daje je dzieciom. Na koniec, niektórzy Polacy w Boże Narodzenie idą do kościoła, a niektórzy Tajwańscy pierwszego dnia chińskiego Nowego Roku idą do świątyni. Gdy to wszystko opowiedziałem, moi koledzy uznali, że zwyczaje Bożego Narodzenia i chińskiego Nowego Roku są trochę podobne.

Lubię to!

Skomentuj

Udostępnij

生詞 Słówka

1. 團圓 *tuányuán* spotykać się z rodziną
對台灣人來說，農曆新年、清明節和中秋節都是跟家人團圓的日子。
2. 感恩節 *Gǎn'ēnjié* Święto Dziękczynienia
3. 西方人 *xīfāngrén* ludzie z Zachodu
對台灣人來說，住在歐洲跟美洲的人都是西方人。
4. 火雞 *huǒjī* indyk
台灣人通常不吃火雞，可是嘉義的火雞肉飯很有名。
5. 終於 *zhōngyú* w końcu
經過多次的告白以後，她終於願意(yuànyì/chętny) 當我的女朋友了。
6. 為了 *wèile* w celu, aby
為了出國旅行，他開始每天存錢。
7. 更 *gèng* bardziej
明豪比我更了解台灣文化。
8. 說明 *shuōmíng* wyjaśnić objaśnić
這個生詞我不懂，你可以用簡單的中文說明嗎？
9. 除夕夜 *Chúxìyè* wigilia Nowego Roku
10. 差不多 *chàbùduō* mniej więcej prawie
全部的客人都差不多到了，派對可以開始了！
11. 不同 *bùtóng* inny, różny
每個人遇到的困難都不同，所以每個人都覺得自己最辛苦。
12. 因為…而… *yīnwèi...ér...* ponieważ... to...
我的同事因為要參加展覽會而來台灣。
13. 十全十美 *shíquán-shíměi* idealny
世界上沒有十全十美的人，每個人都有做得好跟做不好的部分。

14. 聖尼古拉節 *Shèngnígǔlājié* Mikołajki
15. 財神爺 *Cáishényé* bóg bogactwa
16. 福氣 *fúqì* szczęście, pomyślność
 大家都說我的奶奶很有福氣，因為她活得很久，也有很多孩子跟孫子。
17. 教堂 *jiàotáng* kościół
 台灣人去波蘭喜歡參觀教堂，就跟波蘭人來台灣喜歡參觀廟一樣。
18. 廟 *miào* świątynia
 台灣有很多不同種的廟，想要考試考得好，就去文昌廟 (*Wénchāng Miào*/ Świątynia Wenchang, boga literatury)，想要找到男女朋友，就去月老廟 (*Yuèlǎo Miào*/ Świątynia Yue Lao, boga małżeństw i związków)。
19. 拜拜 *bàibài* modlić się
 對有的台灣人來說，要是想要事情順利，就會去廟裡拜拜。

語法解釋 Objaśnienia gramatyczne

I. Konstrukcja V什麼/誰，就V什麼/誰

Konstrukcja ta wyraża dowolność wyboru i występuje w kilku wariantach, różniących się zaimkami pytajnymi.

1. Podstawowe struktury:

- V什麼，就V什麼 (V *shénme*, jiù V *shénme*) – „cokolwiek..., to właśnie to...”
- V誰，就V誰 (V *shéi*, jiù V *shéi*) – „z kimkolwiek..., to właśnie z tym...”
- V + 哪裡 + ， + 就 + V + 哪裡
- V + 幾Klasyfikator，就V幾Klasyfikator
- 怎麼 + V，+ 就 + 怎麼V

2. Przykłady:

- 想學什麼，就學什麼。 (*Xiǎng xué shénme, jiù xué shénme.*) – Ucz się tego, czego chcesz.
- 想找誰幫忙，就找誰幫忙。 (*Xiǎng zhǎo shéi bāngmáng, jiù zhǎo shéi bāngmáng.*) – Poproś o pomoc kogo chcesz.
- 想怎麼去，就怎麼去。 (*Xiǎng zěnmē qù, jiù zěnmē qù.*) – Idź tak, jak chcesz.
- 想去哪裡，就去哪裡。 (*Xiǎng qù nǎli, jiù qù nǎli.*) – Idź tam, gdzie chcesz.
- 要跟誰去玩，就跟誰去玩。 (*Yào gēn shéi qù wán, jiù gēn shéi qù wán.*) – Idź się bawić z tym, z kim chcesz.
- 喜歡做什麼運動，就做什麼運動。 (*Xǐhuan zuò shénme yùndòng, jiù zuò shénme yùndòng.*) – Uprawiaj taki sport, jaki lubisz.

Ćwiczenie 1: Uzupełnij zdania używając podanych czasowników

i 什麼/誰/怎麼/哪裡

Przykład: 請 → 想請誰來，就請誰來。 (*Xiǎng qǐng shuí lái, jiù qǐng shuí lái.*)

1. 認識 (新朋友)
2. 介紹 (朋友)
3. 參加 (活動)
4. 去 (旅行)
5. 喝 (珍珠奶茶)

Ćwiczenie 2: Przekształć zdania na konstrukcję z 什麼/誰

Przykład: 你可以選擇(xuǎnzé/wybierać)任何(rènhé/każdy)餐廳

→ 想去什麼餐廳，就去什麼餐廳。(Xiǎng qù shénme cāntīng, jiù qù shénme cāntīng.)

1. 你可以選擇任何朋友當室友。
2. 你可以參加任何運動。
3. 你可以找任何人聊天。
4. 你可以選擇任何方法到購物中心。
5. 你可以選擇去任何城市上大學。
6. 你可以選擇任何時間來找老師。

II. Konstrukcja 對...來說

Konstrukcja 對...來說 (duì... láishuō) oznacza „z punktu widzenia...”, „dla...”. Używana jest do wyrażania opinii lub sytuacji z określonej perspektywy.

1. Podstawowa struktura:

- 對 + rzeczownik/zaimek + 來說 + zdanie

2. Przykłady:

- 對學生來說，放假是最開心的事。(Duì xuéshēng láishuō, fàngjià shì zuì kāixīn de shì.) – Dla uczniów wakacje są najszczęśliwszym czasem.
- 對工程師來說，這個問題很簡單。(Duì gōngchéngshī láishuō, zhège wèntí hěn jiǎndān.) – Dla inżyniera ten problem jest prosty.
- 對年輕人來說，網路很重要。(Duì niánqīng rén láishuō, wǎnglù hěn zhòngyào.) – Dla młodych ludzi Internet jest bardzo ważny.

Ćwiczenie 1: Uzupełnij zdania, wybierając odpowiednią grupę osób

A. 老人 B. 小孩子 C. 工程師 D. 服務生

Przykład: 對____來說，玩遊戲最重要。→ 對小孩子來說，玩遊戲最重要。(Duì xiǎo háizi láishuō, wán yóuxì zuì zhòngyào.)

1. 對____來說，每天運動是最好的習慣。
2. 對____來說，電腦是最重要的工具。
3. 對____來說，一直站著工作很辛苦。

Ćwiczenie 2: Zamień zdania na konstrukcję z 對...來說

Przykład: 年輕人常常熬夜。→ 對年輕人來說，熬夜是很普通(*pǔtōng de/zwykły*)的事。(Dù niánqīngrén láishuō, áoyè shì hěn pǔtōng de shì.)

1. 女生喜歡逛街。→
2. 學生不想考試。→
3. 上班族沒時間運動。→

III. Wyrażenie 要不然 (*yàobùrán*)

要不然 w tej konstrukcji wyraża możliwą konsekwencję lub skutek w sytuacji przeciwnej do opisanej. Można ją przetłumaczyć jako „bo inaczej”, „w przeciwnym razie”.

[Uwaga: 要不然 ma także funkcję przedstawiania rozwiązania alternatywnego dla jakiejś sytuacji, która została omówiona w innym miejscu podręcznika.]

1. Podstawowe użycie omawianej funkcji:
 - Wskazuje na skutek, który nastąpiłby w przeciwnym przypadku.
 - Często pojawia się w ostrzeżeniach lub radach.
2. Struktura zdania:
 - 要不然 B gdzie B to konsekwencja, która nastąpiłaby w przeciwnym razie
3. Przykłady:
 - 當然成功了，要不然很丟臉吧？(*Dāngrán chénggōng le, yàobùrán hěn diūliǎn ba?*) – Oczywiście, że się udało, bo inaczej byłoby wstyd, prawda?
 - 面試的時候，要讓人印象深刻，要不然不會被錄取。(Miànshì de shíhou, yào ràng rén yìnxiàng shēnkè, yàobùránbú huì bèi lùqǔ.) – Podczas rozmowy kwalifikacyjnej trzeba zrobić dobre wrażenie, w przeciwnym razie nie zostanie się przyjętym.
 - 你趕快走，要不然會遲到。(Nǐ gǎnkuài zǒu, yàobùrán huì chídào.) – Szybko idź, bo inaczej się spóźnisz.

Ćwiczenie 1: Połącz zdania używając 要不然

Przykład: 面試要認真準備 / 沒有任何公司錄取你 → 面試要認真準備，要不然沒有公司想錄取你。(Miànshì yào rènzhēn zhǔnbèi, yàobùrán méiyǒu gōngsī xiǎng lùqǔ nǐ.)

1. 你替我做功課 / 我不陪你看電影
2. 現在馬上回家 / 沒有公車了
3. 對妹妹好一點 / 被爸爸念
4. 得準備考試 / 考得不好

Ćwiczenie 2:

Przykład: 今天要記得丟回收，要不然垃圾越來越多，太臭了。(Jīntiān yào jìdé diū huīshōu, yàobùrán lèsè yuèláiyuè duō, tài chòu le.)

1. 老闆需要給我時間準備，_____。
2. 你得打電話跟家人說你不回家，_____。
3. 她要去買聖誕禮物給男朋友，_____。

IV. Konstrukcja 而不是

而不是 (ér búshì) oznacza „a nie”, „zamiast”. Służy do przeciwstawienia dwóch elementów, podkreślając wybór jednego z nich.

1. Podstawowe struktury:

- element A + 而不是 + element B
- (只)是...，而不是

2. Przykłady:

- 你應該要多喝水而不是喝咖啡。(Nǐ yīnggāi duō hē shuǐ ér búshì hē kāfēi.) – Powinienesz więcej pić wody, a nie kawy.
- 我喜歡散步而不是搭車。(Wǒ xǐhuan sànbù ér búshì dā chē.) – Wolę chodzić, a nie jeździć samochodem.
- 病人需要的是休息而不是運動。(Bìngrén xūyào xiūxi ér búshì yùndòng.) – Potrzebuję odpoczynku, a nie ćwiczeń.
- 他只是約我一起過聖誕節，而不是要跟我約會。(Tā zhǐshì yuē wǒ yìqǐ guò Shèngdànjié, ér búshì yào gēn wǒ yuēhuì.) – On tylko zaprosił mnie na wspólne spędzenie Bożego Narodzenia, a nie na randkę.

Ćwiczenie 1: Połącz zdania używając 而不是

Przykład: 學生/應該要看書/看電視 → 學生應該要看書而不是看電視。

(*Xuéshēng yīnggāi yào kànshū ér búshì kàn diànshì.*)

1. 他/想學法文/英文
2. 台灣人除夕夜/要回家團圓/在外面跟朋友吃飯
3. 要讓身體好/應該要早一點睡覺 / 常熬夜
4. 大部分的台灣人/信佛教/信天主教(*Tiānzhǔjiào*/katolicyzm)

Ćwiczenie 2: Połącz zdania używając 是... 而不是

Przykład: 小孩子哭了，/想要找媽媽/肚子餓 → 小孩哭了，是想要找媽媽，而不是肚子餓了。(*Xiǎohái kū le, shì xiǎng yào zhǎo māma, ér búshì dùzi è le.*)

1. 你需要的/多練習/放棄
2. 波蘭人聖誕夜/吃鯉魚 / 火雞
3. 大家/面試/交朋友
4. 他/想跟你告白/當普通朋友

V. Użycie 千萬

千萬 (*qiānwàn*) używane jest do wyrażania silnego nakazu, sugestii lub zakazu. Oznacza „koniecznie”, „absolutnie” i często występuje w połączeniu z 要 lub 別.

1. Podstawowe struktury:

- 千萬 + 要 + czasownik (silny nakaz)
- 千萬 + 別/不要 + czasownik (silny zakaz)

2. Przykłady:

- 千萬別遲到。(*Qiānwàn bié chídào.*) – Absolutnie się nie spóźnij.
- 千萬要帶手機。(*Qiānwàn yào dài shǒujī.*) – Koniecznie weź telefon.
- 千萬不要忘記吃藥。(*Qiānwàn búyào wàngì chī yào.*) – Absolutnie nie zapomnij wziąć lekarstwa.

Ćwiczenie 1: Utwórz zdania z 千萬

Przykład: 帶錢包 → 千萬別忘了帶錢包。(*Qiānwàn bié wàngle dài qiánbāo*)

1. 鎖門
2. 關燈
3. 帶傘
4. 把筷子插(*chā*/wetknąć)在飯上面

VI. Konstrukcja 除了...以外，...都...

Konstrukcja 除了...以外，...都... (*chúle...yǐwài,...dōu...*) oznacza „oprócz..., wszystko/wszyscy...”. Służy do wyłączenia jednego elementu ze zbioru.

1. Podstawowa struktura:

- 除了 + element wyłączony + 以外， + podmiot + 都 + orzeczenie

2. Przykłady:

- 除了週末以外，我平日每天都去運動。 (*Chúle zhōumò yǐwài, wǒ píngrì měitiān dōu qù yùndòng.*) – Oprócz weekendów, codziennie chodzę ćwiczyć.
- 除了英文以外，什麼外語他都不會說。 (*Chúle Yīngwén yǐwài, shénme wàiyǔ tā dōu bú huì shuō.*) – Oprócz angielskiego, nie zna żadnego języka obcego.
- 除了游泳以外，其他的運動我都喜歡。 (*Chúle yóuyóǒng yǐwài, qítā de yùndòng wǒ dōu xǐhuan.*) – Oprócz pływania, lubię wszystkie sporty.

Ćwiczenie 1: Uzupełnij zdania używając 除了...以外，...都...

Przykład: 大家都交作業了，只有你沒交。→除了你以外，大家都交作業了。
(*Chúle nǐ yǐwài, dàjiā dōu jiāo zuòyè le.*)

1. 他只會說法文。→
2. 朋友給他的建議當中，他只聽得進去稱讚。→
3. 他得到很多面試的機會，可是只參加了台積電的。→
4. 甜點你都喜歡，只有蘋果蛋糕你不喜歡。→

VII. Użycie 為了

為了 (*wèile*) oznacza „w celu”, „aby”, „żeby”. Wprowadza cel działania.

1. Podstawowa struktura:

- 為了 + cel + zdanie

2. Przykłady:

- 為了身體健康，我每天喝水。 (*Wèile shēntǐ jiànkāng, wǒ měitiān hē shuǐ.*) – Dla zdrowia codziennie piję wodę.
- 為了買房子，我每個月存錢。 (*Wèile mǎi fángzi, wǒ měi ge yuè cún qián.*) – Aby kupić mieszkanie, co miesiąc oszczędzam.
- 為了這份工作，她去學英文。 (*Wèile zhè fèn gōngzuò, tā qù xué Yīngwén.*) – Ze względu na pracę poszła uczyć się angielskiego.

Ćwiczenie 1: Uzupełnij zdania używając 為了

Przykład: 考試/我/複習 → 為了考試，我需要複習。
(*Wèile kǎoshì, wǒ xūyào fùxí.*)

1. 到處旅行/年輕人/存錢
2. 身體健康/老人/每天運動
3. 找到好工作/大學生/認真(*rènzhēn*/ poważny)學習

VIII.Konstrukcja 因為...而...

Konstrukcja 因為...而... (*yīnwèi...ér...*) oznacza „ponieważ..., to...”. Wyraża związek przyczynowo-skutkowy.

1. Podstawowa struktura:

- 因為 + przyczyna + 而 + skutek

2. Przykłady:

- 學生因為感冒很嚴重而請假。 (*Xuéshēng yīnwèi gǎnmào hén yánzhòng ér qǐngjià.*) – Z powodu poważnego przeziębienia student wziął wolne.
- 店員因為天氣太熱而開冷氣。 (*Diànyuán yīnwèi tiānqì tài rè ér kāi lěngqì.*) – Ponieważ jest gorąco, obsługa sklepu włącza klimatyzację.
- 小孩因為太累而睡著了。 (*Xiǎohái yīnwèi tài lèi ér shuìzháo le.*) – Dziecko zasnęło z powodu zmęczenia.

Ćwiczenie 1: Połącz zdania używając 因為...而...

Przykład: 我們/下雨/不出門 → 我們因為下雨而不出門。
(*Wǒmen yīnwèi xià yǔ ér bù chūmén.*)

1. 高夏/生病/吃藥
2. 老闆/工作忙/不能去
3. 同學/天氣冷/穿了外套

第十課 去台南逛逛吧

Lekcja 10. Wybierzmy się do Tainanu

對話一

- 高夏：離開台灣以前，我想去台南逛逛！
- 詠晴：連蘭嶼你都去過了，你竟然還沒去過台南。
- 高夏：你也知道，我是為了浮潛而特別去蘭嶼的。
- 詠晴：不過你怎麼突然想到要去台南玩？
- 高夏：因為我們的同學不停地告訴我，台南有多麼好玩，食物又有多麼好吃。
- 詠晴：沒錯！如果你仔細地看，路上就有一些招牌寫著台南小吃或是府城小吃。
- 高夏：府城？是台灣以前的首都嗎？我第一次聽到這件事情，我以為台灣的首都一直在台北。
- 詠晴：一剛開始的首都在台南，是後來才搬到台北的。
- 高夏：被你這麼一說，我好像一點也不了解台灣的歷史，我要認真地找資料。
- 詠晴：你就用這次的機會，好好地了解一下台灣的歷史吧。
- 高夏：好，那我們要多參觀幾個古蹟。你最推薦的景點是什麼？
- 詠晴：這個問題我得好好地想想，下次再告訴你。不過我知道台南有很多老房子改建的咖啡廳、餐廳、旅館。
- 高夏：聽起來真不錯。

Gāoxià: *Líkāi Táiwān yǐqián, wǒ xiǎng qù Táinán guàngguàng!*
Yǒngqíng: *Lián Lányǔ nǐ dōu qùguò le, nǐ jìngrán hái méi qùguò Táinán.*
Gāoxià: *Nǐ yě zhīdào, wǒ shì wèile fúqiǎn ér tèbié qùle Lányǔ de.*
Yǒngqíng: *Búguò nǐ zěnméi túrán xiāngdào yào qù Táinán wán?*
Gāoxià: *Yīnwèi wǒmen de tóngxué bùtíng de gàosù wǒ, Táinán yǒu duōme hǎowán, shíwù yòu yǒu duōme hǎochī.*
Yǒngqíng: *Méicuò! Rúguǒ nǐ zǐxì de kàn, lùshàng jiù yǒu yìxiē zhāopái xiězhe Táinán xiǎochī huòshì Fǔchéng xiǎochī.*
Gāoxià: *Fǔchéng? Shì Táiwān yǐqián de shǒudū ma? Wǒ dì yī cì tīngdào zhè jiàn shìqíng, wǒ yǐwéi Táiwān de shǒudū yìzhí zài Táiběi.*
Yǒngqíng: *Yìgāng kāishǐ de shǒudū zài Táinán, shì hòulái cái bāndào Táiběi.*
Gāoxià: *Bèi nǐ zhème yìshuō, wǒ hǎoxiàng yìdiǎn yě bù liǎojiě Táiwān de lìshǐ, wǒ yào rènzhēn de zhǎo zīliào.*
Yǒngqíng: *Nǐ jiù yòng zhè cì de jīhuì, hǎohǎo de liǎojiě yíxià Táiwān de lìshǐ ba.*
Gāoxià: *Hǎo, nà wǒmen yào duō cānguān jǐge gǔjī. Nǐ zuì tuījiàn de jǐngdiǎn shì shénme?*
Yǒngqíng: *Zhè ge wèntí wǒ děi hǎohǎo de xiāngxiǎng, xià cì zài gàosù nǐ. Búguò wǒ zhīdào Táinán yǒu hěn duō lǎo fángzi gǎijiàn de kāfēi tīng, cāntīng, lǚguǎn.*
Gāoxià: *Zhè tīngqǐlái zhēn búcuò.*

Gosia: Zanim wyjadę z Tajwanu, chcę się wybrać na wycieczkę do Tainanu!
Yǒngqíng: Byłaś nawet na wyspie Lanyu, a jeszcze nie byłaś w Tainanie?
Gosia: Sama wiesz, że na Lanyu pojechałam specjalnie na nurkowanie z rurką.
Yǒngqíng: Ale czemu nagle chcesz się wybrać do Tainanu?
Gosia: Bo nasi koledzy ciągle mi opowiadają, jak fajnie jest w Tainanie i jakie tam jest dobre jedzenie.
Yǒngqíng: Dokładnie! Jak się dobrze rozejrzysz, na ulicy jest dużo szyldów z napisem “przekąski z Tainanu” albo “przekąski z Fu-cheng”.
Gosia: Fu-cheng? To była dawna stolica Tajwanu? Pierwszy raz o tym słyszę, myślałam, że stolica Tajwanu zawsze była w Tajpej.
Yǒngqíng: Na początku stolica była w Tainanie, dopiero później przeniesiono ją do Tajpej.
Gosia: Jak tak mówisz, to zdaję sobie sprawę, że kompletnie nie znam historii Tajwanu, muszę porządnie poszukać informacji.
Yǒngqíng: Wykorzystaj tę okazję, żeby dobrze poznać historię Tajwanu.
Gosia: Dobra, to zwiedzimy więcej zabytków. Jakie miejsca najbardziej polecasz?
Yǒngqíng: Muszę się nad tym dobrze zastanowić, powiem ci następnym razem. Ale wiem, że w Tainanie jest dużo kawiarni, restauracji i hoteli w przebudowanych starych domach.
Gosia: Brzmi świetnie.

生詞 Słówka

1. 連…都 *lián...dōu* nawet...
這個字真的太難了，連老師都不知道。
2. 蘭嶼 *Lányǔ* Wyspa Orchidei
3. 為了…而 *wèile...ér* aby... to...
他為了要找到薪水好的工作而決定搬去義大利。
4. 不停地 *bùtíng de* bez przerwy, nieustannie
那位學生把撿到的錢包送回警察局，所以警察不停地稱讚她。
5. 多（麼） *duō(me)* tak bardzo
聽說他被那家公司錄取了，這是多麼開心的事情。
6. 又 *yòu* znowu, ponownie
我的同學去台南旅行，吃了牛肉湯，又吃了潤餅。這些都是有名的台南小吃。
7. 仔細地 *zǐxì de* uważnie, dokładnie
如果你仔細地想一想，你就知道為什麼錯了。
8. 招牌 *zhāopái* szyld, tabliczka
那家餐廳的招牌那麼小，難怪客人都找不到它在哪。
9. 府城 *fǔchéng* stolica prowincji
本來台灣的府城在台南，後來搬到了台北。
10. 首都 *shǒudū* stolica
大部分的國家只有一個首都，可是有些國家有兩、三個首都。
11. 好好地 *hǎohǎo de* porządnie, należycie
生病的時候，一定要好好地休息，才會好得快。
12. 歷史 *lìshǐ* historia
有些人覺得台灣跟波蘭的歷史有一點像。
13. 古蹟 *gǔjī* zabytek, miejsce historyczne
台南有名的古蹟有赤崁樓(*Chikǎnlóu*/Wieża Chikan)、孔廟(*Kǒngmiào*/Świątynia Konfucjusza)和林百貨(*Lín bǎihuò*/Dom towarowy Hayashi)。

14. 景點 *jǐngdiǎn* atrakcja turystyczna
台灣最受外國人歡迎的自然景點是太魯閣國家公園。
15. 改建 *gǎijiàn* przebudować, przekształcić
現在有越來越多老房子改建的咖啡廳非常受年輕人的歡迎。

對話二

- 高夏：上次我們聊完以後，我認真地上網查了一些資料。
- 詠晴：有什麼新發現嗎？
- 高夏：台南給人的印象就像克拉克夫那樣。
- 詠晴：什麼樣的印象？
- 高夏：就是文化城市的印象，我想台南的古蹟應該像克拉克夫一樣豐富。
- 詠晴：那麼，克拉克夫也像台南一樣曾經是舊首都嗎？
- 高夏：對，所以克拉克夫是一個歷史、文化都很豐富的城市，看起來台南也是。
- 詠晴：台南除了歷史文化很豐富以外，也有很多自然的景點
- 高夏：而且對遊客來說，克拉克夫跟台南都是最值得拜訪的城市。
- 詠晴：我記得有一位作家說過台南是一個適合人們作夢、戀愛、結婚和生活的地方。
- 高夏：聽起來那麼美好的城市，我竟然連一次都沒去過。
- 詠晴：我們一定要趁你回國以前，好好地到台南去玩一趟。
- 高夏：真沒想到時間過得這麼快。
- 詠晴：你才來台灣十個月，就要準備回波蘭了。
- 高夏：沒關係，我要好好地安排這剩下的一個月，把那些沒去過的城市都玩一遍，沒吃過的東西都吃一遍。

- Gāoxià: *Shàng cì wǒmen liáowán yǐhòu, wǒ rènzhēn de shàngwǎng chále yìxiē zīliào.*
- Yǒngqíng: *Yǒu shéme xīn fāxiàn ma?*
- Gāoxià: *Táinán gěi rén de yìnxiàng jiù xiàng Kèlākèfū nàyang.*
- Yǒngqíng: *Shénmeyàng de yìnxiàng?*
- Gāoxià: *Jiùshì wénhuà chéngshì de yìnxiàng, wǒ xiǎng Táinán de gǔjī yīnggāi xiàng Kèlākèfū yíyàng fēngfù.*
- Yǒngqíng: *Nàme, Kèlākèfū yě xiàng Táinán yíyàng céngjīng shì jiù shǒudū ma?*
- Gāoxià: *Duì, suǒyǐ Kèlākèfū shì yí ge lìshǐ, wénhuà dōu hěn fēngfù de chéngshì, kànqīlái Táinán yěshì.*
- Yǒngqíng: *Táinán chule lìshǐ wénhuà hěn fēngfù yǐwài, yěyǒu hěnduō zìrán de jǐngdiǎn.*
- Gāoxià: *Érqiě duì yóukè láishuō, Kèlākèfū gēn Táinán dōu shì zuì zhídé bàifǎng de chéngshì.*
- Yǒngqíng: *Wǒ jìdé yǒu yí wèi zuòjiā shuōguò Táinán shì yí ge shìhé rénmen zuòmèng, liàn'ài, jiéhūn hàn shēnghuó de dìfāng.*
- Gāoxià: *Tīngqīlái nàme měihǎo de chéngshì, wǒ jìngrán lián yí cì dōu méi qùguò.*
- Yǒngqíng: *Wǒmen yídìng yào chèn nǐ huíguó yǐqián, hǎohǎo de dào Táinán qù wán yí tàng.*
- Gāoxià: *Zhēn méi xiǎngdào shíjiān guòde zhème kuài.*
- Yǒngqíng: *Nǐ cái lái Táiwān shí ge yuè, jiù yào zhǔnbèi huí Bōlán le.*
- Gāoxià: *Méiguānxi, wǒ yào hǎohǎo de ānpái zhè shèngxià de yí ge yuè, bǎ nà xiē méi qùguò de chéngshì dōu wán yí biàn, méi chīguò de dōngxi dōu chī yí biàn.*
- Gosia: Po naszej ostatniej rozmowie, porządnie przeszukałam internet.
- Yǒngqíng: Odkryłaś coś nowego?
- Gosia: Tainan sprawia podobne wrażenie jak Kraków.
- Yǒngqíng: Jakie wrażenie?
- Gosia: Wrażenie miasta kultury. Myślę, że Tainan ma tyle zabytków co Kraków.
- Yǒngqíng: A czy Kraków, tak jak Tainan, też był kiedyś dawną stolicą?
- Gosia: Tak, dlatego Kraków jest miastem bogatym w historię i kulturę, i wygląda na to, że Tainan też.
- Yǒngqíng: Tainan, oprócz bogatej historii i kultury, ma też wiele atrakcji przyrodniczych.
- Gosia: Poza tym dla turystów Kraków i Tainan to miasta, które najbardziej warto odwiedzić.
- Yǒngqíng: Pamiętam, że pewien pisarz powiedział, że Tainan to miejsce idealne do marzeń, zakochiwania się, zawierania małżeństw i życia.
- Gosia: Brzmi jak wspaniałe miasto, a ja ani razu tam nie byłam.
- Yǒngqíng: Musimy koniecznie wybrać się do Tainanu, zanim wrócisz do kraju.
- Gosia: Nie mogę uwierzyć, że czas tak szybko minął.
- Yǒngqíng: Jesteś na Tajwanie dopiero dziesięć miesięcy, a już musisz szykować się do powrotu do Polski.
- Gosia: Nic nie szkodzi, dobrze zaplanuję ten ostatni miesiąc, odwiedzę wszystkie miasta, w których jeszcze nie byłam, i spróbuję wszystkich potraw, których jeszcze nie jadłam.

生詞 Słówka

1. 認真地 *rènzhēn de* poważnie, starannie
這次我認真地準備了口頭報告
2. 發現 *fāxiàn* odkryć, zauważyć
這已經不是新發現了，大家都知道了。
3. 克拉克夫 *Kèlākèfū* Kraków
4. 舊 *jiù* stary
這件舊衣服是阿嬤送我的，所以我一直好好地穿著。
5. 自然 *zìrán* natura
通常喜歡自然風景的遊客來台灣一定會去太魯閣國家公園。
6. 印象 *yìnxiàng* wrażenie
要怎麼做才可以給人好的印象？
7. 什麼樣 *shénmeyàng* jaki, jakiego rodzaju
你喜歡什麼樣的衣服？
8. 遊客 *yóukè* turysta
故宮博物院是最多外國遊客到台灣一定要去參觀的景點。
9. 值得 *zhídé* być wartym, opłacać się
台灣作家吳明益(*Wú Míngyì*)寫的《複眼人》(*Fùyǎnrén*/ Człowiek o fasetkowych oczach)是一本值得推薦的小說。
10. 作家 *zuòjiā* pisarz
有一位台灣作家林蔚昀(*Lín Wèiyún*)發現在波蘭有很多地方叫台灣，這些真的跟台灣、波蘭的歷史有關。
11. 適合 *shìhé* pasować, być odpowiednim
這家餐廳很適合舉辦生日派對。
12. 作夢 *zuòmèng* marzyć, śnić
他是一個愛作夢的人，總是想著有一天他可以當歌手，開演唱會。
13. 戀愛 *liàn'ài* być zakochanym
我的哥哥每天看起來都很開心，他好像在跟誰談戀愛？

14. 生活 *shēnghuó* *życie*
雖然他已經在台灣生活好幾年了，但是還是不習慣要等垃圾車。
為了以後有美好的生活，我們決定先工作再結婚。
15. 美好 *měihǎo* *piękny, wspaniały*
為了有一個美好的世界，每個人都應該認真地生活。
16. 趁 *chèn* *korzystać z okazji*
媽媽想趁回外婆家的機會，去買小時候常常吃的蛋糕。
17. 趟 *tàng* *kl. do podróży w obie strony*
他們想趁勞動節(*Láodòngjié*/Święto Pracy)假期去日月潭(*Rìyuè tán*/Jezioro Słońca i Księżycy)旅行。
18. 安排 *ānpái* *planować, układać plan*
旅行的時候，你喜歡安排參觀景點還是到處逛逛？
19. 遍 *biàn* *raz (od początku do końca)*
學生為了準備考試而把全部的課本都看了一遍。

高夏的臉書

在台灣這段時間裡，我去過很多不同的城市。每個城市都各有各的特色，有的讓我想起波蘭的城市來，比如說：高雄像格但斯克一樣有港口，台北像華沙一樣都很現代，花蓮的太魯閣讓我想起札科帕內來；還有，我本來覺得台南像克拉克夫一樣，但是我去了以後，覺得台南像弗羅茨瓦夫一樣可愛。

我才到台南幾天，就愛上這個城市了。在台南這段時間，我在城市裡散步，慢慢地欣賞街上的風景，雖然台南看起來一點也不現代，不過很有自己的特色。除了看得到日式、台式的古老建築以外，這些老建築也被改建成咖啡廳、旅館或是餐廳，所以人們不僅可以參觀建築，而且也可以在裡面吃飯、生活，讓我印象深刻。

趁這次來台南的機會，我也好好地研究了台南菜的特色。吃了幾天的台南食物以後，我發現台南的食物吃起來甜甜的，連潤餅都甜甜的。我的朋友告訴我這跟台南的歷史有關。因為以前大家買不起糖，所以要是有人家的菜吃起來甜甜的，別人就會覺得他們家很有錢，這個故事讓我覺得台南人真是太有趣了。

還有，我發現台南小吃店的特色就是只賣一種招牌菜，特別是台南老店，而且這種的店都相當受歡迎，比如說：擔仔麵店、牛肉湯店跟潤餅店。這種好好地把一道菜做好的精神，讓我很感動。難怪有位作家說，台南是適合生活的地方。

Gāoxiàde Liǎnshū

Zài Táiwān de zhè duàn shíjiān lǐ, wǒ qùguò hěn duō bùtóng de chéngshì. Měi ge chéngshì dōu gèyǒu-gède tèsè, yǒude ràng wǒ xiǎngqǐ Bōlán de chéngshì lái, bǐrúshuō: Gāoxióng xiàng Gédànsikè yíyàng yǒu gǎngkǒu, Táiběi xiàng Huáshā yíyàng dōu hěn xiàndài, Huālián de Tàilǚgé ràng wǒ xiǎngqǐ Zhákēpànnèi lái; hái yǒu, wǒ běnlái juéde Táinán xiàng Kèlākèfū yíyàng, dànshì wǒ qùle yǐhòu, juéde Táinán xiàng Fúluócíwǎfū yíyàng kě'ài.

Wǒ cái dào Táinán jītiān, jiù àishàng zhè ge chéngshì le. Zài Táinán de zhè duàn shíjiān, wǒ zài chéngshì lǐ sànbù, mànman de xīnshǎng jiē shàng de fēngjǐng, suīrán Táinán kànqǐlái yìdiǎn yě bù xiàndài, búguò hěn yǒu zìjǐ de tèsè. Chúle kànd-edào Rìshì, Táishì de gǔlǎo jiànzhú yǐwài, zhè xiē lǎo jiànzhú yě bèi gǎijiàn chéng kāfēi tīng, lǚguǎn huòshì cāntīng, suǒyǐ rénmen bùjǐn kěyǐ cānguān jiànzhú, érqǐ yě kěyǐ zài límian chīfàn, shēnghuó, ràng wǒ yìnxìang shēnkè.

Chèn zhè cì lái Táinán de jīhuì, wǒ yě hǎohǎo de yánjiūle Táinán cài de tèsè. Chīle jītiān de Táinán shíwù yǐhòu, wǒ fāxiàn Táinán de shíwù chīqǐlái tiántián de, lián rùnbǐng dōu tiántián de. Wǒ de péngyǒu gàosù wǒ zhè gēn Táinán de lìshǐ yǒuguān. Yīnwèi yǐqián dàjiā mǎibúqǐ táng, suǒyǐ yào shì yǒu rénjiā de cài chīqǐlái tiántián de, biérén jiù huì juéde tāmen jiā hěn yǒuqián, zhè ge gùshi ràng wǒ juéde Táinán rén zhēn shì tài yǒuqù le.

Háiyǒu, wǒ fāxiàn Táinán xiǎochī diàn de tèsè jiùshì zhǐ mài yì zhǒng zhāopáicài, tèbié shì Táinán lǎodiàn, érqǐ zhè zhǒng de diàn dōu xiāngdāng shòuhuānyíng, lǎodiàn: Dānzǎimiàn diàn, niúròutāng diàn gēn rùnbǐng diàn. Zhè zhǒng hǎohǎo de bǎ yí dào cài zuòhǎo de jīngshén, ràng wǒ hěn gǎndòng. Nánguài yǒu wèi zuòjiā shuō, Táinán shì shìhé shēnghuó de dìfāng.

 Zàn

 Liúyán

 Fēnxiǎng

Facebook Gosi

Podczas pobytu na Tajwanie odwiedziłam wiele różnych miast. Każde miasto ma swoje własne cechy charakterystyczne, niektóre przypominają mi polskie miasta. Na przykład: Kaohsiung, podobnie jak Gdańsk, ma port; Tajpej, jak Warszawa, jest bardzo nowoczesne; wąwóz Taroko w Hualien przypomina mi Zakopane. Poza tym początkowo myślałam, że Tainan jest podobny do Krakowa, ale po wizycie stwierdziłam, że jest uroczy jak Wrocław.

Spędziłam w Tainanie zaledwie kilka dni, a już zakochałam się w tym mieście. Podczas pobytu w Tainanie spacerowałam po mieście, powoli podziwiając widoki uliczne. Choć Tainan nie wygląda wcale nowocześnie, ma swój własny charakter. Oprócz starych budynków w stylu japońskim i tajwańskim, te stare budynki zostały przekształcone w kawiarnie, hotele i restauracje, więc ludzie nie tylko mogą zwiedzać architekturę, ale także jeść i żyć w tych miejscach, co zrobiło na mnie duże wrażenie.

Korzystając z okazji wizyty w Tainanie, dokładnie przestudiowałam charakterystyczne cechy kuchni Tainanu. Po kilku dniach próbowania tutejszych potraw odkryłam, że jedzenie w Tainanie jest słodkie, nawet spring rolle są słodkie. Moi przyjaciele powiedzieli mi, że ma to związek z historią Tainanu. Ponieważ dawniej ludzie nie mogli sobie pozwolić na cukier, jeśli czyjeś potrawy były słodkie, inni uważali, że ta rodzina jest bogata. Ta historia sprawiła, że mieszkańcy Tainanu wydali mi się naprawdę interesujący.

Poza tym odkryłam, że charakterystyczną cechą barów z przekąskami w Tainanie jest to, że sprzedają tylko jedną specjalność, szczególnie te stare lokale, i wszystkie te miejsca są bardzo popularne, na przykład: sklepy z dan-zai mian, z zupą wołową i ze spring rollami. Ten duch robienia jednej rzeczy, ale robienia jej dobrze, bardzo mnie poruszył. Nic dziwnego, że pewien pisarz powiedział, że Tainan to miejsce idealne do życia.

Lubię to!

Skomentuj

Udostępnij

生詞 Słówka

1. 段 *duàn* odcinek, okres czasu
談戀愛的這段時間裡，我發現我對我男朋友不太了解。
2. 各有各的 *gèyǒu-gède* każdy ma swoje
大家對這件事情各有各的想法，有的人覺得應該錄取那個人，有的人覺得不應該。
3. 高雄 *Gāoxióng* Kaohsiung
4. 格但斯克 *Gédànsīkè* Gdańsk

5. 港口 *gǎngkǒu* port
這個港口很大，每天都有很多船(*chuán/statek*)進出。
6. 現代 *xiàndài* nowoczesny
雖然這間旅館看起來很古老，可是裡面的東西都很現代。
7. 札科帕內 *Zhákēpànnèi* Zakopane
8. 弗羅茨瓦夫 *Fúluóciwǎfū* Wrocław
9. 愛上 *àishàng* zakochać się w
因為《悲情城市》(*Bēiqíngchéngshì/ Miasto smutku*)那部電影，所以很多人愛上了九份(*Jiǔfēn*)。
10. 慢慢地 *mànmàn de* powoli
最近的天氣很舒服，適合在森林裡慢慢地散步。
11. 欣賞 *xīnshǎng* podziwiać
旅行的時候，我喜歡慢慢地散步欣賞風景，而不是去很多遊客喜歡的景點。
12. 建築 *jiànzhù* architektura, budowla
有些人旅行的時候喜歡欣賞建築，可是我喜歡吃特別的食物。
13. 研究 *yánjiù* badać, studiować
A: 你已經把這些資料看完了嗎？
B: 這些資料太難了，我需要時間慢慢地研究。
14. 食物 *shíwù* jedzenie
這些食物看起來好像壞了，千萬別吃了。
15. 招牌菜 *zhāopáicài* danie firmowe
客人：我第一次來，你們的招牌菜是什麼？
服務生：就是我們招牌上寫的。
16. 擔仔麵 *dànzǎimiàn* danzai noodles
17. 做好 *zuòhǎo* zrobić dobrze
把事情做好跟把事情做完是兩件不一樣的事情。
18. 精神 *jīngshén* duch, determinacja
大家很喜歡看運動比賽，就是因為每位運動員(*yùndòngyuán/ sportowiec*)都有不放棄的精神。
19. 感動 *gǎndòng* wzruszony, wzruszyć się
這部電影讓我很感動。看完以後，我在電影院一直哭。

語法解釋 Objaśnienia gramatyczne

I. Konstrukcja 連...也/都...

Konstrukcja 連...也/都... (*lián...yě/dōu...*) oznacza „nawet”. Używana jest do podkreślenia, że coś jest nieoczekiwane lub niezwykle. Konstrukcja 連...也/都... (*lián...yě/dōu...*) oznacza „nawet”. Używana jest do podkreślenia, że coś jest nieoczekiwane lub niezwykle.

1. Podstawowa struktura:

- 連 + element podkreślany + 也/都 + reszta zdania

2. Przykłady:

- 連老師都不會寫這個字。 (*Lián lǎoshī dōu bú huì xiě zhège zì.*) – Nawet nauczyciel nie umie napisać tego znaku.
- 連小孩子也知道這件事。 (*Lián xiǎoháizi yě zhīdào zhè jiàn shì.*) – Nawet dzieci znają tę sprawę.
- 連冬天都很熱。 (*Lián dōngtiān dōu hěn rè.*) – Nawet zimą jest gorąco.

Ćwiczenie 1: Uzupełnij zdania używając 連...也/都...

Przykład: 他生了很嚴重的病/吃飯 → 他生了很嚴重的病，連飯都吃不下。
(*Tā shēngle hěn yánzhòng de bìng, lián fàn dōu chībúxià.*)

1. 今天冷死了 / 水變成冰
2. 這個字簡單得不得了 / 小學生
3. 這家餐廳很有名 / 計程車司機

Ćwiczenie 2: Połącz zdania używając 連...也/都...

Przykład: 他忙死了，週末也要工作 → 他忙死了，連週末也要工作。
(*Tā mángsǐle, lián zhōumò yě yào gōngzuò.*)

1. 房間很亂，沒有地方走路
2. 電影很無聊，小孩子睡著了
3. 菜難吃死了，狗不吃

II. Konstrukcja 為了...而

Konstrukcja 為了...而 (*wèile...ér*) wyraża cel działania. Jest to bardziej formalna wersja samego 為了.

1. Podstawowa struktura:

- 為了 + cel + 而 + działanie

2. Przykłady:

- 老人為了健康而運動。 (*Lǎorén wèile jiànkāng ér yùndòng.*) – Starsze osoby ćwiczą dla zdrowia.
- 我為了工作而學英文。 (*Wǒ wèile gōngzuò ér xué Yīngwén.*) – Uczyę się angielskiego ze względu na pracę.
- 大學生為了準備考試而熬夜。 (*Dàxuéshēng wèile zhǔnbèi kǎoshì ér áoyè.*) – Studenci zarywają noce, by przygotować się do egzaminów.

Ćwiczenie 1: Połącz elementy, tworząc logiczne zdania

Przykład: 媽媽/身體健康 + 少吃甜食(*tiánshí*/słodkocie) → 媽媽為了身體健康而少吃甜食。 (*Māmā wèile shēntǐ jiànkāng ér shǎochī tiánshí.*)

1. 年輕人/找工作 + 搬家
2. 室友/省錢 + 自己煮飯
3. 在台灣的外國人/交朋友 + 學中文

III. Przysłówkowa partykuła (sufiks) 地

地 (*de*) to sufiks tworzący przysłówek z przymiotnika. Określa sposób wykonywania czynności. Wyrazy jednosylabowe modyfikowane przez 地 muszą być zreduplikowane, np. 好 → 好好地.

1. Podstawowa struktura:

- przymiotnik + 地 + czasownik

2. Przykłady:

- 認真地讀書。 (*Rènzhēn de dú shū.*) – Pilnie się uczyć.
- 安靜地聽我的話。 (*Ānjìng de tīng wǒ dehuà.*) – Posłuchaj mnie spokojnie.
- 仔細地看。 (*Zǐxì de kàn.*) – Patrzeć uważnie.

Ćwiczenie 1: Utwórz przysłówki i ułóż zdania

Przykład: 快樂 → 他快樂地唱歌。 (*Tā kuàilè de chànggē.*)

1. 慢
2. 高興
3. 認真
4. 不停
5. 快

IV. Użycie 趁

趁 (*chèn*) oznacza „korzystać z okazji”, „przy okazji”. Wprowadza działanie wykonywane przy nadarzającej się sposobności.

1. Podstawowa struktura:

- 趁 + okazja + zdanie główne

2. Przykłady:

- 大學生趁年輕多工作。 (*Dàxuéshēng chèn niánqīng duō gōngzuò.*) – Studenci, korzystając z młodości, dużo pracują.
- 他們一家人趁假期去旅行了。 (*Tāmen yìjiārén chèn jiàqī qù lǚxíng le.*) – Korzystając z wakacji, całą rodziną pojechali w podróż.

Ćwiczenie 1: Uzupełnij zdania używając 趁

Przykład: 媽媽叫孩子 / 放假 / 回家 → 媽媽叫孩子趁放假回家看看。

(*Māmā jiào háizi chèn fàngjià huíjiā kànkàn.*)

1. 父母 / 天氣好 / 帶孩子去散步
2. 我跟室友 / 週末 / 打掃了房間
3. 王秘書最近忙死了 / 有空的時候 / 看了醫生

V. Konstrukcja V (N) – M

Konstrukcja V N – M wyraża jednorazowe wykonanie czynności. W przeciwieństwie do klasyfikatorów używanych z rzeczownikami (np. 個、張、本), w tej konstrukcji występują specjalne klasyfikatory (M) związane z czasownikami, określające jednostkę lub sposób wykonania czynności:

1. Najczęściej używane klasyfikatory w tej konstrukcji:

- 趟 (*tàng*) – do podróży w obie strony
- 遍 (*biàn*) – do czynności wykonywanych „od początku do końca”
- 場 (*chǎng*) – do czynności intensywnych, emocjonalnych, krótkotrwałych (np. 哭, 笑).
- 頓 (*dùn*) – do gwałtownych, impulsywnych czynności (np. 罵)
- 次 (*cì*) – ogólny klasyfikator do wydarzeń, spotkań („raz”)

2. Podstawowa struktura:

- czasownik + (obiekt) + 一 + klasyfikator

Na przykład:

- 去 + 台南 + 一 + 趟
- 哭、笑 一 + 場
- 罵、打 + 一 + 頓
- 聽、寫、看、走 + 一 + 遍
- 看、聽、寫、走 + 一 + 次

2. Przykłady:

- 去台南一趟。 (*Qù Táinán yí tàng.*) – Pojechać raz do Tainanu.
- 看了這本書一遍。 (*Kàn le zhè běn shū yí biàn.*) – Przeczytałam książkę od początku do końca.
- 哭一場。 (*Kū yí chǎng.*) – Popłakałem się raz.
- 打了孩子一頓。 (*Dǎ le hái zi yí dùn.*) – Uderzyłem dziecko jeden raz.
- 忠孝東路走九遍。 (*Zhōngxiàodōnglù zǒu jiǔ biàn.*) – Przeszłam ulicą Zhongxiao 9 razy.
- 散步一次。 (*Sànbù yí cì.*) – Byłem na spacerze raz.

Ćwiczenie 1: Dopasuj odpowiedni klasyfikator

Przykład: 看這部電影一次 (*Kàn zhè bù diànyǐng yí cì*)

1. 去北京(*Běijīng*)三_____
2. 讀課文十 _____
3. 罵小孩一 _____
4. 寫漢字寫一百 _____
5. 大哭一_____

Ćwiczenie 2: Utwórz zdania z podanych elementów

Przykład: 看 / 書 / 遍 → 我要把這本書看一遍。

(*Wǒ yào bǎ zhè běn shū kàn yí biàn.*)

1. 室友 / 房間 / 打掃 / 次
2. 學生 / 中文字 / 寫 / 次
3. 我 / 這個城市 / 逛 / 遍
4. 他 / 那首歌 / 聽 / 次
5. 警察 / 小偷 / 打 / 頓

Ćwiczenie 3: Przekształć zdania używając konstrukcji V (N) — M

Przykład: 我要去台南。→ 我要去台南一趟。(Wǒ yào qù Táinán yí tàng.)

1. 他要出國，我送她。→
2. 為了找不見的手機，他在這條路走。→
3. 分手(fēnshǒu/rozstać się)以後，他大哭。→
4. 為了買這個商品，他去夜市。→

VI. Konstrukcja 各V各的

各V各的 (gè V -gède) oznacza „każdy robi po swojemu”, „każdy ma swoje”.

1. Podstawowa struktura:

- 各 + czasownik + 各的

2. Przykłady:

- 大家各說各的。(Dàjiā gèshuō-gède.) – Każdy mówi swoje.
- 各做各的事。(Gèzuò-gède shì.) – Każdy robi swoje sprawy.

Ćwiczenie 1: Uzupełnij zdania według wzoru

Przykład: 想 → 大家各想各的。(Dàjiā gèxiǎng-gède.)

1. 吃
2. 玩
3. 寫
4. 付
5. 買

Ćwiczenie 2: Uzupełnij zdania

Przykład: 看 / 書 / 遍 → 我要把這本書看一遍。
(Wǒ yào bǎ zhè běn shū kàn yí biàn.)

1. 這次的作業老師說不能一起寫，學生得_____。
2. 朋友出來吃飯就_____，別請客吧。
3. 他的生日要到了，禮物就_____。
4. 雖然我們一起出國旅行，但是後來決定_____。

VII. Konstrukcja z komplementem rezultatywnym 上

愛上 (àishàng) jest przykładem konstrukcji z komplementem rezultatywnym 上, który wskazuje na osiągnięcie pewnego stanu lub rezultatu. 上 po czasowniku oznacza „z sukcesem”, „udało się osiągnąć dany stan”.

1. Podstawowa struktura:

- czasownik + 上

Najczęściej używane połączenia:

- 愛上 (àishàng) – zakochać się (w kimś/czymś)
- 穿上 (chuānshàng) – założyć (ubranie)
- 趕上 (gǎnshàng) – zdążyć, dogonić
- 關上 (guānshàng) – zamknąć (drzwi, okno)

2. Przykłady:

- 他愛上了這個城市。(Tā àishàng le zhège chéngshì.) – Zakochał się w tym mieście.
- 快穿上外套吧。(Kuài chuānshàng wàitào ba.) – Szybko załóż kurtkę.
- 差點趕不上火車。(Chàdiǎn gǎnbúshàng huǒchē.) – Prawie nie zdążyłem na pociąg.
- 別忘了關上門。(Bié wàngle guānshàng mén.) – Nie zapomnij zamknąć drzwi.

Ćwiczenie 1: Uzupełnij zdania używając odpowiedniej formy z 上

Przykład: 小孩子 / 愛 / 運動 → 小孩子愛上了運動。
(Xiǎoháizi àishàng le yùndòng.)

1. 下雨了，快 / 穿 / 雨衣
2. 他們 / 趕 / 演唱會
3. 你出門以前要 / 關 / 冷氣

Ćwiczenie 2: Przekształć zdania używając komplementu 上

Przykład:

1. 你要感冒了，_____。(穿)
2. 只剩下5分鐘了，_____。(趕)
3. 天氣太熱了，_____。(關)
4. 自從聽了她唱的歌，_____。(愛)

VIII. Czasownik z komplementem rezultatywnym 好(V 好)

好 jako sufiks będący wykładnikiem komplementu rezultatywnego oznacza „zrobić coś dobrze”, „zakończyć czynność z dobrym rezultatem”. Jest to jeden z bardziej uniwersalnych i najczęściej używanych komplementów w języku chińskim.

1. Podstawowa struktura:

- czasownik + 好

2. Przykłady:

- 寫好作業。(Xiěhǎo zuòyè.) – Dobrze napisać zadanie.
- 做好飯。(Zuòhǎo fàn.) – Ugotować (dobrze) posiłek.
- 準備好了。(Zhǔnbèi hǎole.) – Być dobrze przygotowanym.

3. Komplement 好 a komplement 完

Między 好 i 完 w funkcji komplementów rezultatywnych zachodzi naturalne podobieństwo, różnice pragmatyczne mogą być w wielu kontekstach pomijalne, co do zasady jednak istnieją. Poniżej znajduje się krótkie podsumowanie różnic:

- 好 podkreśla jakościowy aspekt rezultatu (zrobić coś dobrze, właściwie)
- 完 podkreśla aspekt zakończenia czynności (skończyć coś robić)

Tak więc:

- 洗好衣服 – wyprać ubrania (tak że są czyste, gotowe do użycia)
- 洗完衣服 – skończyć prać ubrania
- 我的工作已經做好了 – zrobiłem swoją pracę (właściwie, jak należy)
- 我的工作已經做完了 – skończyłem swoją pracę

Ćwiczenie 1: Utwórz zdania z V 好

Przykład: 收拾(shōushí/sprzątnąć)房間 → 房間收拾好了。(Fángjiān shōushí hǎole.)

1. 買東西
2. 洗衣服
3. 煮晚飯

Ćwiczenie 2: Przetłumacz zdania używając V 好

Przykład: „Najpierw dobrze się przygotuj.” → 你先準備好。(Nǐ xiān zhǔnbèi hǎo.)

1. Napisałem list do rodziców.
2. Czy herbata jest już gotowa?
3. Posprzątałem pokój.

第十一課 恭喜發財

Lekcja 11. Szczęścia i pomyślności!

對話一

- 詠晴：你們寒假有什麼打算？
高夏：我想趁寒假去墾丁一趟，台北真的太冷了。冷得我不想出門。
明豪：我還不知道，因為最近期末考，忙得我連睡覺時間都沒有。
詠晴：那記得把除夕那幾天空下來，我父母特別邀請你們來我家一起團圓。
高夏：好啊，這是我第一次在台灣過農曆年，我很期待。
明豪：我聽說台灣的年輕人不喜歡這個節日，因為常常會被問很多問題。
詠晴：是的。你們要有心理準備，因為初一、初二家裡會有很多親戚，熱鬧得很。
高夏：這麼誇張嗎？
詠晴：對，到時候會吵得你想馬上回台北。
明豪：那我們需要準備什麼禮物去你家嗎？
詠晴：不用。只要你人來，我的父母就會很開心了。
高夏：但是我們還是應該買一些禮盒吧。
詠晴：沒關係。反正我們都是學生，我的父母不會在意的。
明豪：如果我不帶禮物，我覺得不太禮貌。
詠晴：你們太客氣了。春節的時候，禮盒多得我們都吃不完。
高夏：還是我們準備一束花？
詠晴：隨便你們吧。我想即使我叫你們別準備，你們也不會聽我的話。

Yǒngqíng: Nǐmen hánjià yǒu shénme dǎsuàn?

Gāoxià: Wǒ xiǎng chèn hánjià qù Kěndīng yí tàng, Táiběi zhēnde tài lěng le. Lěng de wǒ bùxiǎng chūmén.

Míngáo: Wǒ hái bù zhīdào, yīnwèi zuìjìn qímòkǎo, máng de wǒ lián shuìjiào shíjiān dōu méiyǒu.

Yǒngqíng: Nà jìdé bǎ Chúxì nà jǐtiān kòngxiàlái, wǒ fùmǔ tèbié yāoqǐng nǐmen lái wǒjiā yìqǐ tuányuán.

Gāoxià: Hǎo a, zhè shì wǒ dì yī cì zài Táiwān guò nónglì nián, wǒ hěn qídài.

Míngáo: Wǒ tīngshuō Táiwān de niánqīng rén bù xǐhuān zhè ge jiérì, yīnwèi chángcháng huì bèi wèn hěn duō wèntí.

Yǒngqíng: Shìde. Nǐmen yào yǒu xīnlǐ zhǔnbèi, yīnwèi chūyī, chū'èr jiālǐ huì yǒu hěn duō qīnqī, rènào de hěn.

Gāoxià: Zhème kuāzhāng ma?

Yǒngqíng: Duì, dào shíhòu huì chǎo de nǐ xiǎng mǎshàng huí Táiběi.

Míngáo: *Nà wǒmen xūyào zhǔnbèi shénme lǐwù qù nǐ jiā ma?*
 Yǒngqíng: *Búyòng. Zhǐyào nǐ rén lái, wǒ de fùmǔ jiù huì hěn kāixīn le.*
 Gāoxià: *Dànshì wǒmen háishì yīnggāi mǎi yìxiē lǐhé ba.*
 Yǒngqíng: *Méiguānxi. Fǎnzhèng wǒmen dōu shì xuéshēng, wǒ de fùmǔ bú huì zàiyì de.*
 Míngáo: *Rúguǒ wǒ bú dài lǐwù, wǒ juéde bú tài lǐmào.*
 Yǒngqíng: *Nǐmen tài kèqì le. Chūnjié de shíhòu, lǐhé duō de wǒmen dōu chībùwán.*
 Gāoxià: *Háishì wǒmen zhǔnbèi yí shù huā?*
 Yǒngqíng: *Suíbiàn nǐmen ba. Wǒ xiǎng jíshǐ wǒ jiào nǐmen bié zhǔnbèi, nǐmen yě bú huì tīng wǒ de huà.*

Yǒngqíng: Jakie macie plany na ferie zimowe?
 Gosia: Chcę skorzystać z ferii i pojechać do Kenting, Tajpej jest naprawdę za zimne. Jest tak zimno, że nie chce mi się wychodzić.
 Michał: Jeszcze nie wiem, bo ostatnio mam egzaminy końcowe, jestem tak zajęty, że nawet nie mam czasu na sen.
 Yǒngqíng: To pamiętajcie, żeby zostawić sobie wolne dni Wigilii Nowego Roku, moi rodzice specjalnie zapraszają was do nas na wspólną uroczystą kolację.
 Gosia: Dobrze, to będzie mój pierwszy Nowy Rok na Tajwanie, bardzo się cieszę.
 Michał: Słyszałem, że młodzi Tajwańczycy nie lubią tego święta, bo często są wypytywani o różne rzeczy.
 Yǒngqíng: Tak. Musicie być psychicznie przygotowani, bo pierwszego i drugiego dnia będzie u nas mnóstwo krewnych, będzie bardzo gwaro.
 Gosia: Aż tak?
 Yǒngqíng: Tak, będzie tak głośno, że będziesz chciała od razu wrócić do Tajpej.
 Michał: To czy powinniśmy przygotować jakiś prezent dla twojej rodziny?
 Yǒngqíng: Nie trzeba. Wystarczy, że przyjdziecie, moi rodzice będą bardzo szczęśliwi.
 Gosia: Ale mimo to powinniśmy kupić jakieś pudełko prezentowe.
 Yǒngqíng: Nieważne. W końcu wszyscy jesteśmy studentami, moi rodzice nie będą się tym przejmować.
 Michał: Czuję, że to nieuprzejme, jeśli nie przyniosę prezentu.
 Yǒngqíng: Jesteście zbyt uprzejmi. W czasie Święta Wiosny mamy tyle upominków, że nie jesteśmy w stanie wszystkiego zjeść.
 Gosia: To może przygotujemy bukiet kwiatów?
 Yǒngqíng: Yǒngqíng: Jak chcecie. Myślę, że nawet jeśli powiem wam, żebyście nic nie przygotowywali, to i tak nie posłuchacie.

生詞 Słówka

1. 寒假 *hánjià* zimowe ferie
在台灣，每年寒假的時間都不一樣，會按照農曆新年的時間而改變。
2. 空 *kòng* wolny, pusty
朋友A: 你還記得上次我們約好要一起去旅行嗎？
朋友B: 當然！自從上次聊完天以後，我就已經把8月的時間空下來了。
3. 期待 *qídài* oczekiwać (z niecierpliwością)
孩子們因為可以收到禮物而期待著聖誕節。
4. 心理準備 *xīnlǐ zhǔnbèi* przygotowanie psychiczne
為了新的面試，小陳已經做好了心理準備，所以不會太緊張。
5. 親戚 *qīnqī* krewni
陳小姐有很多親戚住在國外，只有聖誕節的時候，才會回家團圓。
6. 誇張 *kuāzhāng* przesadny, wyolbrzymiony
朋友A: 我聽說他這個月的發票中獎，得到了200萬元。
朋友B: 真的假的？這麼誇張！
7. 吵 *chǎo* hałaśliwy
這個地方吵得我不能讀書，我想去圖書館。
8. 還是 *háishi* nadal, wciąż, mimo to
雖然明天是期末考，可是他還是想跟朋友去夜店玩。
9. 禮盒 *lǐhé* pudełko z prezentem
每個節日的禮盒都不太一樣，比如說：新年禮盒有香腸，中秋節禮盒有月餅(yuèbǐng/księżycowe ciasto)。
10. 反正 *fǎnzhèng* tak czy inaczej, w każdym razie
朋友A: 我們今天去台東(Táidōng)，好不好？可是我怕你覺得台東太遠了。
朋友B: 反正我今天已經請假了，你想要去哪裡都可以。
11. 在意 *zàiyì* przejmować się, brać do serca
朋友A: 我覺得他看起來不開心。
朋友B: 對啊，雖然他說了沒關係，可是他還是很在意這件事情。

12. 禮貌 *lǐmào* uprzejmy
在台灣，如果進去別人家，不脫鞋子不太禮貌。
13. 太客氣了 *tài kèqì le* za grzeczny, zbyt uprzejmy
朋友A: 謝謝你昨天幫我搬家，我請你吃飯吧。
朋友B: 你太客氣了。我們是好朋友，很開心可以幫你忙。
14. 花（束） *huā(shù)* kwiaty (bukiet)
桌上放著一束漂亮的花，不知道是誰送的？
15. 隨便 *suíbiàn* obojętnie, dowolnie
朋友A: 你中午想吃什麼？
朋友B: 我都可以，隨便你。
16. 即使 *jíshǐ* nawet jeśli
朋友A: 謝謝你今天陪我去看醫生。
朋友B: 沒事，即使我很忙，也要陪你看醫生。

對話二

- 詠晴的媽媽：今天是除夕夜，所以我們一起團圓吃火鍋。
- 高夏：謝謝阿姨邀請我們來。這是我第一次在台灣過新年，所以興奮得我睡不著。
- 明豪：這是我們兩個一起準備的禮物。祝您新年快樂，恭喜發財！
- 詠晴的媽媽：我已經跟詠晴說過了，你們千萬別帶禮物來。一定是詠晴忘了跟你們說了！
- 高夏：詠晴跟我們說了，不過您在這段時間這麼照顧我們，即使詠晴說了，我們也一定要準備。
- 詠晴的媽媽：讓你們這麼破費，多不好意思啊！
- 明豪：這是我們應該準備的。
- 詠晴的媽媽：我最後再把魚端上來，我們就可以開飯了。
- 高夏：有沒有什麼需要我們幫忙的？
- 詠晴的媽媽：沒關係，你們在客廳好好地聊天就好了。
(把菜都端上來了，一共有十道菜)
- 詠晴的媽媽：來，大家開動！想吃什麼就自己夾什麼。別客氣。
- 明豪：我們可以吃魚嗎？
- 詠晴的媽媽：當然可以，別把魚吃完就好了，記得留一口，年年有餘。
- 高夏：為什麼桌上的菠菜這麼長？
- 詠晴的媽媽：除夕夜吃的菠菜越長，家人活得越久。來、來、來，吃水餃。
(夾水餃給高夏跟明豪)
- 明豪：水餃看起來圓圓的，真可愛。
- 詠晴的媽媽：這樣的水餃看起來像是古代的錢，所以吃越多的水餃，明年你會越有錢。要再來一顆嗎？
- 明豪：先不用，我想再試試其他的菜，謝謝。
- 詠晴的媽媽：高夏呢？
- 高夏：我自己來，謝謝阿姨。
- 詠晴的媽媽：我們今天的菜準備得不夠多，你們要多吃一點。
- 高夏：不，別這麼說。您準備得超級豐盛，飽得我的肚子都變大了。

- Yǒngqíng de māma: *Jīntiān shì Chúxiàyè, suǒyǐ wǒmen yìqǐ tuányuán chī huǒguō.*
- Gāoxià: *Xièxie āyí yāoqǐng wǒmen lái. Zhè shì wǒ dì yī cì zài Táiwān guò xīnnián, suǒyǐ xīngfèn de wǒ shuìbùzháo.*
- Míngáo: *Zhè shì wǒmen liǎng ge yìqǐ zhǔnbèi de lǐwù. Zhù nín xīnnián kuàilè, gōngxǐ-fācái!*
- Yǒngqíng de māma: *Wǒ yǐjīng gēn Yǒngqíng shuōguò le, nǐmen qiānwàn bié dài lǐwù lái. Yídìng shì Yǒngqíng wàngle gēn nǐmen shuō le!*
- Gāoxià: *Yǒngqíng gēn wǒmen shuō le, búguò nín zài zhè duàn shíjiān zhème zhàogù wǒmen, jǐshǐ Yǒngqíng shuō le, wǒmen yě yídìng yào zhǔnbèi.*
- Yǒngqíng de māma: *Ràng nǐmen zhème pòfèi, duō bùhǎoyìsi a!*
- Míngáo: *Zhè shì wǒmen yīnggāi zhǔnbèi de.*
- Yǒngqíng de māma: *Wǒ zuìhòu zài bǎ yú duān shànglái, wǒmen jiù kěyǐ kāifàn le.*
- Gāoxià: *Yǒu méiyǒu shénme xūyào wǒmen bāngmáng de?*
- Yǒngqíng de māma: *Méiguānxi, nǐmen zài kètīng hǎohǎo de liáotiān jiù hǎole. (Bǎ cài dōu duān shànglái le, yíòng yǒu shí dào cài)*
- Yǒngqíng de māma: *Lái, dàiā kāidòng! Xiǎng chī shénme jiù zìjǐ jiǎ shénme. Bié kèqì.*
- Míngáo: *Wǒmen kěyǐ chī yú ma?*
- Yǒngqíng de māma: *Dāngrán kěyǐ, bié bǎ yú chīwán jiù hǎole, jìde liú yì kǒu, nián-nián-yǒuyú.*
- Gāoxià: *Wèishénme zhuō shàng de bōcài zhème cháng?*
- Yǒngqíng de māma: *Chúxiàyè chī de bōcài yuè cháng, jiārén huó de yuè jiǔ. Lái, lái, lái, chī shuǐjiǎo. (Jiǎ shuǐjiǎo gěi Gāoxià gēn Míngáo)*
- Míngáo: *Shuǐjiǎo kànqǐlái yuányuán de, zhēn kě'ài.*
- Yǒngqíng de māma: *Zhèyàng de shuǐjiǎo kànqǐlái xiàngshì gǔdài de qián, suǒyǐ chī yuè duō de shuǐjiǎo, míngnián nǐ huì yuè yǒuqián. Yào zài lái yì kē ma?*
- Míngáo: *Xiān búyòng, wǒ xiǎng zài shìshì qítā de cài, xièxie.*
- Yǒngqíng de māma: *Gāoxià ne?*
- Gāoxià: *Wǒ zìjǐ lái, xièxie āyí.*
- Yǒngqíng de māma: *Wǒmen jīntiān de cài zhǔnbèi de búgòu duō, nǐmen yào duō chī yìdiǎn.*
- Gāoxià: *Bù, bié zhème shuō. Nín zhǔnbèi de chāoji fēngshèng, bǎo de wǒ de dùzi dōu biàn dà le.*

Mama Yǒngqíng: Dziś jest Wigilia Nowego Roku, więc zjemy razem świąteczny hotpot.

Gosia: Dziękuję ciociu za zaproszenie. To mój pierwszy Nowy Rok na Tajwanie, jestem tak podekscytowana, że nie mogę spać.

Michał: To prezent, który wspólnie przygotowaliśmy. Życzę pani szczęśliwego Nowego Roku i wszelkiej pomyślności!

Mama Yǒngqíng: Już mówiłam Yǒngqíng, żebyście absolutnie nie przynosili prezentów. Na pewno Yǒngqíng zapomniała wam o tym powiedzieć!

Gosia: Yǒngqíng nam powiedziała, ale ponieważ tak się pani nami w tym czasie opiekowała, to nawet jeśli Yǒngqíng to powiedziała, i tak koniecznie chcieliśmy coś przygotować.

Mama Yǒngqíng: Że też naraziłam was na wydatki, bardzo mi niezręcznie!

Michał: Wpadało nam tak zrobić.

Mama Yǒngqíng: Na koniec przyniosę jeszcze rybę i możemy zaczynać jeść.

Gosia: Czy możemy w czymś pomóc?

Mama Yǒngqíng: Nie trzeba, porozmawiajcie sobie spokojnie w salonie.
(Wszystkie potrawy zostały podane, razem dziesięć dań)

Mama Yǒngqíng: No, zaczynajmy! Bierzcie co chcecie. Nie krępujcie się.

Michał: Czy możemy jeść rybę?

Mama Yǒngqíng: Oczywiście, tylko nie zjedzcie całej, pamiętajcie żeby zostawić trochę - “co roku nadmiar” (nián nián yǒuyú).

Gosia: Dlaczego szpinak na stole jest taki długi?

Mama Yǒngqíng: Im dłuższy szpinak jemy w Wigilię Nowego Roku, tym dłużej będą żyć członkowie rodziny. Proszę, proszę, zjedzcie pierożki.
(Nakłada pierożki Gosi i Michałowi)

Michał: Pierożki wyglądają tak okrągłutko, jakie słodkie.

Mama Yǒngqíng: Takie pierożki wyglądają jak dawne monety, więc im więcej pierożków zjesz, tym więcej pieniędzy będziesz mieć w przyszłym roku. Chcesz jeszcze jeden?

Michał: Na razie nie, chciałbym spróbować innych potraw, dziękuję.

Mama Yǒngqíng: A ty, Gosiu?

Gosia: Sama sobie nałożę, dziękuję ciociu.

Mama Yǒngqíng: Przygotowaliśmy dziś za mało potraw, musicie zjeść więcej.

Gosia: Nie, proszę tak nie mówić. Przygotowała pani niezwykle obfitą ucztę, najadłam się tak, że aż brzuch mi urósł.

生詞 Słówka

1. 火鍋 *huǒguō* hot pot
天氣變冷了，今天我們一起去吃火鍋吧。
2. 興奮 *xīngfèn* podekscytowany
一想到下週要去參加演唱會，就興奮得讓我睡不著。
3. 睡不著 *shuìbùzháo* nie móc zasnąć
他晚上才喝了幾口咖啡，就睡不著了。
4. 祝 *zhù* życzyć
今天小王跟他戀愛五年的女朋友結婚了，所以我祝他們新婚快樂。
5. 恭喜發財 *gōngxǐ-fācái* „szczęścia i pomyślności”
6. 恭喜 *gōngxǐ* gratulacje
新年的時候，小孩子跟每個人說：恭喜發財，紅包拿來。
恭喜你被全國最好的大學錄取了，你花了那麼多時間學習，全部都值得了。
7. 破費 *pòfèi* narażać na koszty
謝謝你請我們吃飯，真不好意思，讓你破費了。
8. 不好意思 *bùhǎoyìsi* czuć się niezręcznie
朋友A: 真不好意思，你不住在附近，還特別載我回家。
朋友B: 沒事，我家離你家不太遠。
9. 端 *duān* nieść, podawać
服務生端著盤子走過來，然後把菜放在桌上。
10. 開飯 *kāifàn* zaczynać jeść
媽媽在廚房大喊：「飯菜都準備好了，快把菜端出去，就可以開飯了！」
11. 開動 *kāidòng* zaczynać posiłek
爸爸：今天孩子們會晚一點回來。
媽媽：全部的菜都做好了，我們開動吧，別等他們了。
12. 夾 *jiā* chwycić pałeczkami
用筷子往自己碗夾菜的時候，別夾了又放回去。

13. 留 *liú* zostawić
室友傳了訊息給我，說他留了一些晚餐給我。
14. 口 *kǒu* kęs, łyk
妹妹把最後一口牛奶喝完了，可是不把牛奶瓶丟了。現在牛奶瓶還是冰在冰箱裡。
15. 年年有餘 *niánnián-yǒuyú* (symbol dostatku)
除夕夜，台灣人準備魚料理，可是不可以把它吃完，因為才可以年年有餘。
16. 菠菜 *bōcài* szpinak
17. 活 *huó* żyć
台灣人在生日的時候，吃壽桃 *shòutáo*，意思是希望生日的人可以活很久。
18. 久 *jiǔ* długo
因為他遲到太久了，所以大家都離開了，沒有人在等他。
19. 圓 *yuán* okrągły
台灣人吃飯的桌子是圓的，所以有團圓的意思。
20. 古代 *gǔdài* starożytny, dawne czasy
故宮博物院有很多中國古代的東西，所以很多遊客到台灣以後，特別喜歡去那裡參觀。
21. 先不用 *xiān bù yòng* „na razie nie”
朋友A: 你要不要再喝一杯茶？
朋友B: 先不用。我想上洗手間。
22. 豐盛 *fēngshèng* obfity, wystawny
台灣人花了很多時間準備了豐盛的菜，可是他們還是跟客人說：我今天準備得太少了，真不好意思。

明豪的臉書

新年快樂，恭喜發財！祝大家龍年行大運！

這是我第一次在台灣過農曆年，寒假以前，詠晴就叫我跟高夏把春節假期空下來，約我和高夏除夕夜去她家吃火鍋團圓。除了火鍋以外，餐桌上還有很多道菜，每道菜都有特別的意義，比如說：吃長長的菠菜是祝大家活得很久；吃魚是讓人年年有餘，每年都有花不完的錢；吃火鍋是家人團圓……等等。雖然詠晴家準備了豐盛的料理，可是他的父母還是一直跟我說：菜準備得不夠多，真是不好意思。

後來，詠晴的父母給我們壓歲錢，希望我們可以平安長大。不過，團圓飯、壓歲錢，這都只是除夕夜的開始而已，詠晴的父母說除夕夜還要守歲，所以要晚上十一點過了以後，才能睡覺。可是，吃完飯以後，飽得我想打瞌睡，為了要守歲，我們一邊打麻將，一邊看除夕夜特別的電視節目。終於十一點了，外面也有很多人開始放煙火，我跟他們家人互相說新年快樂，恭喜發財！

因為春節的習俗是第一天不可以睡太晚，所以我們很早就被詠晴的父母叫起床了，但是昨天因為守歲而熬夜，所以睏得我睜不開眼睛；詠晴叫我們穿上紅色的新衣，一起到廟裡拜拜，讓新的一年可以平平安安、順順利利。接下來，詠晴的父母載我們去附近的廟，我一下車就看到人多得不得了，很像是一個早上的夜市，人多得我們擠不進去。

從除夕夜到今天大年初一早上的拜拜，讓我覺得台灣文化跟波蘭文化有一點像，拿團圓飯來說，其實我們都花了很多時間準備，可是都說自己準備得太少。還有，拿放煙火來說，波蘭人在新年也喜歡放煙火。過不久以後，我就要回波蘭了，這些在台灣的回憶都特別得讓我忘不了。

Míngáo de Liǎnshū

Xīnnián kuàilè, gōngxǐ-fācái! Zhù dàjiā lóngnián xíng dàyùn!

Zhè shì wǒ dì yī cì zài Táiwān guò nónglì nián, hánjià yǐqián, Yǒngqíng jiù jiào wǒ gēn Gāoxià bǎ Chūnjié jiàqí kòngxiàlái, yuē wǒ hàn Gāoxià Chúxiyè qù tā jiā chī huǒguō tuányuán. Chúle huǒguō yǐwài, cānzhuō shàng háiyou hěn duō dào cài, měi dào cài dōu yǒu tèbié de yìyì, bǐrúshuō: Chī chángcháng de bōcài shì zhù dàjiā huó de hěn jiǔ; chī yú shì ràng rén niánnián-yǒuyú, měi nián dōu yǒu huā bùwán de qián; chī huǒguō shì jiārén tuányuán.....děngděng. Suīrán Yǒngqíng jiā zhǔnbèi le fēngshèng de liàolǐ, kěshì tā de fùmǔ hái shì yìzhí gēn wǒ shuō: Cài zhǔnbèi de búgòu duō, zhēnshì bùhǎoyìsi.

Hòulái, Yǒngqíng de fùmǔ gěi wǒmen yāsuiqián, xīwàng wǒmen kěyǐ píng'ān zhǎngdà. Búguò, tuányuán fàn, yāsuiqián, zhè dōu zhǐshì Chúxiyè de kāishǐ éryǐ, Yǒngqíng de fùmǔ shuō Chúxiyè háiào shǒusui, suǒyǐ yào wǎnshàng shíyī diǎn guòle yǐhòu, cái néng shuìjiào. Kěshì, chīwán fàn yǐhòu, bǎo de wǒ xiǎng dǎkēshuì, wèile yào shǒusui, wǒmen yìbiān dǎ májiàng, yìbiān kàn Chúxiyè tèbié de diànshì jiémù. Zhōngyú shíyī diǎn le, wàimiàn yě yǒu hěn duō rén kāishǐ fàng yānhuǒ, wǒ gēn tāmen jiārén hùxiāng shuō Xīnnián kuàilè, gōngxǐ-fācái!

Yīnwèi Chūnjié de xísú shì dì yī tiān bù kěyǐ shuì tài wǎn, suǒyǐ wǒmen hěn zǎo jiù bèi Yǒngqíng de fùmǔ jiào qǐchuáng le, dànshì zuótīan yīnwèi shǒusui ér áoyè, suǒyǐ kùn de wǒ zhēngbùkāi yǎnjīng; Yǒngqíng jiào wǒmen chuānshàng hóngsè de xīnyī, yìqǐ dào miào lǐ bàibài, ràng xīn de yì nián kěyǐ píngpíng ān'ān, shùnshùn lìlì. Jiēxiàlái, Yǒngqíng de fùmǔ zài wǒmen qù fùjìn de miào, wǒ yí xiàchē jiù kàndào rén duō de bùdéliǎo, hěn xiàng shì yí ge zǎoshàng de yèshì, rén duō de wǒmen jǐ bújìnqù.

Cóng Chúxiyè dào jīntiān dànían chūyī zǎoshàng de bàibài, ràng wǒ juéde Táiwān wénhuà gēn Bōlán wénhuà yǒu yì diǎn xiàng, ná tuányuán fàn láishuō, qíshí wǒmen dōu huāle hěnduō shíjiān zhǔnbèi, kěshì dōu shuō zìjǐ zhǔnbèi de tài shǎo. Háiyou, ná fàng yānhuǒ láishuō, Bōlán rén zài xīnnián yě xǐhuān fàng yānhuǒ. Guò bù jiǔ yǐhòu, wǒ kuàiyào huí Bōlán le. Wǒ xiǎng zhè xiē zài Táiwān de huíyì dōu tèbié de ràng wǒ wàngbùliǎo.

 Zàn

 Liúyán

 Fēnxiǎng

Facebook Michała

Ponieważ moi tajwańscy koledzy zupełnie nie znają polskiej kultury, zaprosili mnie, żebym podzielił się polskimi tradycjami bożonarodzeniowymi. Dla Polaków Wigilia to dzień spotkania rodzinnego, ale dla Tajwańczyków to dzień imprezowania z przyjaciółmi. Tajwańczycy myśleli, że w Boże Narodzenie, tak jak w Święto Dziękczynienia, ludzie z Zachodu jedzą indyka, więc byli zaskoczeni, gdy usłyszeli, że Polacy w Wigilię jedzą karpia, a nie indyka. Jednak po moim wprowadzeniu wreszcie zrozumieli, że nie wszystkie kraje mają takie same zwyczaje bożonarodzeniowe.

Aby moi koledzy lepiej zrozumieli Polskę, wyjaśniłem im, że polska Wigilia jest podobna do wigilii chińskiego Nowego Roku - wszyscy wracają do domu na spotkanie z rodziną. Oprócz rodzinnego spotkania, ciekawym zbiegiem okoliczności jest to, że Polacy w Wigilię jedzą pierogi, a Tajwańczycy w wigilię Nowego Roku też jedzą pierogi. Różnica polega na tym, że Polacy przygotowują 12 potraw ze względu na dwanaście miesięcy w roku, podczas gdy Tajwańczycy przygotowują 10 potraw, ponieważ liczba 10 symbolizuje doskonałość.

Poza tym w Polsce przed Bożym Narodzeniem są Mikołajki, kiedy to Święty Mikołaj przynosi dzieciom prezenty, więc rodzina wkłada prezenty do butów; na Tajwanie w chiński Nowy Rok wierzymy, że Bóg Bogactwa przynosi nam szczęście, a rodzina wkłada pieniądze do czerwonych kopert i daje je dzieciom. Na koniec, niektórzy Polacy w Boże Narodzenie idą do kościoła, a niektórzy Tajwańczycy pierwszego dnia chińskiego Nowego Roku idą do świątyni. Gdy to wszystko opowiedziałem, moi koledzy uznali, że zwyczaje Bożego Narodzenia i chińskiego Nowego Roku są trochę podobne.

Lubię to!

Skomentuj

Udostępnij

生詞 Słówka

1. 龍年行大運 *lóngnián xíng dà yùn* życzenia na Rok Smoka
2. 餐桌 *cānzhuō* stół do posiłku
在台灣，有的人不在餐桌上吃飯，而是在客廳的桌子上吃飯。
3. 意義 *yìyì* znaczenie
對我來說，這本書有特別的意義，因為是我好朋友送我的。
4. 等等 *děngděng* i tak dalej
歐洲的國家有波蘭、捷克 *jiékè*、法國、德國……等等。
5. 打瞌睡 *dǎkēshuì* przysypiać, drzemać
這些學生們昨天晚上睡得不好，上課的時候一直在打瞌睡。
6. 壓歲錢 *yāsuìqián* (zwyczaj noworoczny)
阿公給孫子壓歲錢，希望孫子可以平平安安長大。
7. 長大 *zhǎngdà* dorosnąć
阿公給孫子壓歲錢，希望孫子可以平平安安長大。
8. 守歲 *shǒusuì* czuwać w noc sylwestrową
除夕夜那天，大家都應該守歲，一定要過11點才可以睡覺。
9. 打麻將 *dǎ májiàng* grać w mahjonga
過年的時候，親戚常常在一起打麻將。
10. 節目 *jiémù* program, audycja
現在大家不太常在電視上看節目，反而是在網路上看節目。
11. 放煙火 *fàng yānhuǒ* puszczać fajerwerki
除夕夜過十一點的時候，大家開始放煙火，慶祝新年。
12. 互相 *hùxiāng* wzajemnie
這件事情有點難，大家應該互相幫忙。

13. 跨年 *kuànián* spędzać noc sylwestrową
跨年的時候，我跟朋友一起在酒吧裡面喝酒。
14. 睏 *kùn* śpiący, senny
他昨晚沒睡好，所以今天一直覺得很睏。
15. 睜開 *zhēngkāi* otworzyć (oczy)
今天的太陽很大，我的眼睛都睜不開。
16. 擠不進去 *jǐ bù jìnqù* nie móc się wcisnąć
捷運上的人太多，我們擠不進去，所以只好搭下一班。
17. 拿……來說 *ná...láishuō* wziąć coś za przykład
台灣餐桌跟波蘭餐桌上的食物有一點像，拿豬油來說，波蘭人把豬油塗在麵包上，台灣人把豬油拌(*bàn/mieszać*)在白飯裡。
18. 回憶 *huíyì* wspomnienie
這次的旅行給我留下了很好的回憶，真希望可以再去一次。

語法解釋 **Objaśnienia gramatyczne**

I. Konstrukcja Czasownik przymiotnikowy + 得

Konstrukcja ta wskazuje na stopień lub intensywność cechy. Część zdania po 得 opisuje, jak bardzo dana cecha się przejawia lub jakie są jej skutki. Na przykład, w zdaniu 熱得我不想出門 (rè de wǒ bù xiǎng chūmén), intensywność upału jest tak duża, że prowadzi do konkretnej konsekwencji - niechęci do wyjścia na zewnątrz.

1. Podstawowa struktura:

- czasownik przymiotnikowy + 得 + dopełnienie rezultatu/stopnia

2. Typowe wzorce:

- V得 + niemożność wykonania czynności
- V得 + rezultat
- Adj得 + stopień

3. Przykłady:

- 我飽得走不動了。 (Wǒ bǎo de zǒubùdòng le.) – Najadłem się tak, że nie mogę się ruszyć/chodzić.
- 忙得我連睡覺時間都沒有。 (Máng de wǒ lián shuìjiào shíjiān dōu méiyǒu.) – Jestem tak zajęty, że nawet nie mam czasu na sen.
- 今天熱得不得了。 (Jīntiān rè de bùdéliǎo.) – Dzisiaj jest niesamowicie gorąco.

Ćwiczenie 1: Połącz elementy tworząc logiczne zdania z konstrukcją V/czasownik przymiotnikowy + 得

Przykład: 我很累/站不起來 → 我累得站不起來。 (Wǒ lèi de zhàn bùqǐ lái.)

1. 妹妹睏了/眼睛睜不開
2. 他吃飽了/一點都不想動
3. 店員很冷/全身發抖 (quánshēn fādǒu/cały się trzęsę)
4. 孩子們非常開心/睡不著覺

Ćwiczenie 2: Uzupełnij zdania odpowiednim rezultatem/stopniem

Przykład: 這部電影很無聊/我____ → 這部電影無聊得我睡著了。
(Zhè bù diànyǐng wúliáo de wǒ shuìzháo le.)

1. 今天天氣很熱/同學____→
2. 這份工作太難了/林(Lín)秘書____→
3. 這個節日很特別/明豪____→
4. 這個電車太擠了/孩子們____→

Ćwiczenie 3: ...得連....也/都.....

Przykład: 他生病了，吃不下飯。 → 他病得連飯都吃不下。
(Tā bìng de lián fàn dōu chībúxià.)

1. 教室很亂，沒有地方走路。→
2. 這件事很驚訝，讓人說不說出話來。 →
3. 這道菜很難吃，給狗吃，狗也不吃。 →
4. 4那種電玩遊戲很難，電玩高手(gāoshǒu/ekspert)也放棄了。→

II. Wyrażenia odmowne: 不用、沒關係、先不用

Te trzy wyrażenia służą do grzecznego odmawiania lub uspokajania rozmówcy. Każde ma nieco inne zastosowanie i stopień formalności.

1. Podstawowe znaczenia:

- 不用 (búyòng) – „nie trzeba”
- 沒關係 (méiguānxi) – „nic nie szkodzi”
- 先不用 (xiān búyòng) – „na razie nie trzeba”

2. Przykłady:

- 不用準備禮物。 (Búyòng zhǔnbèi lǐwù.) – Nie trzeba przygotowywać prezentu.
- 沒關係，下次再來吧。 (Méiguānxi, xià cì zài lái ba.) – Nic nie szkodzi, przyjdź następnym razem.
- 先不用買，等一下再說。 (Xiān búyòng mǎi, děng yíxià zài shuō.) – Na razie nie kupuj, porozmawiamy później.

Ćwiczenie 1: Wybierz odpowiednie wyrażenie (不用/沒關係/先不用) bazując na kontekście sytuacji.

Przykład:

A: 我來幫你做作業吧！

B: ____, 這個作業我想自己試試看。

→ 不用，這個作業我想自己試試看。

1. A: 對不起，我把您的杯子打破了。

B: ____, 我家裡還有很多杯子。

2. A: 現在要不要點菜？

B: ____, 等其他人來了再說。

3. A: 我可以幫你拿行李嗎？

B: ____, 這個行李不重。

III. 反正 (fǎnzhèng)

反正 oznacza „tak czy inaczej”, „w każdym razie”. Używane jest do wyrażenia nieuchronności lub obojętności wobec sytuacji.

1. Podstawowa struktura:

- 反正 + zdanie

2. Przykłady:

- 反正我們都是學生，不準備禮物也沒關係。(Fǎnzhèng wǒmen dōu shì xuéshēng, bù zhǔnbèi lǐwù yě méi guānxi.) – W każdym razie jesteśmy studentami, nie szkodzi, że nie przygotowujemy prezentów.
- 反正明天不用上課，學生們就不寫作業了。(Fǎnzhèng míngtiān bú yòng shàngkè, xuéshēngmen jiù bù xiě zuòyè le.) – I tak jutro nie ma lekcji, uczniowie nie odrabiają zadań.
- 反正他不會來，你別等他了。(Fǎnzhèng tā bú huì lái, nǐ bié děng tā le.) – On i tak nie przyjdzie, nie czekaj na niego.

Ćwiczenie 1: Dokończ zdania używając 反正

Przykład: 反正我沒空，你們自己去玩吧。(Fǎnzhèng wǒ méi kòng, nǐmen zìjǐ qù wán ba.)

1. 反正放假了，_____。
2. 反正他不在家，_____。
3. 反正天氣很冷，_____。

Ćwiczenie 2

Przykład: 反正明天開始放假，孩子熬夜打遊戲也沒關係。(Fǎnzhèng míngtiān kāishǐ fàngjià, háizi áoyè dǎ yóuxì yě méiguānxi.)

1. _____，你就別準備他的禮物了。
2. _____，明天的作業不交也可以。
3. _____，他想自己去。

IV. Konstrukcja 即使...，也...

Konstrukcja ta wyraża znaczenie „nawet jeśli..., to i tak...”. Pokazuje, że rezultat nastąpi mimo przeciwnych okoliczności.

1. Podstawowa struktura:

- 即使 + okoliczność + 也 + rezultat

2. Przykłady:

- 即使下雨，我也要去。(Jíshǐ xià yǔ, wǒ yě yào qù.) – Nawet jeśli będzie padać, i tak pójdę.
- 即使很忙，他也會來。(Jíshǐ hěn máng, tā yě huì lái.) – Nawet jeśli będzie zajęty, i tak przyjdzie.
- 即使我叫你們別準備，你們也不會聽我的話。(Jíshǐ wǒ jiào nǐmen bié zhǔnbèi, nǐmen yě bù huì tīng wǒ de huà.) – Nawet jeśli powiem wam, żebyście nic nie przygotowywali, i tak nie posłuchacie moich słów.

Ćwiczenie 1: Połącz części zdań

Przykład: 即使生病，也要上課。(Jíshǐ shēngbìng, yě yào shàngkè.)

1. 即使機票很貴，_____。
2. 即使考完試很累，_____。
3. 即使遇到困難的事情，_____。
4. 即使面試的機會不多，_____。

V. Konstrukcja 拿...來說

Konstrukcja ta służy do podawania przykładów, dosłownie „wziąć... jako przykład”.

1. Podstawowa struktura:

- 拿 + przykład + 來說

2. Przykłady:

- 拿台南來說，菜都很甜。(Ná Táinán láishuō, cài dōu hěn tián.) – Weźmy na przykład Tainan - wszystkie potrawy są tam słodkie.
- 拿學中文來說，寫字最難。(Ná xué Zhōngwén láishuō, xiě zì zuì nán.) – Jeśli chodzi o naukę chińskiego, najtrudniejsze jest pisanie znaków.
- 拿故宮來說，觀光客比起其他博物館更多。(Ná Gùgōng láishuō, guānguāngkè bǐ qítā bówùguān gèngduō duō.) – Na przykład w Pałacu Narodowym jest wielu turystów.

Ćwiczenie 1: Uzupełnij zdania używając konstrukcji 拿...來說

Przykład: ____ → 拿台北來說，房租比其他城市更貴。

(Ná Táiběi láishuō, fángzū bǐ qítā chéngshì gèng guì.)

1. (o jedzeniu w nocy) ____
2. (o pogodzie) ____
3. (o transporcie) ____

第十二課 台灣再見！

Lekcja 12. Do zobaczenia, Tajwanie!

明豪的臉書

在台灣住了這麼久，我好像已經過慣了台灣的生活了；不過，我什麼都習慣了，就是吃不慣台灣的麵包，也喝不慣台灣的番茄湯。所以，雖然我有點捨不得要離開台灣了，但是我也有點期待要回波蘭見我的家人朋友。

既然要回波蘭了，我就決定拍影片來記錄我在台灣的最後生活。倒數著要回去波蘭的這段時間裡，我想著要拍什麼影片，發現我最想跟大家分享離開台灣以前必須做的三件事情。

首先，我決定要把我喜歡的台灣食物都吃一遍再離開，而且因為我很擔心回波蘭我會吃不慣波蘭的台灣菜，後來我想既然我擔心吃不到我喜歡的口味，我就非學做台灣菜不可，所以學好台灣菜是我離開前必做的第一件事情。接下來，離開前必做的第二件事情是，我非去日月潭游泳不可；日月潭是全台最有名的湖，特別是游泳活動一年只舉辦一次而已，在那一天，有一萬多個人全都會一起游泳。最後，離開前必做的第三件事情是，非爬嘉明湖不可，嘉明湖讓我想起波蘭的海眼湖來，兩個湖都是在高山上，爬上去以後，都可以欣賞很漂亮的風景。這三件事情非常地特別，特別得讓我想要拍成影片跟很多人分享。

在拍這三部影片的過程中，我發現因為我說慣了中文，所以我的波蘭文說得不太好。有時候我弄混了到底應該說中文還是波蘭文？說波蘭文是希望讓更多人看到我的影片以後，可以來台灣旅行，喜歡上台灣；說中文是希望讓台灣的朋友看到我留下了很美好的回憶。

對我來說，來台灣這十個月真是不可思議，所以我告訴詠晴：「你非來波蘭不可！」到時候，我會帶著你到處逛逛，讓你深入地了解波蘭文化和美食，然後，你也會跟我們一樣，我們愛上了台灣，你也會愛上波蘭的。

Míngáo de Liǎnshū

Zài Táiwān zhùle zhème jiǔ, wǒ hǎoxiàng yǐjīng guòguànle Táiwān de shēnghuó le; búguò, wǒ shénme dōu xíguànle, jiùshì chībúguàn Táiwān de miànbāo, yě hēbúguàn Táiwān de fānqié tāng. suǒyǐ, suīrán wǒ yǒudiǎn shěbùdé yào líkāi Táiwān le, dànshì wǒ yě yǒudiǎn qídài yào huí Bōlán jiàn wǒ de jiārén péngyǒu.

Jìrán yào huí Bōlán le, wǒ jiù juéding pāi yǐngpiàn lái jìlù wǒ zài Táiwān de zuìhòu shēnghuó. Dàoshǐzhe yào huíqù Bōlán de zhè duàn shíjiān lǐ, wǒ xiǎngzhe yào pāi shénme yǐngpiàn, fāxiàn wǒ zuì xiǎng gēn dàjiā fēnxiǎng líkāi Táiwān yǐqián bìxū zuò de sān jiàn shìqíng.

Shǒuxiān, wǒ juéding yào bǎ wǒ xǐhuān de Táiwān shíwù dōu chī yí biàn zài líkāi, érqǐ yīnwèi wǒ hěn dānxīn huí Bōlán wǒ chībúguàn Bōlán de Táiwān cài, hòulái wǒ xiǎng jìrán wǒ dānxīn chībúguàn wǒ xǐhuān de kǒuwèi, wǒ jiù fēi xué zuò Táiwān cài bùkě, suǒyǐ xuéhǎo Táiwān cài shì wǒ líkāi qián bì zuò de dì yī jiàn shìqíng. Jiēxiàlái, líkāi qián bì zuò de dì èr jiàn shìqíng shì, wǒ fēi qù Rìyuètán yóuyǒng bùkě; Rìyuètán shì quán tái zuì yǒumíng de hú, tèbié shì yóuyǒng huódòng yì nián zhǐ jǔbàn yí cì éryǐ, zài nà yì tiān, yǒu yí wàn duō ge rén quán dōu yìqǐ yóuyǒng. Zuìhòu, líkāi qián bì zuò de dì sān jiàn shìqíng shì, fēi pá Jiāmíng hú bùkě, Jiāmíng hú ràng wǒ xiǎngqǐ Bōlán de Hǎiyǎnhú lái, liǎng ge hú dōu shì zài gāoshān shàng, pá shàngqù yǐhòu, dōu kěyǐ xīnshǎng hěn piàoliàng de fēngjǐng. Zhè sān jiàn shìqíng fēicháng de tèbié, tèbié de ràng wǒ xiǎng yào pāichéng yǐngpiàn gēn hěn duō rén yìqǐ fēnxiǎng.

Zài pāi zhè sān bù yǐngpiàn de guòchéng zhōng, wǒ fāxiàn yīnwèi wǒ shuōguànle Zhōngwén, suǒyǐ wǒ de Bōlánwén shuō de bù tài hǎo. Yǒushíhòu wǒ nònghùnle dàodǐ yīnggāi shuō Zhōngwén háishì Bōlánwén? Shuō Bōlánwén shì xīwàng ràng gèng duō rén kàndào wǒ de yǐngpiàn yǐhòu, kěyǐ lái Táiwān lǚxíng, xǐhuān shàng Táiwān; shuō Zhōngwén shì xīwàng ràng Táiwān de péngyǒu kàndào wǒ liúxiàle hěn měihǎo de huíyì.

Duì wǒ lái shuō, lái Táiwān zhè shí ge yuè zhēnshì bùkěsīyì, suǒyǐ wǒ gàosù Yǒngqíng: "Nǐ fēi lái Bōlán bùkě!" Dàoshíhòu, wǒ huì dàizhe nǐ dào chù guàngguàng, ràng nǐ shēnrù de liǎojiě Bōlán wénhuà hàn měishí, ránhòu, nǐ yě huì gēn wǒmen yíyàng, wǒmen àishàngle Táiwān, nǐ yě huì àishàng Bōlán de.

Facebook Michała

Mieszkam na Tajwanie tak długo, wydaje mi się, że przywykłem już do tajwańskiego stylu życia. Do wszystkiego się przyzwyczałem, wyjątkiem jest tajwański chleb i tajwańska zupa pomidorowa. Dlatego, choć trochę żał mi opuszczać Tajwan, to jednak cieszę się na powrót do Polski i spotkanie z rodziną i przyjaciółmi.

Skoro już wracam do Polski, postanowiłem nagrać film, aby udokumentować moje ostatnie chwile na Tajwanie. Odliczając czas do powrotu, zastanawiałem się, jaki film nakręcić i zdałem sobie sprawę, że najbardziej chcę podzielić się z wami trzema rzeczami, które muszę zrobić przed wyjazdem z Tajwanu.

Po pierwsze, postanowiłem, że przed wyjazdem spróbuję wszystkich moich ulubionych tajwańskich potraw. Ponieważ martwiłem się, że po powrocie do Polski nie będę w stanie przyzwycząć się do tajwańskiego jedzenia w Polsce, pomyślałem, że skoro martwię się, że nie będę miał gdzie jeść ulubionych smaków, to po prostu muszę nauczyć się gotować tajwańskie potrawy, zatem nauczanie się gotowania tajwańskich potraw to pierwsza rzecz, którą muszę zrobić przed wyjazdem. Drugą rzeczą, którą muszę zrobić przed wyjazdem, jest popływanie w Jeziorze Sun Moon. Jezioro Sun Moon to najsłynniejsze jezioro na Tajwanie, tym bardziej, że zawody pływackie odbywają się tam tylko raz w roku – w tym dniu ponad 10 000 osób pływa razem. Wreszcie trzecią rzeczą, którą muszę zrobić przed wyjazdem, jest wejście na górę Jiaming. Jiaming Lake przypomina mi polskie Morskie Oko, oba jeziora znajdują się w górach, a po wejściu na górę można podziwiać przepiękną scenerię. Te trzy rzeczy są tak wyjątkowe, że chcę się nimi podzielić, nagrywając film. Podczas kręcenia tych trzech filmów odkryłem, że ponieważ przyzwyczałem się do mówienia po chińsku, mój polski nie jest zbyt dobry. Czasami myślę się, czy powinienem mówić po chińsku, czy po polsku? Mówię po polsku, bo mam nadzieję, że więcej osób zobaczy moje filmy i przyjedzie na Tajwan, aby go polubić. Mówię po chińsku, bo mam nadzieję, że tajwańscy przyjaciele zobaczą, że mam wspaniałe wspomnienia.

Dla mnie te dziesięć miesięcy na Tajwanie było niesamowitych, dlatego powiedziałem Yǒngqíng: “Musisz przyjechać do Polski!” Zabiorę Cię wszędzie, pomogę Ci poznać polską kulturę i jedzenie, a wtedy Ty na pewno pokochasz Polskę tak samo jak my pokochaliśmy Tajwan.

Lubię to!

Skomentuj

Udostępnij

生詞 Słówka

1. 過慣 *guòguàn* być przyzwyczajonym do życia
他過慣了原來的生活，現在要改變有一點難。
2. 捨不得 *shěbùdé* nie móc się rozstać, żałować
雖然我很期待回家見家人朋友，但是我也捨不得離開台灣的朋友們。
為了跟自己的家人住在一起，他捨得放棄原本薪水很高的工作。
3. 既然 *jìrán* skoro już
媽媽：這些玩具你還要留著嗎？
安迪(Āndí)：既然已經不玩這些玩具了，就捐出去吧。
4. 記錄 *jìlù* notować, dokumentować
現在大部分的年輕人用影片來記錄生活而不是照片。
5. 倒數 *dàoshǔ* odliczać
學生倒數著大學考試的日子，現在還剩一百天。
6. 必須 *bìxū* musieć, być zobowiązanym
如果你想做好一件事情，你必須要每天練習。
7. 擔心 *dānxīn* martwić się
父母因為擔心小孩的教育(jiàoyù/ksztalić)，所以希望小孩可以讀好的學校。
8. 非…不可 *fēi... bùkě* nie móc nie, koniecznie
為了去台灣旅行，我非學好中文不可。
9. 日月潭 *Rìyuètán* Jezioro Słońca i Księżyca
每年都有很多遊客特別去日月潭，參加游泳活動。
10. 嘉明湖 *Jiāmíng Hú* Jezioro Jiaming
湖 *hú* jezioro
夏天我常常在家附近的湖游泳。
11. 海眼湖 *Hǎiǎn Hú* Jezioro Haiyan

12. 在……的過程中 *zài... de guòchéng zhōng* podczas, w trakcie
在做報告的過程中，學生發現了一些不懂的部分，所以來問老師。
13. 弄混 *nòng hùn* pomieszać, mylić
有時候我會弄混了中文跟注蘭文，特別是緊張的時候。
14. 到底 *dào dǐ* w końcu, wreszcie
A: 我們午餐吃牛肉麵，好不好？還是吃小籠包？啊，還是水餃？
B: 你到底想要吃什麼？
15. 不可思議 *bù kě sī yì* niewiarygodne
以前小李連一公里都跑不完，現在他可以爬上嘉明湖，真是不可思議。
16. 到時候 *dào shí hòu* w odpowiednim czasie
下個月要舉辦奧林匹克(*Àolínpǐkè*/Olimpiada)運動會，到時候我們一定要飛去巴黎(*Bālǐ*/Paryż)替運動員(*yùndòngyuán*/sportowiec)加油。
17. 會……的 *huì... de* będzie, na pewno
要是你沒準備好，是不會被錄取的。

高夏的臉書

在台灣這段時間，因為每天都過得很開心，所以時間過得很快。沒想到才來一年，我就要回波蘭了。我還記得一開始，坐上機場捷運往台北的路上，我覺得我的中文好像不太好，因為捷運上的廣播我好像聽懂了，又聽不懂。詠晴跟我說明：其實捷運上的廣播有英語、華語、台語、客家語。後來，我去東部旅行的時候，讓我更驚訝的是，我還聽到了原住民語的站名。我才第一次認識了台灣有客家人、閩南人，還有原住民。既然我都已經到了台灣了，我就應該要更深入地了解台灣人的生活和文化的，所以我也去了很多地方旅行，比如說：花蓮、台南、蘭嶼……等等。

非常巧的是，我在台灣第一個語言交換夥伴是客家人，所以他邀請我去新竹玩。原本我對新竹的印象就是新竹科學園區，只知道有很多科技公司設立在那裡而已。可是，他們一家人帶我認識了新竹的客家文化和原住民文化。讓我發現了台灣有又豐富又多元的文化，而且每一種文化都不太一樣。

拿客家文化來說，他們帶我去參觀了客家文化地區，在那裡我們做了擂茶、吃了粄條，也參觀了茶博物館，了解了東方美人茶的歷史。聽到語言交換夥伴跟他的家人說客家語，我才發現原來有些台灣人除了說華語以外，也會說台語或是客語。另外，拿原住民文化來說，我參觀了泰雅族的獵人學校，穿了泰雅族原住民傳統的服裝，然後一起唱泰雅族的歌、跳泰雅族的舞，學了泰雅族的習俗。

雖然我要離開台灣了，但是我很期待接下來詠晴來波蘭當交換學生，到時候我一定會好好地介紹波蘭的自然景點，還有文化和歷史景點，讓詠晴更深入地了解波蘭人的生活和文化的，愛上波蘭。

Gāoxiàde Liǎnshū

Zài Táiwān de zhè duàn shíjiān, yīnwèi měi tiān dōu guòde hěn kāixīn, suǒyǐ shíjiān guòde hěn kuài. Méi xiǎngdào cái lái yì nián, wǒ jiù yào huí Bōlán le. Wǒ hái jìdé yì gāng kāishǐ, zuòshàng jīchǎng jiéyùn wǎng Táiběi de lù shàng, wǒ juéde wǒ de Zhōngwén hǎoxiàng bú tài hǎo, yīnwèi jiéyùn shàng de guǎngbò wǒ hǎoxiàng tīng-dǒngle, yòu tīngbùdǒng. Yǒngqíng gēn wǒ shuōmíng: qíshí jiéyùn shàng de guǎngbò yǒu Yīngyǔ, Huáyǔ, Táiyǔ, Kèjiāyǔ. Hòulái, wǒ qù dōngbù lǚxíng de shíhòu, ràng wǒ gèng jīngyà de shì, wǒ hái tīngdàole Yuánzhùmín yǔ de zhàn míng. Wǒ cái dì yī cì rènshìle Táiwān yǒu Kèjiā rén, Mǐnnán rén, hái yǒu Yuánzhùmín. Jìrán wǒ dōu yǐjīng dàole Táiwān le, wǒ jiù yīnggāi yào gēng shēnrù de liǎojiě Táiwān rén de shēnghuó hàn wénhuà, suǒyǐ wǒ yě qùle hěn duō dìfāng lǚxíng, bǐrúshuō: Huālián, Táinán, Lányǔ.....děngděng.

Fēicháng qiǎo de shì, wǒ zài Táiwān dì yī ge yǔyán jiāohuàn huǒbàn shì Kèjiā rén, suǒyǐ tā yāoqǐng wǒ qù Xīnzhú wán. Yuánběn wǒ duì Xīnzhú de yìxiàng jiùshì Xīnzhú Kēxué Yuánqū, zhǐ zhīdào yǒu hěnduō kējì gōngsī shèlì zài zhèlǐ éryǐ. Kěshì, tāmen yì jiā rén dài wǒ rènshìle Xīnzhú de Kèjiā wénhuà hé Yuánzhùmín wénhuà. Ràng wǒ fāxiànle Táiwān yǒu yòu fēngfù yòu duōyuán de wénhuà, érqǐ měi yì zhǒng wénhuà dōu bú tài yíyàng.

Ná Kèjiā wénhuà láishuō, tāmen dài wǒ qù cānguānle Kèjiā wénhuà dìqū, zài nàlǐ wǒmen zuòle léichá, chīle bǎntiáo, yě cānguānle chá bówùguǎn, liǎojiěle Dōngfāng Měirén Chá de lìshǐ. Tīngdào yǔyán jiāohuàn huǒbàn gēn tā de jiārén shuō Kèjiāyǔ, wǒ cái fāxiàn yuánlái yǒuxiē Táiwān rén chule shuō Huáyǔ yǐwài, yě huì shuō Táiyǔ huòshì Kèyǔ. Lìngwài, ná Yuánzhùmín wénhuà láishuō, wǒ cānguānle Tàiyǎzú de Lièrén Xuéxiào, chuānle Tàiyǎzú yuánzhùmín chuántǒng de fúzhuāng, ránhòu yìqǐ chàng Tàiyǎzú de gē, tiào Tàiyǎzú de wǔ, xuéle Tàiyǎzú de xísú.

Suīrán wǒ yào líkāi Táiwān le, dànshì wǒ hěn qídài jiēxiàlái Yǒngqíng lái Bōlán dāng jiāohuàn xuéshēng, dàoshíhòu wǒ yídìng huì hǎohǎo de jièshào Bōlán de zìrán jǐngdiǎn, hái yǒu wénhuà hàn lìshǐ jǐngdiǎn, ràng Yǒngqíng gèng shēnrù de liǎojiě Bōlán rén de shēnghuó hàn wénhuà, àishàng Bōlán.

Facebook Gosi

W tym czasie na Tajwanie, ponieważ każdy dzień był bardzo radosny, czas mijał bardzo szybko. Nieoczekiwanie, po zaledwie roku, muszę wracać do Polski. Pamiętam, jak na samym początku, wsiadając do metra na lotnisku w kierunku Tajpej, czułam, że mój chiński chyba nie jest zbyt dobry, bo komunikaty w metrze jednocześnie rozumiałam, i jednocześnie nie rozumiałam. Yǒngqíng wyjaśniła mi, że w metrze komunikaty są w języku angielskim, mandaryńskim, tajwańskim i hakka. Później, kiedy podróżowałam na wschód, jeszcze bardziej mnie zaskoczyło to, że usłyszałam nazwy stacji w języku rdzennych mieszkańców. Po raz pierwszy dowiedziałam się, że na Tajwanie są Hakka, Minnan i rdzenni mieszkańcy. Skoro już jestem na Tajwanie, powinnam lepiej poznać życie i kulturę Tajwańczyków, więc dużo podróżowałam, na przykład: do Hualien, Tainan, Lanyu i tak dalej.

Zupełnym przypadkiem, moim pierwszym partnerem do wymiany językowej na Tajwanie był Hakka, więc zaprosił mnie do Hsinchu. Na początku kojarzyłam Hsinchu z Hsinchu Science Park, wiedziałam tylko, że ma tam siedzibę wiele firm technologicznych. Jednak całą rodziną zabrali mnie, żebym poznała kulturę Hakka i kulturę rdzennych mieszkańców. Pozwoliło mi to odkryć, że Tajwan ma bogatą i różnorodną kulturę, a każda z nich jest inna.

Weźmy na przykład kulturę Hakka, zabrali mnie do zwiedzania obszaru kultury Hakka, gdzie zrobiliśmy herbatę Lei, zjedliśmy kluski ryżowe, a także odwiedziliśmy Muzeum Herbaty, aby poznać historię herbaty Oriental Beauty. Słyszając, jak partner do wymiany językowej i jego rodzina mówią językiem hakka, zdałam sobie sprawę, że niektórzy Tajwańczycy oprócz mandaryńskiego mówią również tajwańskim lub hakka. Poza tym, jeśli chodzi o kulturę rdzennych mieszkańców, odwiedziłam szkołę łowców ludu Atayal, ubrałam się w ich tradycyjne stroje, a potem wspólnie śpiewaliśmy ich piosenki i, tańczyliśmy tańce ludu Atayal i nauczyliśmy się ich zwyczajów ludu.

Chociaż opuszczam Tajwan, to nie mogę się doczekać, kiedy Yǒngqíng przyjedzie na wymianę studencką do Polski, wtedy na pewno z zapałem przedstawię jej polskie atrakcje przyrodnicze, a także kulturowe i historyczne, aby Yǒngqíng mogła lepiej zrozumieć życie i kulturę Polaków i zakochać się w Polsce.

Lubię to!

Skomentuj

Udostępnij

生詞 Słówka

1. 機場 *jīchǎng* lotnisko
台灣的國際(*guóji*/międzynarodowy)機場不在台北，而是在桃園(*Táoyuán*)。
2. 廣播 *guǎngbò* audycja
雖然很多人喜歡一邊開車一邊聽音樂，我還是喜歡一邊開車一邊聽廣播。
3. 華語 *Huáyǔ* język chiński (mandaryński)
4. 客家 *Kèjiā* Hakka
新竹的客家文化非常豐富，如果你想要好好認識客家文化，一定要去那裡。
5. 東部 *Dōngbù* wschodnia część
如果你想認識台灣的原住民文化，就必須去東部的城市看看。
6. 閩南 *Mǐnnán* część Fujian, języki minnan
台灣的閩南語跟中國的閩南語不太一樣。
7. 原住民 *Yuánzhùmín* rdzenni mieszkańcy
台灣的原住民是南島語族(*Nándāo yǔzú*/rodzina języków austronezyjskich)，跟夏威夷(*Xiàwéiyí*/Hawaje)、紐西蘭(*Niǔxīlán*/ Nowa Zelandia)的原住民有關。
8. 夥伴 *huǒbàn* partner, towarzysz
他住在我家隔壁，是我從小到大一起玩的好夥伴。
9. 新竹 *Xīnzhú* Hsinchu
10. 新竹科學園區 *Xīnzhú Kēxué Yuánqū* Hsinchu Science Park
新竹科學園區是台灣的矽谷(*xìgǔ*/Dolina Krzemowa)。
11. 科技 *kējì* technologia
大部分的新竹人都在科技公司裡當工程師。
12. 設立 *shèlì* założyć, ustanowić
原本有很多國際公司都在香港(*Xiānggǎng*/Hongkong)設立了辦公室(*bàngōngshì*/biuro)，現在都搬到了新加坡(*Xīnjiāpō*/Singapur)或是台灣。

13. 多元 *duōyuán* różnorodny
台灣的文化很多元，有閩南文化、客家文化，還有十六族
的原住民文化。
14. 地區 *dìqū* region, obszar
波蘭哪個地區的食物比較有特色？
15. 擂茶 *léichá* herbata Lei
在每個客家文化地區，遊客都可以做擂茶。
16. 粄條 *bǎntiáo* kluski ryżowe
粄條是客家的傳統料理，一看到粄條，你就知道你到了客
家地區了。
17. 東方美人茶 *Dōngfāng Měirén Chá* herbata Oriental Beauty
東方美人茶雖然是台灣的茶，可是名字可能跟英國有關。
18. 族 *zú* grupa etniczna, klan
台灣的原住民原本只有九族，後來大家發現其實可以分成
十六族。
19. 泰雅族 *Tàiyǎzú* lud Atayal
對泰雅族人來說，他們喜歡唱歌、跳舞來歡迎朋友。
20. 服裝 *fúzhuāng* odzież, stroje
世界上每個國家的傳統服裝都不一樣，你可以介紹你國家
的傳統服裝嗎？
21. 深入 *shēnrù* zagłębiać się
如果你想深入地了解一個國家的文化，就必須跟當地人
(*dāngdì rén/miejscowi*)一起生活。

詠晴的臉書

今天明豪、高夏要搭飛機離開台灣了，所以我送他們去機場。在往機場的路上，我們聊著天，說著這一年發生的事情，讓我想起來了把他們從機場接到市區的第一天，好像才剛過了不久而已。想到這裡，我就有一點感傷，我偷偷地哭了，希望他們沒發現。

我捨不得他們要離開台灣了，這一年以來，因為有他們的陪伴，讓我從不同的角度認識了台灣文化，比如說：我從來沒想過台灣文化其實很多元，每次我跟他們介紹台灣的歷史或是文化，他們都很有興趣，而且告訴我台灣小小的，可是不同的城市有不同的歷史跟文化，讓人覺得不可思議。他們的話，不僅讓我發現台灣的特色，而且也讓我很感動。另外，我常常聽到他們稱讚台灣，不管什麼東西，他們都說台灣的比波蘭的好，讓我不知道他們到底是客氣還是真心的。因為聽他們介紹波蘭，讓我真心地覺得波蘭是又特別又偉大的國家，不管歷史文化或是自然景點，都是獨一無二的。台灣怎麼會比波蘭好？我不明白。

我們三個常常到處旅行，在旅行的過程中，我跟他們介紹的台灣食物總是會讓他們想起波蘭的，所以他們通常都不會吃不慣，不過每次他們都說台灣什麼都好，就是甜點沒有波蘭的好吃，所以叫我非去波蘭試試不可，讓我非常期待波蘭的甜點。後來，我們三個發現不管是歷史還是文化，其實台灣跟波蘭都有一點像。

今天分開以後，我會想他們的。不過，其實再過不久以後，我們又會見面的。因為我被他們說服了，打算申請去波蘭大學交換一年。他們本來還告訴我既然我已經決定要去波蘭交換了，就別送他們去機場了。因為我們還會再見面的！

Yǒngqíng de Liǎnshū

Jīntiān Míngáo, Gāoxià dā fēijī líkāi Táiwān, suǒyǐ wǒ sòng tāmen qù jīchǎng. Zài wǎng jīchǎng de lù shàng, wǒmen liáozhe tiān shuōzhe zhè yì nián fāshēng de shìqíng, ràng wǒ xiǎngqǐlái bǎ tāmen cóng jīchǎng jiē dào shìqū de dì yī tiān, hǎoxiàng cái gāng guòle bùjiǔ éryǐ. Xiǎngdào zhèlǐ, wǒ jiù yǒu yìdiǎn gǎnshāng, wǒ tóutōu de kū le, xīwàng tāmen méi fāxiàn.

Wǒ shěbùdé tāmen yào líkāi Táiwān le, zhè yì nián yǐlái, yīnwèi yǒu tāmen de péibàn, ràng wǒ cóng bùtóng de jiǎodù rènshìle Táiwān wénhuà, bǐrúshuō: Wǒ cónglái méi xiǎngguò Táiwān wénhuà qíshí hěn duōyuán, kěshì měi cì wǒ gēn tāmen jièshào Táiwān de lìshǐ huòshì wénhuà, tāmen dōu hěn yǒuxìngqù, érqǐè gào sù wǒ Táiwān xiǎoxiǎo de, kěshì bùtóng de chéngshì yǒu bùtóng de lìshǐ gēn wénhuà, ràng rén juéde bùkěsīyì. Tāmen de huà, bùjǐn ràng wǒ fāxiàn Táiwān de tèsè, érqǐè yě ràng wǒ gǎndòng. Lìngwài, wǒ chángcháng tīngdào tāmen chēngzàn Táiwān, bùguǎn shénme dōngxī, tāmen dōu shuō Táiwān de bǐ Bōlán de hǎo, ràng wǒ bù zhīdào tāmen dàodǐ shì kèqì háishì zhēnxīn de. Yīnwèi tīng tāmen jièshào Bōlán, ràng wǒ zhēnxīn de juéde Bōlán shì yòu tèbié yòu wěidà de guójiā, bùguǎn lìshǐ wénhuà huòshì zìrán jǐngdiǎn, dōu shì dúyīwú'èr. Táiwān zěnme huì bǐ Bōlán hǎo? Wǒ bù míngbái.

Wǒmen sān ge chángcháng dào chù lǚxíng, zài lǚxíng de guòchéng zhōng, wǒ gēn tāmen jièshào de Táiwān shíwù zǒngshì huì ràng tāmen xiǎngqǐ Bōlán de, suǒyǐ tāmen tōngcháng dōu bú huì chībúguàn, búguò měi cì tāmen dōu shuō Táiwān shénme dōu hǎo, jiùshì tiándiǎn méiyǒu Bōlán de hǎochī, suǒyǐ jiào wǒ fēi qù Bōlán shìshì bùkě, ràng wǒ fēicháng qídài Bōlán de tiándiǎn. Hòulái, wǒmen sān ge fāxiàn bùguǎn shì lìshǐ háishì wénhuà, qíshí Táiwān gēn Bōlán dōu yǒu yìdiǎn xiàng.

Jīntiān fènkāi yǐhòu, wǒ huì xiǎng tāmen de. Búguò, qíshí guò bùjiǔ yǐhòu, wǒmen yòu huì jiànmiàn de. Yīnwèi wǒ bèi tāmen shuǐfú le, dǎsuàn shēnqǐng qù Bōlán dàxué jiāohuàn yì nián. Tāmen běnlái hái gào sù wǒ jìrán wǒ yǐjīng juéding yào qù Bōlán jiāohuàn le, jiù bié sòng tāmen qù jīchǎng le. Yīnwèi wǒmen huì zài jiàn miàn de!

 Zàn

 Liúyán

 Fēnxiǎng

Facebook Yǒngqíng

Dzisiaj Mínháo i Gāoxià odlatują z Tajwanu, więc odprowadzam ich na lotnisko. W drodze na lotnisko rozmawiamy, wspominając wydarzenia z tego roku, co przypomniało mi dzień, w którym odebrałam ich z lotniska i zawiozłam do miasta, jakby to było niedawno. Myśląc o tym, jest mi trochę smutno, po kryjomu płakałam, mam nadzieję, że nie zauważyli.

Żal mi, że opuszczają Tajwan. W ciągu tego roku, dzięki ich towarzystwu, poznałam tajwańską kulturę z innej perspektywy. Na przykład: nigdy nie myślałam, że tajwańska kultura jest tak różnorodna, ale za każdym razem, gdy opowiadałam im o historii lub kulturze Tajwanu, byli bardzo zainteresowani i mówili mi, że Tajwan jest mały, ale różne miasta mają różną historię i kulturę, co jest niesamowite. Ich słowa nie tylko pozwoliły mi odkryć cechy Tajwanu, ale także mnie poruszyły. Poza tym często słyszałam, jak chwalą Tajwan, cokolwiek to było, zawsze mówili, że tajwańskie jest lepsze od polskiego, przez co nie wiem, czy są uprzejmi, czy szczerzy. Bo słuchając ich opowieści o Polsce, naprawdę czuję, że Polska jest wyjątkowym i wspaniałym krajem, zarówno pod względem historii i kultury, jak i atrakcji przyrodniczych, jest jedyna w swoim rodzaju. Jak Tajwan może być lepszy od Polski? Nie rozumiem.

Cała nasza trójka często podróżowała, gdzie się dało. Podczas podróży tajwańskie jedzenie, które im przedstawiałam, zawsze przypominało im polskie, więc zazwyczaj nie mieli problemów z przyzwyczajeniem się do niego. Ale za każdym razem mówili, że wszystko na Tajwanie jest dobre, tylko desery nie są tak smaczne jak polskie, więc kazali mi koniecznie spróbować polskich deserów, dlatego nie mogę się ich doczekać. Później cała trójka odkryliśmy, że zarówno historia, jak i kultura Tajwanu i Polski są trochę podobne.

Po dzisiejszym rozstaniu będę za nimi tęsknić. Ale tak naprawdę niedługo znów się spotkamy. Bo dałam się im przekonać i planuję złożyć wniosek o roczną wymianę na polskim uniwersytecie. Początkowo mówili mi, że skoro już zdecydowałam się na wymianę w Polsce, to nie muszę ich odprowadzać na lotnisko. Bo jeszcze się spotkamy!

Lubię to!

Skomentuj

Udostępnij

生詞 Słówka

1. 接 *jiē* odbierać
這間學校前面有很多父母開著車來接小孩回家。
2. 市區 *shìqū* centrum miasta
既然你在市區已經買了房子了，為什麼還要搬去郊區
(jiāoqū/ przedmieścia) ?

3. 感傷 *gǎnshāng* melancholijny, przygnębiony
一想到我們再也沒機會見面了，就讓我很感傷。
4. 偷偷 *tōutōu* po cichu, ukradkiem
弟弟偷偷地告訴爸爸生氣了，所以叫我小心一點。
5. 以來 *yǐlái* od czasu
這六年以來，謝謝你的照顧。
6. 陪伴 *péibàn* towarzyszyć
因為有貓、狗的陪伴，所以人們不覺得無聊。
7. 角度 *jiǎodù* perspektywa, punkt widzenia
從外國人的角度看台灣，給台灣人一種新的角度認識台灣。
8. 不管 *bùguǎn* nieważne, bez względu na
不管天氣熱不熱，我都要去爬山。
9. 真心 *zhēnxīn* szczery, prawdziwy
台灣人看到外國人說「你好」，都會稱讚他們的中文說得很好，我不相信他是真心的。
10. 偉大 *wěidà* wielki, wspaniały
大家常常說媽媽是每個家裡最偉大的人，但是你覺得爸爸也是嗎？
11. 獨一無二 *dúyīwúèr* wyjątkowy, jedyny taki
每個人都是獨一無二的，你不必跟其他人一樣。
12. 分開 *fēnkāi* rozdzielać się, rozstawać
自從我們分開以來，就再也沒見過面了。
13. 說服 *shuìfú* przekonywać
如果你去外國留學，可是你的父母不答應，你要怎麼說服你的父母？
14. 申請 *shēnqǐng* aplikować
為了出國交換，學生正忙著申請獎學金(*jiǎngxuéjīn*/stypendium)。

語法解釋 Objaśnienia gramatyczne

I. Konstrukcja 什麼都...，就是...不/沒...

Ta konstrukcja służy do wyrażania, że „wszystko jest OK/możliwe, tylko nie...”. Składa się z dwóch części: pierwsza wskazuje na ogólną akceptację (什麼都...), a druga na jedyny wyjątek (就是...不...).

1. Podstawowa struktura:

- 什麼都 + pozytywne stwierdzenie + 就是 + negatywne stwierdzenie

2. Przykłady:

- 我什麼都習慣了，就是吃不慣台灣的麵包。(Wǒ shénme dōu xíguànlè, jiùshì chī búguàn Táiwān de miànbāo.) – Do wszystkiego się przyzwyczailem, tylko nie mogę się przyzwyczać do tajwańskiego chleba.
- 這間旅館什麼都好，就是床讓我睡不著。(Zhè jiān lǚguǎn shénme dōu hǎo, jiùshì chuáng ràng wǒ shuìbùzháo.) – Wszystko jest w porządku, tylko nie mogę zasnąć przez łóżko.
- 妹妹什麼都喜歡，就是不喜歡運動。(Mèimèi shénme dōu xǐhuan, jiùshì bù xǐhuan yùndòng.) – Siostra wszystko lubi, tylko sportu nie lubi.

Ćwiczenie 1: Uzupełnij zdania używając konstrukcji

什麼都...，就是...不...

Przykład:

A: 台灣的食物你還吃得慣嗎?

B: 我什麼都吃得慣，就是吃不慣台灣的甜點。

1. A: 要不要跟我一起參加那個跳舞的活動?

B: 我對什麼活動都有興趣，_____。

2. A: 你記得明天是我的生日嗎?

B: 對不起，_____。

3. A: 這次的期末考要考第八課到第十二課，你準備完了嗎?

B: _____，我正想要問問你。

Ćwiczenie 2: Uzupełnij zdania używając konstrukcji

什麼都...，就是...沒...

1. A: 你不是已經出門了，怎麼又回家了。
B: _____，只好回家拿。
2. A: 你常常在台灣爬山，你爬過嘉明湖了嗎？
B: _____。
3. A: 下個月要去台灣的旅行，你安排好了嗎？
B: _____。

II. Konstrukcja V慣

V慣 to konstrukcja wyrażająca przyzwyczajenie się do wykonywania jakiejś czynności. Po V慣 często występuje partykuła 了, wskazująca na osiągnięcie tego stanu.

1. Podstawowa struktura:

- czasownik + 慣 (+ 了)

Uwaga: w formie przeczącej używamy 不慣

2. Przykłady:

- 明豪說慣了中文。(Míngháo shuōguànlè Zhōngwén.) – Michał przyzwyczał się do mówienia po chińsku.
- 高夏過慣了台灣的生活。(Gāoxià guòguànlè Táiwān de shēnghuó.) – Gosia przyzwyczała się do życia na Tajwanie.
- 我喝不慣台灣的番茄湯。(Wǒ hēbúguàn Táiwān de fānqié tāng.) – Nie mogę się przyzwycząć do jedzenia tajwańskiej zupy pomidorowej.

Ćwiczenie 1: Utwórz zdania z podanych elementów

Przykład: 我來台灣五年了，/過/台北的生活 → 我來台灣五年了，已經過慣了台北的生活。(Wǒ lái táiwān wǔ niánle, yǐjīng guòguànlè Táiběi de shēnghuó.)

1. 一剛開始/室友/玩/新的電腦遊戲，後來慢慢地玩得越來越開心。
2. 妹妹/住/家裡，所以決定不搬到宿舍。
3. 司機/開/豐田(Fēngtián/Toyota)的車子，現在換了福斯(Fúsi/Volkswagena)的車子就開不慣。

III. Konstrukcja 既然...就...

Konstrukcja ta wyraża logiczny związek: „skoro..., to...”. Pierwsza część (既然) przedstawia przesłankę, a druga (就) logiczną konkluzję.

1. Podstawowa struktura:

- 既然 + przesłanka + 就 + konkluzja

2. Przykłady:

- 既然要回波蘭了，就決定拍影片來記錄。(Jìrán yào huí Bōlán le, jiù juéding pāi yǐngpiàn lái jìlù.) – Skoro mam wracać do Polski, to postanowiłem nagrać film dokumentujący [pobyt].
- 既然已經到了台灣，就應該要更深入地了解台灣文化。(Jìrán yǐjīng dào le Táiwān, jiù yīnggāi yào gèng shēnrù de liǎojiě Táiwān wénhuà.) – Skoro już jestem na Tajwanie, to powinienem głębiej poznać tajwańską kulturę.

Ćwiczenie 1: Połącz początki zdań z kolumny A z odpowiednimi zakończeniami z kolumny B, tworząc logiczne zdania z konstrukcją 既然...就...

A:

- 既然你喜歡台灣
- 既然要學中文
- 既然沒有時間
- 既然下雨了

B:

- 就別去爬山了
- 就多住一段時間
- 就常常練習口說
- 就改天再見面吧

Ćwiczenie 2: Uzupełnij dialogi z wykorzystaniem 既然...就...

1. A: 我對這間公司很有興趣，正在考慮要不要投履歷。

B: _____。

2. A: 下雨下了一個星期，今天終於出太陽了。

B: _____。

3. A: 離開台灣以前，我非去蘭嶼浮潛不可。

B: _____。

IV. Konstrukcja 非.....不可

Ta konstrukcja wyraża absolutną konieczność lub determinację - „koniecznie muszę”, „nie ma innego wyjścia jak”. Jest mocniejsza niż samo 必須 (*bìxū*).

1. Podstawowa struktura:

- 非 + czasownik + 不可

Uwaga: czasami używana jest też forma 非得 (*fēiděi*)

2. Przykłady:

- 明豪非去日月潭游泳不可。 (*Míngáo fēi qù Rìyuètán yóuyóǒng bùkě*.) – Michał koniecznie musi popływać w jeziorze Sun Moon.
- 中文系的學生非學好中文不可。 (*Zhōngwénxì de xuéshēng fēi xuéhǎo Zhōngwén bùkě*.) – Studenci sinologii absolutnie muszą dobrze nauczyć się chińskiego.
- 你非來波蘭不可！ (*Nǐ fēi lái Bōlán bùkě!*) – Koniecznie musisz przyjechać do Polski!

Ćwiczenie 1: Przekształć zdania używając konstrukcji 非.....不可

Przykład: 我要去台南 → 我非去台南不可。 (*Wǒ fēi qù Táinán bùkě*.)

1. 我要學做台灣菜。
2. 你要看這個電影。
3. 他們要參觀故宮博物館。

V. Konstrukcja 會.....的

Ta konstrukcja jest używana do wyrażenia pewności co do przyszłego wydarzenia lub rezultatu. Często zawiera element przewidywania lub obietnicy.

1. Podstawowa struktura:

- podmiot + 會 + czasownik/przymiotnik + 的

2. Przykłady:

- 我們會再見面的。 (*Wǒmen huì zài jiànmiàn de*.) – Na pewno się jeszcze zobaczymy.
- 你也會愛上波蘭的。 (*Nǐ yě huì àishàng Bōlán de*.) – Ty też na pewno pokochasz Polskę.
- 他們會想念台灣的。 (*Tāmen huì xiǎngniàn Táiwān de*.) – Na pewno będą tęsknić za Tajwanem.

Ćwiczenie 1: Utwórz zdania wyrażające pewność używając konstrukcji 會.....的

Przykład: 他學中文 → 他會學好中文的。 (*Tā huì xuéhǎo zhōngwén de.*)

1. 我們再見面
2. 你喜歡這裡
3. 天氣變好

VI. Konstrukcja 才...就...

Ta konstrukcja wskazuje na to, że coś nastąpiło bardzo szybko lub nieoczekiwanie szybko po czymś innym - „ledwo..., a już...”.

1. Podstawowa struktura:

- 才 + pierwsze działanie/stan + 就 + drugie działanie/stan

2. Przykłady:

- 高夏才來一年，就要回波蘭了。 (*Gāoxià cái lái yì nián, jiù yào huí Bōlán le.*) – Ledwo minął rok, a Gosia już musi wracać do Polski.
- 明豪才到台灣，就愛上這裡了。 (*Míngáo cái dào Táiwān, jiù àishàng zhèlǐ le.*) – Michał ledwo przybył na Tajwan, a już się w nim zakochał.
- 那位學生才學中文三個月，就會說得很好了。 (*Cái xué Zhōngwén sān ge yuè, jiù huì shuō de hěn hǎo le.*) – Ten student uczył się chińskiego ledwo trzy miesiące, a już mówi bardzo dobrze.

Ćwiczenie 1: Połącz części zdań używając konstrukcji 才...就...

Przykład: 我/吃了一口/覺得很好吃 → 我才吃了一口，就覺得很好吃。
(*Wǒ cái chīle yì kǒu, jiù juéde hěn hàochī.*)

1. 這位同學/上了一個月的課/會說中文了
2. 我們/認識一天/成為好朋友
3. 那位翻譯/到台北/找到工作

VII.Konstrukcja . . . 以來.

Ta konstrukcja oznacza „od (jakiegoś momentu)”, wskazując na okres trwający od pewnego punktu w czasie do chwili obecnej.

1. Podstawowa struktura:

- określenie czasu + 以來

2. Przykłady:

- 這一年以來 (*zhè yì nián yǐlái*) – w ciągu tego roku/od początku tego roku
- 自從到台灣以來 (*zìcóng dào Táiwān yǐlái*) – od czasu przybycia na Tajwan
- 認識他以來 (*rènshi tā yǐlái*) – od kiedy go poznałem

Ćwiczenie 1: Utwórz zdania z konstrukcją . . . 以來

Przykład: 上大學 → 上大學以來，我學了很多東西。

(*Shàng dàxué yǐlái, wǒ xuéle hěn duō dōngxi.*)

1. 住在台北
2. 開始學中文
3. 分手(*fēn shǒu*/rozstać się)

A			
愛上	àishàng	zakochać się w	(10)
阿嬤	āma	babcia (tajwańska)	(5)
安排	ānpái	planować, układać plan	(10)
按照	ànzào	według	(5)
熬夜	áoyè	zarywać noc	(1)
B			
吧	ba	partykuła (przypuszczenie)	(4)
把	bǎ	wprowadza konstrukcję gramatyczną „ba”	(2)
八冰綠	Bābīnglǜ	oolong na lodzie (napój)	(6)
拜拜	bàibài	modlić się	(9)
拜訪	bàifǎng	odwiedzać	(4)
白目	báimù	nieodpowiedzialny	(7)
百萬	bǎiwàn	milion	(2)
搬	bān	przeprowadzać się	(1)
幫忙	bāngmáng	pomagać, pomoc	(8)
粿條	bǎntiáo	kluski ryżowe	(12)
包	bāo	torba, pakunek	(3)
包繃帶	bāo bēngdài	owinąć bandażem	(3)
包裹	bāoguǒ	paczka	(6)
被	bèi	przez (konstrukcja bierna)	(6)
笨	bèn	głupi	(7)
本來	běnlái	pierwotnie, wcześniej	(1)
閉眼睛	bì yǎnjīng	zamknąć oczy	(3)
變	biàn	zmieniać się	(7)
遍	biàn	raz (od początku do końca)	(10)
變成	biànchéng	zmieniać się w, stawać się	(8)
別那麼小氣	bié nàme xiǎoqì	nie bądź taki skąpy!	(7)
餅乾	bǐnggān	ciastka	(5)
冰箱	bīngxiāng	lodówka	(2)
必須	bìxū	musieć, być zobowiązanym	(12)
菠菜	bōcài	szpinak	(11)
不但...也	búdàn,...yě...	nie tylko..., ale również...	(1)
部分	bùfèn	część, fragment	(1)
不管	bùguǎn	nieważne, bez względu na	(8)
不好意思	bùhǎoyìsi	czuć się niezręcznie	(11)
不僅...而且...	bùjīn...érqiě...	nie tylko..., ale również...	(6)
不可思議	bùkěsīyì	niewiarygodne	(12)
不停地	bùtíng de	bez przerwy, nieustannie	(10)
不同	bùtóng	inny, różny (9)	1.3

不行	<i>bùxíng</i>	nie można, nie da rady	(3)
不用	<i>bùyòng</i>	nie trzeba	(1)
C			
擦	<i>cā</i>	wycierać	(2)
才	<i>cái</i>	dopiero, tylko gdy	(5)
猜	<i>cāi</i>	zgadywać	(8)
才好	<i>cáihǎo</i>	dopiero dobrze	(3)
材料	<i>cáiliào</i>	składnik	(6)
財神爺	<i>Cáishényé</i>	bóg bogactwa	(9)
餐桌	<i>cānzhuō</i>	stół do posiłku	(11)
草莓	<i>cǎoméi</i>	truskawki	(4)
曾經	<i>céngjīng</i>	kiedyś, wcześniej	(8)
查	<i>chá</i>	sprawdzać	(5)
差一點就沒	<i>chà yì diǎn jiù méi</i>	prawie nie udało się	(3)
差不多	<i>chà bù duō</i>	mniej więcej prawie	(9)
長	<i>cháng</i>	długi	(6)
吵	<i>chǎo</i>	hałaśliwy	(11)
趁	<i>chèn</i>	korzystać z okazji	(10)
成功	<i>chénggōng</i>	odnosić sukces, sukces	(8)
程式	<i>chéngshì</i>	aplikacja, program	(2)
城市	<i>chéngshì</i>	miasto	(4)
稱讚	<i>chēngzàn</i>	chwalić, pochwała	(8)
吃素	<i>chī sù</i>	być wegetarianinem	(6)
遲到	<i>chídào</i>	spóźnić się	(1)
吃光	<i>chīguāng</i>	zjeść wszystko, wyczyścić talerz	(6)
池塘	<i>chítáng</i>	staw	(9)
臭豆腐	<i>chòudòufu</i>	śmierdzące tofu, stinky tofu	(6)
臭	<i>chòu</i>	śmierdzący	(6)
抽	<i>chōu</i>	losować, ciągnąć	(9)
窗戶	<i>chuānghù</i>	okno	(3)
傳統	<i>chuántǒng</i>	tradycja	(2)
出來	<i>chūlái</i>	wyjść	(1)
除了... 以外, ... 都...	<i>chúle... yǐwài, ... dōu...</i>	oprócz..., poza...	(9)
除夕夜	<i>Chúxìyè</i>	wigilia Nowego Roku	(9)
初一	<i>chūyī</i>	1. dzień miesiąca księżycowego	(6)
從來沒	<i>cónglái méi</i>	nigdy wcześniej	(4)
存	<i>cún</i>	przechowywać, zapisywać	(2)

D			
打瞌睡	<i>dǎkēshuì</i>	przysypiać, drzemać	(11)
打麻將	<i>dǎ májiàng</i>	grać w mahjonga	(11)
大餐	<i>dàcān</i>	wystawny posiłek, ucztą	(9)
打出來	<i>dǎ chūlái</i>	wprowadzić (tekst), wpisać	(5)
大喊	<i>dàhǎn</i>	krzyczeć głośno	(9)
打開	<i>dǎkāi</i>	otworzyć	(1)
當	<i>dāng</i>	być, pełnić rolę	(8)
當成	<i>dāngchéng</i>	traktować jako	(8)
擔心	<i>dānxīn</i>	martwić się	(12)
擔仔麵	<i>dànzǎimiàn</i>	danzai noodles	(10)
倒	<i>dào</i>	wlewać	(2)
到不了	<i>dàobùliǎo</i>	nie zdążyć dotrzeć	(5)
到處	<i>dàochù</i>	wszędzie	(4)
到底	<i>dàodǐ</i>	w końcu, wreszcie	(12)
倒楣	<i>dǎoméi</i>	mieć pecha	(5)
到時候	<i>dàoshíhòu</i>	w odpowiednim czasie	(12)
倒數	<i>dàoshǔ</i>	odliczać	(12)
打掃	<i>dǎsǎo</i>	sprzątać	(3)
大掃除	<i>dàsǎochú</i>	<i>generalne porządki</i>	(3)
大蒜	<i>dàsuàn</i>	czosnek	(2)
打算	<i>dǎsuàn</i>	planować, zamierzać	(9)
打通	<i>dǎtōng</i>	połączyć się (przez telefon)	(5)
答應	<i>dǎyìng</i>	zgodzić się, obiecać	(1)
打折	<i>dǎzhé</i>	udzielać rabatu	(5)
得不得了	<i>de bùdéliǎo</i>	niesłychanie, niezwykle	(1)
等不及	<i>děngbùjí</i>	nie móc się doczekać	(2)
等等	<i>děngděng</i>	i tak dalej	(11)
地	<i>dì</i>	podłoga, ziemia	(3)
電	<i>diàn</i>	prąd, elektryczność	(5)
電梯	<i>diàntī</i>	winda	(5)
地板	<i>dìbǎn</i>	podłoga	(3)
地區	<i>dìqū</i>	region, obszar	(12)
地圖	<i>dìtú</i>	map	(5)
丟回收	<i>diū huíshōu</i>	wyrzucić do recyklingu	(3)
丟臉	<i>diūliǎn</i>	zawstydzający	(9)
底下	<i>dǐxià</i>	pod spodem, pod czymś	(4)
地址	<i>dìzhǐ</i>	adres	(5)
東部	<i>Dōngbù</i>	wschodnia część	(12)
東方美人茶	<i>Dōngfāng Měirén Chá</i>	herbata Oriental Beauty	(12)
冬至	<i>dōngzhì</i>	przesilenie zimowe	(6)
段	<i>duàn</i>	odcinek, okres czasu	(10)

端	<i>duān</i>	nieść, podawać	(11)
對	<i>duì</i>	wobec, w stosunku do	(8)
對...來說	<i>duì ... láishuō</i>	z punktu widzenia kogoś	(9)
對不起	<i>duìbùqǐ</i>	przepraszam	(6)
對獎	<i>duìjiǎng</i>	sprawdzić wynik losowania	(2)
多麼	<i>duōme</i>	tak bardzo	(10)
多久	<i>duōjiǔ</i>	jak długo	(8)
多元	<i>duōyuán</i>	różnorodny	(12)
獨一無二	<i>dúyīwúèr</i>	wyjątkowy, jedyny taki	(12)
E			
而不是	<i>ér búshì</i>	a nie, zamiast	(9)
耳機	<i>ěrjī</i>	słuchawki	(3)
而且	<i>érqiě</i>	ponadto, co więcej	(4)
F			
反而	<i>fǎn'ér</i>	wręcz przeciwnie, zamiast	(8)
放	<i>fàng</i>	położyć, włożyć	(1)
放煙火	<i>fàng yānhuǒ</i>	puszczać fajerwerki	(11)
方法	<i>fāngfǎ</i>	metoda, sposób	(2)
放鬆	<i>fàngsōng</i>	relaksować się	(7)
房租	<i>fángzū</i>	czynsz	(5)
煩惱	<i>fánnǎo</i>	zmartwienie, troska	(4)
番茄濃湯	<i>fānqié nóngtāng</i>	zupa pomidorowa	(6)
翻譯	<i>fānyì</i>	tłumacz; tłumaczyć	(8)
反正	<i>fǎnzhèng</i>	tak czy inaczej, w każdym razie	(11)
發票	<i>fāpiào</i>	paragon, faktura	(2)
發生了什麼事	<i>fāshēng le shénme shì</i>	co się stało	(2)
發現	<i>fāxiàn</i>	odkryć, zauważyć	(1)
發音	<i>fāyīn</i>	wymowa	(7)
非...不可	<i>fēi...bùkě</i>	nie móc nie, koniecznie	(12)
豐富	<i>fēngfù</i>	bogaty, obfity	(8)
豐盛	<i>fēngshèng</i>	obfity, wystawny	(11)
分開	<i>fēnkāi</i>	rozdzielać się, rozstawać	(12)
府城	<i>fǔchéng</i>	stolica prowincji	(10)
復活節	<i>Fùhuójié</i>	Wielkanoc	(3)
弗羅茨瓦夫	<i>Fúluóciwǎfū</i>	Wrocław	(10)
福氣	<i>fúqì</i>	szczęście, pomyślność	(9)
負責	<i>fùzé</i>	być odpowiedzialnym za	(8)
負責人	<i>fùzérén</i>	osoba odpowiedzialna	(8)
服裝	<i>fúzhuāng</i>	odzież, stroje	(12)

G			
改變	<i>gǎibiàn</i>	zmieniać	(4)
改建	<i>gǎijiàn</i>	przebudować, przekształcić	(10)
乾	<i>gān</i>	suchy	(2)
感恩節	<i>Gǎn'ēié</i>	Święto Dziękczynienia	(9)
感動	<i>gǎndòng</i>	wzruszony, wzruszyć się	(10)
尷尬	<i>gāngà</i>	niezręczny, zakłopotany	(7)
剛才	<i>gāngcái</i>	przed chwilą	(2)
港口	<i>gǎngkǒu</i>	port	(10)
趕過去	<i>gǎn guòqù</i>	spieszyć się, żeby dotrzeć	(5)
乾淨	<i>gānjìng</i>	czysty	(3)
趕快	<i>gǎnkuài</i>	szybko, natychmiast	(3)
感傷	<i>gǎnshāng</i>	melancholijny, przygnębiony	(12)
感謝	<i>gǎnxiè</i>	dziękować	(6)
告白	<i>gàobái</i>	wyznać miłość	(9)
高麗菜	<i>gāolícài</i>	kapusta pekińska	(2)
告訴	<i>gàosù</i>	powiedzieć, poinformować	(6)
高雄	<i>Gāoxióng</i>	Kaohsiung	(10)
高中	<i>gāozhōng</i>	szkoła średnia, liceum	(2)
高中生	<i>gāozhōng shēng</i>	uczeń szkoły średniej	(2)
各有各的	<i>gèyǒu-gède</i>	każdy ma swoje	(10)
格但斯克	<i>Gédànsīkè</i>	Gdańsk	(10)
跟...有關...	<i>gēn...yǒuguān...</i>	mieć związek z..., dotyczyć...	(6)
更	<i>gèng</i>	bardziej	(9)
歌手	<i>gēshǒu</i>	piosenkarz/piosenkarka	(9)
工程師	<i>gōngchéngshī</i>	inżynier	(7)
恭喜發財	<i>gōngxǐ-fācái</i>	szcześcia i pomysłości	(11)
夠	<i>gòu</i>	wystarczający	(6)
怪	<i>guài</i>	obwiniać, winić	(6)
乖	<i>guāi</i>	grzeczny	(7)
乖乖	<i>Guāiguāi</i>	popularne tajwańskie ciastka	(7)
關	<i>guān</i>	zamknąć	(3)
廣播	<i>guǎngbò</i>	audycja	(12)
古代	<i>gǔdài</i>	starożytny, dawne czasy	(11)
跪	<i>guì</i>	klęczeć	(3)
鬼故事	<i>guǐgùshi</i>	opowieść o duchach	(7)
鬼	<i>guǐ</i>	duch	(7)
古蹟	<i>gǔjī</i>	zabytek, miejsce historyczne	(10)
滾	<i>gǔn</i>	gotować (wrzeć)	(2)
滾水	<i>gǔnshuǐ</i>	wrzątek	(2)
過	<i>guò</i>	partykuła aspektu	(4)
過	<i>guò</i>	obchodzić święto, spędzać czas	(9)

過分	guòfèn	przesadny	(6)
過慣	guòguàn	być przyzwyczajonym do życia	(12)
過去	guòqù	przejsć	(1)
鍋子	guōzi	garnek	(2)
國語	guóyǔ	język narodowy (j. chiński)	(8)
H			
還可以	háikěyǐ	tak sobie, ujdzie	(1)
海眼湖	Hǎiǎn Hú	Jezioro Haiyan	(12)
還好	háihǎo	na szczęście	(3)
還是	háishì	nadal, wciąż, mimo to	(11)
還有	háiyǒu	oraz, poza tym	(1)
寒假	hánjià	zimowe ferie	(11)
好啦	hǎo la	dobrze, w porządku (ustępstwo)	(3)
好好地	hǎohǎo de	porządnie, należycie	(10)
好久不見	hǎojiǔ bùjiàn	długo się nie widzieliśmy	(7)
好客	hàokè	gościnnie	(4)
好像	hǎoxiàng	wydawać się, wyglądać na	(6)
烘	hōng	suszyć	(2)
烘碗機	hōngwǎnjī	suszarka do naczyń	(2)
後來	hòulái	później, potem	(4)
紅衣小女孩	hóngyī xiǎonǚhái	Czerwona Sukienka (postać)	(7)
紅蘿蔔	hóng luóbo	marchewka	(2)
湖	hú	jezioro	(12)
花束	huāshù	kwiaty (bukiet)	(11)
滑倒	huá dǎo	poślizgnąć się	(3)
壞	huài	zepsuty, uszkodzony	(5)
換	huàn	wymieniać, zamieniać	(5)
花錢	huāqián	wydawać pieniądze	(5)
華語	Huáyǔ	język chiński (mandaryński)	(12)
會	huì	być w stanie, umieć, będzie	(2)
會...的	huì...de	będzie, na pewno	(12)
回來	huílái	wrócić	(1)
回憶	huíyì	wspomnienie	(11)
葷	hūn	potrawy mięsne	(6)
夥伴	huǒbàn	partner, towarzysz	(12)
火鍋	huǒguō	hot pot	(11)
火雞	huǒjī	indyk	(9)
活	huó	żyć	(11)
活動	huódòng	wydarzenie, aktywność	(8)
互相	hùxiāng	wzajemnie	(11)

J			
建築	<i>jiànzhú</i>	architektura, budowla	(10)
擠不進去	<i>jǐbújìnqù</i>	nie móc się wcisnąć	(11)
夾	<i>jiā</i>	chwytać palcami	(11)
嘉明湖	<i>Jiāmíng Hú</i>	Jezioro Jiaming	(12)
剪影片	<i>jiǎn yǐngpiàn</i>	montować film	(7)
簡單	<i>jiǎndān</i>	prosty, łatwy	(6)
講	<i>jiǎng</i>	opowiadać	(7)
醬料	<i>jiàngliào</i>	sos	(2)
煎餃	<i>jiānjiǎo</i>	pierogi smażone	(1)
鍵盤	<i>jiànpan</i>	klawiatura	(5)
叫	<i>jiào</i>	powiedzieć (żeby), kazać	(1)
叫計程車	<i>jiào jìchéngchē</i>	zamawiać taksówkę	(5)
叫外送	<i>jiào wàisòng</i>	zamawiać dostawę	(7)
腳	<i>jiǎo</i>	stopa	(3)
角度	<i>jiǎodù</i>	perspektywa, punkt widzenia	(12)
焦慮	<i>jiāolǜ</i>	zestresowany, zaniepokojony	(7)
教堂	<i>jiàotáng</i>	kościół	(9)
假期	<i>jiàqī</i>	wakacje	(4)
加油	<i>jiāyóu</i>	powodzenia, dasz radę	(8)
機場	<i>jīchǎng</i>	lotnisko	(12)
借	<i>jiè</i>	pożyczać	(5)
接	<i>jiē</i>	odbierać (telefon)	(8)
結果	<i>jiéguǒ</i>	rezultat, wynik	(9)
結婚	<i>jiéhūn</i>	brać ślub	(7)
節目	<i>jiémù</i>	program, audycja	(11)
節日	<i>jiérì</i>	święto	(6)
解釋	<i>jiěshì</i>	wyjaśniać	(7)
接下來	<i>jiēxiàlái</i>	następnie, potem	(6)
機會	<i>jīhuì</i>	okazja, szansa	(8)
記錄	<i>jìlù</i>	notować, dokumentować	(12)
進	<i>jìn</i>	wejść	(1)
景點	<i>jǐngdiǎn</i>	atrakcja turystyczna	(10)
經過	<i>jīngguò</i>	przejść przez, przeżyć	(8)
經理	<i>jīnglǐ</i>	menadżer, kierownik	(8)
竟然	<i>jìngrán</i>	niespodziewanie	(3)
精神	<i>jīngshén</i>	duch, determinacja	(10)
驚訝	<i>jīngyà</i>	zdziwiony, zaskoczony	(2)
經驗	<i>jīngyàn</i>	doświadczenie	(8)
禁忌	<i>jìnjì</i>	tabu, zakaz	(7)
進去	<i>jìnqù</i>	wejść	(1)
機器	<i>jīqì</i>	maszyna	(7)

技巧	jìqiǎo	umiejętność, technika	(8)
機器人	jīqìrén	robot	(3)
既然	jìrán	skoro już	(12)
即使	jíshǐ	nawet jeśli	(11)
雞湯	jītāng	rosół	(4)
就	jiù	właśnie	(2)
就這麼說定了	jiù zhème shuōdìng le	no to postanowione	(4)
就好了	jiùhǎole	"wystarczy zrobić..."	(9)
舊	jiù	stary	(10)
久	jiǔ	długo	(11)
捐	juān	darować, przekazać	(2)
舉辦	jǔbàn	organizować	(8)
絕對	juéduì	absolutnie, na pewno	(7)
拒絕	jùjué	odrzucać, odmawiać	(9)
K			
開玩笑	kāi wánxiào	żartować	(9)
開動	kāidòng	zaczynać posiłek	(11)
開飯	kāifàn	zaczynać jeść	(11)
烤	kǎo	piec	(2)
考慮	kǎolǜ	rozważać, zastanawiać się	(9)
烤肉捲	kǎoròujuǎn	kebab	(4)
卡片	kǎpiàn	kartka okolicznościowa	(9)
科技	kējì	technologia	(12)
客家	Kèjiā	Hakka	(12)
克拉克夫	Kèlākèfū	Kraków	(10)
口味	kǒuwèi	smak, gust	(1)
口罩	kǒuzhào	maseczka	(2)
哭	kū	plakać	(3)
筷子	kuàizi	pałeczki	(2)
跨年	kuànián	spędzać noc sylwestrową	(11)
誇張	kuāzhāng	przesadny, wyolbrzymiony	(11)
睏	kùn	śpiący, senny	(11)
困難	kùnnán	trudność	(8)
L			
蘭嶼	Lányǔ	Wyspa Orchidei	(10)
老家	lǎojiā	rodzinny dom	(4)
蠟燭	làzhú	świeca	(4)
擂茶	léichá	herbata Lei	(12)
累死了	lèisǐle	wykończony	(6)
垃圾	lèsè	śmieci	(3)
連...都	lián...dōu	nawet...	(10)

戀愛	<i>liàn'ài</i>	być zakochanym	(10)
聯絡	<i>liánluò</i>	kontaktować się	(7)
臉色	<i>liǎnsè</i>	wyraz twarzy	(1)
了解	<i>liǎojiě</i>	rozumieć, być świadomym	(1)
料理	<i>liàolǐ</i>	kuchnia, jedzenie	(4)
聊天	<i>liáotiān</i>	rozmawiać, gawędzić	(2)
禮盒	<i>lǐhé</i>	pudełko z prezentem	(11)
離開	<i>líkāi</i>	opuszczać, odchodzić	(5)
禮貌	<i>lǐmào</i>	uprzejmy	(11)
領到	<i>lǐngdào</i>	odebrać, wypłacić	(5)
另外	<i>lìngwài</i>	dodatkowo, oprócz tego	(6)
歷史	<i>lìshǐ</i>	historia	(10)
留	<i>liú</i>	zostawić, zatrzymać	(2)
禮物	<i>lǐwù</i>	prezent	(4)
鯉魚	<i>lǐyú</i>	karp	(9)
龍年行大運	<i>lóngnián xíng dà yùn</i>	zyczenia na Rok Smoka	(11)
樓	<i>lóu</i>	piętro	(1)
綠色	<i>lǜsè</i>	zielony	(7)
履歷	<i>lǚlì</i>	życiorys, CV	(8)
錄取	<i>lùqǔ</i>	przyjąć (do pracy, na studia)	(8)
路人	<i>lùrén</i>	przechodzień	(5)
路上小心	<i>lùshàng xiǎoxīn</i>	uważaj na siebie (w drodze)	(1)
路線	<i>lùxiàn</i>	trasa, linia (np. tramwajowa)	(5)
旅行團	<i>lǚxíngtuán</i>	grupa turystyczna	(8)
M			
罵	<i>mà</i>	strofować, krzyczeć na kogoś	(9)
買不起	<i>mǎibùqǐ</i>	nie móc sobie pozwolić (zakup)	(5)
馬克杯	<i>mǎkèbēi</i>	kubek typu mug	(9)
馬鈴薯煎餅	<i>mǎlíngshǔ jiānbǐng</i>	placki ziemniaczane	(6)
滿	<i>mǎn</i>	całkiem, dość	(8)
慢慢地	<i>mànmàn de</i>	powoli	(10)
馬上	<i>mǎshàng</i>	od razu, natychmiast	(3)
美好	<i>měihǎo</i>	piękny, wspaniały	(10)
沒有...那麼	<i>méiyǒu...nàme</i>	nie jest tak...jak	(7)
米	<i>mǐ</i>	ryż	(2)
麵包	<i>miànbāo</i>	chleb	(1)
棉被	<i>miánbèi</i>	kołdra	(3)
面膜	<i>miànmó</i>	maseczka do twarzy	(9)
面試	<i>miànshì</i>	rozmowa kwalifikacyjna	(8)
廟	<i>miào</i>	świątynia	(9)
米飯	<i>mǐfàn</i>	gotowany ryż	(2)

迷路	<i>mílù</i>	zgubić się	(7)
明白	<i>míngbái</i>	rozumieć	(7)
明亮	<i>míngliàng</i>	jasny	(4)
閩南	<i>Mǐnnán</i>	część Fujian, języki minnan	(12)
祕書	<i>mìshū</i>	sekretarz, sekretarka	(8)
迷信	<i>míxìn</i>	przesądny	(7)
目前	<i>mùqián</i>	obecnie	(8)
墓園	<i>mùyuán</i>	cmentarz	(4)
N			
拿...來說	<i>ná... láishu</i>	wziąć coś za przykład	(11)
男主角	<i>nán zhǔjiǎo</i>	główny bohater (mężczyzna)	(7)
難怪	<i>nánguài</i>	nic dziwnego, że	(7)
能	<i>néng</i>	móc, być w stanie	(5)
你可考倒我了	<i>nǐ kě kǎodǎo wǒ le</i>	"zagiąłeś mnie"	(9)
念	<i>niàn</i>	narzekać, besztać	(6)
年年有餘	<i>niánnián-yǒuyú</i>	(symbol dostatku)	(11)
弄丟	<i>nòngdiū</i>	zgubić	(6)
弄混	<i>nòngghùn</i>	pomieszać, mylić	(12)
農曆	<i>nónglì</i>	kalendarz księżycowy	(3)
O			
哦	<i>ò</i>	och	(1)
歐洲	<i>Ōuzhōu</i>	Europa	(8)
P			
爬樓梯	<i>pá lóutī</i>	wchodzić po schodach	(5)
怕	<i>pà</i>	bać się, martwić się	(7)
排隊	<i>páidui</i>	stać w kolejce	(6)
胖胖星期四	<i>Pàngpàng Xīngqīsì</i>	tłusty czwartek	(6)
陪伴	<i>péibàn</i>	towarzyszyć	(12)
碰	<i>pèng</i>	dotykać, trącać	(7)
平安	<i>píng'ān</i>	bezpieczny, spokojny	(7)
破費	<i>pòfèi</i>	narażać na koszty	(11)
Q			
牽	<i>qiān</i>	prować (za rękę)	(3)
千萬	<i>qiānwàn</i>	koniecznie, absolutnie	(9)
巧	<i>qiǎo</i>	przypadkowy, zrządzenie losu	(8)
敲	<i>qiāo</i>	pukać	(8)
期待	<i>qídài</i>	oczekiwać (z niecierpliwością)	(11)
起點	<i>qǐdiǎn</i>	punkt początkowy	(5)

切	qiē	kroić	(2)
奇怪	qíguài	dziwny	(3)
期末	qīmò	koniec semestru	(7)
清楚	qīngchǔ	jasny, zrozumiały	(3)
清明節	Qīngmíngjié	Święto Zamiatania Grobów	(4)
情人	qíng rén	ukochany, ukochana	(9)
清蒸	qīngzhēng	gotować na parze	(6)
慶祝	qìngzhù	świętować	(4)
親戚	qīnqī	krewni	(11)
其實	qíshí	właściwie, w rzeczywistości	(5)
其他	qítā	inne	(1)
全	quán	cały	(7)
全部	quánbù	wszystko	(2)
R			
讓	ràng	sprawić, że; pozwalać	(7)
熱鬧	rènao	gwarny, tętniący życiem	(9)
認真地	rènzhēn de	poważnie, starannie	(10)
日月潭	Rìyuètán	Jezioro Słońca i Księżycy	(12)
潤餅	rùnbǐng	rodzaj naleśnika	(4)
S			
掃	sǎo	zamiatać (podłogę)	(3)
掃墓	sǎomù	odwiedzać groby	(4)
少來了	shǎoláile	nie mów bzdur!	(7)
稍等一下	shāo děng yíxià	poczekaj chwilkę	(8)
捨不得	shěbùdé	nie móc się rozstać, żałować	(12)
誰	shéi	kto	(4)
設立	shèlì	założyć, ustanowić	(12)
聖尼古拉節	Shèngnikǔlājīé	Mikołajki	(9)
聖誕夜	Shèngdànyè	Wigilia Bożego Narodzenia	(9)
生活	shēnghuó	życie	(10)
剩下	shèngxià	pozostać, zostać	(5)
神經病	shénjīngbìng	szalenciec / szaleństwo	(4)
什麼的	shénmede	i tak dalej	(8)
什麼樣	shénmeyàng	jaki, jakiego rodzaju	(10)
申請	shēnqǐng	aplikować	(12)
深入	shēnrù	zagłębiać się	(12)
社團	shètuán	grupa (społeczna), klub, społeczność	(1)
式	shì	styl, typ	(6)
失敗	shībài	niepowodzenie	(4)
適合	shìhé	pasować, być odpowiednim	(10)
時間	shíjiān	czas	(1)

市區	shìqū	centrum miasta	(12)
十全十美	shíquán-shíměi	idealny	(9)
食物	shíwù	jedzenie	(10)
時鐘	shízhōng	zegar	(7)
受歡迎	shòu huānyíng	być popularnym	(7)
首都	shǒudū	stolica	(10)
守歲	shǒusuì	czuwać w noc sylwestrową	(11)
首先	shǒuxiān	najpierw, po pierwsze	(1)
收銀台	shōuyín tái	kasa sklepową	(2)
熟	shóu	ugotowany, dojrzały	(2)
帥哥	shuàigē	przystojniak	(5)
睡午覺	shuì wǔjiào	zdrzemnąć się po południu	(1)
睡不著	shuìbùzháo	nie móc zasnąć	(11)
說服	shuìfú	przekonywać	(12)
睡覺	shuìjiào	spać	(1)
水餃	shuǐjiǎo	pierogi gotowane	(1)
順利	shùnlì	pomyślnie, bez przeszkód	(1)
說起來	shuōqǐlái	mówiąc o czymś	(6)
說明	shuōmíng	wyjaśnić, objaśnić	(9)
死	sǐ	umierać	(7)
送終	sòngzhōng	"towarzyszyć do końca"	(7)
素	sù	wegetariański	(6)
隨便	suíbiàn	obojętnie, dowolnie	(11)
雖然...但是...	suīrán...dànshì...	choć..., ale	(4)
隨手	suíshǒu	przy okazji, od razu	(7)
鎖	suǒ	zamek	(1)
T			
太客氣了	tài kèqì le	za grzeczny, zbyt uprzejmy	(11)
台鐵	Táitiě	Koleje Tajwańskie	(4)
泰雅族	Tàiyǎzú	lud Atayal	(12)
台語	táiyǔ	język tajwański	(8)
趟	tàng	kl. do podróży w obie strony	(10)
湯圓	tāngyuán	kluski ryżowe	(6)
特別是	tèbié shì	szczególnie	(1)
特別	tèbié	szczególnie	(6)
替	tì	dla, w imieniu	(8)
甜菜根沙拉	tiáncàigēn shālā	sałatka z buraka	(6)
甜甜圈	tiántiánquān	pączek	(6)
挑	tiāo	wybierać	(9)
條碼	tiáomǎ	kod kreskowy	(2)
提款卡	tíkǎnkǎ	karta bankomatowa	(5)
聽起來不錯	tīngqǐlái búcuò	brzmi nieźle	(1)

提議	<i>íyì</i>	proponować	(9)
通常	<i>tōngcháng</i>	zazwyczaj, zwykle	(9)
通知	<i>tōngzhī</i>	informować, powiadomienie	(8)
偷	<i>tōu</i>	kraść	(6)
偷偷	<i>tōutōu</i>	po cichu, ukradkiem	(12)
投	<i>tóu</i>	wysyłać, składać (np. aplikację)	(8)
塗	<i>tú</i>	smarować	(1)
團圓	<i>tuányuán</i>	spotykać się z rodziną	(9)
脫	<i>tuō</i>	zdyć	(1)
拖	<i>tuō</i>	myć (podłogę)	(3)
拖把	<i>tuōbǎ</i>	mop	(3)
突然	<i>tūrán</i>	nagle	(3)
W			
哇	<i>wa</i>	wyraz zaskoczenia, "wow"	(8)
完	<i>wán</i>	skończyć	(1)
往	<i>wǎng</i>	w kierunku	(5)
偉大	<i>wěidà</i>	wielki, wspaniały	(12)
為了	<i>wèile</i>	w celu, aby	(9)
為了...而	<i>wèile...ér</i>	aby...to...	(10)
聞起來	<i>wénqǐlái</i>	pachnieć	(6)
溫開水	<i>wēnkāishu</i>	ciepła woda	(8)
文化	<i>wénhuà</i>	kultura	(1)
屋子	<i>wūzi</i>	dom, mieszkanie	(1)
誤會	<i>wùhuì</i>	źle zrozumieć	(9)
五十嵐	<i>Wūshílán</i>	popularna sieć herbaciarni	(6)
X			
嚇一跳	<i>xiàyítiào</i>	przestraszyć się	(6)
先不用	<i>xiān búyòng</i>	"na razie nie"	(11)
現代	<i>xiàndài</i>	nowoczesny	(10)
像	<i>xiàng</i>	przypominać, być podobnym	(4)
想起來	<i>xiǎngqǐlái</i>	przypomnieć sobie	(7)
響	<i>xiǎng</i>	dzwonić (np. telefon)	(8)
香草冰淇淋	<i>xiāngcǎo bīngqílín</i>	lody waniliowe	(2)
香腸	<i>xiāngcháng</i>	kielbasa	(6)
相處	<i>xiāngchǔ</i>	obcować, współżyć	(8)
相當	<i>xiāngdāng</i>	dość, stosunkowo	(4)
想法	<i>xiǎngfǎ</i>	sposób myślenia, pomysł	(4)
香菇	<i>xiānggū</i>	grzyby shiitake	(6)
小紅帽	<i>xiǎohóngmào</i>	Czerwony Kapturek	(7)
小天使跟小主人	<i>xiǎotiānshǐ gēn xiǎozhǔrén</i>	mały aniołek i mały gospodarz	(9)

小氣	<i>xiǎoqì</i>	skąpy	(7)
下棋	<i>xiàqí</i>	grać w szachy	(3)
下去	<i>xiàqù</i>	zejść	(1)
下載	<i>xiàzài</i>	ściągać, pobierać	(2)
西方人	<i>xīfāngrén</i>	ludzie z Zachodu	(9)
習慣	<i>xíguàn</i>	zwyczaj, przyzwyczajenie	(1)
喜劇片	<i>xǐjùpiàn</i>	film komediowy	(7)
信佛教	<i>xìn Fójiào</i>	wyznawać buddyzm	(6)
興奮	<i>xīngfèn</i>	podekscytowany	(11)
星星	<i>xīngxīng</i>	gwiazdy	(4)
辛苦	<i>xīnkǔ</i>	ciężki, mozolny, wyczerpujący	(9)
心理準備	<i>xīnlǐ zhǔnbèi</i>	przygotowanie psychiczne	(11)
新奇	<i>xīnqí</i>	nowy, interesujący	(2)
欣賞	<i>xīnshǎng</i>	podziwiać	(10)
薪水	<i>xīnshuǐ</i>	pensja	(5)
新竹	<i>Xīnzhú</i>	Hsinchu	(12)
新竹科學園區	<i>Xīnzhú Kēxué Yuánqū</i>	Hsinchu Science Park	(12)
洗手	<i>xǐshǒu</i>	myć ręce	(2)
習俗	<i>xísú</i>	zwyczaje, tradycje	(7)
希望	<i>xīwàng</i>	mieć nadzieję, życzyć sobie	(4)
學習	<i>xuéxí</i>	uczyć się	(8)
需要	<i>xūyào</i>	potrzebować	(1)
Y			
演唱會	<i>yǎnchànghuì</i>	koncert wokalny	(9)
洋蔥	<i>yángcōng</i>	cebula	(6)
研究	<i>yánjiù</i>	badać, studiować	(10)
嚴重	<i>yánzhòng</i>	poważny	(7)
咬	<i>yǎo</i>	gryźć	(3)
要不然	<i>yàobùrán</i>	albo, inaczej	(5)
要是	<i>yàoshì</i>	jeżeli	(3)
壓歲錢	<i>yāsùiqián</i>	(zwyczaj noworoczny)	(11)
野餐	<i>yěcān</i>	piknik	(3)
一方面	<i>yìfāngmiàn</i>	z jednej strony, z drugiej strony	(8)
一剛開始	<i>yì gāng kāishǐ</i>	na samym początku	(8)
一邊...一邊...	<i>yìbiān... yìbiān...</i>	robić dwie rzeczy	(2)
一點都／也不	<i>yìdiǎn dōu/yě bù</i>	ani trochę	(4)
一定	<i>yídìng</i>	na pewno, z pewnością	(5)
以來	<i>yǐlái</i>	od czasu	(12)
因為...而...	<i>yīnwèi...ér...</i>	ponieważ...to...	(9)
印象深刻	<i>yìnxìàng shēnkè</i>	niezapomniane wrażenie	(8)
印象	<i>yìnxìàng</i>	wrażenie	(10)
音樂	<i>yīnyuè</i>	muzyka	(3)

一切	yíqiè	wszystko	(1)
意思	yìsi	znaczenie	(7)
以為	yǐwéi	myśleć (błędnie), sądzić	(6)
意義	yìyì	znaczenie	(11)
又	yòu	znowu	(2)
有特色	yǒutèsè	charakterystyczny	(6)
有經驗	yǒujīngyàn	mieć doświadczenie	(8)
優惠券	yōuhuìquàn	kupon rabatowy	(5)
油	yóu	olej	(2)
遊客	yóukè	turysta	(10)
圓	yuán	okrągły	(11)
原來	yuánlái	okazuje się, że	(7)
原住民	Yuánzhùmín	rdzenni mieszkańcy	(12)
遇到	yùdào	napotkać, spotkać	(2)
約	yuē	umawiać się, spotykać się	(7)
約會	yuēhuì	randka, spotkanie towarzyskie	(9)
越來越	yuèláiyuè	coraz bardziej	(3)
運動用品	yùndòng yòngpǐn	sprzęt sportowy	(5)
語言交換	yǔyán jiāohuàn	wymiana językowa	(4)

Z

載	zài	podwieźć	(1)
在	zài	być, znajdować się	(1)
再	zài	ponownie, jeszcze raz	(7)
再也沒/不...了	zài yě méi/bù...le	już nigdy więcej	(7)
在...的過程中	zài...de guòchéng zhōng	podczas, w trakcie	(12)
在意	zàiyì	przejmować się, brać do serca	(11)
怎麼	zěnmē	z jakiego powodu, dlaczego	(3)
怎麼了	zěnmēle	co się stało?	(1)
炸	zhà	smażyć (w głębokim oleju)	(6)
札科帕內	Zhákēpànnèi	Zakopane	(10)
長大	zhǎngdà	dorosnąć	(11)
展覽會	zhǎnlǎnhuì	wystawa, targi	(8)
照顧	zhàogù	opiekować się	(6)
招牌	zhāopái	szyld, tabliczka	(10)
招牌菜	zhāopáicài	danie firmowe	(10)
著	zhe	partykuła aspektu	(3)
這麼一說	zhème yìshuō	"skoro tak mówisz"	(9)
真的假的	zhēnde jiǎde	naprawdę? serio?	(4)
蒸	zhēng	gotować na parze	(2)
蒸蛋	zhēngdàn	jajko na parze	(2)
睜開	zhēngkāi	otworzyć (oczy)	(11)
整理	zhěnglǐ	porządkować, sprzątać	(3)

正在	zhèngzài	w trakcie, właśnie	(1)
真是	zhēnshì	naprawdę, rzeczywiście	(5)
真心	zhēnxīn	szczerzy, prawdziwy	(12)
珍珠奶茶	zhēnzhū nǎichá	herbata bąbelkowa, bubble tea	(6)
紙	zhǐ	papier	(2)
之前	zhīqián	kiedyś, wcześniej, przed	(8)
指	zhǐ	wskazywać	(3)
只...而已	zhǐ...éryǐ	tylko...i nic więcej	(5)
值得	zhídé	być wartym, opłacać się	(10)
只好	zhǐhǎo	nie mieć wyboru, musieć	(5)
只要...就...	zhǐyào...jiù...	tylko jeśli...to...	(5)
只有...才...	zhǐyǒu...cái...	tylko, gdy...	(3)
中	zhòng	trafić, wylosować	(2)
重	zhòng	ciężki	(6)
中獎	zhòngjiǎng	wygrać na loterii	(2)
終於	zhōngyú	w końcu	(9)
粥	zhōu	kleik ryżowy	(2)
祝	zhù	zyczyć	(11)
裝冷氣	zhuāng lěngqì	zamontować klimatyzację	(1)
裝	zhuāng	instalować, montować	(1)
轉角	zhuǎnjiǎo	róg (ulicy, budynku)	(6)
註冊	zhùcè	rejestrować się	(4)
諸聖節	zhūshèngjié	Wszystkich Świętych	(4)
豬油	zhūyóu	smalec	(1)
自從...(以)後	zìcóng...(yǐ)hòu	od czasu gdy, po tym jak	(7)
自然	zìrán	natura	(10)
仔細地	zǐxì de	uważnie, dokładnie	(10)
資訊	zīxùn	informacje, wiadomości	(8)
宗教	zōngjiào	religia	(6)
族	zú	grupa etniczna, klan	(12)
嘴巴	zuǐba	usta	(7)
最後	zuìhòu	na koniec, ostatecznie	(1)
做好	zuòhǎo	zrobić dobrze	(10)
作家	zuòjiā	pisarz	(10)
作夢	zuòmèng	marzyć, śnić	(10)
右／左轉	yòu/zuǒ zhuǎn	skręcać w prawo/lewo	(5)

Spis treści

Wprowadzenie	5
1. Globalność i lokalność materiałów dydaktycznych	6
2. Założenia metodologiczne i proces przygotowania	7
2.1. Podstawy metodologiczne.....	7
2.2. Communicative Language Teaching (CLT)	8
2.3. Aspekty kulturowe i komunikacja międzykulturowa jako podstawa treści nauczania	9
2.4. Procedury w procesie przygotowawczym.....	10
3. Taiwan Benchmarks for the Chinese Language (TBCL) jako systemowe narzędzie wsparcia... ..	11
4. Struktura i organizacja materiału	15
4.1. Podejście do nauczania gramatyki	15
4.2. Aspekty kulturowe i międzykulturowe	16
4.3. Ewaluacja i (samo)ocena.....	17
5. Struktura jednostek lekcyjnych w podręczniku „Podróż na Tajwan. 台灣之旅”	17
6. Elementy intencjonalnie nieobecne w bieżącej wersji podręcznika	19
7. Dostosowanie podręcznika do specyfiki programu nauczania.....	20
8. Konwencje zapisu transkrypcyjnego.....	21
Bibliografia	24
第一課 室友們在睡午覺	
Lekcja 1. Współlokatorzy ucinają sobie drzemkę	26
第二課 中了一千元！	
Lekcja 2. Wygrałam tysiąc yuanów	47
第三課 垃圾車來了！	
Lekcja 3. Przyjechała śmieciarka!	63
第四課 吃過潤餅嗎？	
Lekcja 4. Jadłeś kiedyś popiah?.....	77
第五課 打得通打不通？	
Lekcja 5. Możesz się dodzwonić?	89
第六課 吃素嗎？	
Lekcja 6. Jesteś wege?	106
第七課 別碰那包乖乖！	
Lekcja 7. Nie dotykaj tej paczki Guaiguai!	129
第八課 展覽會當翻譯	
Lekcja 8. Tłumaczenie na targach.....	144
第九課 聖誕派對	
Lekcja 9. Przyjęcie świąteczne	164
第十課 去台南逛逛吧	
Lekcja 10. Wybierzmy się do Tainanu.....	182
第十一課 恭喜發財	
Lekcja 11. Szczęścia i pomyślności!.....	200
第十二課 台灣再見！	
Lekcja 12. Do zobaczenia, Tajwanie!	219

